การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิทยานิพนธ์
ของ
พรณี สีมิ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
กันยายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิทยานิพนธ์
ของ
พรณี สืมิ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
กันยายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Program to Enhance in Competency in Japanese Learning Management for Secondary Teachers under the Office of the Basic Education Commission

Pawnnee Sumi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements

for Doctor of Education (Educational Administration and Development)

September 2021

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางพรณี สีมิ แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศ. ดร. กนกอร สมปราชญ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)

.....กรรมการ
(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ์)

.....กรรมการ
(รศ. ดร. ธรินธร นามวรรณ)

.....กรรมการ
(ผศ. ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....	.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)	(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้วิจัย พรณี สีมิ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร
ปริญญา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต **สาขาวิชา** การบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม **ปีที่พิมพ์** 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 2) พัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ และ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ 6 ขั้นตอน คือ ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ จำแนกเป็น 2 ขั้นตอน 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน (In-depth Interview) 2) ทำการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยการ Focus group จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ภาษาต่างประเทศ และครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบยืนยันกับองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ระยะที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน 1) ทำการศึกษา Best Practice จากโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 แห่ง 2) ทำการยกร่างโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 3) ทำการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาและประเมินร่างโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน ระยะที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถามกึ่งโครงสร้างและ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ และ 11 ตัวชี้วัด คือ 1) ด้านความรู้ มี 4 ตัวชี้วัด 2) ด้านทักษะ มี 3 ตัวชี้วัด 3) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มี 2 ตัวชี้วัด และ 4) ด้านแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ มี 2 ตัวชี้วัด

2. ผลยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการและวิธีการ 5) การประเมินผล และขอบข่ายเนื้อหา แบ่งออก 4

Module ได้แก่ Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ Module 2 การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ผลการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรม พบว่า มีความถูกต้องโดยรวมทุกส่วน อยู่ในระดับมาก มีความเหมาะสมโดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด และความมีประโยชน์โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเพิ่มขึ้น จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำสำคัญ : พัฒนาโปรแกรม, การเสริมสร้างสมรรถนะ, การจัดการเรียนรู้, ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพครู

TITLE The Development of Program to Enhance in Competency in Japanese Learning Management for Secondary Teachers under the Office of the Basic Education Commission

AUTHOR Pawnnee Sumi

ADVISORS Associate Professor Pacharawit Chansirisira , Ed.D.

DEGREE Doctor of Education **MAJOR** Educational Administration and Development

UNIVERSITY Mahasarakham University **YEAR** 2021

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the components and indicators of competency in Japanese language learning management for careers, 2) to develop a competency enhancement program for professional Japanese language learning management, and 3) to study the results of an experimental use of supplementary programs. Create competency in Japanese language learning management for careers, divided into 3 phases, 6 steps. Phase 1 synthesizes the components and indicators of competency in Japanese language learning management for occupations, classified into 2 steps. To synthesize elements and indicators of Japanese language learning management competency for careers and conducting in-depth interviews with 2 experts (In-depth Interview). 2) Verification of elements and indicators by focus group from experts in education administration. foreign language and 9 Japanese teachers by choosing a specific type (Purposive Sampling). To verify the competency elements of Japanese language learning for careers. Phase 2 Draft a program to enhance competency in Japanese language learning management for careers, divided into 3 stages: 1) Conducting studies on best practices from 5 Japanese language learning schools; 2) drafting a program for enhancing Japanese language learning 3) To conduct an expert seminar on considering and evaluating a draft program for enhancing competence in Japanese language learning for careers. by selecting a specific (Purposive Sampling) number of 7 people. Phase 3 Experimental program for enhancing the competency of Japanese language learning management for careers with a sample of 15 people by selecting a specific (Purposive Sampling) tool used to collect data. It consists of a semi-structured questionnaire and Estimation Scale Questionnaire The statistics used to analyze the data were mean, percentage, standard deviation.

The results of the research can be summarized as follows.

1. Components and indicators of the Japanese Language for Career Competency Development Program It consists of 4 components and 11 indicators: 1) knowledge, 4 indicators, 2) skills, 3 indicators, 3) personal characteristics, 2 indicators, and 4) teaching and learning development guidelines. Japanese for careers has 2 indicators.

2. The results of drafting a program to enhance competency in Japanese language learning management for occupation consist of 1) Principles 2) Objectives 3) Content 4) Processes and methods 5) Assessment and content scope, divided into 4 modules: Module 1 Japanese Used in communication for careers Module 2 Using innovative media and technology to manage a variety of learning Module 3 Building love and faith in the teaching profession. Module 4 Guidelines for the development of Japanese language teaching for a career. The results of the assessment of validity, suitability, feasibility and usefulness of the program were found to be correct in all parts. at a high level be appropriate Overall, all parts were at a high level. possible Overall, all parts were at the highest level. and the overall usefulness of all parts is at the highest level.

3. The results of the trial of the Competency Building Program for Professional Japanese Language Learning Management for Secondary School Teachers Under the Office of the Basic Education Commission, it was found that the sample group had a score of 12, representing 80 percent of the sample who attended the training program for enhancing the capacity of Japanese language learning management for secondary school teachers. under the Office of the Basic Education Commission.

Keyword : Development of Program, Enhance in Competency, Learning Management, Japanese Teachers

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราชญ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ธรินธร นามวรรณ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือและสละเวลาในการแก้ไขข้อบกพร่องจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาพิจารณาคุณภาพเครื่องมือให้สัมภาษณ์ ประเมินยืนยันองค์ประกอบ ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในทุกขั้นตอนของกระบวนการดำเนินการวิจัยจนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ช่วยประสานงานการจัดการอบรมในครั้งนี้ รวมทั้งเพื่อนร่วมรุ่น 15 ทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดามารดา บูรพาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

พรณี สืมิ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ฉ

กิตติกรรมประกาศ ..... ช

สารบัญ ..... ฌ

สารบัญตาราง ..... ฏ

สารบัญภาพประกอบ ..... ฐ

บทที่ 1 บทนำ 1

ภูมิหลัง 1

คำถามในการวิจัย 7

ความมุ่งหมายของการวิจัย 7

ความสำคัญของการวิจัย 8

ขอบเขตของการวิจัย 8

กรอบแนวคิดการวิจัย 10

นิยามศัพท์เฉพาะ 10

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 12

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพครู 12

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ 19

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินและการประเมินสมรรถนะของครู 24

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ 27

แนวคิดที่ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ 28

การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 30

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ 50
โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ 52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 60
งานวิจัยในประเทศ 60
งานวิจัยต่างประเทศ 66
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย 68
ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษา 69
ระยะที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 71
ระยะที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 77
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 77
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 77
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 108
ความมุ่งหมายของการวิจัย 108
สรุปผล 108
อภิปรายผล 109
ข้อเสนอแนะ 112
บรรณานุกรม 114
ภาคผนวก 128
ภาคผนวก ก ตัวอย่างคู่มือการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ สำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 129

ภาคผนวก ข กำหนดการจัดอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน..... 212

ภาคผนวก ค ตัวอย่างภาพประกอบการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น เพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน..... 215

ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 224

ภาคผนวก จ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ..... 230

ภาคผนวก ฉ หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ..... 233

ภาคผนวก ช ตัวอย่างเกียรติบัตรผู้เข้ารับการอบรมโปรแกรม..... 253

ประวัติผู้เขียน..... 255

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพตามระดับการศึกษา 30

ตาราง 2 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบการเรียนรู้เพื่ออาชีพ 41

ตาราง 3 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม 56

ตาราง 4 การตรวจสอบยืนยันโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา 95

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา..... 104

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 106

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 วัฏจักรการวางแผนพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้ 15

ภาพประกอบ 2 แสดงแบบจำลองภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ของสมรรถนะ.....22

ภาพประกอบ 3 สมรรถนะเป็นส่วนประกอบที่เกิดขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ เจตคติ 23

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาวการณ์ปัจจุบันระบบการศึกษาของไทยจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เพราะโลกแห่งการเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด การปฏิรูปการศึกษาเท่ากับเป็นการปฏิรูปประเทศไทย ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา นั่นคือต้องพัฒนาคนหรือทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและพร้อมสำหรับการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ระบบการศึกษาไทยกำลังเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านสำคัญในช่วงปี 2556-2567 ความหวังในการปฏิรูปและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพการสอนของครูรุ่นใหม่ ดังนั้น การศึกษาจึงมีความจำเป็นและสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งหลายประเทศในโลกได้ใช้การศึกษาเป็นนโยบายหลักสำหรับการพัฒนาประเทศ (ข้อเสนอการปฏิรูปคุณภาพครูและการสอนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)

Marland, Sidney Jr. (1970) ได้กล่าวถึง การศึกษาเพื่ออาชีพขึ้นเป็นครั้งแรกในที่ประชุมคณะกรรมการมัธยมแห่งชาติ ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาการว่างงาน ซึ่งนักวิชาการและนักการศึกษาในสมัยนั้น ได้สรุปถึงสาเหตุของการว่างงานว่าเกิดจากสาเหตุการชะลอตัวของเศรษฐกิจหรือ การขาดทักษะของบุคคลที่ทำให้เกิดการไม่ได้รับการเข้าทำงานจึงได้ทำการวิจัยหาสาเหตุต่าง ๆ ผลจากการวิจัย พบว่า ผู้ที่จบจากสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานทำให้ไม่สามารถปรับตัวได้ตามความต้องการของสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป นอกจากนี้ผู้ที่เป็นนักเรียนนักศึกษานั้น ไม่เห็นถึงความเกี่ยวข้องและความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ในสถานศึกษากับสิ่งที่ตนจะต้องออกไปปฏิบัติในโลกของการทำงานที่แท้จริง ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการที่สถาบันการศึกษาสร้างหลักสูตรไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสังคมภายนอก จากผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาครั้งสำคัญ ความคิดในเรื่องการจัดให้มีอาชีพศึกษาเกิดขึ้น เพื่อลดช่องว่างของการศึกษาในสถาบัน และการทำงานในโลกของงานอาชีพให้ผู้เรียนมีโอกาสสำรวจความต้องการของตนเองในงานทักษะที่จำเป็นการเข้าสู่อาชีพ ตลอดจนการเตรียมตัวในการเข้าสู่อาชีพที่ตรงกับความต้องการ ทั้งนี้เป็นการมุ่งเน้นให้ความรู้ทั้งในด้านตัวบุคคลและการให้ข้อมูลทางอาชีพที่ถูกต้องในเวลาเดียวกัน (Marland, Sidney Jr., 1970)

สถานการณ์ขาดแคลนแรงงานและนโยบายเปิดรับแรงงานต่างชาติของญี่ปุ่น แรงงานเป็นหนึ่งในปัจจัยการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ปัจจุบันญี่ปุ่นประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานในประเทศส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของภาคการผลิต การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รวมถึงความสามารถในการ

แข่งขันกับตลาดโลกของญี่ปุ่น การเปิดรับแรงงานจากต่างประเทศจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่รัฐบาลญี่ปุ่นนำมาใช้เพื่อบรรเทาสถานการณ์ดังกล่าว 1. สถานการณ์ขาดแคลนแรงงานของญี่ปุ่น สาเหตุหนึ่งของปัญหาขาดแคลนแรงงานคือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร กล่าวคือประชากรวัยสูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยทำงานและวัยเด็กของญี่ปุ่นมีแนวโน้มลดลง จากรายงานของกรมสถิติญี่ปุ่น เมื่อเดือนตุลาคม ปี 2017 พบว่า จำนวนประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไปมี 35,152,000 คน (27.7%) เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ในขณะที่ประชากรช่วงอายุ 15-64 ปีมี 75,962,000 คน (60.0%) และประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปีมีจำนวน 15,592,000 คน (12.3%) ซึ่งลดจำนวนลงจากปีที่แล้วลงไปอีก ปัจจุบันญี่ปุ่นขาดแคลนแรงงาน 586,400 คน และภายใน 5 ปีข้างหน้ารัฐบาลญี่ปุ่นคาดการณ์ว่า ตลาดแรงงานจะขาดแรงงานถึง 1,455,000 คน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขางานบริบาล อุตสาหกรรมด้านร้านอาหาร และอุตสาหกรรมก่อสร้าง ซึ่งปัจจุบันขาดแคลนแรงงานถึง 330,000 คน และภายใน 5 ปีข้างหน้าจะเพิ่มเป็น 800,000 คน นอกจากนี้ บางสาขางานขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือ เนื่องจากแรงงานญี่ปุ่นไม่ต้องการทำงานที่หนัก สกปรก และเสี่ยงอันตราย การขาดแคลนแรงงานโดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมือ ย่อมส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนธุรกิจของญี่ปุ่น โดยเฉพาะธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางของญี่ปุ่น ซึ่งมีจำนวน 3,809,000 บริษัท หรือ 99.7% ของจำนวนบริษัททั้งหมดของญี่ปุ่น รัฐบาลญี่ปุ่นได้ออกนโยบายสนับสนุนและกระตุ้นเพื่อให้ผู้หญิงทำงานนอกบ้านเพิ่มมากขึ้น แต่ในปัจจุบันผู้หญิงวัยทำงานช่วงอายุ 15-64 ปี มีสัดส่วนการทำงานเพิ่มขึ้นเป็น 70% แล้ว และขยายเวลาการทำงานหลังเกษียณให้กับผู้สูงอายุที่ยังประสงค์ทำงานต่อ แต่อย่างไรก็ตาม ในปี 2025 ประชากรยุคเบบี้บูม (ผู้ที่เกิดในช่วงปี 1947-1949) จะมีอายุ 75 ปีขึ้นไป ซึ่งคาดการณ์ได้ว่าจำนวนแรงงานจะลดลง ยิ่งกว่านั้นในอนาคตคนสูงอายุเหล่านี้มีแนวโน้มต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสาขางานการบริบาลและรักษาพยาบาล 2.นโยบายการเปิดรับแรงงานต่างชาติการดำเนินนโยบายเปิดรับแรงงานต่างชาติในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทำให้จำนวนแรงงานต่างชาติเพิ่มขึ้น โดยในปี 1978 มี 22,550 คน ปี 1988 มี 81,407 คน และปี 2018 มีจำนวน 1,460,463 คน ดังนั้น ภายในระยะเวลา 40 ปี ญี่ปุ่นจะมีแรงงานต่างชาติเพิ่มขึ้นกว่า 65 เท่า ในการอนุมัติกฎหมายและปรับแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคนเข้าเมืองและแรงงาน เอื้ออำนวยให้ภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ สามารถรับแรงงานต่างชาติ และเปิดให้แรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานที่ญี่ปุ่นได้อย่างถูกกฎหมาย อาทิ ในปี 1981 ญี่ปุ่นตั้งระบบฝึกงานให้แรงงานต่างชาติจากประเทศกำลังพัฒนา เพื่อให้เรียนรู้เทคโนโลยีของญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่น ในปี 1990 ญี่ปุ่นแก้ไขกฎหมายตรวจคนเข้าเมืองเพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมรับแรงงานต่างชาติที่มีบรรพบุรุษเป็นชาวญี่ปุ่น ในปี 1993 ญี่ปุ่นนำระบบฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิค โดยต้องระบุในสัญญาจ้างงานของบริษัทที่รับแรงงานประเภทนี้ ในปี 2010 ญี่ปุ่นอนุมัติการออกวีซ่าฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิค ในปี 2015 ญี่ปุ่นอนุมัติการออกวีซ่าแก่ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางระดับสูง ในปี 2017 ญี่ปุ่นอนุญาตให้แรงงานต่างชาติที่มีทักษะระดับสูงสามารถยื่นขอวีซ่าพำนักถาวร หลังจาก

ที่อาศัยอยู่ในญี่ปุ่นมาแล้ว 1 ปี นโยบายเปิดรับแรงงานต่างชาติดังกล่าวข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นว่า ญี่ปุ่นเลือกรับเฉพาะแรงงานผู้เชี่ยวชาญระดับสูง เช่น แพทย์ ศาสตราจารย์ ผู้บริหาร นักกฎหมาย วิศวกร ผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมที่สามารถทำงานได้ เช่น คู่สมรสหรือบุตรของชาวญี่ปุ่น ผู้พำนักถาวร และมีโปรแกรมพิเศษรับแรงงานไร้ฝีมือเฉพาะผู้ที่มีบรรพบุรุษชาวญี่ปุ่น เช่น แรงงานจากบราซิล เปรู อย่างไรก็ตาม ญี่ปุ่นไม่มีนโยบายเปิดรับแรงงานไร้ฝีมืออย่างเป็นทางการ บางบริษัทจึงแก้ไขสถานการณ์โดยการใช้แรงงานที่มีสถานภาพพำนักแต่ไม่สามารถทำงานได้ จนบางบริษัทเกิดปัญหาบังคับผู้ฝึกงานทำงานเกินเวลา และกดค่าแรง ซึ่งภาพชัดเจนมากขึ้นว่าภาคอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นยังต้องการแรงงานไร้ฝีมืออีกเป็นจำนวนมาก นโยบายเปิดรับแรงงานต่างชาติที่ผ่านมานั้นยังไม่สามารถช่วยแก้ปัญหา ส่งผลให้รัฐบาลญี่ปุ่นต้องรีบดำเนินการปรับแก้ไขกฎหมายเพื่อเปิดรับแรงงานต่างชาติมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมือ รัฐบาลญี่ปุ่นมีการผลักดันมติการปฏิรูปการทำงานอย่างจริงจังมากขึ้น จนกระทั่งในปี 2018 เริ่มประชุมเรื่องปัญหาเปิดรับแรงงานต่างชาติ ในวันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ. 2018 มีการแก้ไขกฎหมายควบคุมตรวจคนเข้า-ออกเมือง เพื่อให้มีการจ้างแรงงานต่างชาติในญี่ปุ่นมากขึ้น มีการกำหนดนโยบายและรายละเอียดโดยรวมของวีซ่าใหม่ คือ “เทคนิคพิเศษ” โดยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนเมษายน 2019 ภายใต้กฎหมายควบคุมตรวจคนเข้า-ออกเมือง การอนุมัติวีซ่าเทคนิคพิเศษ 1 และ 2 เป็นนโยบายที่อนุญาตให้ภาคอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นสามารถรับแรงงานไร้ฝีมือได้อย่างเป็นทางการ โดยมีเงื่อนไขคือต้องเป็นแรงงานจากประเทศจีน เวียดนาม ไทย กัมพูชา พม่า อินโดนีเซีย เนปาล ฟิลิปปินส์ และมองโกเลีย โดยรับสูงสุดไม่เกิน 345,150 คน ใน 14 สาขางาน ได้แก่ (1) การบริบาล (2) ทำความสะอาดอาคาร (3) อุตสาหกรรมหลอมเหลวโลหะ (4) อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักรในโรงงาน (5) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (6) อุตสาหกรรมก่อสร้าง (7) อุตสาหกรรมต่อเรือ (8) อุตสาหกรรมบำรุงรักษารถยนต์ (9) อุตสาหกรรมภาคพื้นสนามบิน (10) อุตสาหกรรมด้านที่พัก (11) อุตสาหกรรมการเกษตร (12) อุตสาหกรรมประมง (13) อุตสาหกรรมการผลิตวัตถุดิบ อาหารและเครื่องดื่ม และ (14) อุตสาหกรรมด้านร้านอาหาร ประเภทของวีซ่าเทคนิคพิเศษแบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้ 1) ผู้ที่ถือวีซ่าเทคนิคพิเศษแบบที่ 1 สามารถทำงานและพำนักในญี่ปุ่นได้สูงสุดไม่เกิน 5 ปีแบบต่อเนื่อง แต่ไม่สามารถนำครอบครัวเข้ามาพำนักด้วยได้ หากต้องการยื่นขอวีซ่าเทคนิคพิเศษแบบที่ 2 ต้องผ่านการทดสอบด้านทักษะงานและความรู้ทางภาษาญี่ปุ่น 2) ผู้ที่ถือวีซ่าเทคนิคพิเศษแบบที่ 2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีทักษะระดับสูง ได้แก่ ผู้ที่เป็นหัวหน้าดูแลหน้างาน สามารถทำงานและพำนักโดยขอขยายเวลาได้ทุก ๆ 1-3 ปี โดยไม่จำกัดจำนวนครั้งรวมถึงอาศัยถาวรได้ สามารถนำครอบครัวมาพำนักอาศัยด้วยได้ สรุปโดยภาพรวมการออกนโยบายเปิดรับแรงงานต่างชาติของญี่ปุ่น ในปี 2018 นี้ เป็นการเปิดรับแรงงานต่างชาติโดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมืออย่างเป็นทางการ เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงานและทำให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นเติบโตต่อไป ในขณะเดียวกันนโยบายนี้ก็นำไปสู่การเพิ่มบทบาทของภาครัฐที่เข้ามา

ควบคุมและดำเนินการด้านแรงงานมากขึ้น สำหรับแรงงานไทยแล้วนี่เป็นโอกาสการทำงานต่างประเทศโดยไม่ต้องหางานผ่านระบบนายหน้าเอกชน การได้รับความคุ้มครองด้านสภาพแวดล้อมทำงาน สวัสดิการและค่าแรงตามเกณฑ์มาตรฐานเท่าเทียมกับแรงงานญี่ปุ่น รวมถึงการได้รับการสนับสนุนด้านภาษาและการดำรงชีวิตในญี่ปุ่น (สุดปรารถนา ดวงแก้ว, 2562)

ด้วยสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลต่อเนื่องกับประชากรไทยในการใช้ภาษาที่ 3 โดยเฉพาะภาษาญี่ปุ่นที่ถือว่าอยู่ในกลุ่มอาเซียนบวก 3 และประเทศญี่ปุ่นที่กำลังมีความต้องการทางด้านแรงงานดังรายงานที่กล่าวมาแล้ว และ ในประเทศไทยได้มีการประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2562 เรื่องนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในระดับมัธยมศึกษา ในข้อ 1) ได้ให้ความสำคัญภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่ 3) จากบางส่วนของนโยบายของรัฐบาล ที่กล่าวมาทำให้การศึกษาไทยต้องเร่งปรับแนวทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวนโยบายซึ่งจะส่งผลดีต่อนักเรียนและการพัฒนาประเทศชาติ และในทั่วโลกเวลานี้ก็ต้องปรับตัวแก้ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจตกต่ำที่จะเกิดขึ้นเช่นกัน การส่งเสริมการเรียนภาษาที่ 3 เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพราะการส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาของไทยมีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ จะทำให้การเข้าสู่ตลาดงานจะมีโอกาสได้งานที่มีค่าตอบแทนสูง สำหรับเยาวชนไทย และในทวีปเอเชีย ประเทศที่น่าสนใจที่จะส่งเสริมเรื่องเรียนภาษาแล้วมีตลาดงานเปิดรับเข้าทำงานได้ทันทีตามแนวทางของประเทศ คือ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียนที่ถือว่าเป็นประเทศที่มีรายได้สูง และเป็นประเทศพัฒนาแล้ว แต่ด้วยปัญหาด้านแรงงานของประเทศญี่ปุ่น ที่ชาวญี่ปุ่นในช่วงอายุวัยทำงานของญี่ปุ่นมีไม่พอต่อการเจริญก้าวหน้าของประเทศ และที่น่าสนใจนโยบายจุดเน้นของภาครัฐบาลไทย ในการเรียนเพื่อมีอาชีพในระดับมัธยมศึกษา การเรียนภาษาญี่ปุ่นให้สามารถนำไปทำงานได้นั้น จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการว่างงานในประเทศได้ เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในชั้นเรียนระดับมัธยมในประเทศไทยนั้น ครูผู้สอนยังขาดความเข้าใจในการมุ่งเน้นการเรียนเพื่อเกิดความพร้อมเพื่อมีงานทำของนักเรียน เป็นการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางหลังจากจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนจึงต้องต่อยอดถึงระดับอุดมศึกษาต่อไปจึงจะเริ่มทำงาน แต่ที่จริงแล้วหากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา การเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ได้เตรียมความพร้อมในการสอบวัดระดับภาษา (JLPT) ในระดับ N5 ก็สามารถทำงานได้แล้วเช่นกัน แต่ปัญหาหลักที่ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษายังไม่ให้ความสำคัญในการสอน เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่อการทำงานนั้น เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนยังไม่ตรงจุดเน้นด้านการเรียนเพื่ออาชีพ จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนและควรจะทำการศึกษาวิจัยในการสร้างโปรแกรมการเรียนการสอนเพื่ออาชีพสำหรับการเรียนภาษาญี่ปุ่น และจะสามารถนำโปรแกรมนี้ไปใช้ได้กับภาษาอื่น ๆ ได้ และเพื่อให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ในวัยที่พร้อมจะทำงานได้แล้ว และได้มี

โอกาสใช้ความรู้ด้านภาษาเพื่อมีงานทำ ซึ่งการได้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนไทยก็มีความเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะเป็นผู้นำอาเซียนอย่างที่นโยบายของรัฐบาลกำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

เมื่อปี พ.ศ. 2543 ผู้วิจัยอาศัย และประกอบอาชีพโดยดำเนินธุรกิจด้านสิ่งพิมพ์ที่ประเทศญี่ปุ่นและได้ตระหนักถึงปัญหาของแรงงานต่างชาติที่เดินทางเข้ามาทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นแม้แต่แรงงานไทยเองที่เข้ามาทำงานหรือมาดำเนินชีวิตที่ประเทศญี่ปุ่น ควรจะมีความพร้อมด้านภาษาและเข้าใจถึงวัฒนธรรมจึงจะประสบผลสำเร็จในการทำงานได้ดี เมื่อกลับมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทด้านการศึกษาและมีโอกาสได้ให้ทุนสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้กับโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น จึงเล็งเห็นถึงปัญหาการเรียนการสอน จึงได้คิดจะหาวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นหรือครูผู้สอนได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและต่อยอดการเรียนเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้ตรงกับความต้องการในตลาดงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งงานวิจัยนี้จะเกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนกับผู้ที่สนใจที่ได้เรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อนำไปประกอบอาชีพเพื่อส่งเสริมให้คนไทยหรือแรงงานไทยได้พัฒนาศักยภาพด้านภาษาอีกทางหนึ่ง ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศและผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารเพื่อการมีงานทำที่มีผลตอบแทนที่สูงขึ้น ตามแนวทางนโยบายของภาครัฐที่กำลังส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนเพื่ออาชีพในยุคปัจจุบันนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการได้ คือ ครู ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คุณภาพของตัวครู และคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลของครู ครูที่ดีต้องมีความรักศรัทธาในอาชีพ เมตตาและเอาใจใส่ลูกศิษย์ เป็นแบบอย่างที่ดีของลูกศิษย์ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับผู้ปกครองและชุมชนได้ดีและ สิ่งสำคัญที่สุดคือ ครูต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนถ่ายทอดความรู้และต่อยอดความรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารและการจัดการเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารและจัดการอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่สุด เพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

ในกระแสของการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารที่ไหลบ่าข้ามพรมแดนมาถึงกันอย่างรวดเร็ว ซึ่งความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการเรียนรู้และวิธีแสวงหาความรู้มีการปรับเปลี่ยนไปจากระบบการศึกษาในรูปแบบเดิมที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้สู่นักเรียนฝ่ายเดียว ไปสู่รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่นักเรียนสามารถแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นสิ่งท้าทายครูยุคใหม่ในการจัดองค์ความรู้ให้บังเกิดผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือกิจกรรมวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความคาดหวังขององค์กรทั้งระดับโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ แต่การจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมาพบว่าการ

พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูยังเป็นสิ่งที่ต้องมีการพัฒนาค่อนข้างมาก สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้ครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น แต่การพัฒนาครูที่ผ่านมาประเทศไทยยังประสบปัญหาในด้านการพัฒนาครูบางประการ เพราะงบประมาณจำกัด ไม่ตรงกับความต้องการของครูและขาดการติดตามประเมินผลการพัฒนา (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2553)

จากข้อมูลจากงานวิจัยดังกล่าวจึงเห็นได้ว่าการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนไทยยังต้องมีวิธีการสอนอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ตรงกับความต้องการในการใช้ภาษาญี่ปุ่นในการทำงานหรือการอยู่ร่วมกันหรือการนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการ บริษัท จัดหางาน ฟูลแต็งซ์ ดีเวลล็อปเม้นท์อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด เขตสุขุมวิทย์ กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นบริษัทจัดหางานสำหรับชาวไทยเพื่อไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นบริษัทที่ได้รับอนุญาตในการส่งแรงงานไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นโดยได้รับรองจากกรมแรงงานในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ได้ชี้ให้เห็นว่า “การมีความสามารถฟัง พูด อ่าน ภาษาญี่ปุ่นได้นั้นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญและเป็นพื้นฐานของการไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นอย่างมาก เนื่องจากผู้ประกอบการชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะไม่ใช้ภาษาอื่นนอกจากภาษาของประเทศตนเอง แต่ในประเทศไทยผู้ที่จะไปทำงานก็ยังมีพื้นฐานด้านภาษาน้อยมาก การเรียนภาษาเพื่อไปทำงานอย่างน้อยผู้ที่จะเดินทางต้องสามารถพูดภาษาญี่ปุ่นในการทักทายและการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อสื่อสารในการใช้ชีวิตประจำวันได้ จึงจะไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นได้เช่นกัน แต่ในปัจจุบันการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นก็ยังไม่ตรงกับงานที่ทำ ซึ่งเป็นปัญหามาโดยตลอด ผู้เรียนได้เรียนเพียงภาษาญี่ปุ่นทั่ว ๆ ไป ซึ่งไม่ตรงกับสายงานที่ต้องไปทำงานร่วมงานกับชาวญี่ปุ่น จึงทำให้ตลาดงานของชาวไทยจะได้งานเป็นผู้ใช้แรงมากว่าจะได้งานที่มีคุณภาพหรืองานในสำนักงานหรืองานด้านวิชาการที่มีรายได้ที่ดีกว่า ดังนั้น ปัญหาด้านภาษาญี่ปุ่นที่ตรงกับสายงาน เป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรได้รับการแก้ไขต่อไป” ตามที่ นายจรัญ รัฐแฉลม ได้กล่าวให้สัมภาษณ์มานั้นจึงทำให้ทราบถึงว่าการมีความรู้ด้านภาษาในการสื่อสารเพื่อการไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นของชาวไทยในปัจจุบันก็ยังเป็นเพียงภาษาพื้นฐานทั่ว ๆ ไป ดังนั้นชาวไทยจึงได้ทำงานในส่วนงานด้านการใช้แรงงานในโรงงานเท่านั้น (จรัญ รัฐแฉลม, 2563: สัมภาษณ์)

ผู้วิจัยได้เดินทางไปสัมภาษณ์ หัวหน้าจัดหางานของบริษัท อินเตอร์เกรด จำกัด เขตนิชิโกเตนดะ ซินากาว่า โตเกียว ประเทศญี่ปุ่น สรุปได้ว่า “บริษัท อินเตอร์เกรด จำกัด เป็นบริษัทจัดหางาน ที่ตั้งอยู่ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ที่ถือว่ามีชาวต่างชาติหลากหลายชาติ ไม่มีเพียงแค่ชาวไทยเท่านั้นที่เข้ามาทำงานในประเทศญี่ปุ่นกับการจัดหางานให้ชาวต่างชาติของบริษัทแห่งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้พยามให้ข้อมูลว่าชาวไทยส่วนใหญ่ที่จะได้งานในบริษัทจัดหางานแห่งนี้ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นมาก่อนเป็นส่วนมากเพราะเนื่องจากภาษาที่มีติดตัวสามารถใช้ทำงานร่วมกับชาวญี่ปุ่นได้ทันที อาจเป็นเพราะผู้ที่อยู่ในญี่ปุ่นนานแล้วการใช้ภาษาและมีการเรียนรู้วัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นอยู่เป็นประจำจึงสามารถใช้ภาษาได้ดีและสื่อสารกับนายจ้างได้จึงทำให้ได้งานตามที่ต้องการและ

เป็นงานที่มีค่าตอบแทนสูง และยังบอกอีกว่าเคยมีการนำนักศึกษาจากประเทศไทยที่สนใจจะมาทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นในสายงานด้านวิศวกรรม และได้ส่งเอกสารการสมัครงานมาเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเข้าทำงานในบริษัทแห่งนี้ แต่ผลปรากฏว่าเอกสารการนำเสนอในการสมัครงานเป็นภาษาอังกฤษและบางส่วนเป็นภาษาไทยซึ่งยังไม่มีนักศึกษาคนใดเขียนใบสมัครงานเป็นภาษาญี่ปุ่นเลย” จากบทสัมภาษณ์ จะเห็นได้ว่าความพร้อมในการคิดจะมาทำงานในประเทศญี่ปุ่นของนักศึกษาจบใหม่หรือผู้จะมาทำงานในประเทศญี่ปุ่นของชาวไทยยังไม่เกิดความเข้าใจถึงการมาทำงานในประเทศญี่ปุ่นเท่าที่ควรว่าการใช้ภาษาของเจ้าของภาษาในการสื่อสารเท่านั้นจึงจะได้รับการคัดเลือกในการจ้างงานของเจ้าของบริษัทในประเทศญี่ปุ่น (ชินวัตน์ ทาชพิรมทอง, 2563: สัมภาษณ์)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งผลต่อการมีงานทำของนักเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ยุคโควิด 19 ที่เรียกว่ายุค New Normal

คำถามในการวิจัย

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษามีอะไรบ้าง

2. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษาที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

3. ผลการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เพื่อศึกษาผลของการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ได้องค์ประกอบตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ได้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้จริงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถาบันการศึกษา

5. เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการสำหรับจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้แต่ละโรงเรียนนำไปใช้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษา จำแนกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษา และทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน (Interview) และขั้นตอนที่ 2 ทำการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยการ Focus group โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ จำนวน 9 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบยืนยันกับองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา Best Practice จากโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 แห่ง

ขั้นตอนที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และขั้นตอนที่ 3 ทำการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาและประเมินร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน

ระยะที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 1 ขั้นตอน คือ นำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปทดลองใช้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 15 คน โดยใช้เกณฑ์ประสบการณ์ในการสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนไม่น้อยกว่า 1 ปีและมีผลการทดสอบผ่านเกณฑ์การสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น ในระดับ N4 คือ สามารถเข้าใจภาษาญี่ปุ่นในระดับพื้นฐาน ซึ่งเจแปนฟาวน์เดชั่นร่วมกับ Japan Educational Exchanges and Services ร่วมกันดำเนินการจัดสอบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

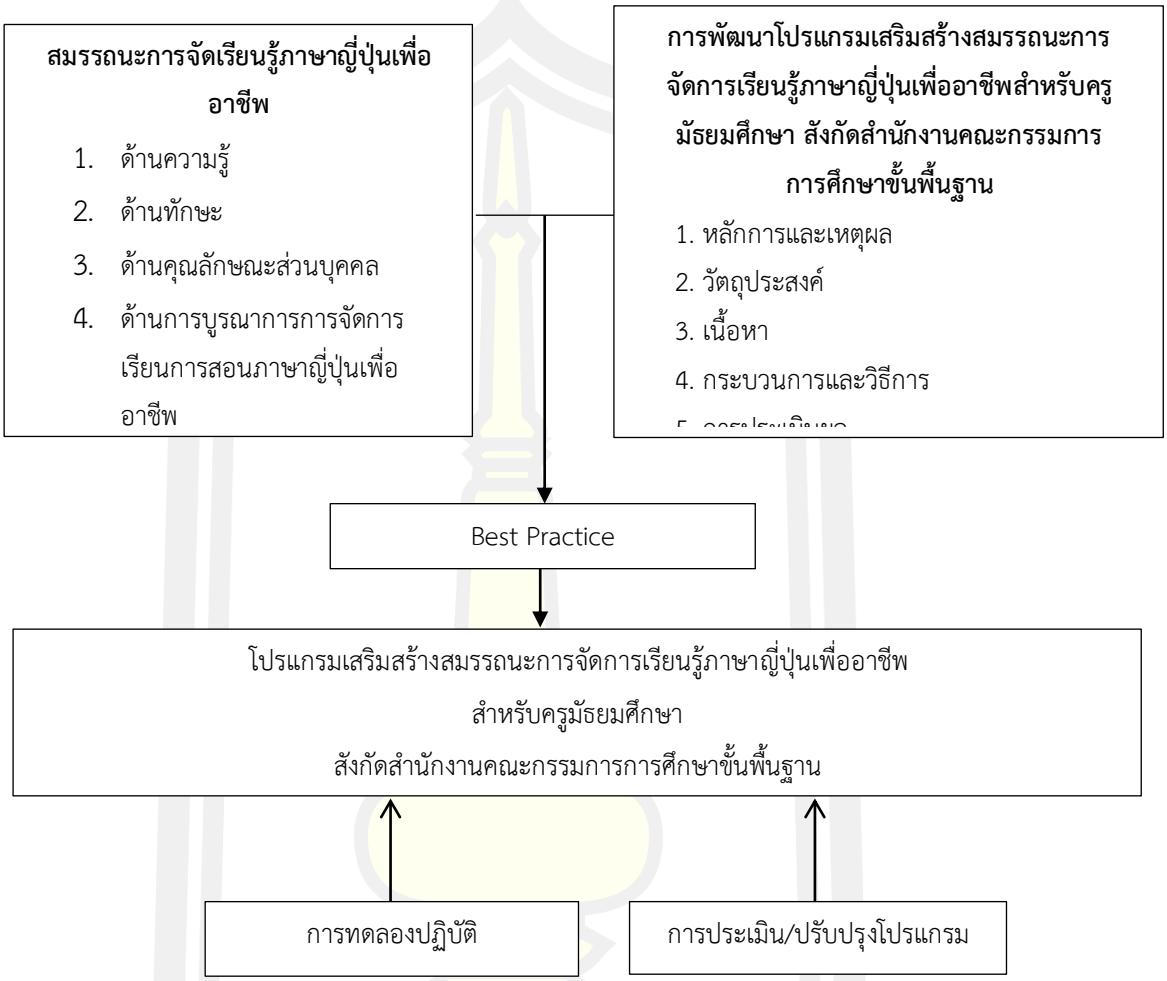

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ชุดกิจกรรมที่เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีองค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการและวิธีการ 5) การประเมินผล

2. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครู ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านความรู้ หมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ ประกอบด้วย ความสามารถในการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ

2.2 ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงทักษะเฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ

2.3 ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ประกอบด้วย ความรักและศรัทธาในอาชีพครูและบุคลิกลักษณะในการเป็นครูภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

2.4 ด้านการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ หมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงวิธีการสอนซึ่งนำเอาสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้ามาผสมผสานกันเพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน ประกอบด้วย ความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษาญี่ปุ่นและความตระหนักและเห็นคุณค่าในการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

3. ครูมัธยม หมายถึง ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 15 คน เกณฑ์ประสบการณ์ในการสอนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียน ไม่น้อยกว่า 1 ปีและมีผลการทดสอบผ่านเกณฑ์การสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น ในระดับ N4 คือ สามารถเข้าใจภาษาญี่ปุ่นในระดับพื้นฐาน ซึ่งเจแปนฟาวน์เดชั่นร่วมกับ Japan Educational Exchanges and Services ร่วมกันดำเนินการจัดสอบ

4. เกณฑ์การสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น หมายถึง เกณฑ์การสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น (JLPT) เป็นการวัดและรับรองความรู้ภาษาญี่ปุ่นของผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาแม่ จัดสอบขึ้นทั้งในและนอกประเทศญี่ปุ่นการสอบแบ่งออกเป็น 3 วิชา เพื่อวัดระดับความสามารถโดยรวมในการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร ดังนี้ [ความรู้ตัวภาษา] เป็นการทดสอบความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร คำศัพท์และไวยากรณ์ [การอ่าน] และ [การฟัง] เป็นการวัดความสามารถในการนำความรู้มาใช้ในการสื่อสาร โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

N1 สามารถเข้าใจภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในวงกว้างได้

N2 สามารถเข้าใจภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในสถานการณ์ชีวิตประจำวันได้ และสามารถเข้าใจภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในวงกว้างได้ในระดับระดับหนึ่ง

N3 สามารถเข้าใจภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในระดับหนึ่ง

N4 สามารถเข้าใจภาษาญี่ปุ่นในระดับพื้นฐาน

N5 สามารถเข้าใจภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานได้ในระดับหนึ่ง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัยการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพครู
2. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินและการประเมินสมรรถนะของครู
4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ
5. แนวคิดที่ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ
6. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ
7. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้
8. โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   9.1 งานวิจัยในประเทศ
   9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพครู

ครูเป็นปัจจัยสำคัญในระบบการศึกษาและเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (Sönmez, 2001; Çelikten, Anal and Yeni, 2005 : Quoted in Uçgun, 2011) ในหลาย ๆ ประเทศได้มีการกำหนดสมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพครู และได้นำมาใช้ในการพัฒนาให้กับครูผู้สอน ตลอดจนการนำมาใช้กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตครู (Kaskaya, 2012) รวมถึงประเทศไทยซึ่งได้มีการปฏิรูปการศึกษาโดยเน้นไปที่ตัวครูผู้สอน ส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความคาดหวัง หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมถึงมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ได้มีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพโดยเน้นประเด็นหลัก ๆ ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ความคาดหวังของสังคมที่มีต่อครู การเปลี่ยนแปลงเจตคติที่มีต่ออาชีพครู และการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนการสอน มากกว่า

การศึกษาผลหรือกระบวนที่จะทำให้การพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพเดินหน้าต่อไปได้ (Desimone, 2011) ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของการเป็นครูมืออาชีพ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายของครูมืออาชีพ และการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

การพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ

การพัฒนาทางวิชาชีพครูนั้นได้รับการยอมรับว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการพัฒนาทางการศึกษา และจะต้องมีการพัฒนาและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (Bransford and Schwartz (1999) ; Quoted in More wood et al. (2010) ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในระบบการศึกษาของทุกประเทศ นำพาให้การศึกษามีคุณภาพ พัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้ประสบความสำเร็จ มีทักษะทางสังคมตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ รวมถึงความสามารถอื่น ๆ ที่จำเป็นสู่การประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Devjak et al., 2009) ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องให้ความสำคัญและสนใจที่จะพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนอยู่ตลอดเวลาให้มีความรู้ที่ลุ่มลึกเกินกว่าที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่ตนเองสำเร็จการศึกษา แต่ปัจจัยและอุปสรรคสำคัญที่มีส่วนทำให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพของการพัฒนาทางวิชาชีพครู ได้แก่ 1) ทรรศนะที่แตกต่างกันของความหมาย “การพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ” โดยมีความเชื่อว่า การพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพเป็นการพัฒนาครูสู่การเป็นครูที่ดี เชี่ยวชาญเนื้อหาและการสอน ซึ่ง Guskey (1999) อธิบายว่าการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพนั้นควรเป็นการพัฒนาให้ไปสู่สิ่งที่ดีกว่าหรือดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีประสิทธิภาพ 2) การมองข้ามความสำคัญของการสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ และกระบวนการการเปลี่ยนแปลงทางการทำงานในวิชาชีพของครูผู้สอน (Cohen and Hill (2000) ; Kennedy (1999) ; Wang et al., (1999) ; Guskey (2002) ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้ Guskey (2002) ได้อธิบายว่า การพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ ควรจะมีการออกแบบเพื่อกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงทางความคิด ทัศนคติ ความเชื่อและการรับรู้ของครูผู้สอน ซึ่งกระบวนการการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมภายในชั้นเรียน และหลักปฏิบัติต่าง ๆ ทางการเรียนการสอนของครูผู้สอน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

Guskey และ Yoon (2009) ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นครู ดังต่อไปนี้

1. เริ่มต้นด้วยเป้าหมายของการพัฒนา ตัวชี้วัดหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถรวบรวมและอธิบายด้วยกระบวนการที่มีหลักเกณฑ์หรือตรวจสอบด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้

2. การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีและแนวทางการปฏิบัติที่ได้จากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ให้คำปรึกษา

3. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ควรเริ่มต้นที่หน่วยของบริบทขนาดเล็ก มีการควบคุมอย่างระมัดระวัง มีการออกแบบในการทดสอบเพื่อดูประสิทธิผลก่อนที่จะดำเนินการในบริบทการสอนขนาดใหญ่ซึ่งจะต้องใช้ทั้งงบประมาณ เวลา และแหล่งทรัพยากรจำนวนมากต่อไป

4. การติดตามผลการพัฒนา เป็นการตรวจสอบผลของการพัฒนา หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการนำแผนไปทดลองใช้ ทบทวนปรับปรุง แก้ไขกลวิธีและแนวทางปฏิบัติของแผนให้เหมาะสม ตลอดจนการศึกษาแนวทางใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูต่อไป

Zuzovsky (2001) กล่าวว่าการจะให้ความหมาย การพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพควรพิจารณาประเด็น 3 ประการ ดังต่อไปนี้คือ 1) กระบวนการพัฒนาเป็นแบบใด เช่น มีลักษณะค่อย ๆ เป็น ค่อย ๆ ไป หรือมีลักษณะที่ชัดเจนสอดคล้องกับแนวการปฏิรูปการศึกษา 2) การดำเนินการเป็นไปตามแนวคิด หรือมโนคติของการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพหรือไม่อย่างไร และ 3) กระบวนการพัฒนาเกี่ยวข้องกับบริบทสถานศึกษา ชั้นเรียนที่ครูผู้สอนปฏิบัติงานอยู่หรือไม่ ซึ่งประเด็น 3 ประการนี้จะมีผลต่อการให้ความหมายและแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพให้มีความเหมาะสมต่อไป

Bull (1994) ได้เสนอหลักการสำคัญ 5 ประการเพื่อการเป็นครูมืออาชีพที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาโรงเรียน ดังนี้

1. การใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการให้ครูมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมและนำไปใช้ในการพัฒนาตนสู่ความสำเร็จต่อไป

2. การใช้การฝึกฝนและการติดตามกระบวนการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

3. การร่วมมือระหว่างเพื่อนครูในการพัฒนาตนเอง เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างเพื่อนครูคนอื่น ๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างเพื่อนครูด้วยกันในเรื่องการสอน การจัดการชั้นเรียน เป็นต้น

4. การเรียนรู้สิ่งใหม่ในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

5. การดูผลย้อนกลับจากนักเรียน ครูผู้สอนควรมีการประเมินตนเองโดยพิจารณาจากผลย้อนกลับจากนักเรียน ที่สำคัญควรใช้เครื่องมือในการประเมินผลตนเองหลาย ๆ ลักษณะ ไม่ใช่แค่เพียงแบบสอบถามที่มักจะใช้กันเป็นประจำเท่านั้น

Charlton (2009) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพด้านการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้จากการกำกับตนเอง (Self-directed learning) ผ่านการทำแผนพัฒนาตนเอง ชาร์ลตันอธิบายเพิ่มเติมว่าแผนการพัฒนาตนเองไม่มีแบบฟอร์มที่เป็นมาตรฐาน ขึ้นอยู่กับการออกแบบของแต่ละบุคคล แต่สิ่งสำคัญได้แก่ความสะดวกและง่ายต่อการลงรายละเอียด รวมถึงหัวข้อ

หลักที่ควรมีในแบบฟอร์ม เช่น หัวข้อที่ต้องการพัฒนา/เรียนรู้ กิจกรรมในการเรียนรู้ การประเมินผลกิจกรรม เป็นต้น สำหรับขั้นตอนในการวางแผนพัฒนาตนเองเป็นไปตามวัฏจักร ดังภาพที่ 2.1 ต่อไปนี้

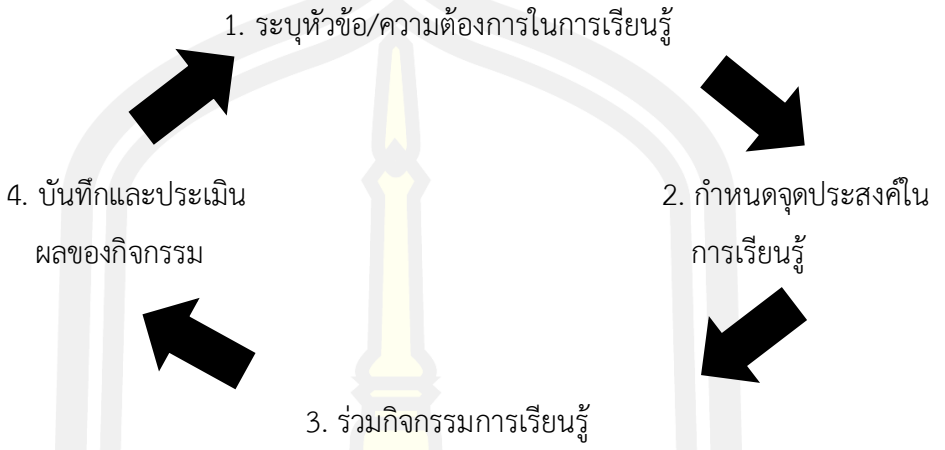

ภาพประกอบ 1 วัฏจักรการวางแผนพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้

ในการจัดทำแผนพัฒนาตนเองอาจสร้างความยุ่งยากและวิตกกังวลกับผู้ที่พึ่งเริ่มหัดทำ ดังนั้นชาร์ลตันจึงได้เสนอแนวทางและประเด็นที่ควรมีในแผนการพัฒนาตนเอง ดังนี้

1. หัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ จะเกี่ยวกับความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ โดยมีความเชื่อมโยงกับนโยบายหรือความต้องการระดับชาติ

2. กิจกรรมการเรียนรู้ จะเกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ รวมถึงระยะเวลาที่ต้องเข้าร่วมเพื่อพัฒนาตนเอง

3. หลักฐานที่แสดงว่าได้รับการพัฒนาตนเองแล้ว ได้แก่ ประกาศนียบัตร วุฒิบัตร

4. ผลที่ได้รับการการพัฒนาตน จะเกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

Clarke (1994) กล่าวถึงหลักการที่เป็นกุญแจสำคัญ 10 ประการในการพัฒนาครูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ ดังนี้

หลักการที่ 1 สร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นโดยตัวของครูเอง การเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมตามความสมัครใจของตัวครูเองในโปรแกรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพมีผลต่อความสำเร็จในการนำโปรแกรมการพัฒนาครูไปใช้ มีผลงานวิจัยหลายเรื่องที่ให้ผลสอดคล้องกันว่าโปรแกรมการพัฒนาครูประเภท one short model เช่น การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 1 วัน ในช่วงปิดภาคเรียนมีผลน้อยที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนและ

การเรียนรู้ของครู นอกจากนี้ความแตกต่างด้านบุคลิกภาพของครู ได้แก่ ความรู้ ความเชื่อ และทักษะตลอดจนความสามารถในการคิดยืดหยุ่นที่ครูแต่ละคนใช้ในช่วงการเข้าโปรแกรมการพัฒนาครูมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน

Doyle และd Ponder (1977) ใช้วิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic methods) ด้วยการให้ครูได้สนทนาซักถามกับครูมืออาชีพ และบุคลากรอื่นในโรงเรียนในช่วงการเข้าโปรแกรมพัฒนาครูประจำการและการประชุมเชิงปฏิบัติการ และให้ครูได้สัมภาษณ์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ลงทะเบียนรายวิชาด้านการศึกษาในประเด็นจริยธรรมของครู ในลักษณะที่เป็นอิทธิพลสำคัญต่อการยอมรับนวัตกรรมใหม่มาเป็นแนวปฏิบัติงานของครู ผลการวิจัยพบว่า วิธีการเชิงธรรมชาติในการปลูกฝังการยอมรับนวัตกรรมใหม่แบบนี้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนและการเรียนรู้ของครูอย่างน้อยในด้านการวางแผนการสอน ผลการวิจัยของดอยและพอนเดอร์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hall and Loucks (1978) ที่พัฒนารูปแบบการพัฒนาครูไปสู่มืออาชีพโดยใช้รูปแบบที่เรียกว่า Concerns-Based Adoption Model (CBAM) ที่เน้นให้ครูวินิจฉัยความรู้ความเชื่อ และความสามารถของตนเองทั้งแบบกลุ่มวินิจฉัยและรายบุคคล ในขั้นตอนของการพัฒนาพบว่า รูปแบบพัฒนาครูแบบนี้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนและการเรียนรู้ของครู

หลักการที่ 2 พัฒนากลุ่มครูมากกว่าครูเป็นรายบุคคล และโรงเรียนตลอดจนชุมชนรวมทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมและส่วนสนับสนุน Fullan (1990) ให้ข้อเสนอแนะว่าโปรแกรมการพัฒนาครูควรอยู่ภายใต้บรรยากาศของวัฒนธรรมการทำงานกลุ่มแบบกัลยาณมิตร ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู และนำไปสู่การนำไปปฏิบัติได้จริง McEvoy (1985) ระบุว่า ภารกิจของงานการเรียนการสอนตามปกติของครูในแต่ละวันสามารถผนวกกับโปรแกรมการพัฒนาครู ในรูปการให้ข้อมูลป้อนกลับภายใต้กระบวนการนิเทศภายใน การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูเป็นกลุ่มย่อย ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ครูนำมาใช้ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค และการเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอนวัตกรรมการสอนของตนต่อสาธารณะ

หลักการที่ 3 ต้องยอมรับว่าในการพัฒนาครูไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ ย่อมมีอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการพัฒนาครู Clarke (1991) สรุปอุปสรรค 12 ประการที่เกิดขึ้นได้ในกระบวนการพัฒนาครู โดยจำแนกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

อุปสรรคที่เป็นปัจจัยภายนอก

1. การใช้ทฤษฎีที่ไม่เหมาะสม

2. การขาดแคลนการสนับสนุนจากหน่วยงานกลาง การขาดแหล่งเงินทุน และการขาดการติดตามผล

3. ความล้มเหลวในการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการสถานศึกษาและชุมชน

4. การไม่เปิดโอกาสให้ครูแต่ละคนได้มีเวลาศึกษาค้นคว้า วางแผนการสอนร่วมกันและทำงานร่วมกัน

5. วิธีการประเมินผู้เรียนและการประเมินผู้สอนไม่สอดคล้องกับนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครู

6. การรับรู้ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนต่อนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครูอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความรู้และการปฏิบัติของครู

7. การขาดความมุ่งมั่นของครูที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนและการเรียนรู้

8. ความคุ้นเคยและการยึดมั่นในสิ่งที่เคยปฏิบัติก่อให้เกิดการต่อต้านนวัตกรรมใหม่

9. ครูมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาที่สอนและเนื้อหาวิชาครูไม่เพียงพออุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทีมงานในโรงเรียน

10. การขาดความเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

11. การให้ความสำคัญกับการแก้ไขข้อบกพร่องมากกว่าการกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนา

12. การขาดการผสมผสานความรู้เกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้เข้ากับความรู้และวิธีการพัฒนาทีมงาน

หลักการที่ 4 การเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ หรือการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติในสถานการณ์จริงในลักษณะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน เป็นวิธีการที่ได้ผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนและการเรียนรู้ของครู โปรแกรมการพัฒนาครูในลักษณะการอบรมหรือสัมมนาในช่วงเวลาสั้น ๆ 1 หรือ 2 วัน ด้วยการฟังการบรรยายหรือชมการสาธิตของผู้เชี่ยวชาญและไม่มีการติดตามผล เป็นวิธีการที่ได้ผลน้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู

หลักการที่ 5 จูงใจให้ครูมีส่วนร่วมอย่างกระฉับกระเฉงและให้คำมั่นสัญญาในกระบวนการ พัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ และให้ครูเต็มใจศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติการสอนโดยใช้กิจกรรมและงานที่ครูเป็นผู้ปรับปรุงหรือพัฒนาขึ้นสำหรับชั้นเรียนของตน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการที่ครูให้คำมั่นสัญญาในการรับนวัตกรรมใหม่และนำมาสู่การปฏิบัติจริง คือการได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน จากฝ่ายบริหาร การได้รับประสบการณ์ของการรอบรู้และการเปลี่ยนแปลงที่

ก่อให้เกิดผลในการปฏิบัติด้วยตนเอง การปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่องทีละน้อย และการได้เห็นผลกระทบที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (McLaughlin, 1991)

หลักการที่ 6 พึงตระหนักว่าการเปลี่ยนแปลงความเชื่อเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้มีรากเหง้ามาจากการปฏิบัติจริงในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นผลจากการเปิดโอกาสให้ครูได้ไตร่ตรอง ตรวจสอบผลการปฏิบัติของตนเอง ด้วยการสังเกตเชิงสร้างสรรค์พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โปรแกรมการพัฒนาครูไปสู่มืออาชีพส่วนมากมีเป้าหมายต้องการให้ครูเปลี่ยนแปลงทั้งด้านความรู้ความเชื่อ เจตคติ การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนและรวมถึงการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของผู้เรียนในกระบวนการพัฒนา จึงมีการสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพในการสอนและเรียนรู้ได้ดีกว่าเดิมได้ และเชื่อว่าผลการพัฒนาดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน กระบวนการสร้างแรงจูงใจดังกล่าวทำให้ครูเกิดความมุ่งมั่นและให้คำสัญญากับตนเองในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชั้นเรียน ภายหลังที่ครูประจักษ์ถึงผลที่เกิดกับผู้เรียน การเปลี่ยนแปลงความเชื่อและเจตคติของครูย่อมมีผลถาวร โปรแกรมการพัฒนาครูโปรแกรมใดก็ตาม ถ้าจัดกระทำให้แปลกออกไปจากสภาพจริงของการปฏิบัติการสอนที่ครูทำตามปกติ จะส่งผลน้อยต่อการเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน Thompson (1992) เสนอว่าการที่ครูได้เข้าไปมีส่วนร่วมด้วยการเผชิญปัญหาการเรียนการสอนในสภาพจริงด้วยตนเอง และได้ประเมินและจัดระบบความเชื่อของตนใหม่ โดยผ่านกระบวนการคิดไตร่ตรอง ย่อมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนและการเรียนรู้ที่พึงประสงค์

หลักการที่ 7 จัดสรรเวลาและเปิดโอกาสให้ครูได้วางแผน ได้คิดไตร่ตรองทบทวนและให้ผลป้อนกลับเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวในการปฏิบัติการสอนของตนต่อกลุ่ม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนวิธีการใหม่ที่ดีและเหมาะสมของแต่ละคนให้คนอื่น ๆ รู้ และเพื่อได้อภิปรายถึงปัญหาและทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาตลอดจนวิธีการใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น

หลักการที่ 8 โน้มน้าวให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนำนวัตกรรมใหม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนมาใช้การจัดโปรแกรมพัฒนาครูที่ครูมีส่วนร่วมในทุกขั้นของการวางแผนและนำแผนไปสู่การปฏิบัติ จะส่งผลให้ครูบูรณาการเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่ครูได้รับในกระบวนการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน

หลักการที่ 9 พึงตระหนักว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนและการเรียนรู้เป็นเรื่องที่เกิดทีละน้อยอย่างค่อยเป็นค่อยไป บางครั้งมีความซับซ้อนหรือยุ่งยาก ครูจึงอาจเกิดความวิตกกังวล เกิดความสงสัยหรือขัดแย้ง การสร้างบรรยากาศของการช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้ร่วมงานและเพื่อนสนิทจึงเป็นเรื่องสำคัญ

หลักการที่ 10 ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในอนาคตสำหรับการธำรงรักษาไว้ซึ่งความเป็นครูมืออาชีพของตนเอง การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องหมายความว่า ครูสามารถ

สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเองหลังจากสิ้นสุดโปรแกรมการพัฒนาแล้ว และครูสามารถนำตนเองได้ ตลอดจนเป็นครูเครือข่ายเพื่อไปพัฒนาครูคนอื่น ๆ ได้

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2559) กล่าวว่า การเป็นครูมืออาชีพจะต้องเน้นการสอนให้มีคุณภาพ เพราะว่าคุณภาพการสอนของครูย่อมส่งผลดีต่อนักเรียนและเยาวชนของชาติ การประเมินคุณภาพของครูจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องประเมินจากตัวเด็กและเยาวชนของชาติ ดังคำกล่าวที่ว่า “คุณภาพของเด็ก” สะท้อน “คุณภาพของครู” ดังนั้นครูมืออาชีพควรมีและควรเป็นก็คือต้องเน้นคุณลักษณะพื้นฐานนั่นคือ ฉันทะ เมตตา และกัลยาณมิตร ซึ่งถือว่าเป็นคุณภาพพื้นฐานที่สำคัญของครู และพัฒนาการสอนของครูซึ่งเป็นภารกิจหลัก โดยเฉพาะการสอนอย่างมีคุณภาพ นั่นคือ ครูมืออาชีพ จึงต้องมีคุณธรรมโน้มนำ ทำการสอนอย่างมีคุณภาพ มีภาพลักษณ์ของความเป็นครูดี เพื่อพัฒนาศักดิ์ศรีของอาชีพครู

โดยสรุปจะพบว่า (1) การพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพจะมีประสิทธิภาพเป็นอย่างมากถ้าเราสามารถหาจุดที่ครูควรได้รับการพัฒนาและหาทางแก้ไข (Hill, 2009) ลักษณะหรือวิธีการของการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพจะมีขั้นตอน โดยโน้มน้าวการมีส่วนร่วมของครูซึ่งจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะต้องใช้เวลานาน หรืออย่างค่อยเป็นค่อยไปก็ตาม และ (2) การพัฒนาความเป็นมืออาชีพไม่มีวันที่สิ้นสุดและจะอยู่ตลอดในชีวิตประจำวันของครูผู้สอน เป็นเรื่องของครูผู้สอนในการเรียนรู้ สืบเสาะหาความรู้ และร่วมกิจกรรมทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต (Little (1993) ; Quoted in Desimone (2011) ; Lieberman (1995) ; Quoted in Darling Hammond and McLaughlin (2011)

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency) เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1970 โดยบริษัท McBer มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงจุดอ่อนของการประเมินทักษะ (Skill) พนักงานของบริษัทโดยใช้แบบทดสอบที่เรียกว่า Foreign Service Officer Exam แต่พบว่ามีจุดอ่อนดังนี้

1. เนื้อหาของแบบทดสอบไม่ครอบคลุม และใช้เกณฑ์ประเมินค่อนข้างสูงทำให้ชนกลุ่มน้อยของสังคมไม่สามารถทำแบบทดสอบผ่าน หรือมีคุณสมบัติที่เรียกว่า “เลือกปฏิบัติ”

2. ผลการทดสอบขาดคุณสมบัติในการพยากรณ์ กล่าวคือ คะแนนการสอบไม่สัมพันธ์กับคุณภาพของงานที่พนักงานทำได้

ผู้ได้รับการว่าจ้างให้หาทางแก้ปัญหานี้ จึงได้พัฒนาเครื่องมือที่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานได้แม่นยำขึ้น โดยมีกระบวนการปฏิบัติโดยสรุป คือ

1. เปรียบเทียบพนักงานที่มีผลการปฏิบัติงานดี (Superior Performer) กับที่มีผลการปฏิบัติงานผ่านเกณฑ์เฉลี่ย (Average Performer)

2. เก็บข้อมูลจากพนักงานทั้งสองกลุ่มโดยใช้เทคนิค Behavioral Event Interview (BEI) โดยให้ตอบคำถามเกี่ยวกับการทำงานที่ประสบความสำเร็จสูงสุด และความล้มเหลวต่ำสุดอย่างละ 3 เรื่อง จากนั้นทำการวิเคราะห์ว่าลักษณะพฤติกรรมของการปฏิบัติงานที่ดีเป็นอย่างไร

3. สร้างแบบทดสอบ BEI และทดลองใช้กับพนักงานทั้งสองกลุ่ม จากนั้นวิเคราะห์ลักษณะของพฤติกรรมที่แตกต่างกันของคน 2 กลุ่มนี้ ซึ่งลักษณะของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือ Superior Performance นี้ถูกเรียกว่า Competency

นิยามสมรรถนะ (Competency)

McClelland (1970) ได้ให้คำจำกัดความของสมรรถนะว่า เป็นลักษณะที่ซ้อนเร้นเฉพาะบุคคล ที่สร้างแรงผลักดันในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้สูงกว่า หรือเหนือกว่าเกณฑ์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ McClelland ได้เปรียบเทียบคุณลักษณะระหว่างความสามารถทางปัญญาหรือความถนัดและเชี่ยวชาญเชิงวิชาการความรู้ ซึ่งนิยมวัดค่าเป็น IQ กับคุณลักษณะด้านสมรรถนะ (Competency) สรุปว่า สมรรถนะจะสามารถบ่งชี้ความสำเร็จของงานได้ดีกว่า นั่นคือผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการทำงานต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานนั้น ๆ โดยต้องสามารถประยุกต์หลักการ หรือวิชาการที่ตนมีเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในงานที่ทำและปฏิบัติ

Boyatzis (1982) กล่าวว่า เป็นคุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ของบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) ทักษะ (Skill) จินตภาพส่วนตน (Self-Image) หรือบทบาททางสังคม (Social Role) หรือองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานเหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้

Spencer และ Spencer (1993) อธิบายว่าเป็น คุณลักษณะพื้นฐานเฉพาะบุคคล (Underlying Characteristic) ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) ที่ช่วยผลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้สูงกว่าเกณฑ์ (Criterion Reference) หรือค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

Nadaillac (2003) ได้ให้คำจำกัดความว่าเป็นสิ่งที่ต้องลงมือปฏิบัติและทำให้เกิดขึ้น หรือความสามารถที่ใช้ขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุผลและวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) การเรียนรู้ทักษะ (Know-how) และเจตคติ/ลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพต่าง ๆ (Attitude) ที่ช่วยให้สามารถเผชิญและแก้ไข สถานการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง

Dubois และ Rothwell (2004) ให้คำจำกัดความว่าเป็นคุณลักษณะที่ทุกคนมีและใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ได้แก่

ความรู้ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคมลักษณะนิสัยส่วนบุคคล ตลอดจนรูปแบบความคิดและวิธีการคิดความรู้สึกและการกระทำ

Scott Parry (1998) อธิบายว่าเป็นองค์ประกอบ (Cluster) ของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitudes) ของปัจเจกบุคคล ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ในการทำงานของบุคคล กล่าวคือเป็นบทบาทหรือความรับผิดชอบซึ่งสัมพันธ์กับ ผลงานและสามารถวัดค่าโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน อีกทั้งยังสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกอบรม

เดชา เดชะวัฒนไพศาล (2543) ให้ความหมายสมรรถนะว่าเป็นทักษะ ความรู้ และความสามารถ หรือพฤติกรรมของบุคลากร ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง หรืออธิบายได้ว่าการที่ผู้ใดจะสามารถทำงานใด ๆ ได้จำเป็นต้องมีความรู้ เมื่อมีความรู้หรือข้อมูลแล้วก็ต้องรู้ว่าจะทำงานนั้น ๆ อย่างไร และควรมีพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเฉพาะอย่างไรจึงจะสามารถทำงานได้สำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ให้ความหมายสมรรถนะว่าเป็นกลุ่มของความรู้ความสามารถทักษะ ตลอดจนทัศนคติที่จำเป็น ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล คุณลักษณะของบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมและผลของการปฏิบัติงาน ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ ส่วนหนึ่งประกอบขึ้นจากทักษะความรู้ ความสามารถ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ค่านิยมของบุคคลหรือพฤติกรรม ของผู้ที่มีผลให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ยอดเยี่ยมในงานนั้น ๆ

ฮุสตัน (Houstan, 1987) ได้กล่าวถึง สมรรถนะทางวิชาชีพครูว่าผู้ที่เป็นครูควรแสดงให้ครบถ้วนตามสาขาที่ศึกษา ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยม โดยสิ่งเหล่านี้จะต้องเป็นสิ่งที่สังเกตและปฏิบัติได้ นอกจากนี้น้ำหนักในการประเมิน อาจมีความแตกต่างกัน กล่าวคือสมรรถนะบางอย่างอาจเน้นไปที่ความรู้มากกว่าทักษะหรือเจตคติ ในขณะที่สมรรถนะบางอย่างอาจเน้นไปที่ทักษะการปฏิบัติเป็นหลักก็ได้

องค์ประกอบของสมรรถนะ

ตามหลักแนวคิดแมคเคิลแลนด์ มี 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้ในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น

2. ทักษะ (Skills) คือ สิ่งที่ปฏิบัติได้และให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดได้นั้นจะต้องมีพื้นฐานทางความรู้รวมทั้งสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self – Concept) คือ ค่านิยม เจตคติ รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง หรือ ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น

4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่กล่าวถึงบุคคลนั้น เช่น มีคนที่ลักษณะเป็นผู้นำ หรือคนที่น่าเชื่อถือไว้วางใจได้ เป็นต้น

5. แรงจูงใจ / เจตคติ (Motives / Attitude) เป็นแรงจูงใจ แรงผลักดัน แรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งประสบความสำเร็จ เป็นต้น

ทั้งส่วนประกอบ 5 องค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้นแสดงความสัมพันธ์ในเชิงอธิบายเปรียบเทียบดังภาพต่อไปนี้

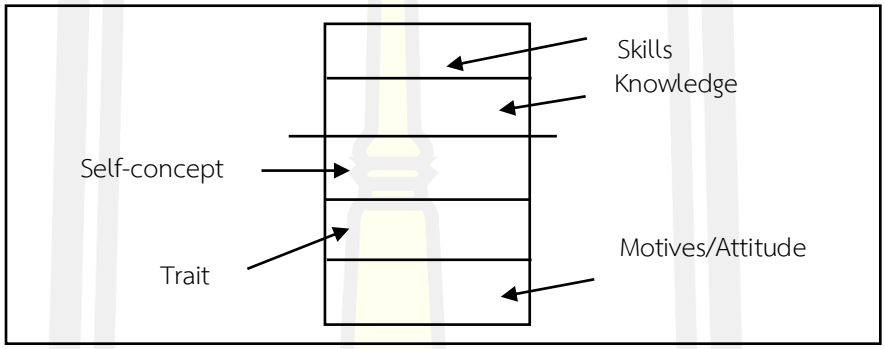

ภาพประกอบ 2 แสดงแบบจำลองภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ของสมรรถนะ

จากภาพประกอบ 2 แสดงแบบจำลองภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ของสมรรถนะ จะเห็นได้ว่าทั้งทักษะ (Skills) และความรู้ (knowledge) นั้นอยู่ในส่วนบน นั่นหมายถึงทั้งทักษะ (Skills) และความรู้ (knowledge) สามารถที่จะพัฒนาขึ้นได้ไม่ยาก จะโดยวิธีเรียนรู้ประสบการณ์ตรง หรือวิธีการศึกษาค้นคว้า และมีการฝึกฝนจนเกิดความเชี่ยวชาญ

จากองค์ประกอบของสมรรถนะตามแนวคิดของแมคเคิลแลนด์นั้น สกอตต์ บี พารี มีความเห็นว่าควรจะรวมส่วนประกอบที่เป็น คุณลักษณะ ความคิดเกี่ยวกับตนเอง และแรงจูงใจเข้าเป็นกลุ่มเดียวกัน คือ กลุ่มคุณลักษณะ(Attributes)

ดังนั้น บางครั้งเมื่อพูดถึงองค์ประกอบของสมรรถนะจึงมีเพียง 3 ส่วนประกอบ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ซึ่งตามทัศนะของแมคเคิลแลนด์ กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะว่าสมรรถนะเป็นส่วนประกอบขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ และเจตคติ / แรงจูงใจ ที่ก่อให้เกิดสมรรถนะ (สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ, 2548)ดังภาพประกอบ 2

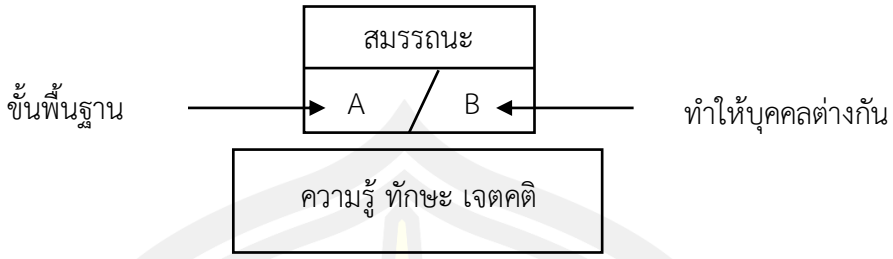

ภาพประกอบ 3 สมรรถนะเป็นส่วนประกอบที่เกิดขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ เจตคติ

จากภาพประกอบ 3 สมรรถนะเป็นส่วนประกอบที่เกิดขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ เจตคติ ความรู้ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดสมรรถนะ

ดังนั้น ส่วนประกอบเดี่ยว จะไม่ถือเป็นสมรรถนะ เช่น ความรู้ที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ประสบความสำเร็จถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะ สมรรถนะในที่นี้หมายถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลงานสูงสุดนั้น ตัวอย่างเช่น ความรู้ในการขับรถ ถือว่าเป็นความรู้ แต่ถ้านำความรู้มาทำหน้าที่เป็นผู้สอนขับรถ และมีรายได้จากส่วนนี้ถือว่าเป็นสมรรถนะ ในทำนองเดียวกัน ความสามารถในการก่อสร้างบ้านถือว่าเป็นทักษะ แต่ความสามารถในการสร้างบ้านและนำเสนอให้เกิดความแตกต่างจากคู่แข่งได้ ถือว่าเป็นสมรรถนะ และกรณีเจตคติ / แรงจูงใจ ก็ไม่ใช่สมรรถนะ แต่สิ่งจูงใจให้เกิดพลังในการทำงานจนสำเร็จตรงตามเวลาหรือเรียกว่ากำหนด ถือว่าเป็นสมรรถนะ

การที่บุคคลจะสามารถทำงานใด ๆ ได้สำเร็จนั้นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการ ได้แก่

1. มีความรู้และนำความรู้มาใช้ในสถานการณ์ได้ เช่น เด็กหญิงไม่รู้ว่าของเล่นมีชื่อเรียกว่าอะไร แต่เธอก็ใช้ความรู้จากคำที่เธอรู้ พยายามชี้แจงจนคุณยายเข้าใจ

2. มีทักษะ เด็กหญิงมีทักษะการใช้ภาษาสื่อสารเป็นทุนเดิมและพยายามใช้ทักษะการพูดของเธอชี้แจงจนคุณยายเข้าใจ

3. มีเจตคติ แรงจูงใจ และคุณลักษณะที่ส่งเสริมพฤติกรรม การกระทำให้บรรลุผล เช่น ความอยากได้ของเล่น เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เด็กหญิงพยายามอธิบายจนคุณยายเข้าใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

โดยสรุปของสมรรถนะหมายถึงคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่เป็นที่ต้องการจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จในระดับที่เหนือเกณฑ์มาตรฐาน หรือค่าที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบของลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความเชี่ยวชาญเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ

2. ทักษะ (Skill) คือ ความชำนาญการในการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เกิดจากการฝึกอบรมหรือทำซ้ำ ๆ

3. เจตคติ (Attitude) แรงจูงใจ และลักษณะเฉพาะ (Attributes) ที่ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานบรรลุความสำเร็จสูงสุด

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินและการประเมินสมรรถนะของครู

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน

คำว่าการประเมินเกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษที่ใช้คำว่า Assessment ซึ่งเป็นการประเมินเบื้องต้นและไม่เน้นข้อสรุปโดยรวมในการประเมินมากนัก ในขณะที่คำว่า Evaluation เป็นกระบวนการตัดสินใจหรือตัดสินคุณค่าขั้นสุดท้าย ครอบคลุมประเด็นที่จะประเมินให้มากที่สุด อาจกล่าวได้ว่า Assessment เป็นส่วนหนึ่งของ Evaluation (เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2546) ; นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) การประเมินถือว่าเป็นวิทยาการหนึ่งที่เรียกว่า Trans discipline เนื่องจากเป็นวิทยาการที่เป็นเครื่องมือเหมือนกับวิทยาการด้านสถิติหรือวัดผลที่สามารถนำไปใช้ในสาขาหรือศาสตร์อื่น ๆ ได้ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2541) นอกจากนี้การประเมินยังเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จากแนวคิดและคำอธิบายของการประเมินข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีคำว่าการตัดสิน ดังนั้นการประเมินจะต้องมีการตัดสิน ลงสรุปสิ่งนั้น ๆ ว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ดีหรือมีสิ่งใดที่ควรปรับปรุง ที่สำคัญจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินสำหรับใช้ในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่จะประเมินเพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อไป

วิธีการประเมิน

วิธีการประเมินแบ่งได้เป็น 2 วิธีใหญ่ ได้แก่ วิธีเชิงระบบ ซึ่งจะใช้แนวทางปรนัยนิยมหรือประเมินโดยยึดหลักการ กับวิธีเชิงธรรมชาติซึ่งจะใช้แนวทางอัตนัยนิยมหรือประเมินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ ซึ่งทั้งสองวิธี มีจุดเด่นและจุดด้อยในการประเมินในตัวของมันเอง ดังนั้น นักประเมินจึงได้นำวิธีการประเมินทั้งสองนี้มาผสมผสานกัน เพื่อเสริมซึ่งกันและกัน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) ในขณะที่ Haeffele (2011) ได้เสนอโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการประเมินด้วยรูปแบบที่เป็นตรรกะ (Logic Model) มาใช้ในการประเมิน ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานของรูปแบบตรรกะประกอบด้วยปัจจัยป้อนเข้า ซึ่งเป็นแหล่งต่าง ๆ ที่เป็นส่วนประกอบที่จะนำไปเป็นจุดกำเนิดของกิจกรรม ที่แสดงถึงวิธีปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนหรือเป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้ผลผลิต หรือผลที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมและนำไปสู่ผลลัพธ์ ตลอดจนสิ่งที่เป็นผลกระทบที่เกิดจากโครงการ ในขณะที่การ

ประเมินความต้องการเป็นการหาจุดอ่อนและหาว่าได้สิ่งที่ต้องการจากผลลัพธ์ของโครงการหรือไม่อย่างไร

การประเมินสมรรถนะของครู

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ Molenaar และคณะ (2009) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของสมรรถนะว่าประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความเป็นมืออาชีพของเรื่องนั้น ๆ สำหรับรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของสมรรถนะ มีดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) จะเป็นเรื่องเกี่ยวสาระ แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่ศึกษาเรียนรู้ โดยจะวัดว่าผู้นั้น รู้ (know) มากน้อยเพียงใด

2. ทักษะ (Skills) จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถที่จะทำ หรือปฏิบัติให้เห็นว่ามีความชำนาญในเรื่องการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด โดยจะวัดจากการกระทำหรือการปฏิบัติได้ (is able to)

3. เจตคติ (Attitude) จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด เช่น ชอบ ไม่ชอบ รู้สึกดีหรือไม่ดีมากน้อยเพียงใด โดยจะวัดจากความคิด (think) ความรู้สึกที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ (is prepared to)

Molenaar และคณะ (2009) ได้วิจัยและพัฒนากรอบแนวคิดเพื่อการสอนให้ผู้เรียนที่ศึกษาทางด้านการแพทย์มีสมรรถนะในวิชาชีพของตน โดยกรอบดังกล่าวมี 3 มิติ ประกอบด้วย

1. โดเมนสำหรับการสอน 6 โดเมน ได้แก่ การพัฒนา การจัดระบบ การดำเนินการ การสอนแนะนำ การประเมิน และการประเมินผล

2. ระดับของการจัดระบบโครงสร้างแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ Micro ระดับ Meso และระดับ Macro

3. สมรรถนะที่ประกอบด้วยความรู้ ทักษะและเจตคติ เห็นได้ชัดว่ากรอบดังกล่าวนี้ได้แสดงถึงสมรรถนะในแต่ละโดเมนที่จะวัดจากพฤติกรรมที่สังเกตได้ในบริบทที่กำหนด นั่นคือการวัดจากการแสดงการทำหรือปฏิบัติให้เห็น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดทักษะพบว่า Kraiger และคณะ (1993) ได้แบ่งทักษะออกเป็น 3 ระดับ คือ ทักษะพื้นฐาน (Initial skill) ทักษะที่แสดงถึงความชำนาญหรือกลุ่มของทักษะ (Compilation skill) และทักษะที่เป็นไปอย่างอัตโนมัติ(Automaticity) ซึ่ง Carpenter (2011) ได้เสนอวิธีการวัดทักษะดังนี้ (1) ทักษะพื้นฐาน ใช้การวัดด้วยการประเมินตนเองและ/หรือแบบสังเกตที่มีมาตรวัด (2) กลุ่มของทักษะ เช่น ทักษะการสื่อสาร ใช้แบบประเมินสมรรถนะและให้ผู้ตอบประเมินตนเอง และ (3) ทักษะขั้นสูงซึ่งเป็นทักษะที่เป็นไปอย่างอัตโนมัติ จะวัดโดยการสังเกตและประเมินด้วยการสัมภาษณ์ มีงานวิจัยเกี่ยวกับการวัดทักษะ ได้แก่ Wong และ Lam (2005) ได้พัฒนาแบบวัดสมรรถนะและความถนัดซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า โดยให้ผู้ตอบ

ประเมินตนเองทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ผลการศึกษาพบว่าแบบวัดดังกล่าวมีความเชื่อมั่นภายใน คะแนนที่เป็นรายข้อของทักษะและเจตคติมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญและแสดงถึงความเชื่อมั่นที่ตรงตามสภาพปัจจุบันของผู้ตอบ

อย่างไรก็ตาม เป้าหมายคุณภาพทางการศึกษามีที่เป็นระดับชาติ (Local) และระดับโลก (Global) โดยเป้าหมายระดับชาติจะเกี่ยวข้องกับเกณฑ์และมาตรฐาน ในขณะเป้าหมายระดับโลกจะเกี่ยวข้องกับการเตรียมครูให้สามารถรับมือและปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือต้องเผชิญในศตวรรษที่ 21 (Markkola, 2003) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการสร้างโปรแกรมการฝึกและพัฒนาครู ตลอดจนการติดตามและประเมินควรมีความเชื่อมโยงทั้งที่เป็นระดับชาติและระดับโลก การประเมินและติดตามด้วยวิธีการสะท้อนความคิด (Reflective thinking) เป็นกระบวนการวิเคราะห์ ตัดสิน ประเมินและคิดทบทวนอีกครั้งในสิ่งที่เกิดขึ้นหรือประสบการณ์ที่ผ่านมาซึ่งจะส่งเสริมให้แต่ละคนได้พิจารณาและไตร่ตรองในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (Boud, Keogh and Walker (1985) ; Dewey (1933) ; Wolf and Siu-Runyan (1996) วิธีการหนึ่งที่จะทำให้เกิดการสะท้อนความคิดได้แก่การเขียนบันทึกที่สะท้อนถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (Loughran, 1996) โดยเขียนเกี่ยวกับประสบการณ์ สิ่งที่เกิดขึ้น และเหตุการณ์เพื่อศึกษาและเรียนรู้ตลอดจนหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข ในขณะที่เวลลิงตัน (Wellington, 2000) กล่าวว่า การให้แต่ละคนเขียนบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจเป็นวิธีที่ไม่ง่ายเลยที่จะได้ข้อมูลจากแต่ละคน อย่างไรก็ตาม (Hall and Bowman, 1989) พบว่าการให้แต่ละคนเขียนบันทึกสะท้อนเหตุการณ์ จะช่วยสะท้อนการพัฒนาความเป็นมืออาชีพและทางด้านสังคม ซึ่งสอดคล้องกับซีชเนอร์และลิสตัน (Zeichner and Liston, 1987) ที่กล่าวว่าการเขียนบันทึกเหตุการณ์เป็นวิธีการที่จะกระตุ้นการสะท้อนความคิดและเป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับครูผู้สอนที่จะประเมินการจัดการเรียนรู้ของตนที่มีต่อผู้เรียน (Quoted in Goh, 2011) หรรษา สุขกาล (2543) นอกจากนี้กิลเลนไทน์ (Gillentine, 2006) กล่าวว่า การใช้การสะท้อนความคิด (Reflection) ของครู เช่น การสนทนา พูดคุย เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาครู โดยประเด็นที่ศึกษาจะเป็นเรื่องของความเชื่อ การเห็นคุณค่า และการนำไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแอททาร์ด และอาร์เมอร์ (Attard and Armour, 2004) ได้ใช้วิธีการสะท้อนความคิดกับครูที่พึ่งเข้าทำงาน พบว่าถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องที่ยากสำหรับครูที่พึ่งเข้าทำงาน ในการสะท้อนความคิดเห็น แต่ครูจะได้รับประโยชน์และรับรู้ถึงสิ่งที่จะต้องเรียนรู้และพัฒนา รวมถึงการกำกับตนเองในเรื่องการพัฒนาตนเองตามสายงานหรืออาชีพของตนต่อไป นอกจากนี้ ลิวและมอห์สิน (Lew and Mohsin, 2011) ได้ศึกษาสมรรถนะและจุดอ่อนของการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาครู โดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการทำวิจัย ซึ่งจำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ในการระบุปัญหาของการวิจัย ความรู้ในด้านการดำเนินการวิจัยและความรู้ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ในขณะที่ Odhiambo (2010) แนะนำให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนว

ทางการทำวิจัยสำหรับนักศึกษาครู โดยประเด็นที่ใช้อาจประกอบด้วย การระบุปัญหา ความสำคัญของการศึกษา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วิธีการดำเนินการวิจัยมีความชัดเจนและรัดกุมหรือไม่อย่างไร การเขียนเอกสารอ้างอิง (ระบบ APA) ภาษาการเขียน เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ

สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสังเคราะห์ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และโดยการสนทนากลุ่มกับครูผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า ได้องค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 14 ตัว สามารถเรียงลำดับสมรรถนะครูตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ แรงจูงใจ รักการเรียนรู้ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสอนภาษาอังกฤษ บุคลิกลักษณะ ทักษะการพัฒนาตนเอง ทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เรียน ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการวัดและประเมินผล ทักษะการสื่อสาร ทักษะการจัดการเรียนรู้ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษ และความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของภาษา (เยาวลักษณ์ มูลสระคู, สมนึก ภัททิยธนี และ รัชนีเพ็ญ พลเยี่ยม, 2558) สอดคล้องกับแนวคิด Harmer (2003) ได้ระบุว่า ครูสอนภาษาอังกฤษนอกจากจะต้องรู้เรื่องทฤษฎีทางภาษาแล้ว ยังควรต้องมีความรู้เรื่องผู้เรียน ตัวภาษา หลักสูตรการสอน และการเรียนรู้ทางภาษาด้วย นอกจากนี้แล้ว การวางแผนการสอนและการจัดการเรียนรู้ยังสำคัญในเชิงบทบาทครู สามารถจัดกลุ่มผู้เรียน จัดระเบียบการเรียน และวางแผนได้เหมาะสม

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนภาษาต่างประเทศผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาและนำมาเป็นกรอบในการวิจัยได้ ดังนี้

สมรรถนะครูด้านการสอนภาษาญี่ปุ่น หมายถึง ความสามารถโดยรวมในด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น โดยเกิดจากการรวมตัวแปรย่อยที่มีความสำคัญต่อสมรรถนะครูสอนภาษาญี่ปุ่น แบ่งเป็นองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจด้านภาษาศาสตร์ ด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน เทคนิคและวิธีการสอนภาษาญี่ปุ่น

2. ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถ ความชัดเจน และความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งบุคคลสามารถสร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้ ประกอบด้วยทักษะการสื่อสาร ทักษะการฟัง พูด

อ่าน และเขียน ทักษะการจัดการเรียนรู้ ทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเรียนรู้ ทักษะการวัดและการประเมินผล ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาตนเอง

3. ด้านคุณลักษณะ หมายถึง บุคลิกภาพ ความคิด ความรู้สึก เจตคติ ทัศนคติ ความต้องการส่วนบุคคล ประกอบด้วย แรงจูงใจ รักในการเรียนรู้ บุคลิกลักษณะ และคุณธรรม จริยธรรม

แนวคิดที่ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ

การจัดการศึกษาเพื่ออาชีพนั้นนักวิชาการทั้งหลายอาจจัดแบ่งหรือมีแนวคิดในการจัดในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปในรายละเอียดแต่จะคงไว้ซึ่งหลักการใหญ่ๆคือการจัดตามระดับการศึกษา เช่นเดียวกับแนวคิดของ Isaacson (1977) ที่มีแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพตามระดับการศึกษาอย่างต่อเนื่องดังนี้เกณฑ์การจัดแบ่งระดับการศึกษาตามการจำแนกประเภทอาชีพที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์การจัดกลุ่มเบื้องต้นมีดังนี้

ลำดับขั้นชั้นเรียน	ลักษณะรายละเอียด
1. สำนึกรู้ ป.1 - ป.6	รู้จักตนเอง โลกของงานอาชีพอย่างกว้าง ๆ ความสำเร็จของอาชีพต่อสังคม รับผิดชอบหน้าที่ตนเอง
2. ขั้นสำรวจ ป.6 - ม.3	พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ค่านิยม ความสนใจ รู้ถึงความเกี่ยวข้องความต้องการของตนเองและงานอาชีพ เข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับงานอาชีพมากขึ้น
3. ขั้นกระบวนการ ม.3 - ม.4	เพื่อเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจในงานอาชีพและความต้องการของตนเอง เช่น ความสามารถ ทักษะจุดเด่นรายละเอียดของข้อมูลทางด้านอาชีพในด้านต่าง ๆ สภาพของงาน แนวโน้มของตลาดลักษณะของการทำงาน เป็นต้น สามารถเปรียบเทียบข้อมูลของงานอาชีพ และของตนเอง และนำมาพิจารณาในการตัดสินใจวางแผนการเลือกอาชีพในอนาคต
4. ขั้นเตรียมตัว ม.4 - ม.6	เข้าใจข้อมูลทางอาชีพอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น เข้าใจจริยธรรมในการประกอบอาชีพ ข้อมูลทางด้านสังคมวิทยา และจิตวิทยาที่เกี่ยวกับงานอาชีพ สำรวจความสนใจและความพึงพอใจของตนเองในการเลือกอาชีพ
5. ทักษะที่จำเป็น ม.6 - อุดมศึกษา	ในการเรียนรู้ทักษะของการหางาน การสัมภาษณ์ การเขียนจดหมายสมัครงาน การหางานระดับอุดมศึกษา การกรอกใบสมัครวิเคราะห์เป้าหมายทางอาชีพอีกครั้งโดย คำนึงถึงความสนใจ และความถนัดส่วนบุคคล เสริมสร้างทักษะในการเข้าไปสู่งานอาชีพที่วางเป้าหมายไว้เอาไว้

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2531) กล่าวว่า การศึกษาเพื่อการมีอาชีพเป็นกระบวนการของการพัฒนาคนทั้งชีวิต เป็นการพัฒนาความรู้ เจตคติและค่านิยม เพื่อเป็นเครื่องมือให้บุคคลสามารถมองเห็นตนเองและสามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมแก่ตนเอง บุคคลจะเจริญสูงสุดเพื่อพัฒนาชีวิตให้มีประสิทธิภาพได้ จะต้องผ่านขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นคือ ในวัยเด็กระดับประถมศึกษาก็ต้องศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เมื่อศึกษาและรู้จักตนเองดีแล้วก็จะนำตนเองออกไปสำรวจโลกของงานอาชีพ ซึ่งระยะนี้เป็นระยะที่อยู่ในขั้นสูงขึ้น คือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และในขั้นต่อไปก็จะต้องเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอาชีวศึกษาหรือมหาวิทยาลัย ต่อมาจึงจะลงมือประกอบอาชีพ และมีการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต

พนิต เข็มทอง (2549) กล่าวถึงการศึกษาเพื่ออาชีพไว้ว่า เป็นการจัดการศึกษาในทุกสาขาวิชา โดยเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ หลักสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพคือ สามารถสอดแทรกความรู้เรื่องอาชีพให้เข้าอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนทุกระดับอย่างสัมพันธ์ต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษามัธยมศึกษาจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา การจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในแต่ละระดับการศึกษานั้นจึงมีจุดมุ่งหมายอย่างเด่นชัด โดยกำหนดให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะทางร่างกายและจิตใจเป็นสำคัญ

แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพจาก 3 แนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพนั้นสามารถจัดการเรียนการสอนได้ในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง คือในชั้นประถมศึกษาตอนต้นเน้นเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักในอาชีพ ในชั้นประถมศึกษาตอนปลายเน้นเกี่ยวกับการสำรวจตนเองและสำรวจอาชีพ ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายเน้นการสำรวจอาชีพและเตรียมความพร้อมเพื่อการเข้าสู่อาชีพ และในระดับอุดมศึกษาเน้นการฝึกทักษะที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพ การจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในแต่ละระดับชั้นดังกล่าวมุ่งเน้นการสร้างหรือปลูกฝังพฤติกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ความตระหนักและความสนใจ ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ควรสร้างให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกันไป และให้เหมาะสมกับช่วงวัยเพื่อให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่ในตัวผู้เรียนตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ และก้าวเข้าสู่อาชีพที่ตนเองสนใจมีความถนัดและทำงานอาชีพนั้นอย่างมีความสุข

จากการศึกษาแนวคิดที่ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพดังนี้

ตาราง 1 แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพตามระดับการศึกษา

ช่วงอายุ	ลำดับการศึกษา	จัดเตรียมความรู้ให้เกิดความพร้อมหลังจากเรียนจบตามระดับขั้นการศึกษา
2-3 ปี	เตรียมอนุบาล	สร้างจินตนาการ สร้างสำนึกรู้ในการเริ่มต้นเรียนรู้โดยการร้อง เล่น เต้น
3-7 ปี	อนุบาล 1-2	สำนึกรู้ด้วยการใช้สื่อการเรียนการสอนที่จับต้องได้ของเล่น
7-12 ปี	ประถม 1-6	เริ่มมีสำนึกคิดในการรู้จักตนเองและโลกของงานอาชีพอย่างกว้าง ๆ ความสำเร็จของอาชีพต่อสังคม เริ่มรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ตนเอง
12-15 ปี	มัธยมต้น 1-3	ขั้นกระบวนเพื่อเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจในงานอาชีพและความต้องการของตนเอง
17-18 ปี	มัธยมปลาย 4-6	ขั้นเตรียมตัวเข้าใจข้อมูลทางอาชีพอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น จริยธรรมในการประกอบอาชีพข้อมูลทางด้านสังคมวิทยาและจิตวิทยาที่เกี่ยวกับงานอาชีพ สำรวจความสนใจและความพึงพอใจของตนเองในการเลือกอาชีพ
18-20 ปี	อาชีวศึกษา	เข้าสู่การพร้อมประกอบอาชีพและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพ
20 ปี ขึ้นไป	อุดมศึกษา	มีทักษะการเรียนรู้และสามารถประกอบอาชีพได้

การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (Thai-Nichi Institute of Technology หรือ TNI) เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ก่อตั้งโดยสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เริ่มเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นมา จากรายงานผลการสำรวจความต้องการของบริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทยเกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ช่วงปี พ.ศ. 2548 ถึง พ.ศ. 2549 ของหอการค้าญี่ปุ่น กรุงเทพฯ ระบุว่าวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น คือเพื่อพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นและเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทย โดยอาศัยการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่ตรงกับความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม

ญี่ปุ่นในประเทศไทยผ่านการจัดการศึกษาแบบโมะโนะสุกุริ (Monozukuri) ตามแบบประเทศญี่ปุ่น (วรรณวิมล รุ่งธีระ, 2556)

นอกจากนี้ผลการสำรวจเดียวกันยังระบุว่านอกเหนือจากความรู้ความสามารถทางเทคนิคและเทคโนโลยีแล้วความสามารถด้านภาษาก็เป็นความสามารถอีกหนึ่งด้านที่ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมญี่ปุ่นมีความต้องการ ดังนั้นหากบุคคลากรชาวไทยมีความรู้ความสามารถภาษาญี่ปุ่นก็จะมีข้อได้เปรียบในการทำงานในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมญี่ปุ่น

ด้วยเหตุนี้นับตั้งแต่สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นได้ก่อตั้งมา จึงมีการบรรจุรายวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นรายวิชาบังคับที่นักศึกษาทุกคณะและทุกสาขาวิชาจะต้องศึกษาควบคู่ไปกับวิชาเฉพาะทางของแต่ละสาขาด้วย

วรรณวิมล รุ่งธีระ (2556) ระบุว่ารายวิชาภาษาญี่ปุ่นที่บรรจุไว้ในหลักสูตร ภาษาญี่ปุ่นของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นสามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ 1. รายวิชาภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ รายวิชาในกลุ่มนี้นักศึกษาจะได้เรียนรู้รูปประโยค คำศัพท์ สำนวนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาสามารถสนทนาในระดับพื้นฐานในสถานที่ทำงานได้ ตลอดจนได้เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาให้เหมาะกับกาลเทศะและบุคคล รูปแบบการดำเนินธุรกิจและวัฒนธรรมทางธุรกิจของญี่ปุ่น 2. รายวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร รายวิชาในกลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกฟัง ทำความเข้าใจ และสรุปข่าวหรือการประชุม เป็นต้น และสามารถแสดงความคิดเห็นโดยใช้ภาษาญี่ปุ่นได้ 3. รายวิชาภาษาญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเฉพาะทาง รายวิชาในกลุ่มนี้นักศึกษาจะได้เรียนรู้ระบบและวิธีการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาเฉพาะทางต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานในแต่ละสาขาได้จริง 4. รายวิชาภาษาญี่ปุ่นปัจจุบัน รายวิชาในกลุ่มนี้นักศึกษาจะได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ สภาพสังคม วัฒนธรรม ระบบการเมืองการปกครอง ซึ่งจะสะท้อนสภาพชีวิตของคนญี่ปุ่นและความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น

วรรณวิมล รุ่งธีระ (2556) ยังได้สรุปเอกลักษณ์ของการจัดการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นเอาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เนื่องจากนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นไม่ได้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นสาขาวิชาเอก และชั่วโมงในการศึกษาภาษาญี่ปุ่นมีจำกัด ทำให้นักศึกษาจำเป็นต้องมีชั่วโมงสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นจึงมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง เพื่อให้นักศึกษาเข้ามาขอคำปรึกษาหรือสอบถามผู้สอนได้ตลอดเวลา

2. เพื่อเป็นการตอบสนองต่อการใช้ภาษาญี่ปุ่นในวงการธุรกิจปัจจุบัน สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นไม่ได้ฝึกฝนนักศึกษาให้สามารถพิมพ์จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ด้วยภาษาญี่ปุ่นผ่านการใช้วิธีป้อนข้อมูลตัวอักษรด้วยคอมพิวเตอร์เท่านั้น แต่สถาบันฯยังให้ความสำคัญกับการสื่อสารด้วยวาจา

(Oral Communication) ซึ่งต้องใช้ทักษะการฟังและการพูดตามแนวคิดของหลักสูตรเน้นสถานการณ์ (Situational Syllabus) อีกด้วย

3. นักศึกษามีโอกาสในการสัมผัสกับภาษาญี่ปุ่นมากขึ้นตั้งแต่การเรียนในชั้นต้นผ่านการใช้คอมพิวเตอร์ เช่น คันจิที่ปรากฏในคำศัพท์ธุรกิจ ซึ่งจะไม่สัมพันธ์กับระดับความยากง่ายอย่างที่ปรากฏในคันจิระดับ 3 หรือ คันจิระดับ 4 ของข้อสอบวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น ทำให้สามารถเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเป็นธรรมชาติมาก

เอกลักษณ์อีกประการหนึ่งของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นอีกประการหนึ่งซึ่งวรรณวิมล รุ่งธีระ (2556) ไม่ได้กล่าวถึงคือ ตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นของสถาบันฯแห่งนี้ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีการผลิตตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นขึ้นใช้เอง ตำราดังกล่าวคือ 楽しくビジネスコミュニケーション (TANOSHIKU BUSINESS COMMUNICATION) Vol.1-4 ตำราชุดนี้ใช้วิธีการสอนแบบเน้นสถานการณ์ (Situational Method) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนชาวไทยที่สนใจศึกษาภาษาญี่ปุ่นธุรกิจชั้นต้นและชั้นกลางได้เรียนรู้ ภาษาพูดเพื่อการสื่อสารโดยตรงกับชาวญี่ปุ่นและต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสนทนาโต้ตอบโดยทั่วไปในสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการได้อย่างราบรื่น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวความคิด ระบบการทำงาน มารยาทพื้นฐาน และธรรมเนียมปฏิบัติในการติดต่อธุรกิจหรือทำงานร่วมกับชาวญี่ปุ่น

จากรายวิชาภาษาญี่ปุ่นเอกลักษณ์และตำราเรียนภาษาญี่ปุ่น ทำให้สามารถสรุปได้ว่าบัณฑิตสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นได้ศึกษาครอบคลุมทั้งรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น และหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นของสถาบันฯแห่งนี้ ต้องการให้บัณฑิตมีความสามารถทางการสื่อสารภาษาญี่ปุ่นธุรกิจในสถานที่ทำงานได้อย่างราบรื่น โดยเฉพาะความสามารถทางการสื่อสารด้วยวาจา (Oral Communication) เป็นภาษาญี่ปุ่น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวความคิด ระบบการทำงาน มารยาทพื้นฐาน และธรรมเนียมปฏิบัติในการติดต่อธุรกิจหรือทำงานร่วมกับชาวญี่ปุ่น จึงกล่าวได้ว่าบัณฑิตของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มีความแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นกล่าวคือ บัณฑิตของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นแห่งนี้มีความรู้ความสามารถด้านภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นโดยเฉพาะวัฒนธรรมทางธุรกิจญี่ปุ่น ทั้งที่ไม่ได้ศึกษาวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นสาขาวิชาเอก และจากวัตถุประสงค์ของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ต้องการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางควบคู่ไปกับความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่น

สรุปการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพนั้น ผู้เรียนมีวัตถุประสงค์ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นให้สามารถสนทนาในระดับพื้นฐานในสถานที่ทำงานได้ ตลอดจนได้เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาให้เหมาะกับกาลเทศะและบุคคล และผู้เรียนสามารถพัฒนาภาษาญี่ปุ่นให้มีขีดความสามารถให้ตรงกับงานที่ตนเองได้ทำเป็นอาชีพประจำไม่ว่าจะเป็นอาชีพวิศวกร นายแพทย์

ผู้จัดการทั่วไป หรืองานที่ไม่ได้ใช้ภาษามาก เป็นภาษาพื้นฐานทั่วไป ก็ต้องเรียนภาษาให้สามารถนำไปร่วมกับการประกอบอาชีพได้กับเจ้าของประเทศนั้น ๆ

บริบทการจัดการสมรรถนะภาษาญี่ปุ่นเพื่อประกอบอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย

ปัจจุบันการเรียนภาษาที่ 3 เป็นการช่วยเพิ่มโอกาสในด้านต่าง ๆ มากมาย ทั้งการทำงาน ไปจนถึงประโยชน์ทางด้านธุรกิจ ทำให้ทางการไทยหลายองค์กรออกนโยบายมาเพื่อส่งเสริมให้แรงงานฝึกทักษะ ภาษาที่ 3 เพราะยังเป็นทักษะที่แรงงานไทยยังขาดอยู่ ในช่วงที่ผ่านมาเรียกได้ว่ารัฐบาลไทยพยายามกระตุ้นให้ประชาชน เล็งเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาหลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้คนไทยมีความตื่นตัว และให้ความสนใจในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ ซึ่งมีผู้คนมากมายไขว้คว้า โอกาสนี้ เนื่องจากการทำงานในต่างแดนนั้นมีค่าจ้างค่าตอบแทนที่สูง และเพิ่มโอกาสในด้านอื่น ๆ อีกมากมายทว่าตลาดแรงงานที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ ย่อมต้องการแรงงานที่มีทักษะสูงเนื่องจากมีการแข่งขันที่สูง โดยทักษะหนึ่งที่ถูกพูดถึงมากนั้นคือทักษะทางด้าน ‘ภาษา’ ที่ถือว่าแรงงานไทยยังขาดทักษะนี้อยู่มาก พูดง่าย ๆ ว่าใครที่มีคุณสมบัติพิเศษนี้ย่อมได้เปรียบกว่าคนที่ไม่มีอย่างแน่นอน ประเทศไทยได้มีข้อตกลงร่วมกันในประชาคมอาเซียนเพื่อเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี 8 อาชีพ ได้แก่ วิศวกร พยาบาล สถาปนิก นักสำรวจ นักบัญชี ทันตแพทย์ แพทย์ และการบริการ การท่องเที่ยว แต่อาชีพอื่น ๆ ก็ต้องเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านภาษาและวัฒนธรรม เพื่อการทำงานร่วมกันอย่างไม่ติดขัด ซึ่งแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องการขาดทักษะฝีมือแรงงาน ทักษะภาษา ทั้งที่ในแต่ละปี มีแรงงานไทยเดินทางไปทำงานต่างประเทศในแต่ละปีเป็นจำนวนกว่า 60,000 คน ทั้งนี้ในไทยเองประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานเนื่องจากไปกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มงาน ที่ถูกมองตามค่านิยม ซึ่งทำให้เอกชนอาจหันไปจ้างงานกับลูกจ้างในอาเซียนที่มีค่าแรงถูกกว่าและมีความขยันมากกว่า ครั้นจะย้ายไปทำงานในประเทศอื่นก็ติดเรื่องภาษาอยู่ดี เพราะฉะนั้นถือว่าภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 เป็นการเตรียมความพร้อมด้านภาษาให้แรงงานอีกหนึ่งวิธี

ด้วยสาเหตุนี้เองทำให้กระทรวงแรงงานได้เล็งเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาที่ 3 โดยเร่งฝึกภาษาให้แรงงานไทย ต้องรู้อย่างน้อย 2 ภาษาเพื่อทำลายอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดจาก “กำแพงของภาษา” ในระหว่างการทำงานให้หมดไป จะเห็นได้ว่าการพัฒนาทักษะในด้านภาษานอกจากจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้กับแรงงานไทย มีศักยภาพในการแข่งขันสูงขึ้นแล้ว ยังเพิ่มโอกาสในการทำงาน การเลื่อนระดับ การขึ้นเงินเดือน หรือได้รับคัดเลือกให้ติดต่อประสานงานด้านธุรกิจกับสถานประกอบกิจการในต่างประเทศ ทำให้มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในตำแหน่งหน้าที่มากขึ้น นอกจากนี้กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กพร.) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาที่ 3 และจัดฝึกอบรมภาษาต่างประเทศโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแก่ประชาชน เพื่อตอบสนองความต้องการ

ของตลาดแรงงาน ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาเกาหลี ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาท้องถิ่น และภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ภาษาพม่า ภาษากัมพูชา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเนื้อหาในการอบรมเน้นให้ผู้เข้าอบรมสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติ ใช้สื่อสารในการทำงานและชีวิตประจำวันได้

ความสำคัญของทักษะการเรียนภาษาที่ 3 มีประโยชน์อย่างมากมายเพราะถ้าเรารู้แต่ภาษาไทย เวลาที่เราไปติดต่อธุรกิจหรือการค้าที่ต่างประเทศ อาจเกิดอุปสรรค หรือความยากลำบาก เพราะฉะนั้นการได้ภาษาที่มากกว่ามีความจำอย่างมาก โดยภาษาที่ 3 จะช่วยให้เราได้เปรียบในด้านการทำงานมากกว่าผู้ที่ได้เพียงแค่ 1 หรือ 2 ภาษาอย่างแน่นอน เพราะภาษาเป็นเหมือนสื่อกลางที่เชื่อมโยงให้คนต่างเชื้อชาติเข้าถึงศิลปวัฒนธรรม และทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีและใกล้ชิดต่อกันมากขึ้น รวมถึงสร้างเสน่ห์ต่อชาวต่างชาติที่เราสื่อสารด้วย และเกิดความสะดวกในการเจรจาต่อรองในเรื่องต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อชาวต่างชาติที่เดินทางมาในประเทศไทย ที่กล่าวคำทักทายกับคนไทยเป็นภาษาไทย และยกมือไหว้ ย่อมสร้างความรู้สึกที่ดีแก่คนไทยมากกว่าการพูดภาษาบ้านเกิดของตนเองนั่นเอง

ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก ที่ชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและพำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานหลายเดือน ปีหนึ่ง ๆ มากถึงหลักหลายแสนคน แม้ว่าภาษาอังกฤษจะเป็นภาษากลางที่สามารถสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีนักท่องเที่ยวชาวจีนอีกเป็นจำนวนมากที่หลั่งไหลกันเข้ามาเที่ยวในไทยและไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ ภาษาที่ 3 ที่น่าสนใจ ก็คือ ภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น รวมถึงกลุ่มคนชาติอื่น ๆ ที่มีแนวคิดแบบชาตินิยมและไม่นิยมพูดภาษาอังกฤษอีกหลายชาติเช่นกัน การพูดภาษาอื่น ๆ ได้จึงเปิดโอกาสในด้านการทำงานด้านการท่องเที่ยวอีกทาง

ถึงแม้ว่าภาษาจะไม่ใช่องค์ความรู้ที่แท้จริง แต่การเรียนภาษาใหม่ ๆ นั้นจะนำไปสู่องค์ความรู้ที่กว้างขึ้นอย่างมากมายมหาศาล ทั้งจากด้านสังคม การทำงาน และการเรียนการสอนแล้ว งานวิจัยทางด้านสมองและภาษาศาสตร์พบว่า หลังจากมนุษย์เรียน ‘ภาษาที่3’ เป็นต้นไป สมองจะเริ่มปรับเข้าสู่โหมด “ภาษาสากล” กล่าวคือสมองจะเริ่มสร้างความเข้าใจโครงสร้างรวม ๆ ของสิ่งที่เรียกว่า “ภาษา” มนุษย์จะเข้าใจ “โครงสร้างที่แตกต่าง” ของหลายภาษา บางคนเรียกสิ่งนี้ว่า Universal Language Platform หรือ แพลตฟอร์มสำหรับภาษาสากล ซึ่งจะทำให้สมองเปิดรับภาษาต่อ ๆ ไปได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม การเรียนภาษาในยุคดิจิตอลแบบนี้ก็ไม่ใช่เรื่องยาก และไม่จำเป็นต้องใช้ทุนจำนวนมากดังเช่นสมัยก่อนแล้ว เพราะผู้คนนิยมเลือกเรียนภาษาใหม่ ๆ ผ่านทางออนไลน์ ไปจนถึงการเรียนด้วยตัวเองผ่านทางอินเทอร์เน็ต เพราะสะดวก เลือกเวลาเรียนเองได้ สามารถเรียนที่ใดก็ได้ และมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าการเรียนในสถาบันกวดวิชา โดยคอลัมน์ M-Trilingual

เป็นสื่อกลาง ให้ข้อมูลเกี่ยวกันการเรียนภาษาต่าง ๆ อย่างเจาะลึก สามารถติดตาม อัพเดท การเรียนภาษาได้ทุกเดือนที่ News.mthai.com

นอกจากนี้ มีประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยมีหลักการสำคัญคือ

1. ให้ความสำคัญกับประเด็นคุณภาพกับประสิทธิภาพในทุกมิติ ทั้งผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาข้าราชการพลเรือน และผู้บริหารทุกระดับ ตลอดจนสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท และเป็นการศึกษาตลอดชีวิต

2. บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนราชการหลัก องค์การมหาชนในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีการคล่องตัว รวมทั้งหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ภูมิภาคให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ เพื่อดำเนินการปฏิรูปการศึกษาร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนตามนโยบายประชารัฐ

ระดับก่อนอนุบาล

เน้นประสานงานกับส่วนราชการ และชุมชน ในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนในด้านสุขภาพและโภชนาการ และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโรงเรียนปกติ

ระดับอนุบาล

เน้นสร้างความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อออกแบบกิจกรรมการพัฒนาทักษะสำคัญ ๆ ด้านต่าง ๆ ทักษะทางสมอง ทักษะความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการรู้จักและประเมินตนเอง

ระดับประถมศึกษา

มุ่งคำนึงถึงพหุปัญญาของผู้เรียนรายบุคคลที่หลากหลายตามศักยภาพ โดยมีจุดเน้นดังต่อไปนี้

1. ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทัศนคติที่ถูกต้อง โดยใช้กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด

2. เรียนภาษาไทย เน้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่น

3. เรียนภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่น (ภาษาแม่) เน้นเพื่อการสื่อสาร

4. เรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง หรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ และเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกันของผู้เรียนและครู ด้วยการจัดการเรียนการสอนในเชิงความคิดเห็นให้มากขึ้น

5. สร้างแพลตฟอร์มดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิตอลเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

6. จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน

7. พัฒนาครูให้มีความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษและภาษาคอมพิวเตอร์

8. จัดให้มีโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกบริเวณโรงเรียน ให้เอื้อต่อการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

ระดับมัธยมศึกษา

มุ่งต่อยอดระดับประถมศึกษา โดยมีจุดเน้นดังต่อไปนี้

1. จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม คณิตศาสตร์ (STEM) และภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม)

2. จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพและการมีงานทำ เช่น ทักษะด้านกีฬาที่สามารถพัฒนาไปสู่นักกีฬาอาชีพ ทักษะภาษาเพื่อเป็นมัคคุเทศก์

ระดับอาชีวศึกษา

มุ่งจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ และสร้างนวัตกรรมตามความต้องการของพื้นที่ชุมชน ภูมิภาค หรือประเทศ รวมทั้งการเป็นผู้ประกอบการเอง โดยมีจุดเน้นดังต่อไปนี้

1. จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ให้ผู้เรียนมีทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2. เรียนภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มทักษะสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพ

3. เรียนรู้การใช้ดิจิตอล เพื่อเป็นเครื่องมือในการหาช่องทางสำหรับการสร้างอาชีพ

4. จัดศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในภูมิภาค

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

มุ่งสร้างโอกาสให้ประชาชนผู้เรียนที่สำเร็จหลักสูตร สามารถมีงานทำ โดยมีจุดเน้นดังต่อไปนี้

1. เรียนรู้การใช้ดิจิตอล เพื่อเป็นเครื่องมือในการหาช่องทางสำหรับการสร้างอาชีพ

2. จัดทำหลักสูตรพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่เข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

บทสรุปบริบทการจัดการเรียนการสอนภาษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อประกอบอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยนั้นก็ยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจนมากนัก สืบเนื่องจากความรู้ความเข้าใจในวัฒนะธรรมต่าง ๆ ของแต่ละประเทศก็แตกต่างกัน ถึงทางภาครัฐจะส่งเสริมสนับสนุนหรือรัฐบาลยุคปัจจุบันกำหนดนโยบายให้เน้นเรื่องการเรียนเพื่อมีอาชีพแล้วก็ตาม บริบทของการเรียนการสอนในประเทศไทยก็ยังขาดความเข้าใจในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เข้าใจได้ทั้งหมด ดังนั้น การเรียนภาษาเพื่ออาชีพนั้นต้องตั้งเป้าประสงค์ให้ชัดเจนว่าการเปิดหลักสูตรการเรียนเพื่อมีอาชีพเราจะสร้างจุดเน้นอย่างไรให้ทำให้เกิดการอยากเรียนรู้ของผู้เรียนและชุมชนให้การสนับสนุนเรื่องของงาน

ที่จะต่อยอดการเรียนเพื่อมีอาชีพ การเรียนในระดับมัธยมศึกษาของไทยควรให้ความสำคัญด้านภาษาที่ 3 เป็นเปิดกว้างมากขึ้นสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นได้รับความสนใจมากขึ้นในระดับมัธยม การเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับพื้นฐานก็สามารถมีงานทำได้ เพียงผู้เรียนจะต้องมีความพยามที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมมากว่าการเรียนในระบบ แกนกลางของหลักสูตรที่มีอยู่โดยการเรียนด้านวัฒนะธรรมและการสืบค้นหาข้อมูลด้านงานที่ตรงกับสิ่งที่จะเรียนรู้ในภาษาญี่ปุ่นเพื่อเลือกอาชีพที่สนใจและต้องการทำในอนาคตหลังจากจบระดับมัธยมศึกษาไปแล้วเพื่อไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ความสำคัญของการเรียนภาษาญี่ปุ่น

ในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สองนอกเหนือจากภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นภาษาตะวันออกหรือภาษาตะวันตก ประเทศไทยต้องเพิ่มขีดความสามารถของคนในชาติเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจการเรียนรู้และความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้วยการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางภาษา เพื่อใช้ในการสื่อสารการศึกษาและการประกอบอาชีพ ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญและเห็นถึงความจำเป็น จึงได้กำหนดนโยบายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สองที่สำคัญ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน รัสเซีย รวมทั้งภาษาในประเทศอาเซียน ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการและก้าวสู่มาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล สถานศึกษาหลายแหล่งทั้งภาครัฐและเอกชนได้เปิดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สองเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนในการเรียนรู้ภาษาต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาทางเลือกสำหรับผู้สนใจในระดับโรงเรียนที่เปิดสอนเป็นโปรแกรมและวิชาเลือกสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเช่นเดียวกับภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เนื่องจากทั้งประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่เติบโต และพัฒนาทางอุตสาหกรรม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างรวดเร็วมาก ทำให้ภาษาญี่ปุ่นเป็นที่นิยมและต้องการของตลาดอาชีพมากขึ้น การจัดการเรียนการสอนของภาษาญี่ปุ่น สถานศึกษาต่างจัดทำหลักสูตรเองยังไม่มีหลักสูตรเฉพาะตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จึงไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นไปตามมาตรฐานสากลของเจ้าของภาษา จึงได้จัดทำมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยกำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้เป็นชั้นปีเพื่อเป็นแนวทางสำหรับ

สถานศึกษา ในการนำไปออกแบบบทเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาญี่ปุ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสามารถสื่อสารพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงออก สามารถใช้ภาษาในการแสวงหาความรู้ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราววัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เพื่อเข้าถึงปรัชญา วิธีคิด และวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่นสามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยด้วยภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น)

ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ทั้งนี้เป้าหมายการเรียนรู้ดังกล่าวกำหนดขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสารความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษาชุมชนและสังคม

มาตรฐาน 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น)

ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่าง ๆ คำชี้แจง คำอธิบายและคำบรรยายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว ประกาศโฆษณา บทร้อยกรองและบทละครสั้นถูกต้องตามหลักการอ่าน อธิบายและเขียนประโยคและข้อความสัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ ที่อ่าน รวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความสรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดีพร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ข่าว/เหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เลือกและใช้คำขอร้อง คำชี้แจง คำอธิบายและให้คำแนะนำ พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยายอธิบายเปรียบเทียบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่อง/ประเด็น/ข่าว/เหตุการณ์ที่ฟังและอ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์และข่าว/เหตุการณ์อย่างมีเหตุผล

พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง/ประสบการณ์ข่าว/เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่าง ๆ ตามความสนใจ พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง

กิจกรรม ข่าวเหตุการณ์และสถานการณ์ตามความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์และเหตุการณ์ทั้งในท้องถิ่น สังคม และโลก พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

เลือกใช้ภาษา น้ำเสียงและกิริยาท่าทางเหมาะกับระดับของบุคคล เวลาโอกาสและสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบาย/อภิปรายวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อและที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม แนะนำ และจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยคข้อความ สำนวน คำพังเพยสุภาษิต และบทกลอนของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย วิเคราะห์/อภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยและนำไปใช้อย่างมีเหตุผล

ค้นคว้า/สืบค้น บันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/ สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ใช้ภาษาญี่ปุ่นสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปความรู้/ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น/ประเทศชาติ เป็นภาษาญี่ปุ่นและภาษาเยอรมัน

มีทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่น (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเองครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษาและวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 3,600-3,750 คำ (คำศัพท์ที่มีระดับการใช้แตกต่างกัน) ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อนสื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ตาราง 2 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบการเรียนรู้เพื่ออาชีพ

การศึกษาเพื่ออาชีพ	Kenneth B. Hoyt. (1974)	สวัสดิ์ อมโรทัย (2535)	พิมพ์ เต็มทอง (2549)	ธิติสรณ์ แสงอไร (2556)	Bachman (1990)	Canale & Swain (1980)	Chomsky (1966)	Gagne (1985)	Hymes (1981)	Littlewood (1991)	Oxford (1990)	Widdowson (1978)	Savignon (1983)	Williams (1994)	สมิตรา ดังวัฒนากล (2539)	ความถี่
ส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกคน	✓	✓	✓	✓												4
การสอนให้บุคคลตระหนักในความสำคัญของการประกอบอาชีพ	✓	✓	✓	✓												4
การปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับอาชีพรวม	✓	✓	✓	✓												4
ส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่องาน	✓	✓	✓	✓												4
การเรียนรู้ระบบและวิธีการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาเฉพาะทางต่างๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานได้จริง	✓	✓	✓	✓												4
สมรรถนะทางกฎเกณฑ์และโครงสร้างของภาษาเพื่ออาชีพ (Grammatical Competence for Careers)					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
สมรรถนะทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมในงานอาชีพ (Sociolinguistic Competence in Careers)					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
สมรรถนะทางความเข้าใจในระดับข้อความเกี่ยวกับงานอาชีพ (Discourse Competence for Careers)					-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
สมรรถนะทางการใช้กลวิธีในการสื่อความหมายทางอาชีพ (Strategic Competence for Careers)					✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
สมรรถนะทางเฉพาะที่นำไปสู่ความสำเร็จในการสื่อสารเพื่ออาชีพ (Metacognitive Competence for Careers)					-	-	-	✓	-	-	✓	-	-	-	-	2

แนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนได้มีผู้ให้ความเห็นไว้ดังนี้ วันเพ็ญ จันทร์เจริญ (2542) กล่าวว่า การเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวเนื่องกันระหว่างการสอนของครูและการเรียนของผู้เรียน เป็นการกระทำหรือปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นทั้ง 2 ฝ่าย คือ ทั้งฝ่ายผู้สอนและฝ่ายผู้เรียน โดยมีเป้าหมายหลักที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

ชุติรัตน์ เจริญสุข (2545) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนได้แก่ หลักสูตรและเนื้อหาสาระ ครูผู้สอน ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนว่าควรเน้นเฉพาะด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การสอนที่มีผู้สอนเป็นกลุ่ม เป็นแนวคิดในการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างถูกต้อง ช่วยขจัดปัญหาที่แท้จริงของการเรียนการสอน คือ กลุ่มครูต้องรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องของสถานที่ที่ใช้สอน และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การสอนที่ใช้ผู้สอนเป็นกลุ่ม จะสอนข้อเท็จจริงต่าง ๆ แก่ผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ฝึกปฏิบัติงานแบบยืดหยุ่น และสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดมีความคิดสร้างสรรค์

2. การแยกคณะผู้ทำงานเป็นส่วน จะทำให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. การสอนโดยไม่แบ่งระดับชั้นเรียน ช่วยพัฒนาความคิดของตัวเองให้กับผู้เรียนแต่ละคน การสอนแบบนี้ต้องการผู้สอนที่มีความสามารถและมีทักษะมาก

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2543) กล่าวว่า ทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ที่แท้จริงโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริงและผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ครูจึงต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอนมาเป็นผู้จัดการ หรือผู้ที่มีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดสภาพแวดล้อมไว้ทุกหนทุกแห่งในโรงเรียน ให้มีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ร่มรื่นสวยงามเป็นระเบียบ มีการนำเสนอสิ่งใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจและมั่นใจในด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะต้องมีความปลอดภัย สำหรับนักเรียนและเน้นรูปแบบของการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียนสร้างบรรยากาศที่มีความเป็นกัลยาณมิตรทำให้นักเรียนอยากมาโรงเรียนและมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนจึงควรมีความหลากหลายการจัดกิจกรรมในโรงเรียนก็ควรมีลักษณะที่

หลากหลายและยืดหยุ่น เพื่อสนองตอบความต้องการและความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548) กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพและเต็มศักยภาพ มีกระบวนการที่เป็นระบบ มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ มีทรัพยากรต่าง ๆ สนับสนุน และต้องมีกระบวนการประเมินผลการจัดการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลผลิตที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษา

ทิศนา แขมมณี (2551) กล่าวว่า การเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะและเจตคติต่าง ๆ โดยมีการเตรียมการ มีการวางแผนตามหลักวิชา มีขั้นตอนหรือกระบวนการสอนที่เป็นแบบแผนชัดเจน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นการใช้ศาสตร์ในการสอนมากกว่าในเรื่องของ “การสอน” นอกจากนี้ เป้าหมายสูงสุดของการจัดการเรียนการสอนคือการเรียนการสอน หรือการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติทุกรูปแบบ ทุกทฤษฎีล้วนมีเป้าหมายสำคัญสูงสุดเพื่อให้ผู้เรียนเกิด “การเรียนรู้” ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน คือการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้ดี และต้องคำนึงถึงองค์ประกอบซึ่งได้แก่ ผู้สอน เนื้อหาบทเรียน สื่อ หรือวิธีการ ผู้เรียน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เป็นการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้เทคนิควิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและการวัดผลประเมินผล เป็นตัวตรวจสอบการบรรลุตามจุดประสงค์การสอน และการสอนที่ดีย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ทำให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน ได้มีผู้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) กล่าวว่า องค์ประกอบของการสอนสามารถวิเคราะห์แยกย่อยเป็นองค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ประกอบรวม หมายถึง องค์ประกอบด้านโครงสร้างที่มาประกอบกันเป็นการสอน อันประกอบด้วยครูหรือผู้สอนหรือวิทยากร นักเรียนหรือผู้เรียน หลักสูตรหรือสิ่งที่จะสอนและด้านองค์ประกอบย่อย หมายถึง องค์ประกอบด้านรายละเอียดของการสอนซึ่งจะประกอบด้วยกระบวนการเหล่านี้ จึงจะทำให้เป็นการสอนที่สมบูรณ์ ได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การสอน, การกำหนดเนื้อหา, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน, การใช้สื่อการสอน และการวัดประเมินผลองค์ประกอบรวมเป็นส่วนสร้างให้เกิดการสอน ส่วนองค์ประกอบย่อยเป็นส่วนเสริมให้การ

สอนมีประสิทธิภาพและมีคุณค่าแก่ผู้เรียน ซึ่งวัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) กล่าวว่า ในการจำแนกบทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรประกอบด้วย

1. การเตรียมตัวเองครูต้องเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับบทบาทของผู้เป็นแหล่งความรู้สามารถให้คำแนะนำปรึกษา ให้ข้อมูลความรู้ที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน ครูจึงจำเป็นต้องเตรียมตนเองด้วยการอ่าน การค้นคว้าการทดลองปฏิบัติในหัวข้อเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบ รวมทั้งข้อมูลและประสบการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

2. การเตรียมแหล่งข้อมูลเมื่อบทบาทครูเปลี่ยนไปจากผู้บอกเล่ามวลความรู้ ครูจึงต้องเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองในสถานที่ต่าง ๆ ได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน

3. การเตรียมกิจกรรมการเรียน ครูต้องวิเคราะห์จุดประสงค์ของการเรียนรู้เพื่อให้ได้สาระสำคัญ และเนื้อหาข้อความรู้อันจะนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ตามที่กำหนดตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียน

4. การเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ครูจะต้องพิจารณาและกำหนดว่า จะใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ใดเพื่อให้กิจกรรมการเรียนดังกล่าวบรรลุผล พร้อมทั้งเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมให้พร้อม เพื่อให้การเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ บรรลุผล

5. การเตรียมการวัดและประเมินผล โดยการวัดให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้และวัดให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของกระบวนการและผลงานที่เกิดขึ้นทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะ โดยการเตรียมวิธีการวัดและเครื่องมือวัดให้พร้อมก่อนทุกครั้ง

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2543) กล่าวว่า บทบาทของครูผู้สอนในการเตรียมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้ กำหนดเนื้อหาและวิธีสอน ได้แก่ กำหนดจุดประสงค์ วิธีสอน กิจกรรม สื่อ อุปกรณ์การสอน วิธีการวัดและประเมินผล วิธีการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองจากสื่ออุปกรณ์ที่กำหนด รวมทั้งการวัดประเมินผลตนเอง โดยการ

1. จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียน จูงใจเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2. จัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น คิดวิพากษ์วิจารณ์คิดแก้ปัญหาด้วยกระบวนการต่าง ๆ และการคิดสร้างสรรค์

3. เอาใจใส่และช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลด้วยความหวังดีและมีเมตตาต่อผู้เรียน

4. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ คิด ประเมินปรับปรุงตนเอง

5. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ภายในกลุ่ม

6. ใช้สื่อประกอบการสอนเพื่อให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้

7. จัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์ชีวิตจริงแหล่งเรียนรู้อาจเป็นห้องสมุด สื่อนวัตกรรม แหล่งธรรมชาติและแหล่งข้อมูลในชุมชน

8. ฝึกระเบียบวินัยในตนเองและการชี้นำตนเอง ผู้สอนต้องสร้างเงื่อนไขและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

9. สังเกตและประเมินตนเอง สังเกตส่วนดีส่วนด้อยที่จะต้องปรับปรุงผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สังเกตการทำงานของผู้เรียนและการแสดงออก

ทิศนา แขมมณี (2551) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับระบบการเรียนการสอนที่แท้จริง ประกอบด้วย

1. ลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความสามารถทางสติปัญญา อัตราการเรียน ลักษณะการเรียนและประสบการณ์เดิม

2. จุดประสงค์ของการสอน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะ/กระบวนการ เจตคติและค่านิยม

3. เนื้อหาสาระที่จะสอน ได้แก่ ข้อเท็จจริงและความรู้ธรรมดา ความคิดรวบยอด หลักการการคิดแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ/กระบวนการและคุณลักษณะและเจตคติ

4. การเตรียมความพร้อม ได้แก่ การเตรียมสภาพแวดล้อมและการเร้าความสนใจ

5. ดำเนินการสอน ได้แก่ การเลือกกลวิธีการสอน การเลือกกิจกรรมการสอน และการเลือกสื่อการเรียนการสอน

6. กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ ได้แก่ การช่วยเหลือเด็กเรียนช้า การสั่งงาน

7. กิจกรรมสนับสนุน ได้แก่ การสรุปทบทวนและการส่งเสริมเด็กเก่ง

8. การควบคุมและตรวจสอบ การวัดความรู้ก่อนสอน การใช้คำถาม การสร้างเสริมกำลังใจและการวัดผลหลังการสอน

9. สัมฤทธิ์ผลของการสอบ

10. การปรับปรุงแก้ไข ดังนั้น ระบบจึงมีความสำคัญในการช่วยให้งานต่าง ๆ บรรลุผลตามเป้าหมายหากผู้สอนนำความรู้เรื่องระบบไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน หรือออกแบบนวัตกรรมก็จะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย จุดประสงค์การสอน เนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และวัดประเมินผล ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญที่บ่งชี้ถึงความมีประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม และเพื่อการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อให้สามารถนำประเทศไปสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ เข้าใจความแตกต่างทางการเมืองและวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นพลเมืองโลกในยุคโลกาภิวัตน์ การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมั่นใจ มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย และสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ไทยไปสู่สังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และการเรียนภาษาต่างประเทศ แตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นการเรียนภาษาที่ดีผู้เรียนจะต้องมีโอกาสให้ฝึกทักษะการใช้ภาษาใช้มากที่สุดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการอย่างเหมาะสม การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความสนใจและความถนัดตามความแตกต่างระหว่างบุคคล การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุลและจัดบรรยากาศที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศ ผู้สอนจำเป็นที่จะต้องรู้ความแตกต่างระหว่างเทคนิคการสอน วิธีสอน และแนวคิด ทฤษฎี ซึ่งเป็นที่มาของวิธีสอนแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของคำทั้งสามตามระดับชั้น วิธีสอนบางวิธีเป็นที่นิยมใช้กันอยู่นานบางวิธีถูกนำมาใช้เพียงช่วงเวลาหนึ่ง แล้วก็เสื่อมความนิยมไป การที่วิธีสอนแต่ละวิธีไม่ได้รับความนิยมต่อเนื่อง มิใช่เพราะมีความล้มเหลวในการปฏิบัติจริงแต่มีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านจิตวิทยา ด้านภาษาศาสตร์และด้านการศึกษา แนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้รับอิทธิพลจากแนวคิดในยุคสมัยต่าง ๆ ของนักปรัชญา นักจิตวิทยา และนักภาษาศาสตร์ ซึ่งเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษา หลายแนวทางที่ได้พัฒนาไปหลายรูปแบบตามยุคสมัย จนถึงแนวการสอนภาษา (กระทรวงศึกษาการ, 2545) ในการเรียนภาษาต่างประเทศไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้

ถูกต้อง คล่องแคล่วและเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียน การสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษาและกิจกรรม การฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) ทั้งนี้ การสอนภาษาต่างประเทศมีรูปแบบการฝึกฝนและทำกิจกรรมที่หลากหลายที่ใช้กันอยู่ในทั่วโลก แต่การนำมาปฏิบัติจริงในห้องเรียนมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น เรื่องจำนวนนักเรียน ความถนัดของครู เป็นต้น (กรมวิชาการ, 2546)

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) สรุปว่า องค์ประกอบของการสอน สามารถวิเคราะห์แยกย่อยเป็นองค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ประกอบรวม หมายถึง องค์ประกอบด้านโครงสร้างที่มาประกอบกันเป็นการสอน อันประกอบด้วยครูหรือผู้สอน หรือวิทยากร นักเรียนหรือผู้เรียน หลักสูตรหรือสิ่งที่จะสอน และองค์ประกอบด้านรายละเอียดของการสอนที่จะทำให้เป็นการสอนที่สมบูรณ์และเป็นส่วนเสริมให้การสอนมีประสิทธิภาพ และมีคุณค่าแก่ผู้เรียน มี 5 ด้าน คือ การตั้งจุดประสงค์การสอน การกำหนดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับพระราโชวาทของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีมีความว่า “... สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้อันสำคัญยิ่งทั้งด้านวิชาการและด้านสังคม เพราะเป็นที่ที่บุคคลจะต้องมาอยู่ร่วมกันเพื่อศึกษาหาความรู้ และฝึกฝนอบรมตนในด้านต่าง ๆ ผู้ให้การศึกษาทุกฝ่าย ทุกระดับจึงต้องสำนึกตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตน แล้วพยายามจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของบุคคลให้ครบทุกด้าน....” ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถสรุปได้ว่า วิธีสอนใดเป็นวิธีที่ดีที่สุดและสมบูรณ์แบบที่สุดเพราะแต่ละวิธีต่างก็มีจุดดีและจุดด้อย ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาวิวัฒนาการของทฤษฎีการเรียนรู้และวิธีสอน เพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเข้าใจเหตุผลและมองเห็นความจำเป็นในการที่จะต้องปรับเปลี่ยน และประยุกต์วิธีสอนของตนเพื่อสามารถเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนและจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาในแต่ละระดับชั้นทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลและเกิดศักยภาพสูงสุดตามความสามารถของแต่ละคน

วิธีการสอนทักษะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการสอนทักษะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่ามีผู้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

พรชุลี อาชีวอำรุง (2541) กล่าวว่า ในการสอนภาษาที่มีคุณภาพนั้น ควรใช้แนวทางภาษาทั้งมวลคือ ผู้สอนเป็นผู้เอื้ออำนวยแยกแยะบทเรียนให้ชัดเจน มีความสัมพันธ์กันทุก ๆ ทักษะใน

การเรียนภาษา ภาษาที่ใช้ควรหลากหลายตามบริบททางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมท้องถิ่น ฯลฯ การเรียนไม่จำเป็นต้องมีการจัดเป็นขั้นตอนที่ตายตัว และไม่เน้นการแก้ไขความผิดพลาดของผู้เรียน แต่เน้นการเรียนรู้ภาษาให้นำไปใช้สื่อสารได้จริงแนวทางนี้ตรงข้ามกับแนวทางเชิงปัญญา (Cognitive approach) ซึ่งครูไทยที่สอนภาษาอังกฤษคุ้นเคยและใช้กันอยู่ทั่วประเทศ คือ เน้นว่าผู้สอนเป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้เรียนเป็นผู้รับการฝึกฝนทักษะทางภาษาต่าง ๆ เช่น การพูด การอ่าน การเขียน แยกออกจากกันได้ การสอนควรสอนพูดก่อนอ่าน และสอนอ่านก่อนเขียน ความผิดพลาดทุก ๆ อย่างต้องแก้ไขทันทีและเน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ

ทิศนา แขมมณี (2554) กล่าวว่า พื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาแบบธรรมชาติประกอบไปด้วย

1. การเรียนภาษาต้องเรียนจากสิ่งที่เป็นเรื่องจริงและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เรียนโดยเรียนไป พร้อมกันทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

2. การเรียนภาษาผู้เรียนต้องได้รับประสบการณ์จริง เพื่อให้เห็นกระบวนการการใช้ภาษาอย่างหลากหลายในสถานการณ์ต่าง ๆ

3. การเรียนภาษาสามารถเรียนได้จากทุกที่ทุกแห่งและทุกวิชา

4. การเรียนภาษาต้องเกิดขึ้นจากตัวผู้เรียนเอง โดยมีครูสนับสนุนและเป็นตัวอย่างของการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนอย่างถูกต้อง

5. การเรียนภาษาต้องเป็นการทำกิจกรรมทางภาษาร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียนเพื่อการแก้ไขที่ถูกต้อง

6. การเรียนภาษาผู้เรียนสามารถตัดสินใจในการพิจารณาการใช้ภาษาด้วยตนเอง

กิ่งแก้ว อารีรักษ์ (2546) กล่าวว่า เทคนิคการสอนที่นิยมใช้ในการสอนภาษาต่างประเทศ ที่ใช้สอดแทรกในวิธีสอน หรือขั้นตอนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนน่าสนใจมากขึ้นและบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ ดังนี้

1. การฝึกเป็นกลุ่มใช้ในการให้พูดคำหรือประโยคซ้ำ ตามแบบการฝึกการออกเสียง

2. การทำงานคู่/กลุ่ม ใช้ในการฝึกถาม-ตอบ การสำรวจข้อมูลหรือความเห็นในชั้นเรียน

3. การแสดงบทบาทสมมุติใช้ในการเรียนและการฝึกสนทนา

4. ข้อมูลที่ขาดหายไป ใช้ในการฝึกการสื่อสาร

5. จินตนาการวาดและบรรยายใช้ในการสร้างสรรค์เรื่องราวโดยใช้ภาษาของตนเอง

6. การใช้ประโยคเทียบเคียง ใช้ในการสร้างประโยคโดยใช้โครงสร้างใหม่

7. เทคนิคอื่น ๆ ได้แก่ ประโยคสลับที่ การเขียนตามคำบอก การบรรยายภาพให้วาดภาพตาม เกมการจับคู่คำ เกมบิงโก การตอบสนองด้วยท่าทาง การกระซิบ การรวมประโยคหรือเชื่อมโยงประโยค ตารางคำสำหรับใช้แทนที่

บังอร พานทอง (2550) กล่าวว่า ทางการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้านภาษาและสติปัญญาซึ่งจะเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ศาสตร์อื่น ๆ ในอนาคต การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสติปัญญา ได้แก่

1. การเรียนรู้ภาษาจากวรรณกรรม ทำให้ผู้เรียนได้แบบอย่างภาษาที่หลากหลาย เข้าใจวิธีการขึ้นต้น หรือสรุปเรื่อง ควรใช้ภาษารูปแบบไหน การอธิบายตัวละคร สภาพแวดล้อม องค์ประกอบหรือฉากต่าง ๆ ของเรื่อง การดำเนินเรื่อง การสร้างปมปัญหา การแก้ปัญหา สำนวนภาษาและคำศัพท์ที่น่าสนใจ ตลอดจนคติเตือนใจที่ได้จากการอ่านวรรณกรรมนั้น ล้วนสามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในอนาคตได้ทั้งสิ้น

2. ควรส่งเสริมให้รักการอ่าน โดยการจัดกิจกรรมการอ่าน หรือเล่าเรื่องที่น่าสนใจให้เด็กฟังเป็นประจำ หรืออาจเป็นกิจกรรมการอ่านหนังสือร่วมกันทั้งเด็กและพ่อ แม่หรือครู ได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน ได้มีการซักถามโต้ตอบและอธิบายขยายความ ก่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์ การคาดเดาความหมายของเนื้อความภาษาที่อ่านนั้นอยู่ตลอดเวลา หากทำเป็นกิจกรรมประจำเด็กจะเกิดความเคยชินและรักการอ่านในที่สุด

3. กิจกรรมการอ่านร่วมกัน (Shared book experience) และการช่วยเหลือด้านการอ่าน (Assisted reading) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสำหรับเด็กเล็กเพื่อเสริมความรู้ด้านภาษาและรูปแบบภาษา การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันฝึกทักษะการสังเกต การคิดวิเคราะห์จากการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) การตอบคำถาม การตั้งคำถาม ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาสติปัญญาของเด็กทั้งสิ้น

สรุปว่า วิธีการสอนทักษะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ต้องเรียนจากสิ่งที่เป็นเรื่องจริงและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เรียนโดยเรียนไปพร้อมกันทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และในการเรียนภาษาจะต้องสามารถเรียนได้จากทุกที่ทุกแห่ง รวมถึงต้องเกิดขึ้นจากตัวผู้เรียนเองโดยมีครูสนับสนุนและเป็นตัวอย่างของการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนอย่างถูกต้อง

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

ประไพ ฉลาดคิด (2548) ได้กล่าวองค์ประกอบของการสอนไว้ดังนี้ ลองจินตนาการเป็นภาพต่อไปนี้ ในการสอนแต่ละครั้งเมื่อผู้สอนเข้ามาในชั้นเรียนน่าจะมีกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดขึ้น นั่นหมายความว่าในห้องเรียนนั้นคงไม่ใช่ห้องเรียนที่ว่างเปล่า แต่ควรมีองค์ประกอบต่อไปนี้ในชั้นเรียน

1. ผู้สอน ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการสอน เพราะต้องเป็นผู้รู้หลักสูตรและนำเนื้อหาสาระมาดำเนินการสอน มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตลอดเวลาของการเรียนการสอน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน มีทักษะกระบวนการ และมีเจตคติที่ดีตามเจตนารมณ์ของบทเรียนและหลักสูตร นอกจากนั้นครูยังต้องมีความสามารถใช้สื่อประกอบการสอน และสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่ได้วางไว้ทำให้การสอนดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

2. ผู้เรียน ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสอน เพราะการสอนจะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องมีผู้เรียนเป็นผู้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดให้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามจุดประสงค์ของการสอนที่ตั้งไว้

3. กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบอีกประการหนึ่ง ที่มีความสำคัญมากต่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นออกแบบโดยผู้สอนและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีการวัดผลและประเมิลผลตามที่ผู้สอนได้วางแผนไว้

4. บริบทในการเรียนการสอน ในการสอนที่ต้องการให้เกิดผลที่ดีทั้งต่อผู้สอนและผู้เรียนนั้น สภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องคำนึงถึงอันได้แก่ ความเหมาะสมของสีในห้องเรียน การถ่ายเทของอากาศ ทิศทางลม เสียงรบกวนจากภายนอกห้องเรียน เช่น เสียงรถยนต์วิ่งผ่านไปมา กลิ่นเหม็นจากตลาดสด เป็นต้น

อุษา คงทอง (2553) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ ผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษาจากข้อมูลหลายประการเพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ของตนและการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตามขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) ผู้เรียน 2) บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และ 3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน ถ้าองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 ประการนี้ดำเนินไปได้ด้วยดีจะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างมาก องค์ประกอบดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้เรียน

ธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกเกี่ยวกับความสามารถทางสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ความต้องการพื้นฐานเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึง และจะละเลยไม่ได้

2. บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

ผู้สอนเป็นส่วนที่สำคัญและเป็นส่วนหนึ่งที่จะกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นไปในรูปแบบที่ต้องการ ความเป็นประชาธิปไตย ความเคร่งเครียด ความชื่นบานของผู้เรียน สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนด แต่ถึงกระนั้นก็ตามบรรยากาศในชั้นเรียนยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีกนอกเหนือไปจากตัวผู้สอน คือ ผู้เรียนเข้าชั้นเรียนโดยไม่ได้รับประทานอาหารเช้าหรืออาหารกลางวัน ผู้เรียนเริ่มเรียนชั่วโมงแรกด้วยความรู้สึกหิวหรือบางครั้งผู้เรียนได้รับสิ่งกระทบกระเทือนใจติดตามมาเนื่องจากความไม่ปรองดองในครอบครัว เศรษฐกิจ อาหารเช้าก่อนมาสถานศึกษาของผู้สอนมีเพียงน้ำแก้วเดียวเท่านั้น สิ่งที่นำมาก่อนเหล่านี้เกิดขึ้นก่อนที่ผู้สอนและผู้เรียนจะมาพบกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะแบ่งได้ว่าบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้จะปรากฏออกมาในรูปแบบใด

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะเป็นเครื่องชี้บ่งถึงเงื่อนไขหรือสถานการณ์ว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวต่อการเรียนรู้ ผู้สอนควรจะคิดถึงผู้เรียนในฐานะเป็นบุคคลหนึ่ง ผู้เรียนมีสิทธิที่จะได้รับความต้องการพื้นฐาน และผู้สอนควรจะฝึกให้มีความรู้สึกไวต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน เพื่อความสำเร็จแห่งการเรียนรู้และการเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ต่อไป

สรุปองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ผู้สอน เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการที่จะแปลมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่เป็นตัวหนังสือให้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม น่าสนใจ และมีกระบวนการเรียนรู้หลากหลายวิธีอย่างอิสระ จะต้องรู้จักเลือกปรับปรุงเทคนิคและวิธีการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียนโดยไม่ใช้วิธีการเดียว ควรมีการดัดแปลงและเลือกใช้วิธีการให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาในแต่ละเรื่อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ คนเราจะเรียนรู้ได้ดีหากเขามีแรงจูงใจสูงในบทเรียน ที่เขาจะเรียน เช่น เรื่องนั้นแปลกใหม่น่าตื่นเต้น หรือตรงความต้องการของเขา

2. ผู้เรียน จัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันจึงต้องถึงธรรมชาติของผู้เรียนทั้งบุคลิกภาพ สติปัญญา ความถนัด ความสนใจและความสมบูรณ์ของ

ร่างกาย ผู้เรียนควรมีโอกาสร่วมคิด ร่วมวางแผนในการจัดการเรียนการสอน และมีโอกาสเลือกวิธีเรียนได้อย่างหลากหลาย ตามความเหมาะสมภายใต้การแนะนำของผู้สอน

3. เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ซึ่งผู้สอนจะต้องจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์กัน มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น รวมทั้งสภาพสิ่งแวดล้อมของการจัดการเรียนรู้

4. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ อุปกรณ์ช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นส่วนที่สำคัญและเป็นส่วนหนึ่งที่จะกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นไปในรูปแบบที่ต้องการ ความเป็นประชาธิปไตย ความเคร่งเครียด ความชื่นบานของผู้เรียน สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนด ดังนั้นผู้สอนต้องมีวิธีการที่จะจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางวิชาการ เช่น จัดห้องชวนคิด ห้องกิจกรรมวิทยาศาสตร์ จัดระบบนิเวศจำลอง จัดบริเวณโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางชีววิทยา ธรณีวิทยา ฯลฯ มีการดัดแปลงห้องเรียนให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้ดี และจัดกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย

โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม ซึ่งได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของโปรแกรมที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย ความหมายของโปรแกรม องค์ประกอบโปรแกรม วิธีการสร้างโปรแกรม การประเมินผลโปรแกรมและเครื่องมือประเมินประสิทธิภาพโปรแกรม

ความหมายของโปรแกรม

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของโปรแกรมดังนี้

หรรษา สุขกาล (2543) กล่าวถึงความหมายของโปรแกรมคือแผนที่วางไว้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามเป้าหมายภายใต้บริบทของสถาบัน

อุ่นตา นพคุณ (2546) ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างโปรแกรมกับโครงการไว้ว่า โปรแกรมคืองานประจำที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่วนโครงการจะมีลักษณะที่เป็นงานเฉพาะกิจตามความจำเป็นในสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ถ้าหากโครงการมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาที่ยาวนานในกรณีเช่นนี้โครงการก็จะกลายเป็นโปรแกรม ดังนั้นระยะเวลาจึงจำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาประเมินผลเพื่อการคงอยู่ของกิจกรรมเป็นปัจจัยที่สำคัญของโปรแกรม และได้ชี้แจงโดยอ้างความเห็นของ Boyle and Boone ว่าในการให้ความหมายของโปรแกรม หรือการวางแผนโปรแกรมจะให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับครูใน

โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของการจัดการศึกษาในโรงเรียนเรื่องการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) หรือการใช้ผู้เรียนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม (People's Participation) และสรุปว่าการที่โปรแกรมให้ความสำคัญกับเรื่องความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนหรือองค์การทางการศึกษาในโรงเรียนนี้คือคุณลักษณะเด่นที่ทำให้คำว่าโปรแกรมมีความหมายกว้างกว่าคำว่าหลักสูตร

ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) ได้ให้ความหมายของโปรแกรมคือแผนหรือกิจกรรมอันเป็นมวลประสบการณ์ที่วางไว้อย่างเป็นระบบระเบียบมีขั้นตอนในการพัฒนาที่สร้างขึ้นโดยการประยุกต์จากองค์ประกอบที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันของหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาโปรแกรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายภายใต้บริบท

รัชนี กัลยาวินัย และอัจฉรา ธารอุไรกุล (2545) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาโปรแกรมคือการตรวจดูเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้เขียนโปรแกรม (reviewing) การออกแบบโปรแกรม (designing) การเขียนรหัสโปรแกรม (coding) การทดสอบโปรแกรม (testing) และการจัดทำเอกสาร (documenting) สรุปได้ว่าโปรแกรมเป็นแบบแผนหรือแนวทางที่องค์การใดองค์การหนึ่งได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบสำหรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของแต่ละองค์การ

องค์ประกอบของโปรแกรม

หรรษา สุขกาล (2543) ได้สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของโปรแกรมการพัฒนาไว้ 3 ส่วนประกอบ 1) บริบท (Context) 2) เป้าหมาย (Goal) 3) แผนหรือวิธีปฏิบัติ (Plan or Method) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 จะต้องมีความพอเหมาะและมีความพอดีเพื่อให้สามารถเกิดความสำเร็จในการพัฒนาได้

นฤมล มณีงาม (2547) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของโปรแกรมดังนี้

1. หลักการของโปรแกรม
2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรม
3. ลักษณะของโปรแกรม
4. คุณสมบัติของโปรแกรม
5. เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม
6. เอกสารที่ใช้ในโปรแกรม
7. การจัดการเรียนรู้ในโปรแกรม
8. การประเมินผลโปรแกรม

ไท คำล้าน (2551) ได้พัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำทางสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผลการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมพบว่า โปรแกรม

ฝึกอบรมมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจากส่วนประกอบของโปรแกรม ได้แก่ จุดมุ่งหมายกิจกรรม วิธีการอบรม เนื้อหาสาระ รวมทั้งวิธีการประเมินผล ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดที่เกิดจากสภาพปัญหาและความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา และปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และนโยบายเร่งด่วนของหน่วยงานต้นสังกัด และสอดคล้องกับแนวทางในการประเมินคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) ได้พัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการประกอบด้วย วิสัยทัศน์ หลักการวัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ โครงสร้าง การวัดและประเมินผลโปรแกรม

Barr และ Keating (1990) ได้เสนอรูปแบบของโปรแกรม 5 ขั้นเพื่อการพัฒนาโปรแกรม (Five-step Model for Program Development) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การประเมิน (Assessment)

1.1 ประเมินความต้องการของนิสิตนักศึกษา

1.2 ประเมินสิ่งแวดล้อมสถาบัน

1.3 ประเมินทรัพยากร ได้แก่ บุคลากรทางการเงินและทรัพยากรทางกายภาพ

ขั้นที่ 2 การวางแผน (Planning)

2.1 การพัฒนาทีมวางแผน

2.2 กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และการประเมินผล

2.3 เลือกวิธีปฏิบัติ

2.4 ฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2.5 กำหนดงบประมาณที่ต้องใช้

2.6 กำหนดเวลาสิ้นสุดโปรแกรม

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติ (Implementation)

3.1 กำหนดความรับผิดชอบ เช่น ทักษะความสามารถและงานที่ต้องทำ

3.2 ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

3.3 ประเมินผลกระบวนการ (Process) และประเมินผลผลิต (Product)

ขั้นที่ 4 ประเมินหลังจบโปรแกรม (Post-assessment) ใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการและผลผลิตเพื่อการตัดสินใจอนาคตของโปรแกรม

ขั้นที่ 5 การตัดสินใจเชิงบริหาร (Administrative Decision) การตัดสินใจว่าจะดำเนินโปรแกรมต่อไปหรือยุติโปรแกรมหรือดัดแปลงปรับปรุง สรุปได้ว่า องค์ประกอบของโปรแกรม

ประกอบไปด้วย 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เป้าหมาย 4) โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา 5) กิจกรรมการพัฒนา 6) สื่อการเรียนรู้ 7) ระยะเวลาดำเนินการ และ 8) การประเมินผลโปรแกรม

องค์ประกอบของโปรแกรม

Issel (2008) สรุปไว้ว่า ตามหลักการวางแผนและการประเมินผลโปรแกรม (The planning and evaluation circle) องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย

1. สภาพปัญหา (Heal the problem)
2. วัตถุประสงค์และกำหนดเป้าหมาย (Program objectives and setting targets)
3. ทฤษฎี (Theory)
4. การดำเนินการ (Implementation and monitor the program)
5. การประเมินผล (Evaluation)

Bartholomew (2011) สรุปไว้ว่า ตามหลักการของโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพ องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย

1. สภาพปัญหา (Heal the problem)
2. วัตถุประสงค์ (Objectives)
3. ทฤษฎี (Theory)
4. การดำเนินการ (Implementation)
5. การประเมินผล (Evaluation)

McDAVIDetal (2013) สรุปไว้ว่า องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย

1. สภาพปัญหา (What is the need for a program)
2. วัตถุประสงค์ (Objectives)
3. ทฤษฎี (Theory)
4. กิจกรรม (Activities)
5. การประเมินผล (Evaluation)

Fink (2015) สรุปไว้ว่า องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย

1. สภาพปัญหา (What is the need for a program)
2. วัตถุประสงค์ (Objectives)
3. ทฤษฎี (Theory)
4. กิจกรรม (Activities)
5. การประเมินผล (Evaluation)

Funnell และd Rogers (2011) สรุปไว้ว่า องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย

1. สถานการณ์ (Situation)
2. วัตถุประสงค์ (Objectives)
3. ทฤษฎี (Theory)
4. กระบวนการ (Process)
5. การประเมินผล (Evaluation)

จากแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของโปรแกรมที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม

องค์ประกอบของโปรแกรม	Issel (2008)	Bartholomew (2011)	McDAVIDetal (2013)	Fink (2015)	**Funnell and Rogers (2011)**	รวม
1. สภาพปัญหา	✓	✓	✓	✓	✓	5
2. วัตถุประสงค์และกำหนดเป้าหมาย	✓	✓	✓	✓	✓	5
3. ทฤษฎี	✓	✓	✓	✓	✓	5
4. การดำเนินการ	✓	✓	✓	✓	✓	5
5. การกระเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	5

จากตาราง 3 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม ซึ่งได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของโปรแกรมที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1. หลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหา
4. กระบวนการและวิธีการ

5. การประเมินผล

วิธีการสร้างโปรแกรม

การสร้างโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะมุ่งผลสัมฤทธิ์ของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมพัฒนาโดยอาศัยเทคนิค ADDIE ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ (Analysis) โดยการระบุปัญหาความต้องการจำเป็นการวิเคราะห์งานภารกิจการกำหนดเป้าหมายและภารกิจของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น

2. การออกแบบ (Design) เพื่อวางแผนสำหรับการพัฒนาครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นโดยการกำหนดโครงร่างของโปรแกรมวิธีการให้บรรลุเป้าหมายประกอบด้วยวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาแบบทดสอบก่อนเรียน สื่อ กิจกรรม วิธีการนำเสนอ แบบทดสอบหลังเรียน

3. การพัฒนา (Development) การสร้างโปรแกรมและการผลิตเอกสารประกอบโปรแกรม

4. การนำไปใช้ (Implementation) การนำโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการเปรียบเทียบผลการพัฒนาก่อนการพัฒนาและภายหลังการพัฒนาเสร็จสิ้น

การประเมินผลโปรแกรม

ในการดำเนินการพัฒนาโปรแกรม สิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็นและเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาโปรแกรมคือการประเมินผลของการพัฒนาโปรแกรมหลังการนำโปรแกรมไปใช้ซึ่งมีวิธีการประเมินโปรแกรมดังนี้

เรวดี ทรงเที่ยง (2548) ได้แบ่งการประเมินโปรแกรมออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การประเมินคุณค่าของโปรแกรมโดยทำการประเมินจาก 1) คุณภาพของโปรแกรม (Quality) ว่ามีคุณภาพหรือไม่ เนื้อหาสาระกิจกรรมหรือการปฏิบัติงานของผู้สอนเป็นอย่างไร ความรู้สึกหรือปฏิกิริยาของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเป็นอย่างไร 2) ประเมินความเหมาะสม (Suitability) คือ โปรแกรมสามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้เข้าร่วมและขององค์การหรือไม่และมีระดับความยากง่ายอย่างไร 3) ประสิทธิผล (Effectiveness) คือโปรแกรมประสบความสำเร็จในเรื่องอะไรและบรรลุวัตถุประสงค์อย่างไร 4) ประสิทธิภาพ (Efficiency) คือผลของโปรแกรมนั้นเหมาะสมกับทรัพยากรที่องค์การและผู้เข้าร่วมโปรแกรมลงทุนให้หรือไม่ 5) ความสำคัญ (Importance) คือ โปรแกรมมีคุณค่าสำหรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและต่อองค์การหรือไม่

2. ประเมินผลการใช้โปรแกรมโดยที่จะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโปรแกรมเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าโปรแกรมนี้สามารถส่งเสริมแรงจูงใจภายในเพื่อสร้างสัมพันธภาพในการ

ทำงานให้เพิ่มขึ้นหรือไม่โดยจะประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมและการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนา

ไท คำล้าน (2551) ได้พัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำทางสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีการนำประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม
2. การวัดและเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการอบรม
3. การวัดเจตคติต่อภาวะผู้นำ
4. การศึกษาและเปรียบเทียบผลปฏิบัติงาน
5. การวัดพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนา

ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) ได้วัดและประเมินผลโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยดำเนินการดังนี้

1. การวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ดำเนินการทั้งก่อนและหลังการใช้โปรแกรมโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นแบบปรนัย
2. การวัดเจตคติต่อการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาดำเนินการทั้งก่อนและหลังการพัฒนาตามโปรแกรมโดยใช้แบบวัดเจตคติต่อการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การวัดทักษะการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาดำเนินการพัฒนาตามโปรแกรมระหว่างการพัฒนาตามโปรแกรมและหลังการพัฒนาตามโปรแกรมโดยใช้แบบประเมินทักษะการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานและแบบประเมินตนเองในการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปว่าการประเมินโปรแกรมแบ่งเป็น 2 ส่วน

1. ประเมินรูปแบบของโปรแกรมคือประเมินคุณภาพของโปรแกรมเช่นเนื้อหารูปแบบในการจัดกิจกรรมความเหมาะสมความพึงพอใจและเป้าหมาย
2. ประเมินผลการใช้โปรแกรมคือการประเมินผลการพัฒนาหลังการใช้โปรแกรมโดยอาจใช้แบบวัดหรือแบบทดสอบหลังการพัฒนาเป็นต้น

เครื่องมือประเมินผลโปรแกรม

เครื่องมือประเมินผลโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น

1. การประเมินพฤติกรรมตอบสนองต่อโปรแกรมเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการที่มีต่อโครงการแต่ละโครงการ

1.1 ด้านเนื้อหาโครงการ

1.2 ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไปในการดำเนินโครงการ

1.4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

ลักษณะข้อคำถามของแบบประเมินโปรแกรม

1. ผู้ร่วมโปรแกรมมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมหรือไม่
2. เนื้อหาของการพัฒนาตามโปรแกรมมีความเหมาะสมหรือไม่
3. สื่อเอกสารประกอบโปรแกรมมีความเหมาะสมหรือไม่
4. โปรแกรมมีประโยชน์หรือไม่
5. ผู้นำโปรแกรมวิทยากรมีความรู้และให้ความช่วยเหลือหรือไม่
6. สภาพแวดล้อมบรรยากาศสถานที่เหมาะสมหรือไม่

2. การประเมินความรู้สมรรถนะมุ่งผลสัมฤทธิ์ของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อวัดความรู้สมรรถนะมุ่งผลสัมฤทธิ์ครู 5 ด้าน คือ

2.1 การวางแผน

2.2 การปฏิบัติงานตามแผน

2.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร

2.4 การติดตามประเมินผล

2.5 การปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน

ลักษณะข้อคำถามของแบบประเมินโปรแกรม

1. ผู้ร่วมโปรแกรมมีความรู้ในแต่ละสมรรถนะหรือไม่
2. ผู้ร่วมโปรแกรมมีความรู้ในแต่ละสมรรถนะเพียงใด

3. การประเมินทักษะตามสมรรถนะมุ่งผลสัมฤทธิ์ของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อประเมินทักษะและความสามารถตามสมรรถนะมุ่งผลสัมฤทธิ์ของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 5 ด้าน คือ

3.1 ความสามารถและทักษะในด้านการวางแผน

3.2 ความสามารถและทักษะในด้านการปฏิบัติงานตามแผน

3.3 ความสามารถและทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3.4 ความสามารถและทักษะในด้านการติดตามประเมินผล

3.5 ความสามารถและทักษะในด้านการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล และนารีรัตน์ ณ นุวงศ์ (2550) ได้วิจัยเรื่องความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการวิจัยความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตในภาพรวม พบว่า นายจ้าง พึงพอใจต่อการปฏิบัติการของบัณฑิตในระดับมาก โดยความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านศักยภาพในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าน้อยคือ ความรู้ความสามารถในการประยุกต์สิ่งที่เรียนมาใช้ในการปฏิบัติงาน ความละเอียดรอบคอบในการทำงานความรู้ทักษะในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ความสามารถในการเป็นผู้นำซึ่งเป็นที่สังเกตว่าด้านที่มีค่าความพึงพอใจสูงมักจะเป็นด้านคุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพ และความตรงต่อเวลาซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพที่เน้นหนักในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงบุคลิกภาพของผู้เรียนในขณะที่ความพึงพอใจของนายจ้างในด้านความสามารถทางด้านภาษาต่อบัณฑิตวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพอยู่ในลำดับต่ำที่สุดรวมทั้งปัญหาการสื่อสารทั้งนี้ความสามารถทางด้านภาษาเป็นคุณลักษณะที่ต้องได้รับการพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารในระดับสากลมีความจำเป็นต่อการทำงานและการพัฒนาองค์กรซึ่งบัณฑิตต้องขวนขวายเพื่อพัฒนาส่วนข้อเสนอแนะและปัญหาที่นายจ้าง เสนอแนะว่าบัณฑิตควรมีทักษะทางด้านภาษามากที่สุด ควรมีการฝึกการประยุกต์ใช้ความรู้นำไปสู่การปฏิบัติการพัฒนาความสามารถให้แก่บัณฑิตในเรื่องภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ เป็นต้น การสื่อสารการใช้เทคโนโลยี ความเป็นผู้นำ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าในการทำงาน ซึ่งวิทยาลัย ฯ ควรเพิ่มเติมการฝึกประสบการณ์ให้บัณฑิตให้มากขึ้นในทางด้านภาษาด้านเทคโนโลยีการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งการฝึกภาวะความเป็นผู้นำรวมถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานอีกด้วย

นรีนุช ดำรงชัย (2554) ได้ศึกษาและเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเรื่องความคาดหวังและความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้จบการศึกษาด้านญี่ปุ่นศึกษาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะที่ผู้ประกอบการมีความคาดหวังมากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ทักษะด้านการทำความเข้าใจและการตัดสินใจ รองลงมาคือทักษะด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ ส่วนทักษะที่ได้รับความคาดหวังเป็นอันดับ 3 ได้แก่ทักษะด้านความสามารถในการประสานงาน สำหรับทักษะด้านการล่ามและทักษะด้านการบริหารจัดการเป็น อันดับ 4ทักษะด้านการสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นอันดับ 5 และอันดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านการแปล ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 67 ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นอยู่ใน ระดับ N2 รองลงมาเป็น ระดับ N1 โดยคิดเป็นร้อยละ 23 ระดับ

N3 ร้อยละ 8 และระดับ N4 ร้อยละ2 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่ต้องการเข้าทำงานในองค์กรที่เกี่ยวกับชาวญี่ปุ่นจำเป็นต้องสอบผ่านอย่างน้อย ระดับ N2 จึงจะมีโอกาสได้รับการว่าจ้างสูงเมื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามจัดลำดับความพึงพอใจต่อทักษะด้านต่าง ๆ ของพนักงานที่มีความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นพบว่า ความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับกลาง โดยทักษะที่ได้รับความพึงพอใจเป็นอันดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทักษะที่ได้รับความพึงพอใจเป็นอันดับ 2 ได้แก่ ทักษะด้านการทำความเข้าใจและการตัดสินใจ อันดับที่ 3 ได้แก่ ทักษะภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ อันดับที่ 4 ได้แก่ ทักษะด้านการบริหารจัดการบริษัทส่วนมากมีความจำเป็นในการว่าจ้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่น และในปัจจุบันหลายบริษัทก็ได้ทำการว่าจ้างพนักงานที่มีทักษะเฉพาะด้านนี้แต่อย่างไรก็ตามบริษัทเหล่านี้แสดงความคิดเห็นตรงกันว่า การสรรหาบุคลากรที่มีคุณลักษณะเหมาะสมนั้นทำได้ยากลำบากมาก จึงทำให้บางบริษัทยังไม่สามารถว่าจ้างบุคลากรเข้าเป็นพนักงานได้แม้ว่าจะมีความต้องการบุคลากรในสาขานี้อยู่มาก อย่างไรก็ตามแม้องค์กรต่าง ๆ ที่ทำการเก็บข้อมูลจะเป็นบริษัทธุรกิจที่ดำเนินการโดยชาวญี่ปุ่น แต่จากการศึกษาพบว่า ภาษาที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่งหนึ่งใช้เป็นภาษาหลักในการดำเนินงานนั้น คือภาษาอังกฤษ ในขณะที่บริษัทที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาหลักโดยอาศัยล่ามเป็นตัวกลางในการสื่อสารนั้นมีอยู่ไม่ถึงร้อยละ 10 เพียงเท่านั้น จากข้อมูลนี้เอง แสดงให้เห็นว่าไม่เพียงแต่ความสามารถในภาษาญี่ปุ่นเพียงเท่านั้นแต่ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษก็ยังคงมีความจำเป็นด้วยเช่นเดียวกันดังนั้นหากต้องการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของตน บัณฑิตก็ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านภาษาญี่ปุ่นควบคู่กันไปกับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษด้วย จากการเก็บข้อมูลในเชิงลึกจากกลุ่มผู้ประกอบการชาวญี่ปุ่นโดยการสัมภาษณ์ ผู้ตอบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นชาวญี่ปุ่นที่รับผิดชอบในตำแหน่งบริหาร และนอกเหนือจากนี้ก็ยังมีผู้ดูแลในเรื่องของทรัพยากรบุคคล ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประสานงานทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 18 บริษัทที่ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ทำงานอยู่นั้น เป็นบริษัทที่ดำเนินกิจการในประเทศไทยมามากกว่า 10 ปี ซึ่งบริษัทส่วนมากนิยมที่จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพื้นฐานในการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร ในบรรดาผู้ที่ตอบแบบสอบถาม มีเพียง 1 บริษัทเท่านั้นที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักและชาวญี่ปุ่นทุกคนที่ต้องติดต่อกับพนักงานชาวไทยนั้น สามารถพูดภาษาไทยได้ หัวข้อความคาดหวังต่อบัณฑิตที่จบไป โดยส่วนมากมักมีความคาดหวังค่อนข้างสูงที่จะให้บัณฑิตมีความสามารถด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นพื้นฐาน ประกอบกับความสามารถด้านการทำความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น และด้านทักษะในการทำงาน โดยผู้วิจัยแยกประเด็นสำคัญหลัก ๆ 5 ประเด็นตามลำดับ ได้แก่

1. เน้นความสามารถในการทำงานประกอบกับความสามารถทางภาษา

1.1 เข้าใจความคิดคนญี่ปุ่น กล่าวคือวิธีการคิดของชาวญี่ปุ่นนั้นมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากชนชาติอื่น ๆ ดังนั้นการเสริมสร้างความเข้าใจในมุมมองและความคิดที่

แตกต่างเหล่านี้เข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอน จะสามารถนำไปสู่ความสามารถในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการที่มีทักษะในการใช้ภาษาที่สูงเพียงอย่างเดียว

1.2 คุณลักษณะเชิงบูรณาการ คนญี่ปุ่นมองว่า ภาษาเป็นเพียง “เครื่องมือ” อย่างหนึ่งในการสื่อสารไม่นับว่าเป็น “ความสามารถ” ในการทำงาน หากบัณฑิตเน้นความสามารถทางการใช้ภาษาเพียงอย่างเดียวนั้น จะทำให้บุคลากรไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร แต่การทำความเข้าใจในลักษณะการทำงานและนำไปปฏิบัติจริงเป็นสิ่งที่สำคัญมากกว่า จึงควรเน้นทั้งเรื่องของความสามารถในการใช้ภาษา ความสามารถในการทำงาน การคาดการณ์ ประเมินสถานการณ์ การวางแผนและยุทธศาสตร์ การทำความเข้าใจในวัฒนธรรมการทำงานของชาวญี่ปุ่นไปพร้อม ๆ กัน จึงน่าจะนำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพได้

1.3 เป็นผู้ประสานงานที่ดี การประสานงานให้ทุกฝ่ายทำงานได้อย่างราบรื่น และสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานภายในบริษัท ไม่ยึดติดกับแนวความคิด ค่านิยม หรือวัฒนธรรมของคนไทย มีจิตใจเปิดกว้างที่จะทำความเข้าใจวัฒนธรรม และแนวความคิดของคนญี่ปุ่น

2. เน้นลักษณะนิสัยและคุณธรรมจริยธรรม โดยจริยธรรมต้องปลูกฝังตั้งแต่ยังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาโดยในด้านของลักษณะนิสัย เป็นต้นว่า เอาการเอางาน ไม่ย่อท้อต่อการทำงานหนัก

2.1 การปลูกฝังความมีสามัญสำนึก มีจิตสำนึกที่ดีในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม

2.2 การสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความอดทน ไม่ย่อท้อหรือท้อแท้กับปัญหาและอุปสรรคใด ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงาน ไม่ท้อถอยกับงานหนัก และมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการทำงาน นอกจากนี้แล้วเมื่อได้รับการว่ากล่าวตักเตือนจากผู้บังคับบัญชาชาวญี่ปุ่น ก็ต้องสามารถทำความเข้าใจได้ว่านั่นเป็นสิ่งที่จำเป็นในการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่คนญี่ปุ่นทำกัน ไม่ใช่เป็นการดูถูกหรือปฏิเสธความสามารถของคน ๆ นั้น

2.3 สร้างคนที่ “กล้าที่จะไม่รู้ และกล้าที่จะถาม” คนไทยโดยส่วนใหญ่ไม่กล้าที่จะบอกว่าไม่รู้และมักให้คำตอบไปอย่างไม่มีหลักการเป็นต้นว่า ตอบว่า “ใช่” ทั้งที่จริง ๆ แล้วคือ “ไม่รู้” ซึ่งลักษณะนิสัยแบบนี้ มักทำให้เกิดปัญหาในการทำงานบ่อยครั้ง

2.4 สร้างคนที่ “อยากทำงาน” ไม่ใช่ “อยากได้เงิน” บัณฑิตมักเรียกร้องเงินเดือนที่สูงกว่าระดับความสามารถของตน อยากให้ปลูกฝัง และสร้างคนที่มีความตั้งใจที่จะทำงานมีจิตสาธารณะมากกว่าหวังที่จะมีฐานะที่ดีเพียงอย่างเดียว

3. เน้นความสามารถเฉพาะทาง

3.1 ความรู้และความเข้าใจในสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งความเข้าใจพื้นฐานและความเข้าใจในคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องและนำความรู้ในด้านภาษามาเป็นพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยไม่เน้นความสามารถทางภาษาเพียงอย่างเดียว

3.2 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากเห็นว่าบัณฑิตมักมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษต่ำ และปัจจุบันองค์การเกี่ยวกับญี่ปุ่นหลายหน่วยงานที่เลือกที่จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพื้นฐานในการสื่อสารในหน่วยงาน

3.3 ความสามารถในการใช้ภาษาสุภาพ หมายถึง จะต้องสามารถใช้ภาษาสุภาพ หรือ “เคโงะ” ได้อย่างถูกต้อง และคล่องแคล่วทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพราะการใช้ภาษาสุภาพ เป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดอย่างหนึ่ง ในการทำธุรกิจที่ต้องเกี่ยวข้องกับคนญี่ปุ่นซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงภาพลักษณ์ขององค์กร สำหรับคนญี่ปุ่นแล้วนั้นการบริการและความสุภาพถือเป็นเรื่องสำคัญ

4. เน้นความสามารถทางภาษาเพียงอย่างเดียว

5. ไม่จำเป็นต้องใช้ความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นเลยเนื่องจากองค์การนั้นใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก

ถาวร งามตระกูลชล (2555) ได้วิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้บริหารชาวญี่ปุ่นต่อวิศวกรชาวไทย โดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามได้เป็นจำนวนเท่ากับ 75 ราย และสัมภาษณ์ผู้บริหารชาวญี่ปุ่นจำนวน 20 รายจากผู้ตอบแบบสอบถามโดยคัดเลือกจากผู้สมัครใจให้สัมภาษณ์ ผลการวิจัยจากแบบสอบถามพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้บริหารชาวญี่ปุ่นต่อวิศวกรชาวไทยโดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง โดยด้านพฤติกรรมการทำงาน ข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ การใช้เวลางานไปกับเรื่องส่วนตัว รองลงมาจากพึงพอใจน้อยไปมากที่สุดคือ การตรงต่อเวลา การมีความอดทนอดกลั้นต่อความคับข้องใจหรือความกดดัน คำนึงถึงผู้อื่นเสมอเมื่อการกระทำส่งผลต่อผู้อื่น มีความจงรักภักดีต่อองค์กร มีความผูกพันต่อองค์กร ให้คำแนะนำแก่เพื่อนในการปรับปรุงงาน ไม่ใช้อารมณ์เมื่อเกิดความขัดแย้ง การเก็บความลับบริษัท มีการช่วยเหลือพนักงานผู้อื่นในการแก้ปัญหา ตามลำดับและที่พึงพอใจมากที่สุด คือ มีความรู้สึกต้องพัฒนาบริษัทด้านทักษะการทำงาน ข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือการคำนึงถึงภาพส่วนรวมบริษัท รองลงมาจากพึงพอใจน้อยไปมากที่สุดคือ มีการตัดสินใจ การวางแผน การจัดการ การเข้าใจถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจเกี่ยวกับคน การคำนึงถึงความสัมพันธ์ของบริษัทกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก การพัฒนาตนเอง การรับรู้บทบาทภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ตามลำดับ และที่พึงพอใจมากที่สุดคือการมีทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพวิศวกรรมผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

1. วิศวกรชาวไทยควรฝึกให้เป็นนิสัยในเรื่องการรู้จักรายงานสิ่งที่เป็นประเด็นปัญหาและไม่รายงานเฉพาะข่าวข้อมูลดี ๆ เท่านั้น แต่ควรรายงานในสิ่งที่เป็นข่าวหรือข้อมูลไม่ดีด้วย

เนื่องจากข่าวหรือข้อมูลไม่ดีดังกล่าวจะเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาสู่การแก้ไขปรับปรุงได้มากกว่าข้อมูลดี ๆ

2. ควรต้องฝึกฝนทักษะด้านการวางแผน การควบคุมแผน การดำเนินการตามแผนอย่างมีระบบโดยอาศัย PDCA ที่ชาวญี่ปุ่นนิยมนำมาใช้ในการบริหารการวางแผนทุกครั้ง

3. ควรให้มีการฝึกอบรมในสถาบันการศึกษาในเรื่องการฝึกฝนคณิตศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคิดเลขในใจ และควรเรียนรู้ความรู้ที่นอกเหนือจากความรู้เฉพาะทางที่ตนมีอยู่ เช่น วิศวกรไฟฟ้าควรเรียนรู้เครื่องกล วิศวกรเครื่องกลควรเรียนรู้เรื่องไฟฟ้าเพื่อให้เกิดครอบคลุมองค์ความรู้ทางวิศวกรไฟฟ้าและเนื่องจากขาดความรู้เฉพาะทาง ควรจัดฝึกอบรมความรู้เฉพาะทางให้แก่วิศวกรชาวไทย

4. ควรสร้างวัฒนธรรมในการพัฒนา และเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อให้สามารถเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ไม่ปฏิเสธความคิดที่แตกต่าง

5. ควรพัฒนาด้านการสื่อสารซึ่งกันและกัน และเพิ่มระดับความเข้าใจในวิธีการทำงานของกันและกันให้มากขึ้น

6. วิศวกรชาวไทยควรสร้างความรู้สึกจงรักภักดีต่อองค์กร โดยบริษัทจัดกิจกรรมต่าง ๆให้แก่วิศวกรชาวไทย เช่น กิจกรรม CSR ที่ร่วมทำเพื่อสังคม สร้างให้เกิดความภาคภูมิใจต่อองค์กรนำไปสู่การเกิดความจงรักภักดีต่อองค์กรมากขึ้น ซึ่งวิศวกรชาวไทยต้องให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวเต็มที่ทุกครั้ง รวมทั้งควรสร้างจิตสำนึกให้วิศวกรไทยไม่ย้ายหรือเปลี่ยนงานบ่อยเพื่อให้สามารถทำงานในองค์กรได้ดีขึ้น

7. ควรมีจิตสำนึกช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน ไม่ทำเฉพาะงานตนเอง โดยอาจใช้วิธีให้วิศวกรไทยเข้าร่วมกับบุคลากรอื่น ๆ ร่วมเรียนรู้รับทราบต่าง ๆ เพื่อให้ข้ามพ้นขอบเขตงานเฉพาะตนรู้

8. ความเร็วในการพัฒนาทักษะการทำงานช้ามาก จึงควรใส่ใจในการเพิ่มความเร็วในการพัฒนาทักษะการทำงาน

9. เมื่อขึ้นมาอยู่ในตำแหน่งงานระดับหนึ่ง วิศวกรไทยมักจะคิดว่าได้รับอำนาจและสิทธิพิเศษ ซึ่งหมายถึงว่าสามารถหลีกเลี่ยงการปฏิบัติบางอย่างได้ เช่น เรื่องการรักษาเวลาและให้บริษัทยอมรับการไม่รักษาเวลาของวิศวกร เป็นต้น

10. ไม่รักษาเวลา

11. วิศวกรใหม่ยังขาดการทำงานเป็นทีม

12. ควรกล้าในการออกความคิดเห็นในที่ประชุม พูดนำเสนอในที่ประชุม

ศศิวิมล พชรศิลป์ (2559) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้เกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้เกม 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น 3) ศึกษา

ความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้เกม และ 4) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้เกม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน 30 คน ซึ่งเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 2 เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นโดยใช้เกม 2) แบบทดสอบคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นก่อนเรียนและหลังเรียน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ค่า Paired t- test ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) การเรียนรู้โดยใช้เกมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี นักเรียนมีความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยที่คะแนนแต่ละหน่วยการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้เกม นักเรียนมีความรู้หลังเรียนสูงขึ้น มีคะแนนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 มากกว่านักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 3) นักเรียนส่วนใหญ่มีความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้เกม นักเรียนที่มีคะแนนเท่าเดิมและเพิ่มขึ้นซึ่งมีจำนวนมากกว่านักเรียนที่มีคะแนนลดลง และ 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการใช้เกม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.37)

กฤษฎิน ยอดคำตัน (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อรูปภาพ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาทักษะการจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อรูปภาพประกอบ ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. ปีที่ 2/3 สาขาภาษาต่างประเทศ วิทยาลัยเทคโนโลยีอาเซียน 2) เพื่อยกระดับความสามารถด้านการจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นให้มากขึ้น และ 3) เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร 1 พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาญี่ปุ่น โดยให้นักเรียนฝึกการจำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นตามแบบฝึกทักษะด้วยสื่อรูปภาพประกอบที่ผู้วิจัยได้ทำการสร้างขึ้นมา ปัจจุบันปฏิเสธไม่ได้ว่า การสื่อสารภาษาต่างประเทศมีความสำคัญต่อการติดต่อสื่อสารในทุกระดับ เช่น การใช้ภาษาญี่ปุ่นในทางการค้า การติดต่อระหว่างชนชาติเอเชียตะวันออกทุกกิจกรรม เป็นต้น ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะการจำคำศัพท์ที่สูงขึ้น ทั้งการออกเสียง การเดาคำศัพท์จากภาพที่ปรากฏ มีความกล้าแสดงออกที่จะพูดภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น ผลการวิจัย พบว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นมา
มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนได้ดีในชั้นเรียนต่อไป

เธียรชัย หลิมเจริญ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ประยุกต์

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาญี่ปุ่นเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาญี่ปุ่นเพื่อความเข้าใจหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มที่ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ประยุกต์กับกลุ่มที่ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ประยุกต์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโปรแกรมอังกฤษ-ญี่ปุ่น โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยาจังหวัดสกลนคร แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ประยุกต์ และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ แบบทดสอบก่อนและ หลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ประยุกต์ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ประยุกต์ และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ มีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาญี่ปุ่นเพื่อความเข้าใจ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ประยุกต์ มีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาญี่ปุ่นเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่า กลุ่มควบคุมเรียนที่ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 19.10 คะแนน และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 13.35 คะแนน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ ประยุกต์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Ikeda Takashi (2549) ได้วิจัยเกี่ยวกับความต้องการพนักงานที่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นในธุรกิจญี่ปุ่นด้านการผลิตในประเทศไทย โดยใช้วิธีแบบสอบถามโดยสรุปผลว่า บริษัทส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการดำเนินธุรกิจมากกว่าภาษาญี่ปุ่น หากต้องว่าจ้างพนักงานที่มีความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่น ทางบริษัทต้องการว่าจ้างผู้ที่มีความสามารถในภาษาญี่ปุ่นระดับ N2 ขึ้นไป และมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์เฉพาะทาง แต่ปัญหาของพนักงานชาวไทยคือ ยังสื่อสารในรายละเอียดได้ยาก และไม่มีวินัย ไม่รู้จักการวางแผน และรู้ศัพท์เฉพาะทางน้อย ซึ่งบริษัทโดยส่วนใหญ่จะต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาญี่ปุ่นสูง และสามารถแปลภาษาได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า การเรียนภาษาญี่ปุ่นสำหรับนักเรียนไทยยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติมทักษะด้านภาษาและวัฒนธรรมของญี่ปุ่นจึงจะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพหรือสร้างความพร้อมด้านภาษาให้กับนักศึกษาที่มีเป้าหมายที่จะทำงานร่วมกับชาวญี่ปุ่น การเรียนให้ได้ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานระดับภาษา N5 อาจไม่เพียงพอสำหรับผู้ที่ต้องการทำงานในประเทศญี่ปุ่น เพราะชาวญี่ปุ่นมักจะไม่ใช้

ภาษาอังกฤษเป็นการสื่อสารด้านการทำงานในระดับงานพื้นฐานทั่วไป เช่น งานด้านการใช้แรงงานจะใช้ภาษาในระดับ N5 แต่ชาวญี่ปุ่นจะใช้ภาษาอังกฤษกับงานที่ใช้ความรู้ในการสื่อสารหรืองานที่ทำในสำนักงาน ไม่ได้เป็นงานที่ต้องใช้แรงงาน ดังนั้นการได้ภาษาญี่ปุ่นระดับ N2 ก็จะถือได้ว่ามีความพร้อมในการทำงานได้รอบด้านกับชาวญี่ปุ่น

Jack C. Richard (2011) ได้ทำการวิจัยในด้านการสำรวจความสามารถของครูผู้สอนวิชาภาษาต่างประเทศ พบว่า ครูผู้สอนทางด้านภาษานั้น มีความต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้ในด้านทักษะต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพของตนเอง และเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นทักษะในด้านการนำเสนอบทเรียนที่แปลกใหม่ เทคนิคการสอน การสอนภาษาให้ผู้เรียนสามารถใช้ได้อย่างเป็นธรรมชาติ การสอนภาษาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้อย่างสม่ำเสมอ รวมไปถึงการสอนภาษาเพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับประสบการณ์การใช้ภาษาที่เสมือนจริงมากที่สุด กลุ่มครูผู้สอนด้านภาษาต้องการให้มีวิธีการเพิ่มพูนความรู้ในรูปแบบที่แปลกใหม่ ทันสมัย เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้ครูผู้สอนได้สร้างสรรค์การเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น และทักษะที่ต้องการเพิ่มพูนควรสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้แบบเชิงรุกของผู้เรียน รวมไปถึงการลดบทบาทในห้องเรียนของครูผู้สอน

บางส่วนของงานวิจัยได้กล่าวถึงว่า จากการสำรวจความรู้ความสามารถของครูผู้สอน ทางผู้วิจัยได้รับทราบถึงข้อเสนอแนะที่ตรงกันในประเด็นที่ว่าการเพิ่มพูนทักษะของครูผู้สอนภาษาจำเป็นต้องเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และต้องเพิ่มพูนให้ตรงตามกระแสของสังคมโลกด้วย การเพิ่มพูนทักษะของครูผู้สอน จำต้องสอดคล้องกับทักษะที่ผู้เรียนควรจะมี เป็นทักษะในรูปแบบที่สังคมต้องการ และที่สำคัญเครื่องมือที่ใช้จำเป็นจะต้องทันสมัย นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยใช้แบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งเป็น 3 ระยะ 6 ขั้นตอนดังนี้

ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษา จำแนกเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษา และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน (Interview)

ขั้นตอนที่ 2 ทำการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยการ Focus group โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ จำนวน 9 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบยืนยันกับองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ทำการศึกษา Best Practice จากโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 แห่ง

ขั้นตอนที่ 2 ทำการยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาและประเมินร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน

ระยะที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 1 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 นำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปทดลองใช้ กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษา

ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษา จำแนกเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษา และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้างครบถ้วนทุกมิติในลักษณะมุมมองจากภายใน (In-side out) และมุมมองจากภายนอก (Out-side in) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) คือ ความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 ทำการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยการ Focus group โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ จำนวน 9 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบยืนยันกับองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา หรือ การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาต่างประเทศ ได้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. ศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราชญ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกอร บุญมี รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

5. ดร.รวิปรียา แดนเสนา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

6. อาจารย์ฮิโรยูกิ เอซาวา รองอธิการบดีวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียจังหวัดขอนแก่น

7. ดร.สมพร หวานเสร็จ คณะกรรมการบริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

8. ดร.อรทัย สันติเมทนีดล ผู้อำนวยการโรงเรียนเมทนีดล จังหวัดขอนแก่น

9. อาจารย์กาญจนรัตน์ โต๊ะถม ครูชำนาญการภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมรวบข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งใช้คำถามที่ประกอบ ด้วยข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำแหน่งทางการบริหาร ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิสูงสุด สถานที่ทำงาน วันที่ให้สัมภาษณ์ และประสบการณ์ในการทำงานและการบริหารที่สำคัญ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 องค์ประกอบ ความสำคัญและระดับจำเป็นในแต่ละองค์ประกอบ การจัดเรียงลำดับเนื้อหาของโปรแกรม ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมพัฒนาที่เหมาะสม วิธีการประเมินการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการพิจารณาจากกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยพิจารณาจาก นักวิชาการในมหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นดีเด่น จำนวน 2 คน และครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นดีเด่น จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ์ รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. นายประวิทย์กาสา บุญจุสิริกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณวัตร

4. นายพงษ์พิทักษ์ ศิลปษา รองผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณวัตร

5. น.ส.มาฆพร ก้านพลู ครู โรงเรียนกัลยาณวัตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลหลัก และเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ใช้แบบสัมภาษณ์ที่เตรียมไว้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการจดบันทึก ใช้เครื่องบันทึกเสียงและกล้องถ่ายภาพ Digital ช่วงเวลาทำการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสร้างข้อสรุปจากเนื้อหาการสัมภาษณ์ (Content Analysis) และจัดกลุ่มเนื้อหาจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ และนำมาหาข้อสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ทำการศึกษา Best Practice จากโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 แห่ง โรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการศึกษา Best Practice จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี
2. โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จังหวัดอุดรธานี
3. โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
4. โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม
5. โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น

โดยมีเกณฑ์การพิจารณา คือ เป็นโรงเรียนที่มีผลงานการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นที่ได้รับรางวัลเหรียญทองในการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับประเทศ และมีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

ขั้นตอนที่ 2 ทำการยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามโครงสร้างการจัดทำโปรแกรมฯ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัญหาและความจำเป็น กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นในการยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. หลักการ ผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้ มาพิจารณาเพื่อกำหนดหลักการของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะและจุดเน้นอย่างไร มุ่งเน้นการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมายใด และ มีวิธีการใช้อย่างไร

3. เป้าหมายของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยกำหนดเป้าหมายให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา

4. จุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำมากำหนดเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการพัฒนาเพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายของโปรแกรม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักการ สภาพปัญหา และความจำเป็นในปัจจุบัน

5. เนื้อหาสาระของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้รวบรวมไว้มาพิจารณากำหนดเป็นเนื้อหาสาระของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย แบ่งออกตามองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยนำข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้มาจากการศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ (In-depth Interview) มากำหนดเป็นแนวทางในการใช้โปรแกรม โดยคำนึงถึงธรรมชาติ ความต้องการ ความแตกต่าง และศักยภาพของครูที่ใช้โปรแกรมเป็นสำคัญ

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) การพิจารณาและประเมินร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

จำนวน 7 คน โดยพิจารณาจากการมีความรู้ด้านการบริหารการศึกษา และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ประกอบด้วย

1. ศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราชญ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. ดร.สุภชัย จันปุ่ม ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

3. ดร.สุธาสินี แม้นญาติ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชยา โยชิดะ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. ดร.นิวัตร นาคะเวช อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

6. ดร.ประภาภรณ์ ภูขาว รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม เขต 1

7. ดร.รณกร นนท์ยะโส รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนชุมชนบ้านท่าพระ

การนำเสนอร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ผู้วิจัยได้นำร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้พัฒนาขึ้น และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. การประเมินความถูกต้องของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษา ญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการและวิธีการ และการประเมินผลที่ถูกต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและสภาพครูที่ใช้โปรแกรมหรือไม่

2. การประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษา ญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการและวิธีการ และการประเมินผลมีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพครูที่ใช้โปรแกรมหรือไม่

3. การประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละองค์ประกอบโดยพิจารณาความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบในร่างโปรแกรม และวิธีการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยได้

พัฒนาขึ้น ตั้งแต่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการและวิธีการ และการประเมินผล ว่ามีความสอดคล้องกันในระดับใด

4. การประเมินความมีประโยชน์ของร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการและวิธีการ และการประเมินผล ว่ามีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับใด

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และผ่านการประเมินความสอดคล้องของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของโปรแกรม โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Congruence) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและพิจารณาความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง .60-1.00

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

การวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และข้อมูล มาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานและนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายโดยเทียบเกณฑ์ Midpoint (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51-5.00 หมายความว่า มีระดับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า มีระดับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมมาก

2.51-3.50 หมายความว่า มีระดับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า มีระดับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า มีระดับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรมน้อยที่สุด

ระยะที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 1 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 นำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปทดลองใช้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 15 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรมด้วยตนเอง เนื่องจากผู้วิจัยเป็นวิทยากรผู้ดำเนินการฝึกอบรม

สถิติใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของโปรแกรม ใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538)

3. การตรวจสอบอำนาจจำแนกนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาค่าอัตราส่วนวิกฤตเป็นรายข้อตามวิธีการของ t-test (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ Midpoint (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51-5.00 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติมากที่สุดหรือระดับความพึงพอใจมากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติมากหรือระดับความพึงพอใจมาก

2.51-3.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติปานกลางหรือระดับความพึงพอใจปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติน้อยหรือระดับความพึงพอใจน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัด การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครูมัธยมศึกษา จำแนกเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของครู มัธยมศึกษา และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน (In-depth Interview) โดยพิจารณาความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ สรุปได้ดังนี้

สมรรถนะครูสอนภาษาญี่ปุ่นมี 3 องค์ประกอบได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งวัดจากตัวบ่งชี้ที่ได้จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 13 ตัว

1. แรงจูงใจรักการเรียนรู้
2. ความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่น
3. ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนภาษาญี่ปุ่น
4. บุคลิกลักษณะ
5. ทักษะการพัฒนาตนเอง
6. ทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี
7. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน
8. ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น
9. ทักษะการวัดและประเมินผล
10. ทักษะการสื่อสาร
11. ทักษะการจัดการเรียนรู้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนภาษาญี่ปุ่น
12. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของภาษาและวัฒนธรรม
13. เชี่ยวชาญในการใช้ภาษาญี่ปุ่น

สมรรถนะครูสอนภาษาญี่ปุ่นในศตวรรษที่ 21 มีองค์ความรู้ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน
2. ทักษะเฉพาะตัวด้านภาษาญี่ปุ่น
3. เชี่ยวชาญในการใช้ภาษาญี่ปุ่น
4. เข้าใจในวัฒนธรรมการใช้ภาษาญี่ปุ่น

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งใช้คำถามที่ประกอบ ด้วยข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น เพื่อนำมาหาข้อสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ทำการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยการ Focus group โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ จำนวน 9 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบยืนยันกับองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมี

3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ คุณลักษะส่วนบุคคล และการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ความสำคัญและระดับจำเป็นในแต่ละองค์ประกอบ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในวันจันทร์ที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 ณ ห้องประชุมสวนอาหาร Garden Seen สามารถสรุปได้ดังนี้

“...เรื่ององค์ประกอบ ความรู้ ทักษะของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นมีอยู่แล้ว เรื่องของจิตสำนึกรู้ในองค์ประกอบที่ 4 ควรจะมีสัมพันธ์ร่วมกับเรื่องของ New Normal อย่างเข้มข้น เรื่องของครูที่เป็นคนญี่ปุ่นที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาแม่ การปรับตัวของครูผู้สอนในยุค New Normal งานวิจัยนี้น่าสนใจสามารถเป็นต้นแบบได้เพราะยังไม่มีคนทำเรื่องนี้ การเป็นผู้นำในการทำงานวิจัยจะส่งผลให้กับการสร้างครูในยุคใหม่ องค์ประกอบชัดเจนดี...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

“...การใช้ความรู้สึกในการโต้ตอบกับผู้ฟัง วัฒนธรรมญี่ปุ่นเรื่องของความคิดความรู้สึก สอนวัฒนธรรมให้เข้ากับสถานการณ์ การเป็นครูผู้สอนต้องทำอย่างไร การสอนเพื่ออาชีพนักเรียนต้องสอนอย่างไร...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

“...องค์ประกอบตัวชี้วัดที่ 1 คือ ความรู้ ครูมีความรู้ธรรมชาติด้านภาษาญี่ปุ่นและมีความเข้าใจในการจัดการเรียนปรับเปลี่ยนการสอนอยู่แล้ว ดังนั้น หลักสูตรเพื่ออาชีพมีอะไรบ้าง ส่วนที่ 2 คือทักษะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบระบบออนไลน์ การเตรียมการของเนื้อหา แผนการสอน สื่อการสอน การวัดประเมินผล คุณครูไทยส่วนใหญ่จะให้ความรู้มาก สอนมากไป แต่ครูต่างประเทศจะสอนและมีการวัดประเมินผลในทันที นักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นนักเรียนต้องมีการนำเสนอผลงาน เป็นรูปแบบของทักษะการเรียนรู้ของคนไทยและต่างประเทศ องค์ประกอบที่ 3 คือเรื่องบุคลิกภาพของครูผู้สอนก็เป็นสิ่งสำคัญดูจากภาพของตัวครูผู้สอน องค์ประกอบที่ 4 คือทัศนคติจะรู้ได้อย่างไรว่าเมื่อใช้โปรแกรมแล้วครูมีสมรรถนะเพิ่มขึ้นหรือดีขึ้น ดังนั้นจึงควรมีการนิเทศและมีแบบประเมิน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

“...องค์ประกอบตัวชี้วัด 4 ตัวตามที่ผู้วิจัยนำเสนอมานั้นจะพูดถึงเรื่องของความรู้และทักษะ ครูทุกคนมีศักยภาพอยู่แล้ว ครูจะมีความรู้เพิ่มขึ้นจากการฟัง พูด อ่าน เขียนในระดับ N5

เพิ่มศักยภาพครู เพิ่มความมั่นใจให้กับครู ในองค์ประกอบตัวที่หนึ่ง คือ ความรู้แต่ความรู้ด้านประสบการณ์ของครูเรื่องของวัฒนธรรมไม่มีในบทเรียน การได้ประสบการณ์จริงจากการทำงานจริงของครูผู้สอนจากสถานประกอบการของญี่ปุ่นหรือการสร้างสถานการณ์ขึ้น ในสถานการณ์จริงจากการทำงาน การสร้างจินตนาการในการสอนจะส่งผลให้เกิดความรู้ครูมีความรู้อยู่แล้วเพราะจบระดับปริญญาตรีมาแล้ว จะมีความรู้ในระดับ N5 หรือมากกว่านั้นอยู่แล้ว ดังนั้น ในการสร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะให้กับครูผู้สอนให้สอนนักเรียนให้ได้ลงมือปฏิบัติจริงถือว่าเป็นการ ดีที่สุด...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4

“...ในเรื่องของการพัฒนาครูญี่ปุ่นให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ มุมมองที่เด่นและอยากจะเห็นในฐานะที่กำกับดูแล บริบทในสังคมโลกที่สามารถนำมาปรับเปลี่ยนในสังคมไทยได้อย่างไรในยุคโควิดเป็นนวัตกรรมใหม่เป็นการเรียนรู้ใหม่ New Normal เป็นภาพมาตรฐานของครูในการนำไปสอนนักเรียน การสอนให้รู้ดูให้เห็น องค์ประกอบด้านความรู้ ด้านภาษาถือว่าครูผู้สอนมีอยู่แล้ว ในข้อที่สองเรื่องของทักษะต้องย้ำเน้นเรื่องของกระบวนการสอนให้เกิดทักษะหรือมีความเชี่ยวชาญ ข้อ 3 เรื่องของจิตพิสัย ต้องการเห็นคุณงามความดีและมีจิตพิสัยที่ดีและเชื่อมโยงถึงผู้ปกครองนักเรียนด้วย องค์ประกอบที่สี่สามารถเชื่อมโยงไปกับคุรุสภาหรืองานของวิชาการให้เหมาะกับการบูรณาการการปฏิบัติตนของครู มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีการเชื่อมโยงวัฒนธรรมคล้ายกับองค์ความรู้ตัวที่ 3 และ 4 ควรมีการเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5

“...องค์ประกอบหลัก 4 ตัว จากที่ทำมาส่ง 3 บท เพิ่มขึ้นจาก 3 เป็น 4 โปรแกรมที่ดีคือโปรแกรมที่นำไปใช้และพัฒนา ตัวโปรแกรมในการพัฒนานักเรียนเรื่องการจัดหลักสูตรการนำไปใช้ สมรรถนะต้องเกิดผ่านหลักสูตร จะต้องทันสมัยแปลว่าต้องปรับนำไปใช้กับ New Normal ได้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

“...การได้หลักสูตร ใช้วิธีการอย่างไรในการได้ซึ่ง 4 องค์ประกอบ ตัวชี้วัดขององค์ประกอบทั้ง 4 ตัว ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ จิตสำนึกให้ดูมาตรฐานของคุรุสภา รายละเอียดมาตรฐานครูและประสบการณ์ทุกท่านพูดมาถ้าเติมตัวประสบการณ์ได้โดยไปฝึกอยู่ในสำนักงานออฟฟิศของคนญี่ปุ่น เป็นเรื่องของการหาประสบการณ์ทักษะเรื่องการสอนในระบบออนไลน์จะเป็นการเติมเต็มเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7

“...ตัวชี้วัดต้องผ่าน ต้องใช้การพัฒนาแนวทาง รวมทั้งมีระยะเวลาในการปฏิบัติในส่วนของทักษะ...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8

“...ให้มีการทำการเรียนการสอนและวัฒนธรรมไปพร้อมๆกัน กรอบแนวคิดตัวแปรที่ชัดเจนที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องกับงานวิจัยระดับจังหวัด ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9

“...เรื่องของ How to กำหนดให้ออกแบบระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 10 ชั่วโมงหรืออย่างน้อย 18 ชั่วโมง มีใบประกาศนียบัตร 18 ชั่วโมงขึ้นไปให้กับผู้เข้ารับการอบรม มีรูปแบบการอบรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การสร้างสมรรถนะในรูปแบบออนไลน์ต้องมีเรื่องของทักษะและต้องการฝึกทำงานจริง หรือสร้างสถานการณ์การทำงานจริง เช่น ทำคลิปวิดีโอบทบาทสมมติ ให้มีการทำแบบทดสอบก่อนและหลัง ออกแบบเนื้อหา เรียนแบบอาชีพ คนไทยทำอาชีพอะไรในญี่ปุ่น การทำงานในโรงงานคนไทยมีทัศนคติอย่างไร การเตรียมตัวของครูผู้สอน เทคนิค การเข้าใจประสบการณ์ การให้ข้อมูลโดยใช้ประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง การสะท้อน การใช้ภาษาและการรับรู้วัฒนธรรมการอยู่กับสังคมญี่ปุ่นได้ เป็นเรื่องสำคัญ...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9

“...ต้องการให้มีคำชี้แจง ทำอะไร ทำอย่างไร ปลายทางต้องการอะไร นี่คือสมรรถนะที่ครูต้องการรู้ ให้ทำคู่มือ ทำวัตถุประสงค์ กระบวนการการประมวลผลและเป้าหมายปลายทางที่ต้องการจากครู สิ่งเหล่านี้จะเป็นการทำให้ครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นเข้าใจในการสอนและมีสมรรถนะเพิ่มขึ้น...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

ระยะที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ทำการศึกษา Best Practice จากโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 แห่ง โรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการศึกษา Best Practice ได้แก่ โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จังหวัดอุดรธานี โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคามและโรงเรียนแก่นนคร

วิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น โดยมีเกณฑ์การพิจารณา คือ เป็นโรงเรียนที่มีผลงานการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นที่ได้รับรางวัลเหรียญทองในการประกวดงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับประเทศ และมีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ โดยสรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์ โรงเรียน Best practice	**โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช**	**โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล**	**โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์**	**โรงเรียนสารคามพิทยาคม**	**โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย**
ด้านความรู้					
1. สามารถอ่านตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น โดยมีวิธีการสอนอย่างไรบ้าง					
1.1 ฮิระงะนะ ใช้แอพพลิเคชั่นในการให้นักเรียนเล่นเกมในแอพพลิเคชั่นช่วยจำตัวอักษร แล้วทำแบบทดสอบ และใช้ภาพช่วยจำตัวอักษร ให้นักเรียนเชื่อมโยงตัวอักษรเป็นภาพ	✓	✓	✓	✓	✓
1.2 คะตะคะนะใช้แอพพลิเคชั่นในการให้นักเรียนเล่นเกมในแอพพลิเคชั่นช่วยจำตัวอักษร แล้วทำแบบทดสอบ นอกจากนี้ยังใช้เกมจับคู่ตัวอักษรฮิระงะนะ คะตะคะนะ ในการช่วยให้นักเรียนจำตัวอักษรและอ่านตัวอักษรได้เร็วขึ้น เพราะตัวอักษรทั้งสองประเภทนี้ อ่านเหมือนกันแต่เขียนไม่เหมือนกัน จึงต้องใช้วิธีจำเป็นคู่	✓	✓	✓	✓	✓
1.3 คันจิ ฝึกอ่านคันจิในบทเรียน เปลี่ยนจากตัวอักษรฮิระงะนะเป็นอักษรคันจิ เริ่มต้นจากคำศัพท์ง่ายๆ เช่น จำนวนตัวเลข วันในสัปดาห์ โดยเปรียบเทียบตัวอักษรคันจิกับรูปภาพ ให้นักเรียนเชื่อมโยงเสียงกับภาพ เช่น อักษรคันจิวันอาทิตย์ คล้ายกับรูปดวงอาทิตย์	✓	✓	✓	✓	✓

สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์ โรงเรียน Best practice	โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช	โรงเรียนอุตรพิทยานุกูล	โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์	โรงเรียนสารคามพิทยาคม	โรงเรียนแก่นครวิทยาลัย
2. สามารถเขียนได้โดยมีวิธีการอย่างไรบ้าง					
2.1 ฮิระงะนะ ใช้แบบฝึกหัด ให้นักเรียนฝึกคัดตัวอักษร ฝึกให้นักเรียนจำลับดับเส้นของการเขียนตัวอักษรแต่ละตัว ใช้วิธีเขียนตามคำบอก โดยจะเขียนตามคำศัพท์ง่ายๆ ที่ครูออกเสียง ใช้เวลาทำกิจกรรมเขียนตามคำบอกเป็นเวลา 5 นาที ตอนต้นคาบเรียน	✓	✓	✓	✓	✓
2.2 คะตะคะนะ ใช้แบบฝึกหัด ให้นักเรียนฝึกคัดตัวอักษรและจำลับดับเส้นในการเขียนของแต่ละตัวอักษรเช่นเดียวกับตัวอักษรฮิระงะนะ และชี้ให้เห็นถึงตัวอักษรบางตัวที่มีความคล้ายคลึงกันของตัวอักษรทั้งสองประเภท (ฮิระงะนะ คะตะคะนะ) โดยที่ถ้าจำตัวอักษรที่เหมือนกันได้ ก็จะลดจำนวนตัวอักษรที่ต้องจำลงได้	✓	✓	✓	✓	✓
2.3 คันจิ ใช้แบบฝึกหัด ให้นักเรียนฝึกคัดตัวอักษร และเขียนตัวอักษรคันจิในแบบฝึกหัด เช่น ให้นักเรียนลองแต่งประโยค แต่ใช้ตัวอักษรคันจิที่ได้เรียนไปแล้วเขียนให้ได้มากที่สุด	✓	✓	✓	✓	✓
ด้านทักษะ					
1. การฟังมีวิธีการสอนอย่างไร เปิดวิดีโอบทสนทนา คำศัพท์ และประโยค ของบทเรียนในแบบเรียนที่ใช้เรียน ให้นักเรียนฟัง แล้วฝึกพูดตาม	✓	✓	✓	✓	✓
2. การอ่าน/การพูด มีวิธีการสอนอย่างไร ให้นักเรียนฝึกพูดโดยเริ่มจากบทสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สวมบทบาทในการจำลองบทบาทสมมุติ พูดบทสนทนาตามสถานการณ์ในแต่ละบทเรียนที่ได้เรียนไป	✓	✓	✓	✓	✓

สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์ โรงเรียน Best practice	โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช	โรงเรียนอุตรพิทยานุกูล	โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์	โรงเรียนสารคามพิทยาคม	โรงเรียนแก่นครวิทยาลัย
ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล					
1. มีบุคลิกลักษณะในตัวเอง/พิจารณาอย่างไร มีการแสดงออกถึงบุคลิกที่เหมือนชาวญี่ปุ่น เช่น ท่าทางการพูด และการเลียนแบบสำเนียงให้ใกล้เคียงชาวญี่ปุ่นมากที่สุด	✓	✓	✓	✓	✓
2. มีความรักและสนใจในภาษาญี่ปุ่น/พิจารณาอย่างไร มีความสนใจในวัฒนธรรมของประเทศญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมหลัก หรือ วัฒนธรรมสมัยนิยม (Pop Culture) เช่นวัฒนธรรมการ์ตูน เพลง ละคร เกมส์ หรือภาพยนตร์ มักจะนำมาพูดถึง หรือพูดคุยกับเพื่อนๆ หรือครู ในห้องเรียนเสมอ	✓	✓	✓	✓	✓
ด้านการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ					
1. ตีความความหมายของคำว่าวัฒนธรรมญี่ปุ่น อย่างไร วัฒนธรรมญี่ปุ่นมีความซับซ้อนสูง จึงจะต้องอาศัยความคุ้นเคยและความเคยชินในการใช้ภาษาญี่ปุ่นตามบริบทต่างๆ จึงจะสามารถเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของภาษาญี่ปุ่นได้อย่างถูกต้อง	✓	✓	✓	✓	✓
2. เข้าใจวัฒนธรรมการใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างไร เข้าใจการใช้ภาษาญี่ปุ่นได้เหมาะสมตามบริบท และเข้าใจในการตีความหมายภาษาญี่ปุ่นที่ไม่ได้แปลความหมายตรงตามตัว	✓	✓	✓	✓	✓

จากการทำการศึกษา Best Practice จากโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยนั้น ก็ยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจนมากนัก สืบเนื่องจากความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมต่างๆ ของแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน ถึงทางภาครัฐจะส่งเสริมสนับสนุนหรือรัฐบาลยุคปัจจุบันกำหนดนโยบายให้เน้นเรื่องการเรียนเพื่อมีอาชีพแล้วก็ตาม บริบทของการเรียนการสอนในประเทศไทยก็ยังขาดความเข้าใจ

ในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เข้าใจได้ทั้งหมด ดังนั้นการเรียนภาษาเพื่ออาชีพนั้น ต้องตั้งเป้าประสงค์ให้ชัดเจนว่าการจัดทำหลักสูตรการเรียนเพื่อมีอาชีพ เราจะสร้างจุดเน้นอย่างไรให้เกิดการอยากเรียนรู้ของผู้เรียน และชุมชนให้การสนับสนุนเรื่องของงานที่จะต่อยอดการเรียนเพื่อมีอาชีพ การเรียนในระดับมัธยมศึกษาของไทยควรให้ความสำคัญด้านภาษาที่ 3 โดยเปิดกว้างมากขึ้นสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นได้รับความสนใจมากขึ้นในระดับมัธยมการเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับพื้นฐานก็สามารถมีงานทำได้ เพียงผู้เรียนจะต้องมีความพยายามที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมมากกว่าการเรียนในระบบแกนกลางของหลักสูตรที่มีอยู่ โดยการเรียนด้านวัฒนธรรมและการสืบค้นหาข้อมูลด้านงานที่ตรงกับสิ่งที่จะเรียนรู้ในภาษาญี่ปุ่นเพื่อเลือกอาชีพที่สนใจ และต้องการทำในอนาคตหลังจากจบระดับมัธยมศึกษาไปแล้วเพื่อไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ทำการยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามโครงสร้างการจัดทำโปรแกรม ฯ ประกอบด้วย องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัญหาและความจำเป็น กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นในการใช้ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. หลักการ ผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้มาพิจารณาเพื่อกำหนดหลักการของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะและจุดเน้นอย่างไร มุ่งเน้นการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมายใด และมีวิธีการใช้อย่างไร

3. เป้าหมายของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยกำหนดเป้าหมายให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา

4. จุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำมากำหนดเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการพัฒนาเพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายของโปรแกรม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักการ สภาพปัญหา และความจำเป็นในปัจจุบัน

5. เนื้อหาสาระของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้รวบรวมไว้มาพิจารณากำหนดเป็นเนื้อหาสาระของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย แบ่งออกตามองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยนำข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้มาจากการศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ (In-depth Interview) มากำหนดเป็นแนวทางในการใช้โปรแกรม โดยคำนึงถึงธรรมชาติ ความต้องการ ความแตกต่าง และศักยภาพของครูที่ใช้โปรแกรมเป็นสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยได้ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(ฉบับร่าง 1)

1. หลักการและเหตุผล

ในสังคมปัจจุบันถือเป็นสังคมฐานความรู้ (knowledge-based society) โดยข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้ต่างๆ มีความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ส่งผ่านถึงกันได้อย่างง่ายดาย บุคคลในสังคมต้องติดต่อ พบปะ เพื่อดำเนินการกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น ภาษาต่างประเทศจึง เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ใช้ในการศึกษาหาข้อมูลต่างๆ สร้างองค์ความรู้ถ่ายทอดวิทยาการต่อกัน และสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่าง ชนชาติไทยกับชนชาติอื่นมากมาย จะเห็นได้ว่าประเทศไทยกำลังตื่นตาตื่นใจกับคำว่าภาษาที่ 3 ซึ่งภาษาที่ 1 คือภาษาไทย ภาษาที่ 2 คือภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาที่ 3 ลำดับแรกคือภาษาจีน รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น ดังนั้น ภาษาญี่ปุ่นจึงเป็น เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ของการพัฒนาประเทศและสังคมโลก ทั้งนี้สถาบันต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนได้มีการจัด กิจกรรมเพื่อส่งเสริมบุคลากรในอาชีพต่าง ๆ ให้มีความรู้ด้านภาษา ต่างประเทศ มีความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน (ASEAN) มากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการขยายตัวของประชาคมอาเซียนที่ถือกำเนิดอย่างเป็น ทางการเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 และจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจ ในปี 2558 ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญคือการเป็นตลาด และเป็น ฐานการผลิตร่วมกันโดยมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมืออย่างเสรีและเงินลงทุนที่เสรีมากขึ้น มีความสามารถ ในการแข่งขันสูง มุ่งสร้างความเท่าเทียมในการพัฒนา

เศรษฐกิจ ระหว่างประเทศอาเซียน และการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาเซียนเข้า กับประชาคมโลก หาก จะมองบทบาทที่สำคัญด้านการศึกษาใน เสาหลักด้านการเมือง และความมั่นคง ประชาคมอาเซียนจะ สนับสนุนการเคลื่อนย้ายฝีมือแรงงานในภูมิภาคอาเซียน โดยผ่าน กลไกความร่วมมือในระดับภูมิภาค ดำเนินการควบคู่ไปกับ ความพยายามในการปรับปรุงมาตรฐานด้านการศึกษาและวิชาชีพ บนพื้นฐาน ของความสามารถในภูมิภาค และสนับสนุนให้สามารถ แข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาค และระดับโลก จึงจำเป็นต้องใช้ภาษา ญี่ปุ่นเป็นสื่อกลางในการขับเคลื่อนดังกล่าว ภาษาญี่ปุ่นเป็นหนึ่งในภาษาที่มี สำคัญที่จะนำไปใช้สำหรับการประกอบอาชีพได้ทันทีแต่ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของ ประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรและพบว่า เจแปนฟาวน์เดชั่นเป็นสถาบันที่อุทิศให้กับ การดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศอย่างครอบคลุมทั่วโลก โดยเจแปน ฟาวน์เดชั่นสร้างสรรค์โอกาสต่างๆในการฟูมฟักรักษามิตรภาพความไว้วางใจและความเข้าใจซึ่งกัน และกันผ่านวัฒนธรรมภาษาและการสนทนาเพื่อปลูกฝังมิตรภาพและความผูกพันระหว่างประเทศ ญี่ปุ่นและประเทศต่างๆทั่วโลก สำหรับเจแปนฟาวน์เดชั่นในกรุงเทพฯ ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2517 โดยมีความกระตือรือร้นในการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายทางด้านศิลปะวัฒนธรรมและสังคม รวมทั้งประสานงานโครงการต่างๆ มากมายเพื่อที่จะส่งเสริมการเรียนภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้ชาวญี่ปุ่นที่มา ศึกษาในไทยได้ร่วมมือกันกับชาวไทยจากหน่วยงานทั้งภาคเอกชนของประเทศญี่ปุ่นที่ได้เข้ามาดำเนิน กิจกรรมเกี่ยวกับการให้ความรู้ด้านภาษาและวัฒนะธรรมในประเทศไทยเป็นระยะเวลายาวนานจนถึง ปัจจุบัน (โนริฮิโกะ โยชิโอกะ, 2563: สัมภาษณ์) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าภาษาญี่ปุ่นและ การเรียนภาษาญี่ปุ่นของไทยยังได้รับความสำคัญและมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากภาคเอกชน ระดับชาติติดต่อกันมายาวนานเป็นเวลาหลายปีมาแล้ว ความพยายามจากทุกภาคส่วนที่จะสนับสนุน และเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาญี่ปุ่นให้ตรงกับความต้องการจริงของการนำภาษาไปสื่อสารเพื่อ การมีงานทำหรือการใช้ภาษาให้ตรงกับเจ้าของภาษาที่แท้จริงนั้นยังต้องการพัฒนาต่อเนื่องอย่างไม่ หยุดนิ่งจนถึงทุกวันนี้ Marland, Sidney Jr. (1970) ได้กล่าวถึง การศึกษาเพื่ออาชีพขึ้นเป็นครั้งแรก ในที่ประชุมคณะกรรมการมัธยมศึกษาแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาการ ว่างงานของประชนที่มีอัตราสูงในช่วง ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา ซึ่งนักวิชาการและนักการศึกษาได้สรุป ถึงสาเหตุของการว่างงาน ไว้ว่าเกิดจากสาเหตุการชะลอตัวทางเศรษฐกิจหรือการขาดทักษะของบุคคล ที่ทำให้เกิดการไม่ได้รับการเข้าทำงานจึงได้ทำการศึกษาวิจัยหาสาเหตุต่างๆ ผลจากการวิจัย พบว่าผู้ที่ จบจากสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานทำให้ไม่สามารถปรับตัว ได้ตามความต้องการของสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป นอกจากนี้ผู้ที่เป็นนักเรียน นักศึกษาไม่เห็น ถึงความเกี่ยวข้องและความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ในสถานศึกษากับสิ่งที่ตนจะต้องออกไป ปฏิบัติในโลกของการทำงานที่แท้จริง ทั้งนี้อาจจะเป็นผลมาจากการที่สถาบันการศึกษาสร้างหลักสูตร ไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสังคมภายนอก จากผลการวิจัยดังกล่าวทำให้เกิดการเคลื่อนไหวใน

การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาครั้งสำคัญ ความคิดในเรื่องการจัดให้มีอาชีพศึกษาเกิดขึ้นเพื่อลดช่องว่างของการศึกษาในสถาบันการศึกษาและการทำงานในโลกของงานอาชีพให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจความต้องการของตนเองในงานอาชีพทักษะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพตลอดจนในการเตรียมตัวในการเข้าสู่อาชีพที่ตรงกับความต้องการทั้งนี้เป็นการมุ่นเน้นให้ความรู้ทั้งในด้านตัวบุคคลและการให้ข้อมูลทางอาชีพที่ถูกต้องในเวลาเดียวกัน (Marland, Sidney Jr., 1970) สำหรับการสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศในฐานะภาษาที่สามนับเป็นเรื่องยากที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นสื่อสารได้ด้วยระยะเวลารวดเร็วซึ่งเป็นปัญหาประการหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเรื่องยากในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของคนไทยคือ วัฒนธรรมทางด้านภาษา ที่มีความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นทั้งในเรื่องของอักษร การออกเสียงและไวยากรณ์แม้ภาษาญี่ปุ่นจะเป็นภาษาที่เรียนยากในสายตาของผู้เรียน แต่จำนวนผู้สนใจที่จะเรียนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน เพราะการได้เรียนรู้และสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นได้นั้น จะเพิ่มโอกาสในการหางานทำได้ง่ายขึ้น ได้งานทีดีกว่า เงินเดือนสูงกว่า นักศึกษาจำนวนไม่น้อยพยามขวนขวายหาช่องทางที่จะเรียนภาษาญี่ปุ่น ในประเทศญี่ปุ่น ด้วยเชื่อว่าจะได้ผลดีกว่าการเรียนในมหาลัยในประเทศไทย แต่ก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายแพงมากเพราะประเทศญี่ปุ่นมีค่าครองชีพที่แพงมาก แพงกว่าประเทศไทยถึง 7 เท่า เป็นการเสียดุลการค้า เสียเงินตราออกนอกประเทศไม่ใช้น้อย ปัจจุบันในประเทศญี่ปุ่นมีนักศึกษาต่างชาติที่ต้องการศึกษาต่อในประเทศญี่ปุ่นมากขึ้น มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ในประเทศญี่ปุ่นจะมีศูนย์สอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะเป็นภาษาที่สองเพื่อสอนนักศึกษาต่างชาติให้มีความสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นสื่อสารได้ด้วยระยะเวลาอันสั้น และค่อนข้างได้ผลดี นอกจากการได้เรียนและใช้ชีวิตอยู่ในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่อการเรียนภาษาแล้ว อีกประการหนึ่งน่าจะมาจากวัฒนะธรรมการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นเจ้าของภาษาเป็นต้นตำหรับเป็นรูปแบบ แบบอย่างพฤติกรรมทางวัฒนธรรมที่มีประสบการณ์สะสมมานานถ่ายถอดวิธีการสอนมาถึงปัจจุบัน ซึ่งน่าจะมีการพัฒนากว้าหน้าไปตามยุคสมัยและเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศญี่ปุ่นที่เจริญก้าวหน้าไปมาก จากการทดสอบความสามารถในการอ่านชื่อคนญี่ปุ่นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกโดยใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบที่จัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการวิจัยผลการสำรวจพบว่าผู้เรียนที่ได้คะแนนในระดับสูงมีเพียงร้อยละ 2.38 เป็นผู้เรียนที่สอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นผ่านระดับ N2 ขึ้นไปชื่อคนญี่ปุ่นที่มีผู้ตอบถูกมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 前田 (ร้อยละ 93.65) 高橋 (ร้อยละ 65.08) และ 佐藤 กับ 渡辺 (ร้อยละ 53.17) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านชื่อคนญี่ปุ่นของผู้เรียนได้แก่ระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่นประสบการณ์ในการไปเยือนประเทศญี่ปุ่นและประสบการณ์การทำงานที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างไรก็ตามความแตกต่างของงานที่ทำไม่มีผลต่อความสามารถในการอ่านชื่อคนญี่ปุ่น จากการศึกษาพบว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยยังขาดความสามารถในการอ่านชื่อคนญี่ปุ่นแม้จะเป็น

ชื่อที่มีความถี่ปรากฏสูง ผู้สอนจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เห็นชื่อคนญี่ปุ่นและแนะนำวิธีการอ่านในชั้นเรียนให้มากขึ้นรวมถึงกระตุ้นให้ผู้เรียนรับข้อมูลเกี่ยวกับชื่อคนญี่ปุ่นนอกชั้นเรียนให้มากยิ่งขึ้นด้วย (ลิขสิทธิ์ เมืองคุ้ม, 2563: สัมภาษณ์) จากข้อมูลจากงานวิจัยดังกล่าวจึงเห็นได้ว่าการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนไทยยังต้องมีวิธีการสอนอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ตรงกับความต้องการในการใช้ภาษาญี่ปุ่นในการทำงานหรือการอยู่ร่วมกันหรือการนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการ บริษัท ฟูแต้ง จำกัด เขตสุขุมวิท กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นบริษัทจัดหางานสำหรับชาวไทยเพื่อไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นบริษัทที่ได้รับอนุญาตในการส่งแรงงานไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นโดยได้รับรองจากกรมแรงงานในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ได้ชี้ให้เห็นว่า“ การมีความสามารถพูด อ่าน เขียน ภาษาญี่ปุ่นได้นั้นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญและเป็นพื้นฐานของการไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นอย่างมาก เนื่องจากผู้ประกอบการชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะไม่ใช้ภาษาอื่นนอกจากภาษาของประเทศตนเอง แต่ในประเทศไทยผู้ที่จะไปทำงานก็ยังมีพื้นฐานด้านภาษาน้อยมาก การเรียนภาษาเพื่อไปทำงานอย่างน้อยผู้ที่จะเดินทางต้องสามารถพูด ภาษาญี่ปุ่นในการทักทายและการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อสื่อสารในการใช้ชีวิตประจำวันได้จึงจะไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นได้เช่นกัน แต่ในปัจจุบันการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นก็ยังไม่ตรงกับงานที่ทำ ซึ่งเป็นปัญหามาโดยตลอด ผู้เรียนได้เรียนเพียงภาษาญี่ปุ่น ทั่วๆไป ซึ่งไม่ตรงกับสายงานที่ต้องไปทำงานร่วมงานกับชาวญี่ปุ่น จึงทำให้ตลาดงานของชาวไทยจะได้งานเป็นผู้ใช้แรงมากว่าจะได้งานที่มีคุณภาพหรืองานในสำนักงานหรืองานด้านวิชาการที่มีรายได้ที่ดีกว่า ดังนั้น ปัญหาด้านภาษาญี่ปุ่นที่ตรงกับสายงาน เป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรได้รับการแก้ไขต่อไป “ตามที่ นายจรัญ รัฐแฉลม ได้กล่าวให้สัมภาษณ์มานั้นจึงทำให้ทราบถึงว่าการมีความรู้ด้านภาษาในการสื่อสารเพื่อการไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นของชาวไทยในปัจจุบันก็ยังเป็นเพียงภาษาพื้นฐานทั่ว ๆ ไป ดังนั้นชาวไทยจึงได้ทำงานในส่วนงานด้านการใช้แรงงานในโรงงานเท่านั้น (จรัญ รัฐแฉลม, 2563 : สัมภาษณ์)

ผู้วิจัยได้เดินทางไปสัมภาษณ์ หัวหน้าจัดหางานของบริษัท อินเตอร์เกรด จำกัด เขตนิชิโกเตะดะ ซินากาว่า เขตโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น สรุปได้ว่า “บริษัทอินเตอร์เกรด จำกัด เป็นบริษัทจัดหางาน ที่ตั้งอยู่ ณ. กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ที่ถือว่ามีชาวต่างชาติหลากหลายชาติ ไม่มีเพียงแค่ชาวไทยเท่านั้นที่เข้ามาทำงานในประเทศญี่ปุ่นกับการจัดหางานให้ชาวต่างชาติของบริษัทแห่งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้พยามให้ข้อมูลว่าชาวไทยส่วนใหญ่ที่จะได้งานในบริษัทจัดหางานแห่งนี้ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่นมาก่อนเป็นส่วนมากเพราะเนื่องจากภาษาที่มีติดตัวสามารถใช้ทำงานร่วมกับชาวญี่ปุ่นได้ทันที อาจเป็นเพราะผู้ที่อยู่ในญี่ปุ่นนานแล้วการใช้ภาษาและมีการเรียนรู้วัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นอยู่เป็นประจำจึงสามารถใช้ภาษาได้ดีและสื่อสารกับนายจ้างได้จึงทำให้ได้งานตามที่ต้องการและเป็นงานที่มีค่าตอบแทนสูง และยังบอกอีกว่า เคยมีการนำนักศึกษาจากประเทศไทยที่สนใจจะมาทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นในสายงาน ด้านวิศวกรรมและได้ส่งเอกสารการสมัครงานมา

เพื่อเข้ารับการคัดเลือกเข้าทำงานในบริษัทแห่งนี้แต่ผลปรากฏว่าเอกสารการนำเสนอในการสมัครงานเป็นภาษาอังกฤษและบางส่วนเป็นภาษาไทยซึ่งยังไม่มีนักศึกษาคนใดเขียนใบสมัครงานเป็นภาษาญี่ปุ่นเลย“ จากบทสัมภาษณ์ จะเห็นได้ว่าความพร้อมในการคิดจะมาทำงานในประเทศญี่ปุ่นของนักศึกษาจบใหม่หรือผู้จะมาทำงานในประเทศญี่ปุ่นของชาวไทยยังไม่เกิดความเข้าใจถึงการมาทำงานในประเทศญี่ปุ่นเท่าที่ควรว่าการใช้ภาษาของเจ้าของภาษาในการสื่อสารเท่านั้นจึงจะได้รับการคัดเลือกในการจ้างงานของเจ้าของบริษัทในประเทศญี่ปุ่น (ชินวัฒน ทาชพิรมทอง, 2563: สัมภาษณ์) จากการกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าปัญหาการใช้ภาษาญี่ปุ่นของชาวไทยหรือนักเรียนไทยยังไม่ตรงกับจุดเน้นที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการเรียนเพื่อมีอาชีพในยุคปัจจุบันปัญหาขนาดใหญ่และเป็นปัญหาระดับประเทศของไทยที่จะทำการพัฒนาศักยภาพของการศึกษาไทยด้านภาษาอย่างไรให้ตรงกับความต้องการกับการพัฒนาประเทศหรือตรงกับการเรียนการสอนของประเทศไทยและทันต่อยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสร้างความพร้อมให้กับการมีงานทำของคนไทยในชาติเพื่อการแข่งขันของแรงงานในอาเซียนการเปิดประชาคมอาเซียนการเข้ามาเพื่อมีงานทำของประชาคมอาเซียนในไทยชาวไทยและรัฐบาลพร้อมจะเป็นผู้นำได้ด้วยการเป็นเจ้าบ้านที่ดีและมีการสื่อสารด้านภาษา 10 ภาษาของอาเซียนได้จะส่งผลดีต่อการมีงานทำของคนในชาติจะเป็นผู้นำเพราะการสื่อสาร ผู้วิจัยเป็นผู้ประกอบธุรกิจในประเทศญี่ปุ่นและในประเทศไทย ได้เล็งเห็นปัญหาด้านการทำงานและการเรียนภาษาของนักเรียนไทยจึงได้เข้ามาให้การสนับสนุนการเรียนการสอนด้านภาษาญี่ปุ่นกับนักเรียนระดับมัธยมในโรงเรียนของรัฐ สังกัดพื้นที่การศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในประเทศไทย ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับนักเรียนไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่นและครูผู้สอนในชั้นเรียนของสถานศึกษาที่มีการเปิดการเรียนการสอนขึ้นและเป็นผู้ได้รับการเข้าร่วมข้อตกลงกับสำนักงานเขตพื้นที่ 25 จังหวัดขอนแก่น โดยการสนับสนุนการเรียนภาษาญี่ปุ่นในโครงการห้องเรียนภาษาญี่ปุ่นคุณภาพ เพื่อการมีงานทำ ซึ่งในปัจจุบันข่าวสารต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นว่าประเทศญี่ปุ่นขาดแคลนแรงงานอย่างมากและที่สำคัญแรงงานคุณภาพจากประเทศไทย ดังจะเห็นได้เมื่อหลายปีก่อนประเทศญี่ปุ่นต้องการแรงงานจำนวนมากและต้องการผู้เข้าไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นจึงได้เปิดรับแรงงานให้เข้าไปฝึกงานในประเทศญี่ปุ่นเพื่อสร้างความพร้อมให้กับชาวต่างชาติในการทำงานร่วมกับชาวญี่ปุ่นซึ่งถือได้ว่าการเปิดรับชาวต่างชาติเข้าประเทศญี่ปุ่นในครั้งนั้นเป็นการทดลองและทดสอบคุณภาพของการทำงานร่วมกันของชาวญี่ปุ่นและชาวต่างชาติในประเทศญี่ปุ่นและเห็นได้ว่าชาวไทยส่วนใหญ่ที่เข้าไปทำงานโดยได้รับใบอนุญาตวีซ่าฝึกงานส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีความรู้ภาษาในระดับภาษาไม่ถึงมาตรฐานกำหนดจึงทำให้คนไทยเข้าไปทำงานระยะเวลาเพียง 3 ปีที่กลับมาไม่สามารถได้รับการจ้างงานต่อไปได้อีก ถึงแม้ต้องการจะกลับไปทำงานอีกครั้งในประเทศญี่ปุ่นทางประเทศญี่ปุ่นก็ไม่มีการรับเข้าทำงานได้เนื่องจากการได้รับวีซ่าฝึกงานจะเป็นการทดสอบและทดลองของผู้เข้าไปทำงานแล้วเจ้าของธุรกิจไม่ต่อสัญญาจ้างให้เป็นพนักงานประจำได้เนื่องจาก

ผู้ไปฝึกงานไม่มีความรู้ด้านการสื่อสารภาษาญี่ปุ่นที่ตรงกับสายงานที่ทำและไม่สามารถใช้ภาษาในการทำงานให้ก่อเกิดงานที่มีคุณภาพต่อไปได้จากบทเรียนด้านการส่งชาวไทยไปฝึกงานในประเทศญี่ปุ่นแล้วนั้นทำให้ทราบและรับรู้ถึงปัญหาเร่งด่วนในการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนที่สนใจเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการมีงานทำจึงเห็นว่าการเรียนการสอนในวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นได้นำไปประกอบอาชีพได้ซึ่งมีความต้องการเป็นอย่างมากในสภาพปัจจุบัน จึงสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้ว่าจะส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนนำภาษาญี่ปุ่นไปประกอบอาชีพได้อย่างไร และการนำเทคโนโลยีที่อยู่ในยุคที่มีการใช้อย่างแพร่หลายเข้ามามีส่วนร่วมในการทดลองกับการวิจัยจะส่งผลดีต่อผู้เรียนอย่างไรจะนำผลงานวิจัยในการทดสอบและผลงานที่ได้จากการวิจัยนำไปใช้ได้จริงในสภาพปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์ของการพัฒนาโปรแกรม

2.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อศึกษาผลของการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับร่าง 1)

องค์ประกอบ / ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กระบวนการและวิธีการ			วิธีประเมิน
			กิจกรรม/ วิธี/เทคนิค	ระยะเวลา	วัสดุ/ อุปกรณ์	
1. ด้านความรู้ 1.1 การฟังภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ 1.2 การพูดภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ 1.3 การอ่านภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ	1. เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เพื่อการประกอบอาชีพ	1. ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพในหลักสูตรวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 150 ชม. 2. ทักษะและเทคนิคการฟัง พูด อ่าน และการเขียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการประกอบอาชีพ	1. การบรรยายประกอบสื่อ 2. ประชุมเชิงปฏิบัติการ 3. การศึกษาด้วยตนเอง	จำนวน 4 ชม.	1. สื่อวิดีโอ 2. สไลด์ Power point 3. หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 4. You tube	1. การสังเกตจากการอภิปราย 2. ประเมินผลงานจากกิจกรรมระหว่างที่ปฏิบัติ 3. ทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา

องค์ประกอบ / ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กระบวนการและวิธีการ			วิธีประเมิน
			กิจกรรม/ วิธี/เทคนิค	ระยะเวลา	วัสดุ/ อุปกรณ์	
1.4 การเขียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ						
2. ด้านทักษะ 2.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 2.2 ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ 2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ	1. เพื่อให้ครูจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพได้ถูกต้อง 2. เพื่อให้ครูสามารถใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ 3. เพื่อให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ/ นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. หลักการและแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 2. การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ 3. การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ 4. การเลือกใช้เนื้อหาในการผลิตสื่อ	1. การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. การฝึกปฏิบัติออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 3. การบรรยาย	จำนวน 4 ชม.	1. หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น 150 ชั่วโมง 2. สื่อวิดีโอการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการ 3. สื่อวิดีโอวิธีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ	1. การสังเกตจากการอภิปราย 2. ประเมินผลงานจากกิจกรรมระหว่างที่ปฏิบัติ 3. ทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา
3. ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล 3.1 ความรักและศรัทธาในอาชีพครู 3.2 บุคลิกลักษณะในการเป็นครูภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ	1.เพื่อให้ครูมีความรักและศรัทธาในอาชีพครู 2. เพื่อให้ครูมีบุคลิกลักษณะที่มีความเป็นครูสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ	1. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการด้านแรงงานในการทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น	1.การบรรยายประกอบสื่อ 2. การศึกษารายกรณี (Case Study)	จำนวน 4 ชม.	1. สื่อวิดีโอ 2. สื่อ Power Point 3. You tube 4. Website	1. การสังเกตจากการอภิปราย 2. ประเมินผลงานจากกิจกรรมระหว่างที่ปฏิบัติ 3. ทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา

องค์ประกอบ / ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กระบวนการและวิธีการ			วิธีประเมิน
			กิจกรรม/ วิธี/เทคนิค	ระยะเวลา	วัสดุ/ อุปกรณ์	
			3. การทำกิจกรรมกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิด			
4. ด้านการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 4.1 ความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษาญี่ปุ่น 4.2 ตระหนักและเห็นคุณค่าในการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ	1. เพื่อให้ครูมีความรู้และพัฒนาการสอนส่งเสริมด้านอาชีพให้กับนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานด้านภาษาญี่ปุ่นให้มีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 2. เพื่อให้ครูตระหนักและเห็นคุณค่าในการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ	1. แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการด้านแรงงานในการทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น	1.การบรรยายประกอบสื่อ 2. การศึกษาด้วยตนเอง 3. การศึกษาดูงานที่สถานที่จริง	จำนวน 4 ชม.	1. สื่อวิดีโอ 2. สื่อ Power Point	1. การสังเกตจากการอภิปราย 2. ประเมินผลงานจากกิจกรรมระหว่างที่ปฏิบัติ 3. ทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) การพิจารณาและประเมินร่างโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน

การนำเสนอร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ผู้วิจัยได้นำร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้พัฒนาขึ้น และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. การประเมินความถูกต้องของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษา ญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป้าหมาย รูปแบบและวิธีการพัฒนา โครงสร้างของโปรแกรม เนื้อหา แนวการจัดกิจกรรม เทคนิคและเครื่องมือและการประเมินผล กับสภาพปัญหาและสภาพครูที่ใช้โปรแกรมหรือไม่

2. การประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษา ญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป้าหมาย รูปแบบและวิธีการพัฒนา โครงสร้างของโปรแกรม เนื้อหา แนวการจัดกิจกรรม เทคนิคและเครื่องมือและการประเมินผล มีเหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพครูที่ใช้โปรแกรมหรือไม่

3. การประเมินความสอดคล้องของร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละองค์ประกอบโดยพิจารณาความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบในร่างโปรแกรม และวิธีการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ตั้งแต่ ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป้าหมาย รูปแบบและวิธีการพัฒนา โครงสร้างของโปรแกรม เนื้อหา แนวการจัดกิจกรรม เทคนิคและเครื่องมือและการประเมินผล ว่ามีความสอดคล้องกันในระดับใด

4. การประเมินความเป็นประโยชน์ของร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และการศึกษา Best Practices จัดทำร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนำส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน พิจารณาก่อนล่วงหน้า แล้วดำเนินการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันที่ 4 ธันวาคม 2564 ณ ห้องประชุม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ผลการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 7 คน ที่มีต่อโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สรุปได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา มีความเหมาะสม หากครูผู้สอนในโรงเรียนได้รับการพัฒนาตามโปรแกรมดังกล่าวแล้ว ครูผู้สอนจะเกิดทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพตรงตามองค์ประกอบ

ทั้ง 4 ได้ แต่โปรแกรมการพัฒนานี้ควรได้รับการปรับปรุงเล็กน้อยคือ ควรจัดทำเป็นชุดฝึกอบรม 4 ชุด หรือ พัฒนาทั้ง 4 ด้านอย่างละเอียด จะทำให้สะดวกกว่า เกิดประโยชน์สูงสุดและเหมาะสมสำหรับครูผู้สอนที่เข้ารับการอบรมโปรแกรมนี้ ทั้งนี้การนำโปรแกรมดังกล่าวไปใช้อาจเลือกไปใช้ทีละชุดจนครบทั้ง 4 ชุด และในการพัฒนาตามโปรแกรมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการพัฒนาที่ระบุไว้ในโปรแกรมชุดนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบนั้นควรเป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำหนดนโยบายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปปฏิบัติ หรือหน่วยงานราชการอื่น เช่น มหาวิทยาลัย สำนักงานพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการพัฒนา หรือ เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนที่มีความพร้อมเข้ารับการพัฒนาเป็นอันดับแรก นอกจากนี้กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะให้จัดทำเป็นโปรแกรมการพัฒนาแบบออนไลน์ ทั้งนี้เนื่องจากอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด -19) เพื่อเป็นแหล่งความรู้แก่ครูผู้สอนในสำนักงานเขตพื้นที่อื่นที่สนใจ หรือต้องการที่จะพัฒนาสมรรถนะทางด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ทั้งนี้กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 4 การตรวจสอบยืนยันโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา

	บันทึกการสนทนา	**ผลการแก้ไข**
1.หลักการและเหตุผล	ควรปรับหัวข้อหลักการและเหตุผลมาเป็นหัวข้อที่มาและความสำคัญของโปรแกรม และให้เขียนแตกต่างจากบทนำงานวิจัย	ดำเนินการปรับหัวข้อหลักการและเหตุผลมาเป็นหัวข้อที่มาและความสำคัญของโปรแกรม และเขียนใหม่ให้ครอบคลุมตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
2.วัตถุประสงค์	1. วัตถุประสงค์ของโปรแกรมปรับใหม่เนื่องจากเป็นวัตถุประสงค์ของงานวิจัย 2. เป้าหมาย ควรระบุเป้าหมายของการพัฒนา	• วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 4 (ต่อ)

	บันทึกการสนทนา	ผลการแก้ไข
		• เป้าหมาย ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ด้านความรู้ 2. ด้านทักษะ 3. ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล 4. ด้านแนวทางการพัฒนา การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ
3.เนื้อหา Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ Module 2 การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู Module 4 ด้านการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ	1. เนื้อหา ปรับชื่อองค์ประกอบของ Module 4 ด้านการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ใหม่ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด 2. โครงสร้างของโปรแกรม ให้แสดงโครงสร้างของโปรแกรมโดยนำเสนอในรูปของแผนภูมิ	• Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ • โครงสร้างของโปรแกรมดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
4.กระบวนการและวิธีการ	1. รูปแบบและวิธีการพัฒนา ใช้วิธีการพัฒนาอะไรบ้างให้ระบุ 2. แนวการจัดกิจกรรม ควรระบุแนวการจัดกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนา 3. เทคนิคและเครื่องมือ ควรระบุเทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา	• รูปแบบและวิธีการพัฒนา 1. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง 2. การเรียนรู้จากการทำงาน 3. การฝึกอบรม 4. การเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยี • แนวการจัดกิจกรรม 1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. การสืบค้นทางอินเตอร์เน็ต

ตาราง 4 (ต่อ)

	บันทึกการสนทนา	ผลการแก้ไข
		3. การเรียนรู้เป็นกลุ่ม 4. การระดมสมอง 5. การอภิปราย 6. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง • เทคนิคและเครื่องมือ 1. การบรรยายประกอบสื่อ 2. การปฏิบัติงาน 3. ใบความรู้/ใบกิจกรรม 4. วีดีทัศน์ 5. สื่อประสมในการบรรยาย (PowerPoint) 6. วัสดุและสื่อที่จำเป็นต่อการพัฒนา อาทิ คอมพิวเตอร์ โปรเจ็คเตอร์ เอกสารและอื่นๆ ที่จำเป็น โดยจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการพัฒนา
5. การประเมินผล	ควรระบุวิธีการประเมินให้ชัดเจน	1 ประเมินตนเองก่อน ระหว่างและหลังการพัฒนา 2 ประเมินการทำกิจกรรมตามที่กำหนด 3 ประเมินความสนใจและตั้งใจในการศึกษาด้วยตนเอง 4 ประเมินการซักถามและการให้ข้อคิดเห็น 5 ประเมินจากการปฏิบัติจริง (นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้) 6 ประเมินการรายงานการอบรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ผู้วิจัยได้นำผลจากการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ไปปรับปรุงแก้ไขโปรแกรม โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ดังร่าง โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา (ฉบับร่าง2)

ร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา (ฉบับร่าง2)

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลต่อเนื่องกับประชากรไทยในการใช้ภาษาที่ 3 โดยเฉพาะภาษาญี่ปุ่นที่ถือว่าอยู่ในกลุ่มอาเซียน บวก 3 และประเทศญี่ปุ่นที่กำลังมีความต้องการทางด้านแรงงานดังรายงานที่กล่าวมาแล้ว และ ในประเทศไทยได้มีการประกาศ ของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2562 เรื่องนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในระดับมัธยมศึกษา ในข้อ 1) ได้ให้ความสำคัญภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่ 3) จากบางส่วนของนโยบายของรัฐบาล ที่กล่าวมาทำให้การศึกษาไทยต้องเร่งปรับแนวทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวนโยบายซึ่งจะส่งผลดีต่อนักเรียนและการพัฒนาประเทศชาติ และในทั่วโลกเวลานี้ก็ต้องปรับตัวแก้ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจตกต่ำที่จะเกิดขึ้นเช่นกัน การส่งเสริมการเรียนภาษาที่ 3 เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพราะการส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาของไทยมีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ จะทำให้การเข้าสู่ตลาดงานจะมีโอกาสได้งานที่มีค่าตอบแทนสูงสำหรับเยาวชนไทย และในทวีปเอเชียประเทศที่น่าสนใจที่จะส่งเสริมเรื่องเรียนภาษาแล้วมีตลาดงานเปิดรับเข้าทำงานได้ทันทีตามแนวทางของประเทศ คือ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียนที่ถือว่าเป็นประเทศที่มีรายได้สูง และเป็นประเทศพัฒนาแล้ว แต่ด้วยปัญหาด้านแรงงานของประเทศญี่ปุ่น ที่ชาวญี่ปุ่นในช่วงอายุ วัยทำงานของญี่ปุ่นมีไม่พอต่อการเจริญก้าวหน้าของประเทศ และที่น่าสนใจนโยบายจุดเน้นของภาครัฐบาลไทย ในการเรียนเพื่อมีอาชีพในระดับมัธยมศึกษา การเรียนภาษาญี่ปุ่นให้สามารถนำไปทำงานได้นั้น จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการว่างงานในประเทศได้ เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในชั้นเรียนระดับมัธยมในประเทศไทยนั้น ครูผู้สอนยังขาดความเข้าใจในการมุ่งเน้นการเรียนเพื่อเกิดความพร้อมเพื่อมีงานทำของนักเรียน เป็นการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางหลังจากจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนจึงต้องต่อยอดถึงระดับอุดมศึกษาต่อไปจึงจะเริ่มทำงาน แต่ที่จริงแล้วหากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา การเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ได้เตรียมความพร้อมในการสอบวัดระดับภาษา (JLPT) ในระดับ N5 ก็สามารถทำงานได้แล้วเช่นกัน แต่ปัญหาหลักที่ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษายังไม่ให้ความสำคัญในการสอน เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่อการทำงานนั้น เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนยังไม่ตรง

จุดเน้นด้านการเรียนเพื่ออาชีพ จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนและควรจะทำการศึกษาวิจัยในการสร้างโปรแกรมการเรียนการสอนเพื่ออาชีพสำหรับการเรียนภาษาญี่ปุ่น และจะสามารถนำโปรแกรมนี้ไปใช้ได้กับภาษาอื่น ๆ ได้ และเพื่อให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ในวัยที่พร้อมจะทำงานได้แล้ว และได้มีโอกาสใช้ความรู้ด้านภาษาเพื่อมีงานทำ ซึ่งการได้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนไทยก็มีความเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะเป็นผู้นำอาเซียนอย่างที่นโยบายของรัฐบาลกำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

เมื่อปี พ.ศ. 2543 ผู้วิจัยอาศัย และ ประกอบอาชีพโดยดำเนินธุรกิจด้านสิ่งพิมพ์ที่ประเทศญี่ปุ่นและได้ตระหนักถึงปัญหาของแรงงานต่างชาติที่เดินทางเข้ามาทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นแม้แต่แรงงานไทยเองที่เข้ามาทำงานหรือมาดำเนินชีวิตที่ประเทศญี่ปุ่น ควรจะมีความพร้อมด้านภาษาและเข้าใจถึงวัฒนธรรมจึงจะประสบผลสำเร็จในการทำงานได้ดี เมื่อกลับมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทด้านการศึกษาและมีโอกาสได้ให้สนับสนุนการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้กับโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น จึงเล็งเห็นถึงปัญหาการเรียนการสอน จึงได้คิดจะหาวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นหรือครูผู้สอนได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและต่อยอดการเรียนเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้ตรงกับความต้องการในตลาดงานทั้งในประเทศและต่างประเทศซึ่งงานวิจัยนี้จะเกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนกับผู้ที่สนใจที่ได้เรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อนำไปประกอบอาชีพเพื่อส่งเสริมให้คนไทยหรือแรงงานไทยได้พัฒนาศักยภาพด้านภาษาอีกทางหนึ่งซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศและผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารเพื่อการมีงานทำที่มีผลตอบแทนที่สูงขึ้น ตามแนวทางนโยบายของภาครัฐที่กำลังส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนเพื่อมีอาชีพในยุคปัจจุบันนี้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ครูได้พัฒนาตนเองให้ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ให้ครูสามารถพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งผลต่อการมีงานทำของนักเรียน และสอดคล้องกับแนวทางการการจัดการเรียนรู้ยุคโควิด 19 ที่เรียกว่ายุค New Normal

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อให้ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่

2.2.1 ด้านความรู้

2.2.2 ด้านทักษะ

2.2.3 ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

2.2.4 ด้านบูรณาการภาษาญี่ปุ่นเพื่อการประอบอาชีพ

3. เนื้อหา

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

เนื้อหา	เวลาที่ใช้ในการอบรม (ชั่วโมง)	เวลาที่ใช้ในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง (ชั่วโมง)
Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ	4	150
Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4	20
Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	4	20
Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ	4	20
ประเมินผลก่อน – หลังการอบรม	2	-
รวมระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม	18	210

โครงสร้างของโปรแกรม

โครงสร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา รวมระยะเวลา 18 ชั่วโมง ได้แก่ Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

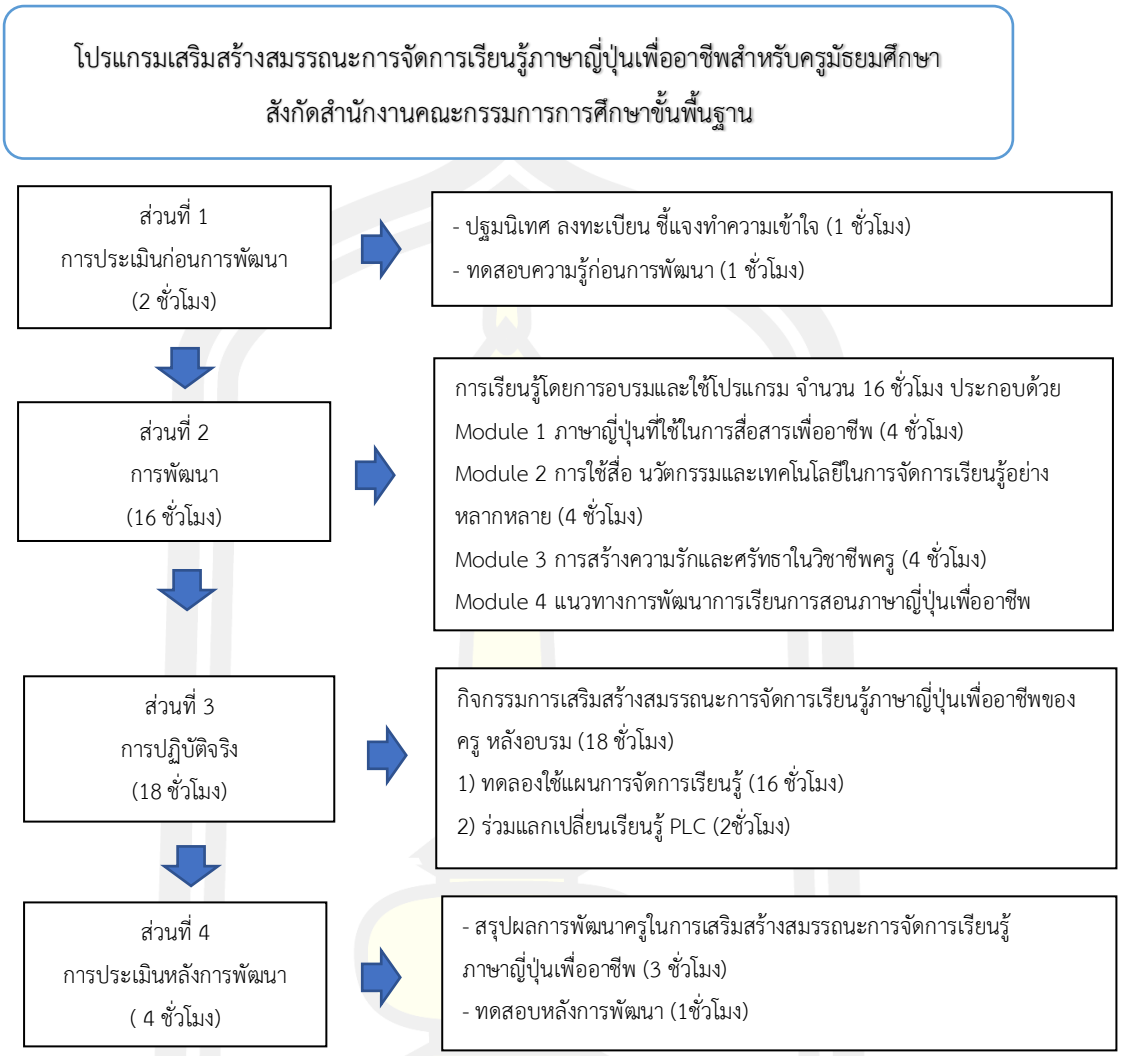
โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ส่วนที่ 1 การประเมินก่อนการพัฒนา (2 ชั่วโมง)
- ปฐมนิเทศ ลงทะเบียน ชี้แจงทำความเข้าใจ (1 ชั่วโมง)
- ทดสอบความรู้ก่อนการพัฒนา (1 ชั่วโมง)
ส่วนที่ 2 การพัฒนา (16 ชั่วโมง)
การเรียนรู้โดยการอบรมและใช้โปรแกรม จำนวน 16 ชั่วโมง ประกอบด้วย
Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ (4 ชั่วโมง)
Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย (4 ชั่วโมง)
Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู (4 ชั่วโมง)
Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ
ส่วนที่ 3 การปฏิบัติจริง (18 ชั่วโมง)
กิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครู หลังอบรม (18 ชั่วโมง)
1) ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ (16 ชั่วโมง)
2) ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC (2ชั่วโมง)
ส่วนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา (4 ชั่วโมง)
- สรุปผลการพัฒนาครูในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ (3 ชั่วโมง)
- ทดสอบหลังการพัฒนา (1ชั่วโมง)

วิธีการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

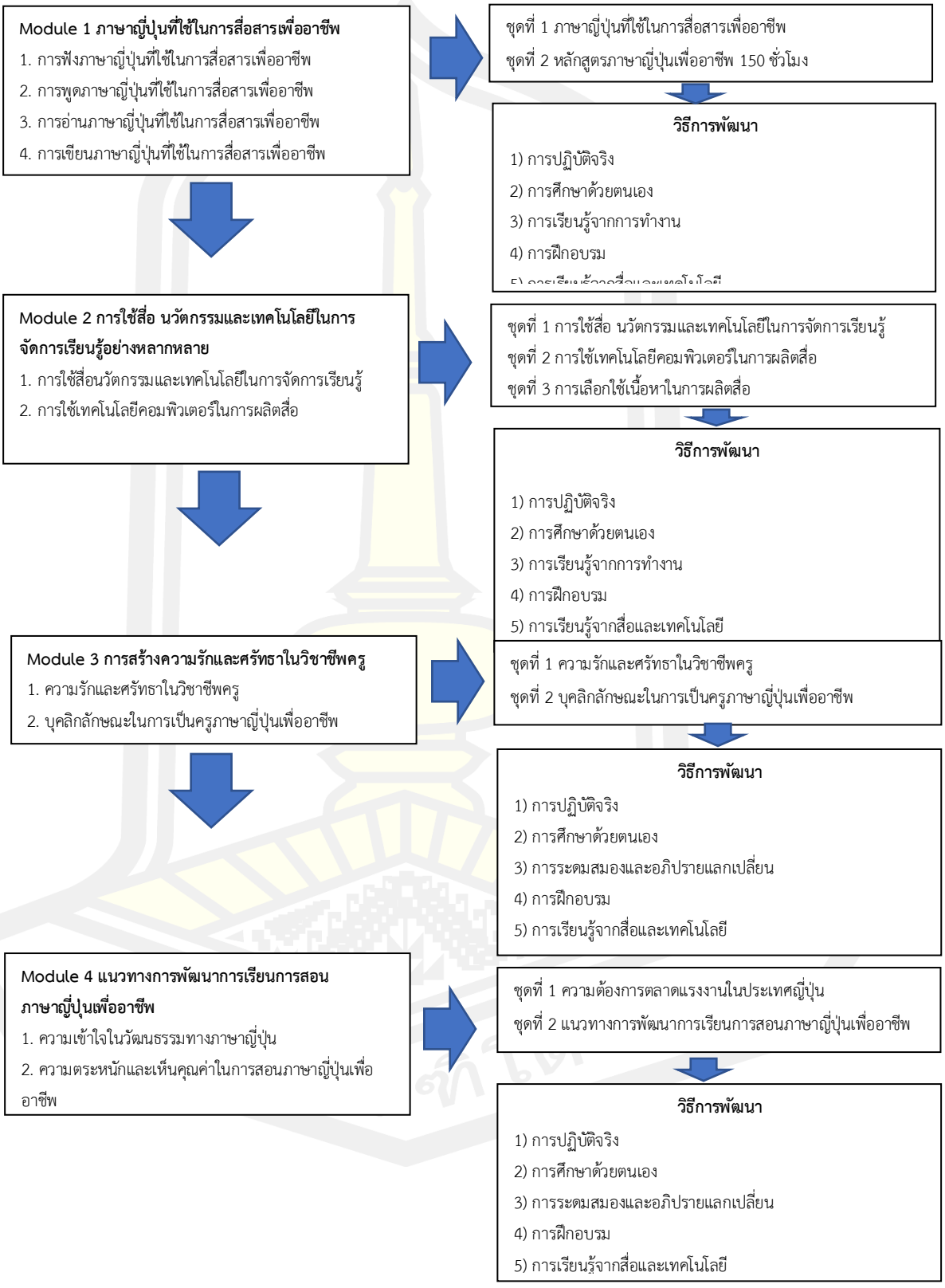

4. กระบวนการและวิธีการ

4.1 แนวการจัดกิจกรรม

4.1.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

4.1.2 การสืบค้นทางอินเตอร์เน็ต

4.1.3 การเรียนรู้เป็นกลุ่ม

4.1.4 การระดมสมอง

4.1.5 การอภิปราย

4.1.6 การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

4.2 เทคนิคและเครื่องมือ

4.2.1 การบรรยายประกอบสื่อ

4.2.2 การปฏิบัติงาน

4.2.3 ใบความรู้/ใบกิจกรรม

4.2.4 วีดีทัศน์

4.2.5 สื่อประสมในการบรรยาย (PowerPoint)

4.2.6 วัสดุและสื่อที่จำเป็นต่อการพัฒนา อาทิ คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ เอกสารและอื่น ๆ ที่จำเป็น โดยจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการพัฒนา

4.3 รูปแบบและวิธีการพัฒนา

รูปแบบและวิธีพัฒนา จะใช้วิธีการพัฒนาที่มีความหลากหลายเพื่อสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจและทักษะการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน เพื่อให้ครูผู้สอนที่เข้ารับการพัฒนาสามารถนำหลักการไปใช้ในการพัฒนาตนเองต่อได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ดำเนินการพัฒนาตามโปรแกรม ได้แก่

4.3.1 การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

4.3.2 การเรียนรู้จากการทำงาน

4.3.3 การฝึกอบรม

4.3.4 การเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยี

5. การประเมินผล

5.1 ประเมินตนเองก่อน ระหว่างและหลังการพัฒนา

5.2 ประเมินการทำกิจกรรมตามที่กำหนด

5.3 ประเมินความสนใจและตั้งใจในการศึกษาด้วยตนเอง

5.4 ประเมินการซักถามและการให้ข้อคิดเห็น

5.5 ประเมินจากการปฏิบัติจริง (นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

5.6 ประเมินการรายงานการอบรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

หลังจากนั้นดำเนินการให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ โดยมีประเด็นสำคัญสำหรับใช้ในการประเมินโปรแกรม คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ กระบวนการและวิธีการ ละการประเมินผล ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา

รายการประเมิน	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความมีประโยชน์		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. หลักการและเหตุผล	4.14	0.18	มาก	4.33	0.48	มาก	4.28	0.57	มาก	4.48	0.67	มาก
2. วัตถุประสงค์	4.18	0.42	มาก	4.46	0.45	มาก	4.50	0.42	มาก	4.32	0.56	มาก
3. เนื้อหา	4.79	0.56	มากที่สุด	4.68	0.58	มากที่สุด	4.68	0.67	มากที่สุด	4.57	0.60	มากที่สุด
4. กระบวนการและวิธีการ	4.25	0.53	มาก	4.43	0.48	มาก	4.50	0.54	มาก	4.25	0.38	มาก
5. การประเมินผล	4.60	0.81	มากที่สุด	4.54	0.78	มากที่สุด	4.54	0.85	มากที่สุด	4.51	0.82	มากที่สุด
รวม	4.32	0.47	มาก	4.43	0.50	มาก	4.52	0.57	มากที่สุด	4.36	0.54	มาก

จากตาราง 5 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 5 ส่วน ประกอบด้วย 1)หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการและวิธีการ และ 5) การประเมินผล มีความถูกต้อง โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.32) ความเหมาะสม โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.43) ความเป็นไปได้ โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.52) และความมีประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.36)

ระยะที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 1 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 นำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปทดลองใช้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 15 คน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรมด้วยตนเอง เนื่องจากผู้วิจัยเป็นวิทยากรผู้ดำเนินการฝึกอบรม รายละเอียดดังนี้

1. ก่อนใช้โปรแกรม

1.1 ผู้วิจัยประชุมร่วมกับครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในวันที่ 16 เมษายน 2564 เพื่อชี้แจงการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยชี้แจงเกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป้าหมาย รูปแบบและวิธีการพัฒนา โครงสร้างของโปรแกรม เนื้อหา แนวการจัดกิจกรรม เทคนิคและเครื่องมือและการประเมินผล จนสามารถนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพไปใช้ได้

1.2 ครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นศึกษาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปด้วยตนเอง

1.3 ประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ โดยการทำแบบทดสอบด้วยตนเอง

2. การใช้โปรแกรม

2.1 การใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำชุดกิจกรรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู ใช้เวลา 18 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 3 วัน

2.2 การประเมินผลระหว่างการอบรม ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การสืบค้นทางอินเตอร์เน็ต การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การระดมสมอง การอภิปรายและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

3. หลังการใช้โปรแกรม

3.1 ประเมินผลสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูโดยการทำแบบทดสอบ

3.2 นิเทศติดตาม สะท้อนผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทั้งนี้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) จึงได้ดำเนินการแต่ละขั้นตอนผ่านระบบออนไลน์

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เข้าอบรมคนที่	คะแนนก่อนการใช้โปรแกรม (48 คะแนน)	คะแนนหลังการใช้โปรแกรม (48 คะแนน)	ผลต่างของคะแนน
1	44	45	+1
2	37	40	+3
3	42	43	+1
4	22	35	+13
5	45	42	-3
6	38	44	+6
7	42	43	+1
8	41	42	+1
9	40	42	+2
10	40	43	+3
11	40	44	+4
12	39	43	+4
13	35	41	+6
14	40	37	-3
15	45	44	-1

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพหลังใช้โปรแกรมของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง

มีคะแนนเพิ่มขึ้น จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

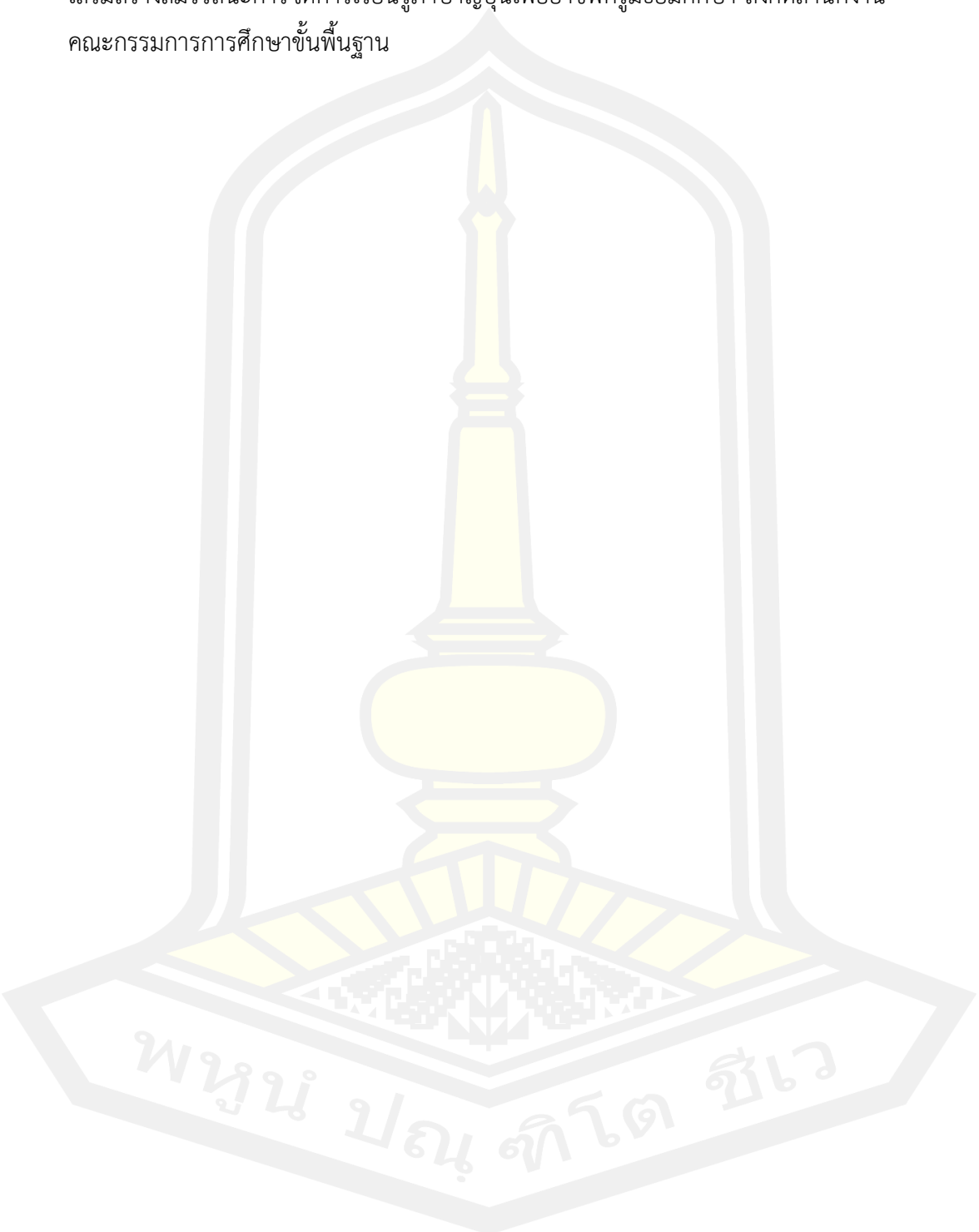

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง โปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาผลของการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผล

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ และ 11 ตัวชี้วัด คือ 1) ด้านความรู้ มี 4 ตัวชี้วัด 2) ด้านทักษะ มี 3 ตัวชี้วัด 3) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มี 2 ตัวชี้วัด และ 4) ด้านแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ มี 2 ตัวชี้วัด
2. ผลยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ 5 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการและ

วิธีการ 5) การประเมินผล ขอบข่ายเนื้อหา แบ่งออก 4 Module ได้แก่ Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ และผลการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรม พบว่า มีความถูกต้องโดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก มีความเหมาะสม โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้ โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด และความมีประโยชน์โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คะแนนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ หลังใช้โปรแกรมของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเพิ่มขึ้น จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อภิปรายผล

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ

1.1 ด้านความรู้ หมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ ประกอบด้วย ความสามารถในการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นขั้นที่ครูจัดการเรียนการสอนโดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งทิศนา แขมมณี (2555) ได้ให้ความหมายว่าเป็นการจัดการเรียน การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะ ได้รับและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่ แท้จริง

1.2 ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงทักษะเฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ ดังนั้นการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อให้สามารถจัดการกับความรู้ ทักษะและเจตคติหรือ

การเรียนรู้ทั้งหลายให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเทคโนโลยีการสอนนี้ได้เข้ามามีส่วนสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนและก่อให้เกิดวิธีการหรือแนวทางปฏิบัติใหม่ที่เรียกว่านวัตกรรมการสอน พบว่ามีหลายรูป เช่น การสอนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-Based Instruction: CBI) การสอนโดยใช้ระบบเสียง (Audio-Tutorial Systems) การสอนแบบโมดูล (Modular Instruction) เกมและสถานการณ์จำลอง (Game and Simulation) เป็นต้น บางลักษณะมีการใช้สื่อโสตทัศน์ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ร่วมกันในลักษณะเป็นสื่อมัลติมีเดียหรือสื่อประสม โดยจะเน้นผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนรวมทั้งยึดหลักการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ

1.3 ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ประกอบด้วย ความรักและศรัทธาในอาชีพครูและบุคลิกลักษณะในการเป็นครูภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากครูมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิด และแนวทางการเรียนของเด็ก เด็กมักไม่เลียนแบบหรือปฏิบัติตามคำพูดของครู แต่เด็กจะเลียนแบบ พฤติกรรมและการแสดงออกของครู เด็กจะรู้ว่าทัศนคติของครูเป็นอย่างไรโดยดูจากการแสดงออก ทางการกระทำ เช่น หากครูบอกให้นักเรียนแสดงความเห็นอย่างอิสระต่อประเด็นหนึ่ง ๆ แต่ครูกลับไม่ ยอมรับความคิดเห็นนั้น เด็กจะเริ่มสังเกตว่าครูชอบความคิดแบบใดและพยายามแสดงความเห็นที่ตรงกับความต้องการของครู ความกระตือรือร้นของครูเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็ก เพราะเด็กจะรู้สึกสนุกและอยากเรียนกับครูที่มีความกระตือรือร้นในการสอน ครูที่มีความกระตือรือร้น ไม่จำเป็นต้องเล่าเรื่องตลกที่นอกเหนือจากบทเรียนแต่ครูจำเป็นต้องสื่อสารให้เด็กเข้าใจได้ว่าบทเรียนมี ความน่าสนใจและจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างไร การใช้ภาษากายในการสื่อสารและใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่ายจะช่วยให้เด็กเกิดความสนใจในบทเรียนนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น

1.4 ด้านการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ หมายถึง ความสามารถของครูที่สะท้อนให้เห็นถึงวิธีการสอนซึ่งนำเอาสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้ามาผสมผสานกันเพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน ประกอบด้วย ความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษาญี่ปุ่นและความตระหนักและเห็นคุณค่าในการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากแนวทางการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันได้มุ่งเน้นความสำคัญที่ตัวนักเรียนโดยเปิดโอกาสให้เลือกเรียนตามความถนัด และความสนใจส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทุกการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้และนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนอย่างเต็มที่

2. ผลการยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ 5 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการและวิธีการ

5) การประเมินผล และขอบข่ายเนื้อหา แบ่งออก 4 Module ได้แก่ Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพและ ผลการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรม พบว่า มีความถูกต้องโดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก มีความเหมาะสม โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้ โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด และความมีประโยชน์โดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยยึดตามแนวคิดของสุวิมล ว่องวาณิช (2550) ที่ให้ความหมายของโปรแกรมว่า หมายถึงระบบโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกันเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของครูซึ่งในการพัฒนาโปรแกรมครั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ของครูในด้านการออกแบบการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้นอกจากนี้ยังดำเนินการสร้างโปรแกรมตามแนวคิดของ Barr and Keating (1990) ที่อธิบายขั้นต่าง ๆ ของการสร้างโปรแกรมว่า เริ่มด้วยขั้นการประเมิน ซึ่งเป็นการประเมินความต้องการ ขั้นที่ 2 ขั้นการวางแผนด้วยการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และการประเมินผล ขั้นที่ 3 การปฏิบัติเป็นการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ขั้นที่ 4 ประเมินหลังการปฏิบัติจึงเห็นได้ว่าโปรแกรมสร้างขึ้นมาตามแนวคิดที่สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้และผู้วิจัยยังได้ศึกษาองค์ประกอบของโปรแกรมและขอบข่ายเนื้อหาของโปรแกรมตามแนวคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่าน สรุปได้องค์ประกอบทั้งหมด 5 ส่วน จึงได้ดำเนินการสร้างโปรแกรมที่ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการและวิธีการ 5) การประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะมาศ ทองเปลว (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ซึ่งมีองค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ 1) ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 4) โครงสร้างของโปรแกรม 5) เนื้อหาและสาระสำคัญของโปรแกรม ประกอบด้วย 3 โมดูล ได้แก่ โมดูล 1 การวิเคราะห์หลักสูตร โมดูล 2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและโมดูล 3 การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ โดยใช้เวลาในการพัฒนา 35 ชั่วโมง วิธีการพัฒนาได้แก่ 1) การศึกษาด้วยตนเอง 2) การศึกษาดูงาน 3) การอบรม กระบวนการพัฒนา 3 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 การประเมินก่อนการพัฒนาขั้นที่ 2 การพัฒนา ขั้นที่ 3 การประเมินหลังการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย มีความเหมาะสมโดยรวมระดับมาก และความเป็นไปได้โดยรวมระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

3. ผลการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คะแนนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ หลังใช้โปรแกรมของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเพิ่มขึ้น จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ พันนึก (2554) พบว่า 1) โปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 4 ส่วน ส่วนที่ 1 ความนำ ส่วนที่ 2 รายละเอียดโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนที่ 3 เครื่องมือประเมินประสิทธิภาพโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคสนามและส่วนที่ 4 แนวทางเงื่อนไงตัวชี้ความสำเร็จในการนำโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานไปใช้ 2) โปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพเห็นได้จาก (1) กลุ่มทดลองมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก (2) หลังการพัฒนาตามโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มทดลองมีความรู้และทักษะตามสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการนำความรู้ทักษะใหม่สู่การปฏิบัติและผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่สูงกว่าก่อนการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลจากการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยนั้นยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารของสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย ทิศทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพในประเทศญี่ปุ่นได้ และนำความรู้ไปทำงานในหน่วยงานที่เน้นการใช้ภาษาญี่ปุ่นที่ประกอบกิจการในประเทศไทยด้วย

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูทั้ง 4 ด้าน ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดการฝึกอบรมและการเข้าร่วมสัมมนา จัดประชุมเพื่อให้ครูผู้สอนมีคุณภาพตามสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพให้สูงขึ้น

1.4 หน่วยงานต้นสังกัด ควรมีการสนับสนุนครูผู้สอน ให้เพิ่มทักษะการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ โดยการจัดให้ไปศึกษาดูงานการประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาญี่ปุ่นทั้งในและต่างประเทศ

1.5 หน่วยงานต้นสังกัด ควรมีการสนับสนุนการสอนของครูโดยจัดให้มีห้องวัฒนธรรมภาษาญี่ปุ่นผ่านระบบออนไลน์ โดยเจ้าของภาษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะครูในด้านภาษาที่สามอื่น ๆ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาที่สามในสถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์หลังจากการนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ในสถานศึกษา

2.4 ควรมีการศึกษา วิจัย และพัฒนาโปรแกรมให้ครูกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาดูงานในสถานที่การทำงานที่ร่วมกับเจ้าของภาษาจริงๆ หรือเดินทางไปยังสถานประกอบการในประเทศญี่ปุ่น

2.5 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานประกอบการชาวญี่ปุ่นระหว่างผู้ใช้แรงงานทั่วไปกับผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กรมวิชาการ. (2546). *การพัฒนาศักยภาพครู*. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2563*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤษฎา ยอดคำตัน. (2557) *การพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อรูปภาพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 วิทยาลัยเทคโนโลยีอาเซียน สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (ส.ช)*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กิ่งแก้ว อารีรักษ์. (2546). *การวัดและประเมินผลทางภาษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

จรัญ รัฐแฉลม. (2563). *ความพร้อมด้านภาษาญี่ปุ่นของแรงงานไทยและแนวทางการพัฒนาการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ*. (วันที่ 23 มิถุนายน 2563). สัมภาษณ์.

ชินวัตน์ ทาชพิรมทอง. (2563). *ความพร้อมด้านภาษาญี่ปุ่นของแรงงานไทยและแนวทางการพัฒนาการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ*. (วันที่ 23 มิถุนายน 2563). สัมภาษณ์.

ชุติรัตน์ เจริญสุข. (2545). *ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เดชา เดชะวัฒนไพศาล. (2543). *Competency – Based Human Resources Management.* กรุงเทพฯ : HR Magazine.

ถาวร งามตระกูลชล. (2555). *ความพึงพอใจของผู้บริหารชาวญี่ปุ่นต่อวิศวกรชาวไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทิศนา แขมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2554). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไท คำล้าน. (2551). *การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเสริมสร้างผู้นำทางสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธิติสรณ์ แสงอุไร (2556). *ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านการฟังและการพูดกับความสอดคล้องกับความต้องการของบริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เธียรชัย หลิมเจริญ. (2560). การพัฒนาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบจิกซอว์ประยุกต์. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 17(1), 30-38.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). *กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ : การประเมินและการประกัน*. กรุงเทพฯ : วี ที ซี คอมมิวนิเคชัน.

นรีนุช ดำรงชัย. (2554). *ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อคุณสมบัติของผู้จบการศึกษาด้านญี่ปุ่นศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

นฤมล มณีงาม. (2547). *การพัฒนาโปรแกรมสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานตามหลักการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โนริฮิโกะ โยชิโอกะ. (2563). *ความหลากหลายทางด้านศิลปะวัฒนธรรมญี่ปุ่น*. (วันที่ 23 มิถุนายน 2563). สัมภาษณ์.

บรรเทา กิตติศักดิ์. (2543). *เอกสารประกอบการเรียนเรื่องพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). *การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงศิลป์.

บังอร พานทอง. (2550). *ภาษาเพื่อพัฒนาปัญญา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ประไพ ฉลาดคิด. (2548). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: เกษมศรี ซี.พี.

ปิยะมาศ ทองเปลว. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พนิต เข็มทอง. (2549). *การผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: การดำเนินงานปีที่ 1*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรชุลี อาชีวอำรุง. (2541). *การเรียนรู้ภาษาที่สอง: ผลการวิจัยเอกสาร*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์. (2553). *การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2546). *การประเมินโครงการ: แนวคิดและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เยาวลักษณ์ มูลสระคู สมนึก ภัททิยธนี และ รัชนีเพ็ญ พลเยี่ยม. (2558). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,* 21(2). 250-265.

รัชนี กัลยาวินัย และอัจฉรา ธารอุไรกุล. (2545). *การวิเคราะห์และการออกแบบระบบคอมพิวเตอร์สมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: บริษัทการศึกษาจำกัด.

เรวดี ทรงเที่ยง. (2548). *การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมแรงจูงใจภายในเพื่อสร้างสัมพันธภาพในการทำงานของหัวหน้าช่างในศูนย์บริการรถยนต์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพฤติกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ลิขสิทธิ์ เมืองคุ้ม. (2563). *การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนไทย*. (วันที่ 23 มิถุนายน 2563). สัมภาษณ์.

วรรณวิมล รุ่งธีระ. (2556). การวิเคราะห์ผลการสอบประเมินระดับความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. *วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา,* 7(1),12-19.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คอมพิวเตอร์กราฟฟิค.

วันเพ็ญ จันทร์เจริญ. (2542). *การเรียนการสอนปัจจุบัน*. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.

ศศิวิมล พชรศิลป์. (2559). การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้เกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิตย์*, 5 (1), 899- 913.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2559) . *9 สมรรถนะสำคัญของผู้บริหารมืออาชีพ*. สกลนคร : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริวรรณ มุนินทรวงศ์ และทัศนีย์ เมธาพิสิฐ. (2559). ทิศทางการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อผู้ประกอบการ ญี่ปุ่นในไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา,* 5(2), 48-69.

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2548). *การจัดการความรู้ในสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. (2531). งานกระทรวงศึกษาธิการน้ำหวง. *สารพัฒนาหลักสูตร*, 102, 74-86.

สวัสดิ์ อุดมโภชน์. (2535). *รายงานการวิจัยเอกสารการปฏิรูปการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพของประเทศสหรัฐอเมริกา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล และนารีรัตน์ ณ นุวงศ์. (2550). *ภาวะการมีงานทำและการประกอบอาชีพ ของบัณฑิตวิทยาลัยนอรทกรุงเทพ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). *สมรรถนะข้าราชการพลเรือน ปฏิบัติการการจัดทำแนวทางการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรและบุคลากร(Competency)*. [ออนไลน์]. ได้จาก : www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=2563.0. [สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2562].

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *เข้าใจสมรรถนะอย่างง่ายๆ ฉบับประชาชน และเข้าใจหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างง่ายๆ ฉบับครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี่.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). *มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา และคณะ. (2554). *แนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพ:ข้อค้นพบจากการวิจัย*. กรุงเทพฯ : หจก. ศรีบูรณ์ คอมพิวเตอร์-การพิมพ์.

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2548). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษยดวย Competency*. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร พริ้นท.

สุดปรารถนา ดวงแก้ว. (2562). การย้ายถิ่นเพื่อเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น: กรณีศึกษาคน ญี่ปุ่นวัยเกษียณในจังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา (jsn journal)*, 5(1), 35-52.

สุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2556). เอกสารการประชุมวิชาการและการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 “การ ส่งเสริมความรู้เชิงบูรณาการสู่ประชาคมอาเซียน”. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

สุมิตรา อังวัฒนากุล. (2539). *การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2553). *การพัฒนาครูทั้งระบบตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)*. แพร่ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2543). *เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: ที. พี. พริ้นท์.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2541). *คู่มือการวิจัยในชั้นเรียนสาหรับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.* กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หรรษา สุขกาล. (2543). *การพัฒนารูปแบบโปรแกรมการทำงานระหว่างเรียนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในการทำงานของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนันต์ พันนึก. (2554). *การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อุ่นตา นพคุณ. (2546). *กรอบแนวความคิดการพัฒนาโปรแกรมอย่างมีส่วนร่วมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

อุษา คงทอง และคณะ. (2553). *องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เทียนวัฒนาพริ้นติ้ง.

Attard-Montalto, Simon and Armour. (2004). *Paediatrics : a core text with self-assessment*. 2nd ed. Edinburgh : Elsevier Churchill Livingstone.

Arnauld de Nadaillac. (2003). *Definition of competency*. [online]. Available from : http://competency.rmutp.ac.th. [accessed 2 May 2021).

Bachman, Lyle F. (1990). *Fundamental considerations in language testing*. Oxford : Oxford University Press.

Barr, M.J., and Keating, L.A. (1990). *Introduction: Elements of program development. In M.J. Barr, L.A. Keating and Associates. Developing effective student services program*. San Francisco: Jossey-Bass.

Bartholomew, David J. (2011). *Latent variable models and factor analysis : a unified approach*. Chichester, West Sussex : Wiley.

Bowman, M.p. (1986). *Nursing management and education: A conceptual approach to change*. London: Croome Helm.

Boyatzis, R.E. (1982). *The Competent Manager: A model of Effective Performance.* New York: John Wiley and Sons Inc.

Bransford, J. and Schwartz, D. (1999). *Rethinking transfer: A simple proposal with multiple implica-tions*. [online]. Available from : https://www.jstor.org/stable/1167267. [accessed 2 May 2021).

Bull, Michael Porter. (1994). Exploring the Effects on Mathematics Achievement of Eighth-Grade Students that are Taught Problem-Solving Through a Four-Step Method that Addresses the Perceptual Strengths of Each Student (Magic Math), *Dissertation Abstracts International,* 54 (7), 2497-2502.

Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics,* 1(5), 1-47.

Carpenter Mason A. (2011). *The handbook of research on top management teams.* Cheltenham : Edward Elgar.

Çelikten, Şanal & Yeni. (2005). *Educational Needs Assessment of Art Teachers During Teaching Process*. [online]. Available from : https://doi.org/10.1016/ j.sbspro.2013.06.199. [accessed 2 May 2021).

Charles W.L. Hill and Gareth R. Jones. (2009). *Strategic Management An Integrated Approach*. Boston : Allyn & Bacon.

Charlton, C.; Gibb, R.; and Shaw, J. (1997). Regulation and Continuing Monopoly on Britain's Railways. *Journal of Transport Geography*, 5(2), 147-53.

Charlton, Katherine. (2009). *Experience music*. Boston : McGraw-Hill Higher Education.

Chomsky, Noam. (1966). *Topics in the theory of generative grammar*. The Hague : Mouton.

Clarke, John H. (1991). Using Visual Organizers to Focus on Thinking. *Journal of Reading,* 34,7 (April), 526-534.

Clarke, Moya. (1994). *The Fabulqus fruit cookbook : a celebration of fruit in over 100 deliciously original recipes*. London : The Apple Press.

Cohen, Erik and Hill. (2000). *The commercialized crafts of Thailand : hill tribes and lowland villages : collected articles*. Honolulu : University of Hawaii Press.

Darling-Hammond and McLaughlin. (2011). *Policies That Support Professional Development in an Era of Reform*. [online]. Available from : https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/003172171109200622. [accessed 2 May 2021).

David Boud, Rosemary Keogh and David Walker. (1985). *Reflection : turning experience into learning*. London : Routledge Falmer

David C McClelland. (1970). Test for Competency. *Rather than intelligence American Psychologists*, 17(7), 57-83.

David, D. Dubois and William, J. Rothwell. (2004.). *Competency-Based Human Resource Management*. California: Davies-Black Publishing.

Desimone. Laura M. (2011). *A Primer on Effective Professional Development*. [online]. Available from : https://dx.doi.org/10.2307/25822820. [accessed 2 May 2021).

Devjak, T., & Berčnik, S. (2009). Including elements of the Reggio Emilia concept in Slovene curriculum for pre-school education. *The learning teacher journal,* 3(1), 39–53.

Dewey, John. (1933). *How We Think*. Boston : D.C. heath and company.

Disimone, M.L. (2011). A Primer of Effect Professional Development. *Kappan*, 92 (6), 68- 71.

Doyle, W., & Ponder, G. A. (1977-1978). The practicality ethic in teacher decision-making. *Interchange,* 8(3), 1–12.

Dubois, David D. and Rothwell. (2004). *Competency-based human resource management*. Palo Alto, Calif. : Davies-Black.

Fink, Johannes. (2015). *Petroleum engineer's guide to oil field chemicals and fluids.* Amsterdam : Gulf Professional Pubishing, an imprint of Elsevier.

Fullan, M. (1990). *Staff development, innovation, and institutional development. In B. Joyce (Ed.), Changing school culture through staff development*. New York : McGraw-Hill.

Fuller, B., & Clarke, P. (1994). Raising school effects while ignoring culture; Local conditions and the influence of classroom tools, rules, and pedagogy. *Review of educational research,* 64(1), 119-157.

Funnell, Sue C. and Patricia J. Rogers. (2011). *Purposeful program theory : effective use of theories of change and logic models*. San Francisco, CA : Jossey-Bass.

Gagne, Ellen D. (1985). *The cognitive psychology of school learning*. Boston : Little, Brown.

Gillentine, J. (2006). Understanding Early Literacy Development: The Impact of Narrative and Reflection as Tools within a Collaborative Professional Development Setting. *Journal of Early Childhood Teacher Education,* 27(4), 343-362.

Guskey, R.T. (2002). Professional Development and Teacher Change. *Teacher and Teaching: theory and practice*, 8 (3/4): 381-391.

Guskey, R.T., and Yoon S.K. (2009). What Works in Professional Development. *Phi Delta Kappan,* 76(8): 495-500.

Guskey, T. R. (1999). Apply time with wisdom. *Journal of Staff Development,* 20(2), 10-15.

Haeffele, L., Hood, L., and Feldmann, B. (2011). Evaluation Capacity Building in A School University Partnership Grant Program. *Planning and Changing,* 42(1/2): 87-100.

Hall, Burl E. and Bowman, James T. (1989). *Theories and strategies in counseling and psychotherapy*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.

Hall, G. E. & Loucks, S. F. (1978). Teacher concerns as a basis for facilitating and personalizing staff development. *Teachers College Record,* 80(1), 36-53.

Harmer, J. (2003). *The Practice of English Language Teaching.* 3rd ed. Printed in Malaysia: Longman.

Hill, Alex. (2009). *Manufacturing operations strategy*. Basingstoke : Palgrave Macmillan.

Houston, R., & Howard, J.L. (1976). *Three views of competency-based education: II University of Houston*. New York : George Braziller.

Hymes, Dell. (1981). *Foundations in sociolinguistics : an ethnographic approach.* Philadelphia : University of Pennsylvania Press.

Ikeda Takashi. (2006). *Breast imaging : the requisites*. Philadelphia : Mosby.

Isaacson, K.G. (1977). *Orthodontic treatment with removable appliances*. Bristol : John Wright.

Isaacson, L. E., & Brown, D. (2000). *Career information, career counseling, and career development*. Boston, Mass: Allyn and Bacon.

Issel. (2008). *Health Program Planning and Evaluation.* [online]. Available from : https://www.amazon.com/Planning-Evaluation-Michele-Publishers-Paperback/dp/B00E2RPOR6. [accessed 2 May 2021).

Jack C. Richard. (2011). *Tactics for listening : basic (teacher's book).* Oxford : Oxford University Pr.

Jack C. Richards & Theodore S. Rodgers. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching.* Cambridge : Cambridge University Press.

Kaskaya, Alper. (2012). Evaluation of the Research in the Scope of the Proficiency of Teachers in term of Subject, Aim, Method, and Results. *Educational Sciences Theory and Practice*, 12(2): 800-805.

Kennedy, Gavin. (1999). *Profitable negotiation*. London : Orion Business Books.

Kenneth B. Hoyt. (1974). *Career education : what it is and how to do it*. Salt Lake City : Olympus.

Kraiger, K., Ford, J. K., & Salas, E. (1993). Application of cognitive, skill-based, and affective theories of learning outcomes to new methods of training evaluation. *Journal of Applied Psychology*, 78, 311-328.

Lew, M. M., and Mohsin, M. (2011). Action Research Project in Teacher Education Programe: Pre-Service Teachers' Competency and Weaknesses. *The International Journal of Learning*, 18(1): 565-573.

Lieberman, Gerald J. (1995). *Introduction to operations research*. 6th ed. New York : McGraw-Hill.

Little, James W. (1993). *Dental management of the medically compromised patient*. St. Louis : Mosby-Year Book.

Littlewood Jenny. (1991). *Ultrasonography of infants and children*. London : Farmer.

Loughran, J. John. (1996). *Developing reflective practice : learning about teaching and learning through modeling*. London : Farmer.

Markkola. (2003). *Diversity of macrofungi and plants in Scots pine forests along an urbanpollution gradient.* Basic and Applied Ecology, 4(6), 547-556.

Marland, Sidney Jr. (1970). *Career education, a Proposal for reform*. New York : McGraw – Hill.

McClelland, W. L. (1970). *The kingdom of Canada : a general history from earliest times*. Toronto : McClelland and Stewart.

Mcdavid, James C. (2013). *Program evaluation and performance measurement : an introduction to practice.* Thousand Oaks : SAGE.

Mcevoy, Joseph E. (1985). *Fitness swimming : lifetime programs*. Princeton, N.J. : Princeton Book Co.,

Mclaughlin, Gerald. (1991). *Color atlas of tooth whitening*. St. Louis : Ishiyaku EuroAmerica.

Molenaar, W. M., Zanting, A., Van Beukelen, P., De Grave, W., Baane, J. A., Bustraan, J. A., Engbers, R., Fick, Th. E., Jacobs, J. C. G., and Vervoorn, J. M. (2009). A Framework of Teaching Competencies Across the Medical Education Continuum. *Medical Teacher,* 31(2), 390-396.

Odhiambo MN. (2010). Interest Rate Reforms and Credit Allocation in Tanzania: An Application of the ARDL Bounds Testing Approach. *International Business and Economics Research Journal*, (2010)9, 23-32.

Oxford. (1990). *Oxford science programme 1 A-D*. Oxford : Oxford Univ. Pr.

Quoted in Goh. (2011). *School context. Bridge or barrier to change?*. Austin, TX : Southwest Educational Development Laboratory.

Quoted in More wood et al. (2010). The effects of scaffolding in the classroom: support contingency and student independent working time in relation to student achievement, task effort and appreciation of support. *Instr Sci,* 43(12), 615–641.

Quoted in Uçgun. (2011). *Research-Tested Team Motivation Strategies*. Performance Improvement, 44(1), 13-16.

Savignon, Sandra J. (1983). *Communicative competence : theory and classroom practice*. Reading, Mass. : Addison-Wesley.

Scott B. Parry. (1997). *Evaluating the Impact of Traisin*. Alexanda, VA : American Society of Training and Development.

Scriven, M.S. (1974). *Evaluation thesaurus*. 4 th ed. London: Sage Publications.

Sönmez, H. (2001). *Prevalence of temporomandibular dysfunction in Turkish children with mixed and permanent dentition*. [online]. Available from : https://doi.org/10.1111/j.1365-2842.2001.tb01700.x. [accessed 2 May 2021).

Spencer, L.M. and Spencer, S.M. (1993). *Competency at Work: Models for Superior Performance*. New York : John Wiley & Sons.

Thompson, S.K. (1992). *Sampling Third Edition*. New Jersey : John Wiley & sons.

Vazalwar, C.S., and Dey, N. (2011). Teacher Competencies and Use of Innovative Techniques for Improving Classroom Practices : A Discussion. *Learning Community*, 2(1), 89-96.

Wang Jia, et al. (1999). *Measuring country performance on health : selected indicators for 115 countries*. Washington, D.C. : World Bank.

Wellington, J. (2000). *Education Research: Contemporary Issues and Practical Approaches*. London: Continuum.

Widdowson, Henry G. (1978). *Language teaching texts : a manual for teachers*. Oxford : Oxford University Press.

Williams, Mark alan. (1994). *Exercise testing and training in the elderly cardiac patient.* Champaign, IL : Human Kinetics.

Wolf, Nancy and Siu-Runyan. (1996). *Hidden cities, hidden longings.* London : Academy Editions.

Wong, J., Salili, F., Ho. S. Y., Mak, K. H., Lai, M. K. & Lam, T. H. (2005). The perceptions of adolescents, parents, and teachers on the same adolescent health issues. *School Psychology International*, 26(5), 371-384.

Zeichner, K., & Liston, D. (1985). Varieties of discourse in supervisory conferences. *Teaching and Teacher Education,* 1(6), 155-174.

Zeichner, K.M. and Liston, D. P. (1987). *Teaching student teachers to reflect*. Harvard Educational Review, 56(1), 23-48.

Zuzovsky, R. (2001). *Professional Development of Student Teachers during Pre-service Training: A follow-up study*. Paper presented at the ATEE Conference, Stockholm.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างคู่มือการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ สำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางพรณี สีมิ
นิสิตระดับปริญญาเอก
หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด)
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

คู่มือการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งคู่มือฉบับนี้ได้อธิบายถึงขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ กระบวนการพัฒนาโปรแกรมและบทบาทของผู้บริหารและครูผู้สอนในการดำเนินการตามขั้นตอนไว้อย่างละเอียด ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับครู และบุคลากรทางการศึกษา หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความประสงค์จะพัฒนาเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในตัวเองไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายที่มีคุณภาพของการจัดการศึกษาทุกระดับต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำคู่มือการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับนี้ประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดีมา ณ โอกาสนี้

พรณี สีมิ

สารบัญ

เรื่อง		หน้า
ส่วนที่	**1 บทนำ**	**1**
	1. หลักการและเหตุผล	1
	2. วัตถุประสงค์	2
	3. เนื้อหา	2
	4. กระบวนการและวิธีการ	5
	5. การประเมินผล	5
ส่วนที่	**2 เอกสารประกอบโปรแกรม**	**6**
	Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ	6
	Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	44
	Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	54
	Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ	64

ส่วนที่ 1
บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลต่อเนื่อง กับประชากรไทยในการใช้ภาษาที่ 3 โดยเฉพาะภาษาญี่ปุ่นที่ถือว่าอยู่ในกลุ่มอาเซียน บวก 3 และประเทศญี่ปุ่นที่กำลังมีความต้องการทางด้านแรงงานดังรายงานที่กล่าวมาแล้ว และ ในประเทศไทยได้มีการประกาศ ของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ.2562 เรื่องนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ในระดับมัธยมศึกษา ในข้อ 1) ได้ให้ความสำคัญภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่ 3) จากบางส่วนของนโยบายของรัฐบาล ที่กล่าวมาทำให้การศึกษาไทยต้องเร่งปรับแนวทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวนโยบายซึ่งจะส่งผลดีต่อนักเรียนและการพัฒนาประเทศชาติ และในทั่วโลกเวลานี้ก็ต้องปรับตัวแก้ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจตกต่ำที่จะเกิดขึ้นเช่นกัน การส่งเสริมการเรียนภาษาที่ 3 เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพราะการส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาของไทยมีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ จะทำให้การเข้าสู่ตลาดงานจะมีโอกาสได้งานที่มีค่าตอบแทนสูง สำหรับเยาวชนไทย และในทวีปเอเชียประเทศที่น่าสนใจที่จะส่งเสริมเรื่องเรียนภาษาแล้วมีตลาดงานเปิดรับเข้าทำงานได้ทันทีตามแนวทางของประเทศ คือ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียนที่ถือว่าเป็นประเทศที่มีรายได้สูง และเป็นประเทศพัฒนาแล้ว แต่ด้วยปัญหาด้านแรงงานของประเทศญี่ปุ่น ที่ชาวญี่ปุ่นในช่วงอายุ วัยทำงานของญี่ปุ่นมีไม่พอต่อการเจริญก้าวหน้าของประเทศ และที่น่าสนใจนโยบายจุดเน้นของภาครัฐบาลไทย ในการเรียนเพื่อมีอาชีพในระดับมัธยมศึกษา การเรียนภาษาญี่ปุ่นให้สามารถนำไปทำงานได้นั้น จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการว่างงานในประเทศได้ เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในชั้นเรียนระดับมัธยมในประเทศไทยนั้น ครูผู้สอนยังขาดความเข้าใจในการมุ่งเน้นการเรียนเพื่อเกิดความพร้อมเพื่อมีงานทำของนักเรียน เป็นการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางหลังจากจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนจึงต้องต่อยอดถึงระดับอุดมศึกษาต่อไปจึงจะเริ่มทำงาน แต่ที่จริงแล้วหากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา การเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ได้เตรียมความพร้อมในการสอบวัดระดับภาษา (JLPT) ในระดับ N5 ก็สามารถทำงานได้แล้วเช่นกัน แต่ปัญหาหลักที่ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษายังไม่ให้ความสำคัญในการสอน เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่อการทำงานนั้น เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนยังไม่ตรงจุดเน้นด้านการเรียนเพื่ออาชีพ จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนและควรจะทำการศึกษาวิจัยในการสร้างโปรแกรมการเรียนการสอนเพื่ออาชีพสำหรับการเรียนภาษาญี่ปุ่น และจะสามารถนำโปรแกรมนี้ไปใช้ได้กับภาษาอื่น ๆ ได้ และเพื่อให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ในวัยที่พร้อมจะทำงานได้แล้ว และได้มี

โอกาสใช้ความรู้ด้านภาษาเพื่อมีงานทำ ซึ่งการได้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนไทยก็มีความเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะเป็นผู้นำอาเซียนอย่างที่นโยบายของรัฐบาลกำหนดไว้ (works point news 24:3:2020)

เมื่อปีพ.ศ.2543 ผู้วิจัยอาศัย และ ประกอบอาชีพโดยดำเนินธุรกิจด้านสิ่งพิมพ์ที่ประเทศญี่ปุ่นและได้ตระหนักถึงปัญหาของแรงงานต่างชาติที่เดินทางเข้ามาทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นแม้แต่แรงงานไทยเองที่เข้ามาทำงานหรือมาดำเนินชีวิตที่ประเทศญี่ปุ่น ควรจะมีความพร้อมด้านภาษาและเข้าใจถึงวัฒนธรรมจึงจะประสบผลสำเร็จในการทำงานได้ดี เมื่อกลับมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทด้านการศึกษาและมีโอกาสได้ให้สนับสนุนการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้กับโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น จึงเล็งเห็นถึงปัญหาการเรียนการสอน จึงได้คิดจะหาวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นหรือครูผู้สอนได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและต่อยอดการเรียนเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้ตรงกับความต้องการในตลาดงานทั้งในประเทศและต่างประเทศซึ่งงานวิจัยนี้จะเกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนกับผู้ที่สนใจที่ได้เรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อนำไปประกอบอาชีพเพื่อส่งเสริมให้คนไทยหรือแรงงานไทยได้พัฒนาศักยภาพด้านภาษาอีกทางหนึ่งซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศและผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารเพื่อการมีงานทำที่มีผลตอบแทนที่สูงขึ้น ตามแนวทางนโยบายของภาครัฐที่กำลังส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนเพื่อมีอาชีพในยุคปัจจุบันนี้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ครูได้พัฒนาตนเองให้ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ให้ครูสามารถพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งผลต่อการมีงานทำของนักเรียน และสอดคล้องกับแนวทางการการจัดการเรียนรู้ยุคโควิด 19 ที่เรียกว่ายุค New Normal

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อให้ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่

2.2.1 ด้านความรู้

2.2.2 ด้านทักษะ

2.2.3 ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

2.2.4 ด้านบูรณาการภาษาญี่ปุ่นเพื่อการประอบอาชีพ

3. เนื้อหา

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

เนื้อหา	เวลาที่ใช้ในการอบรม (ชั่วโมง)	เวลาที่ใช้ในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง (ชั่วโมง)
Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ	4	150
Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4	20
Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	4	20
Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ	4	20
ประเมินผลก่อน – หลังการอบรม	2	-
รวมระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม	18	210

โครงสร้างของโปรแกรม

โครงสร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา รวมระยะเวลา 18 ชั่วโมง ได้แก่ Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

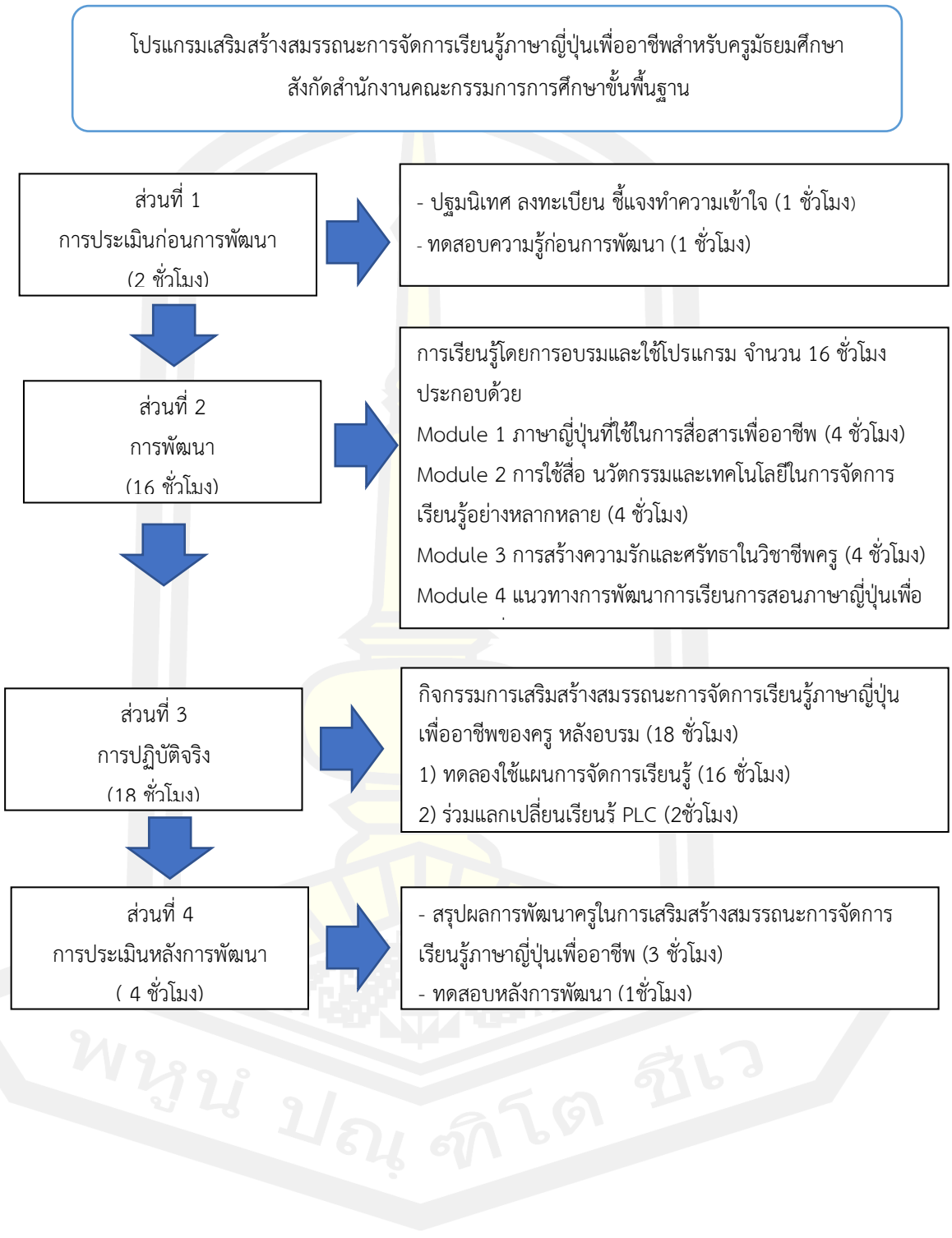
โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ส่วนที่ 1
การประเมินก่อนการพัฒนา
(2 ชั่วโมง)
- ปฐมนิเทศ ลงทะเบียน ชี้แจงทำความเข้าใจ (1 ชั่วโมง)
- ทดสอบความรู้ก่อนการพัฒนา (1 ชั่วโมง)
ส่วนที่ 2
การพัฒนา
(16 ชั่วโมง)
การเรียนรู้โดยการอบรมและใช้โปรแกรม จำนวน 16 ชั่วโมง
ประกอบด้วย
Module 1 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ (4 ชั่วโมง)
Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการ
เรียนรู้อย่างหลากหลาย (4 ชั่วโมง)
Module 3 การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู (4 ชั่วโมง)
Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อ
ส่วนที่ 3
การปฏิบัติจริง
(18 ชั่วโมง)
กิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น
เพื่ออาชีพของครู หลังอบรม (18 ชั่วโมง)
1) ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ (16 ชั่วโมง)
2) ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนร้ PLC (2ชั่วโมง)
ส่วนที่ 4
การประเมินหลังการพัฒนา
(4 ชั่วโมง)
- สรุปผลการพัฒนาครูในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการ
เรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ (3 ชั่วโมง)
- ทดสอบหลังการพัฒนา (1ชั่วโมง)

วิธีการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

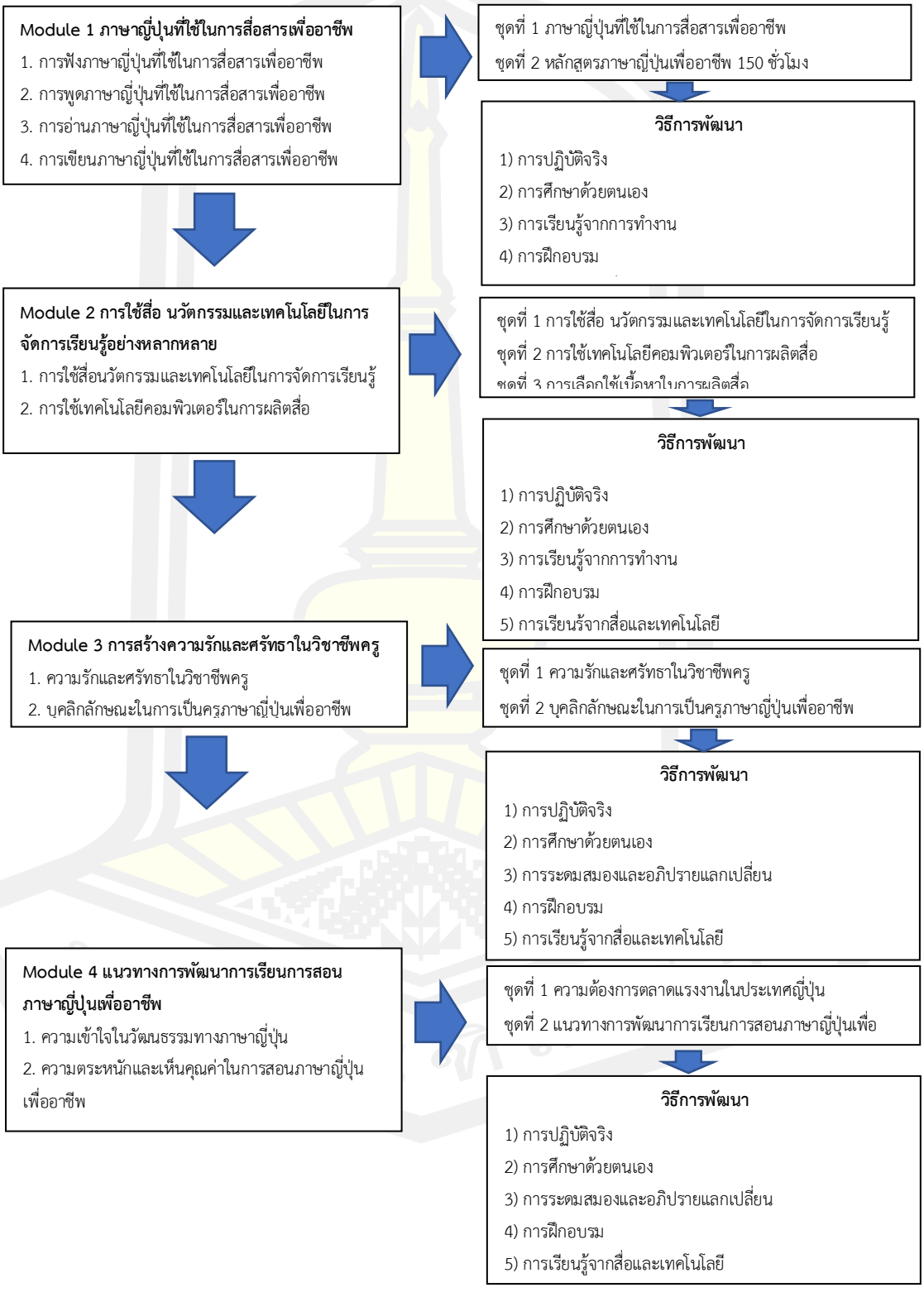

4. กระบวนการและวิธีการ

4.1 แนวการจัดกิจกรรม

4.1.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

4.1.2 การสืบค้นทางอินเตอร์เน็ต

4.1.3 การเรียนรู้เป็นกลุ่ม

4.1.4 การระดมสมอง

4.1.5 การอภิปราย

4.1.6 การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

4.2 เทคนิคและเครื่องมือ

4.2.1 การบรรยายประกอบสื่อ

4.2.2 การปฏิบัติงาน

4.2.3 ใบความรู้/ใบกิจกรรม

4.2.4 วีดีทัศน์

4.2.5 สื่อประสมในการบรรยาย (PowerPoint)

4.2.6 วัสดุและสื่อที่จำเป็นต่อการพัฒนา อาทิ คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ เอกสารและอื่น ๆ ที่จำเป็น โดยจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการพัฒนา

4.3 รูปแบบและวิธีการพัฒนา

รูปแบบและวิธีพัฒนา จะใช้วิธีการพัฒนาที่มีความหลากหลายเพื่อสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจและทักษะการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน เพื่อให้ครูผู้สอนที่เข้ารับการพัฒนาสามารถนำหลักการไปใช้ในการพัฒนาตนเองต่อได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งวิธีการต่าง ๆที่จะนำมาใช้ดำเนินการพัฒนาตามโปรแกรม ได้แก่

4.3.1 การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

4.3.2 การเรียนรู้จากการทำงาน

4.3.3 การฝึกอบรม

4.3.4 การเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยี

5. การประเมินผล

5.1 ประเมินตนเองก่อน ระหว่างและหลังการพัฒนา

5.2 ประเมินการทำกิจกรรมตามที่กำหนด

5.3 ประเมินความสนใจและตั้งใจในการศึกษาด้วยตนเอง

5.4 ประเมินการซักถามและการให้ข้อคิดเห็น

5.5 ประเมินจากการปฏิบัติจริง (นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

5.6 ประเมินการรายงานการอบรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

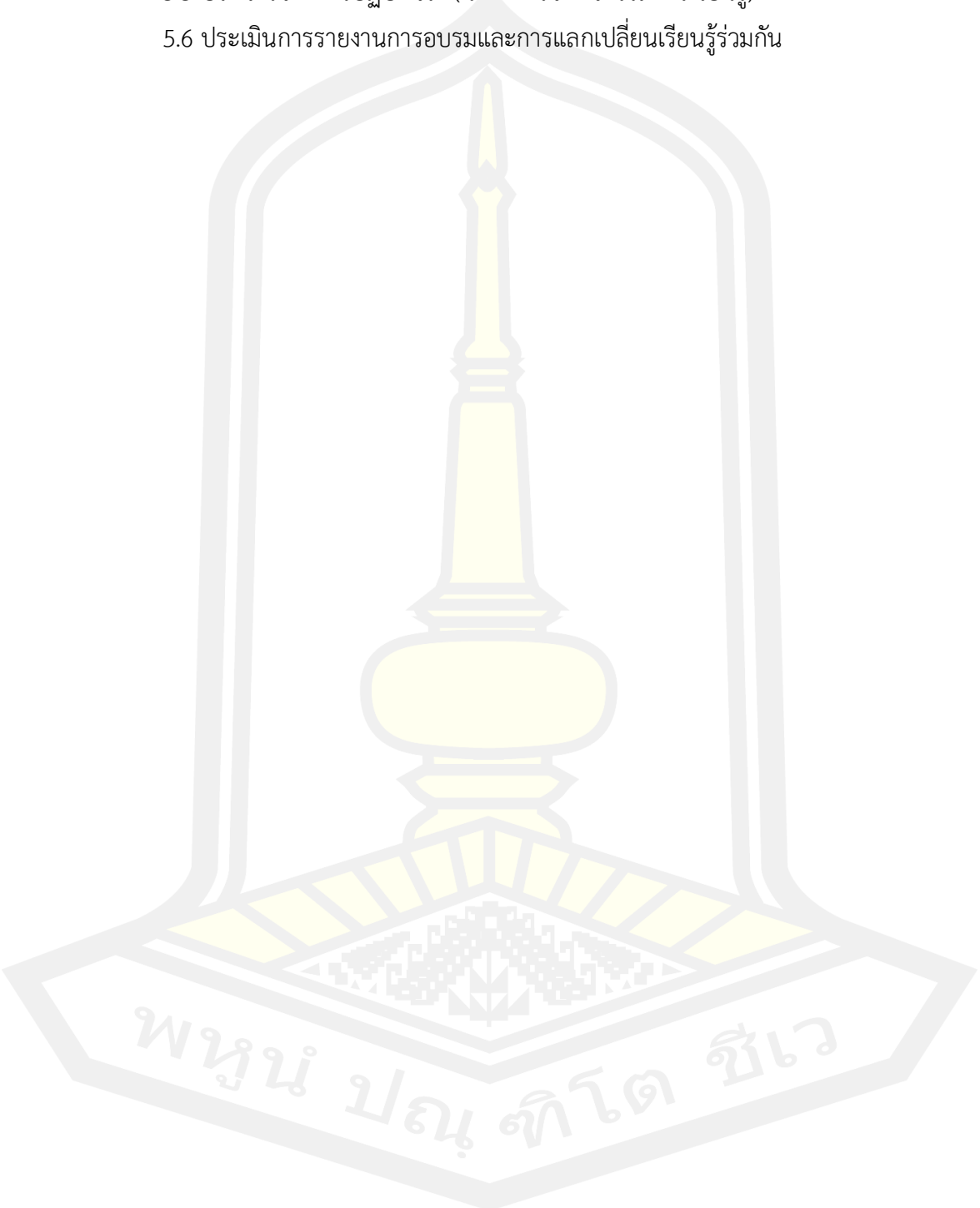

เอกสารประกอบโปรแกรม

Module 1

ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ

(จำนวน 2 ชั่วโมง)

โปรดอ่านแนวการเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วจึงศึกษาเนื้อหาสาระและปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด

บทนำ

ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา อย่างถ่องแท้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ นอกจากความรู้ในตัวภาษา เช่น คำศัพท์ ไวยากรณ์ คันจิ ยังต้องมีทักษะในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน อยู่ในระดับดีมาก อีกทั้งการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาญี่ปุ่นในระดับ N4 ขึ้นไปเนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในประเทศญี่ปุ่น ใน module นี้ผู้เข้าอบรมจะได้ทำการศึกษาเนื้อหาที่ใช้ในหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 150 ชั่วโมงและทำการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการประกอบอาชีพ

เนื้อหา

1. การฟังภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ
2. การพูดภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ
3. การอ่านภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ
4. การเขียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ

วิธีการพัฒนา

1. การปฏิบัติจริง
2. การศึกษาด้วยตนเอง
3. การเรียนรู้จากการทำงาน

4. การฝึกอบรม

5. การเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยี

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. หลักสูตรวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ (150 ชั่วโมง)

2. ใบกิจกรรม

3. สื่อ YouTube

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำกิจกรรม

2. ประเมินผลจากการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม

3. ประเมินผลจากการทดสอบความรู้ความเข้าใจภาษาญี่ปุ่น

4. ประเมินผลจากการทดสอบความสามารถในการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการประกอบอาชีพ

การจัดการเรียนรู้ด้านคำศัพท์ คันจิ ไวยากรณ์และทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน

1. การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น

ในการเรียนรู้ภาษาใด ๆ ก็ตามสิ่งสำคัญอันดับแรกคือ การจำคำศัพท์ของภาษานั้น ๆ ให้ได้ก่อนเพราะคำศัพท์เป็นหน่วยย่อยของวลีและประโยค และประเด็นสำคัญในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นได้แก่ ความหมายและความสำคัญของคำศัพท์ ปัญหาในการเรียนรู้ด้านคำศัพท์ และวิธีการสอนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น ดังนี้

1.1 ความหมายและความสำคัญของคำศัพท์

คำศัพท์ หมายถึง กลุ่มเสียงที่มีความหมาย แบ่งออกได้เป็นหลายประเภทขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันออกไป เช่น แบ่งตามรูปคำหรือแบ่งตามลักษณะการนำไปใช้ (สมพร วราวิทยศรี,2541) ซึ่งมีทั้ง ความหมายให้รู้ว่าเป็นคน สิ่งของ อาการ หรือลักษณะอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง คำศัพท์เป็นส่วนหนึ่งของภาษา (ศิธร แสงธนู และ คิด พงษ์ทัต, 2541) และคำศัพท์หมายถึงหน่วยของคำที่เล็กที่สุดของภาษาที่มีความหมายในตัวเอง สามารถสื่อออกมาแล้วมีความหมายโดยใช้เพียงคำนั้น ๆ (คุโบตะ โยชิโกะ (久保田 美子),2011) ในการเรียนรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ 3 อย่างได้แก่ 1. เรียนรู้เสียง หมายถึงเข้าใจระบบเสียง สามารถพูดได้และฟังเสียงนั้น ๆ ได้อย่างเข้าใจ 2. เรียนรู้โครงสร้าง หมายถึงเข้าใจไวยากรณ์ของภาษานั้น ๆ 3. เรียนรู้คำศัพท์ หมายถึง

รู้และเข้าใจความหมายรวมถึงความสามารถในการนำคำศัพท์ไปใช้ได้ ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 อย่างนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในภาษานั้น ๆ ได้ (สตีวิค (Stewich),1972) และคำศัพท์เป็นหน่วยย่อยที่นำมาทำให้เกิดหน่วยที่ใหญ่ขึ้น เช่น วลี ประโยค เรียงความ หากไม่เข้าใจหน่วยย่อยก็ยากที่จะเข้าใจหน่วยใหญ่ กล่าวได้ว่าคำศัพท์นั้นสำคัญกว่าไวยากรณ์ (กาเดสซี่(Ghadessy),1998) ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ เป็นอันดับแรก เพราะคำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ และฝึกฝนทักษะ การฟัง พูด อ่านและเขียนภาษา (วรรณพร ศิลาขาว, 2539)

จากข้างต้นสรุปได้ว่า คำศัพท์หมายถึง หน่วยของคำที่เล็กที่สุดที่มีความหมาย สามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภทตามชนิดของคำนั้น ๆ ซึ่งเป็นหน่วยของภาษาที่ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจเป็นอันดับแรกก่อนเข้าสู่กระบวนการทางการเรียนรู้ในการฟัง พูด อ่าน เขียน หากผู้เรียนไม่เข้าใจคำศัพท์ก็ยากที่จะทำความเข้าใจในส่วนของกระบวนการเรียนรู้อื่น ๆ ดังนั้นผู้สอนควรตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนรู้และจดจำคำศัพท์เป็นอันดับแรกมากกว่าการเน้นสอนที่ตัวไวยากรณ์

1.2 ปัญหาในการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น

คุโบตะ โยชิโกะ (久保田 美子,2011) ได้กล่าวถึงถึงปัญหาในด้านการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นดังนี้

1. มีคำเลียนเสียงจำนวนมาก
2. มีคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศจำนวนมาก
3. มีคำพ้องเสียงแต่เขียนต่างกันความหมายต่างกันจำนวนมาก
4. ระดับภาษา

สรุปได้ว่า ปัญหาในด้านการเรียนภาษาญี่ปุ่นเกิดจากปัจจัย 4 ด้านซึ่งแต่ละด้านพบว่าเป็นเรื่องของปริมาณที่มีจำนวนมาก ทำให้ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้เวลาและประสบการณ์กว่าที่จะสามารถทำความเข้าใจคำศัพท์นั้น ๆ ได้

1.3 วิธีการสอนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น

คุโบตะ โยชิโกะ (久保田 美子,2011) ได้กล่าวถึงความรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำคำศัพท์มาใช้ดังนี้

1. ความรู้ด้านโครงสร้างของคำ คือ รู้ว่าคำนั้นออกเสียงอย่างไร เขียนอย่างไร
2. ความรู้ด้านความหมาย คือ รู้ว่าคำศัพท์คำนั้นมีความหมายว่าอย่างไร
3. ความรู้ด้านไวยากรณ์ คือ รู้ว่าคำศัพท์คำนั้นมีกฎอย่างไรในการแปลประโยค รู้วิธีการผันกริยา สามารถแยกชนิดของคำได้ และรู้ว่าใช้คู่กับคำช่วยคำใด

4. ความรู้ด้านระดับภาษา คือ รู้ว่าคำศัพท์คำนั้นมีระดับภาษาเป็นอย่างไร ใครเป็นผู้กระทำ ใช้ในภาษาพูดหรือภาษาเขียน

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงวิธีการสอนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้านหลัก ๆ คือ การสอนความหมาย การเดาความหมาย และขั้นตอนการฝึกจำและนำคำศัพท์ไปใช้

1. การสอนความหมาย

การสอนความหมายสามารถทำได้หลายวิธีแต่ในหลัก ๆ จะกล่าวถึง 3 วิธี ได้แก่

1.1) การอธิบายด้วยภาษาแม่ เป็นวิธีการที่ประหยัดเวลาสามารถทำได้หลายคำแต่ก็มีข้อจำกัดคือ ไม่สามารถอธิบายคำศัพท์ที่ไม่มีหรือไม่ได้เกี่ยวข้องกับประเทศไทยเช่น ชุดยูกาตะ โอะฟุโระ เป็นต้น

1.2) การใช้สื่อจริงหรือรูปภาพ เป็นวิธีการที่สามารถใช้ในการอธิบายความหมายได้เมื่อในชั้นเรียนไม่สามารถอธิบายเป็นภาษาแม่ได้ เช่น การเรียนภาษาญี่ปุ่นที่สอนโดยชาวญี่ปุ่น แต่ก็มีข้อจำกัดคือ ผู้เรียนอาจจะมองดูภาพหรือสื่อแล้วตีความหมายผิดได้

1.3) การอธิบายโดยการใช้ภาษาญี่ปุ่นหรือใช้ภาษาญี่ปุ่นคำอื่นที่มีความหมายคล้าย เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายโดยการฟังหรือดูบริบทประโยคทำได้หลายวิธีเช่น นิยามศัพท์ด้วยภาษาญี่ปุ่น ใช้คำเหมือนหรือคำตรงข้าม แต่ข้อจำกัดคือ ผู้เรียนอาจตีความหมายจากสิ่งที่ได้ยินผิดพลาดได้ จึงมีข้อเสนอแนะให้มีการยกตัวอย่างรูปประโยคที่เข้าใจง่ายและมีความเป็นรูปธรรมเพิ่มเติม

2. การคาดคะเนความหมาย

2.1 การคาดคะเนจากคำ เป็นการคาดคะเนความหมายจากคันจิ หากทราบความหมายของคันจิก็จะสามารถคาดคะเนความหมายของคำนั้น ๆ ได้

2.2 การคาดคะเนจากบริบท เป็นการคาดคะเนจากการดูบริบทของประโยคว่ามีความสัมพันธ์กับคำศัพท์นั้น ๆ อย่างไร

2.3 การแบ่งกลุ่มคำที่คาดว่าจะคาดคะเนได้ เป็นการแบ่งบริบทคำที่นำรากศัพท์มาเติมข้างหน้าหรือข้างหลังคำนั้น ๆ ให้มีความหมายชัดเจนขึ้น

3. การฝึกคำศัพท์

3.1 การฝึกจำคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว เป็นการฝึกโดยใช้กิจกรรมหรือเกมต่าง ๆ เช่น คารุตะ ปริศนาอักษรไขว้ หาคำที่ต่างจากพวก บิงโก ใบ้คำ เติมคำในช่องว่าง เชื่อมประโยคเป็นต้น

3.2 การนำคำศัพท์ที่เรียนไปแล้วมาใช้แต่งประโยค เป็นการฝึกโดยมีรูปแบบหลัก ๆ คือ ให้คำศัพท์ไปแล้วให้ผู้เรียนแต่งประโยคเลย หรือจะมีรูปแบบประโยคมาให้บางส่วน ให้เติม

ประโยคลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ หรือกำหนดคำมาให้และบอกบริบทที่จะทำให้ผู้เรียนใช้คำศัพท์ที่ได้แต่งตามบริบท

3.3 การจัดหมวดหมู่ของคำแล้วจำ เป็นการฝึกจัดหมวดคำศัพท์ต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงเป็นผังเรียกว่า 語彙マップ (Goi Map) ทำให้ผู้เรียนมองเห็นคำศัพท์เป็นภาพที่มีความเชื่อมโยงกัน

3.4 การเพิ่มพูนคำศัพท์ เป็นการฝึกหาคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกันแต่ใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน

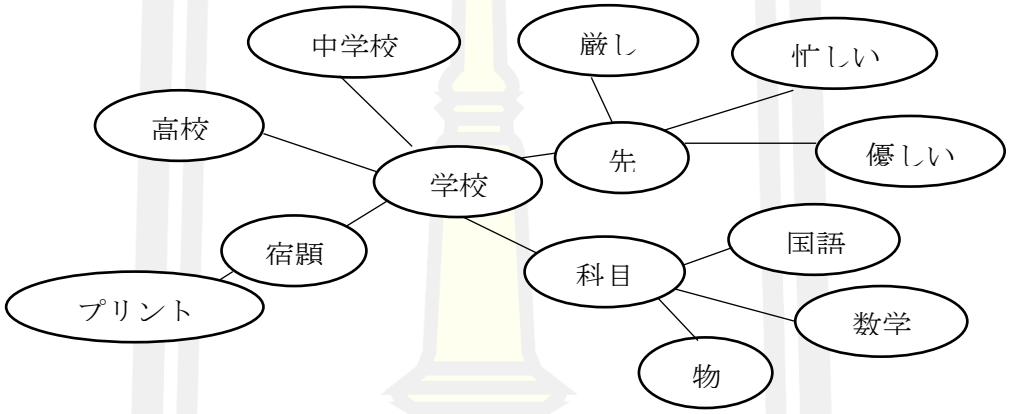

ภาพที่ 1 ผังคำศัพท์ (語彙マップ)

(文字・語彙を教える หน้า 88)

จากการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า ความรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นได้แก่ ความรู้ด้านโครงสร้าง ความหมาย ไวยากรณ์และระดับภาษาและการที่จะสอนคำศัพท์นั้นจะต้องเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับผู้เรียนเช่น จะบอกความหมายโดยใช้วิธีใด คาดคะเนความหมายอย่างไร และการฝึกฝนคำศัพท์จะใช้วิธีใดในการฝึก

2. การเรียนรู้ตัวอักษรคันจิ

2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอักษรคันจิ

漢字 (Kanji) เป็นตัวอักษรของชาวฮั่นซึ่งถูกค้นพบเมื่อหลายพันปีก่อน อักษรคันจิถูกสลักไว้บนกระดองเต่าจำนวนกว่า 3,000 ตัวด้วยกัน แต่เดิมประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีภาษาเป็นของตนเองมาก่อนที่ตัวอักษรจีนจะเข้ามาสู่ประเทศญี่ปุ่น เมื่ออักษรจีนเข้ามาแล้วจึงได้มีการนำเอาตัวอักษรเหล่านั้นซึ่งมีความหมายในตัวเองมาใช้แทนคำศัพท์ของภาษาญี่ปุ่น เช่น 山 (Yama) ขณะเดียวกันก็ได้มีการปรับเสียงให้เข้ากับสำเนียงของตนเอง ทำให้อักษรคันจิเกิดเสียงอ่าน 2

ประเภท ได้แก่ การอ่านแบบญี่ปุ่น (Kunyomi) และการอ่านแบบจีน (Onyomi) แต่คันจิบางตัวก็มีเสียงอ่านเพียงแบบใดแบบหนึ่ง หรือดังตารางตัวอย่างต่อไปนี้

ตาราง 2.1 แสดงเสียงอ่านแบบญี่ปุ่นและแบบจีนของอักษรคันจิ

อักษรคันจิ	เสียงอ่านแบบญี่ปุ่น	เสียงอ่านแบบจีน	ความหมาย
山	yama	san	ภูเขา
川	kawa	sen	แม่น้ำ
駅	—	eki	สถานี

อ้างอิงจากประกายพรึก จักรพันธุ์ (2552)

ปัจจุบันคันจิที่ถูกใช้ในชีวิตประจำวันมีจำนวน 2,136 ตัว โดยอักษรคันจิถูกแบ่งประเภทออกเป็น 6 ประเภท เรียกว่า 六書 (Rikusho) ดังนี้

ตาราง 2.2 แสดงประเภทของอักษรคันจิ

ประเภท	ลักษณะ	ตัวอย่าง
1. 象形文字 (โชเกโมจิ)	เป็นคันจิที่เกิดจากภาพและจินตนาการมีรูปร่างลักษณะที่เป็นรูปธรรม คันจิประเภทนี้มีจำนวนประมาณ 600 ตัว	人、子、女、手、 目、耳、魚、馬、 羊、門、車
2. 指示文字 (ชิจิโมจิ)	เป็นคันจิที่ใช้ในรูปลักษณะต่าง ๆแสดงความหมายสิ่งที่เป็นนามธรรมหรือสิ่งที่ไม่มีรูปโดยใช้ขีดหรือเส้นและในบางครั้งจะนำโชเกโมจิ （象形文字) ซึ่งเป็นอักษรประเภทแรกมาประสมด้วยคันจิประเภทนี้มีจำนวนประมาณ 135 ตัว	上、中、下、小、 大、天、末
3. 会意文字 (ไคอิโมจิ)	เป็นคันจิที่นำคันจิรูปแบบแรกที่มีความหมายในตัวแล้วมาประกอบกันเป็นคันจิใหม่ที่มีความหมายใกล้เคียงกับคันจิที่นำมาประสมหรือมีความหมายใหม่	明＝日+月 森＝木+木+木 鳴＝口＋鳥 畑＝火＋田
4. 形声文字 (เคเซโมจิ)	เป็นคันจิที่เกิดจากการรวมกันของอักษรที่แสดงรูปร่างและความหมาย （部首） และอักษรที่แสดงเสียง （おん) เกิดเป็นอักษรคันจิตัวใหม่ขึ้นมา	姉(あね)＝女＋市（シ） 町(まち)＝田＋丁（チョウ）
5. 転注文字	เป็นคันจิที่เกิดจากความหมายของคันจิตัวเดิม พัฒนาขยาย	楽(らく)

ประเภท	ลักษณะ	ตัวอย่าง
(เท็นชูโมจิ)	ออกไป เกิดเป็นความหมายใหม่ขึ้น ซึ่งมีความใกล้ชิดกับความหมายเดิมอยู่บ้าง หรืออาจจะเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง	楽(たの)しい 音楽(おんがく)
6. 仮借文字 (คะชะขุโมจิ)	เป็นการยืมเฉพาะเสียงของคันจิตัวนั้น ๆ ไปใช้ส่วนใหญ่มักถูกนำไปใช้แทนชื่อประเทศ	亜米利加(あめりか)

อ้างอิงจากปราณี จงสุจริตธรรม, ประภา แสงทองสุข, และ Mayu Mizota (2546)

สรุปได้ว่าความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอักษรคันจิได้แก่ ความหมายของตัวอักษร และเสียงอ่านของคันจิตัวนั้น ๆ หากผู้เรียนไม่สามารถจดจำความหมายและเสียงอ่านของอักษรได้ จะทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจภาษาญี่ปุ่น เพราะภาษาญี่ปุ่นไม่ได้มีเพียงแค่ตัวอักษรฮิระงะนะหรือคาตากานะแต่ยังประกอบด้วยตัวอักษรคันจิและใช้กันในชีวิตประจำวันกันอย่างมาก

2.2 วิธีการจัดการเรียนรู้อักษรคันจิ

คุโบตะ โยชิโกะ (久保田 美子, 2011) กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอนควรทราบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้คันจิไว้ 4 อย่าง ดังนี้

1) ระดับผู้เรียน ได้แก่ ระดับต้น คือผู้เรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษรคันจิจำนวน 300 ตัวระดับกลาง คือผู้เรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษรคันจิจำนวน 700 ตัว ระดับสูง คือผู้เรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษรคันจิจำนวน 700 ตัวขึ้นไป

2) สื่อที่ใช้ในการสอน ได้แก่ สื่อการสอนเชิงพาณิชย์ที่ใช้สอนอักษรคันจิ สื่อที่สร้างขึ้นโดยสถาบันสื่อเสริมที่ใช้หนังสือเรียนคันจิเป็นสื่อหลัก สื่อที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นเอง อื่น ๆ

3) เนื้อหาที่สอน ได้แก่ ลำดับเส้น จำนวนเส้น รูปแบบ รากศัพท์ เสียงอ่าน ที่มาของตัวอักษร วิธีการอ่าน (เฉพาะส่วนหรือทั้งหมด) คำศัพท์คันจิตัวอื่น ๆ

4) วิธีการสอน ได้แก่ การอธิบายทีละตัว การให้ผู้เรียนฝึกด้วยการอ่านและเขียนซ้ำไปซ้ำมา การให้เขียนประโยคจากอักษรคันจิที่กำหนดให้ การจัดสอบย่อยอื่น ๆ

ในการจัดการเรียนรู้มีวิธีการหลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับผู้สอนว่าจะสอนอย่างไร แต่ในการจัดการเรียนรู้ควรจัดตามลำดับขั้นของผู้เรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขั้น ซึ่งผู้ทำวิจัยจะขอกล่าวถึงเพียง 2 ขั้นดังนี้

1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ในขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้สอนทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในคันจิก่อนเริ่มทำการสอนอักษรคันจิ ผู้เรียนจะได้เรียนตัวอักษรคานะมาก่อนแล้ว ผู้สอนอาจจะให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความแตกต่างของอักษรคานะกับอักษรคันจิ จำนวนของอักษรคันจิที่ควรทราบ หรืออักษรคันจิที่ถูกใช้ในบริบทต่าง ๆ โดยนำเสนอผ่านสื่อจริง

2) ขั้นสอน ในขั้นนี้ไม่เพียงแต่ผู้สอนอธิบายทีละตัว ในระหว่างนั้นควรทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอักษรคันจิตัวนั้น ๆ ซึ่งสามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายวิธีเช่น การเชื่อมโยงอักษรคันจิกับภาพเพื่อให้ทราบที่มาของอักษรคันจิ การสอนโดยใช้เรื่องราว การฝึกสังเกตอักษรคันจิหาจุดที่แตกต่าง การแก้ไขอักษรคันจิให้ถูกต้อง การประสมชิ้นส่วนคันจิให้เป็นรูปร่าง การเลือกชิ้นส่วนคันจิที่กระจัดกระจายมาจัดให้เป็นคันจิที่สมบูรณ์ การทายตัวอักษรคันจิจากการมองคันจิที่ถูกปิดไว้บางส่วน การใช้สื่อจริง อื่น ๆ

จากข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริม กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในคันจิในระหว่างที่ผู้สอนทำการสอนในขั้นต่าง ๆ โดยใช้กิจกรรมที่ช่วยดึงดูดความสนใจผู้เรียน จัดทำสื่อที่มีการใช้งานง่าย ผู้เรียนสนุกสนานและได้ความรู้ อีกทั้งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรมุ่งให้ผู้เรียนทราบทั้งความหมาย เสียงอ่านและบริบทของอักษรคันจินั้น ๆ ด้วย

3. การจัดการเรียนรู้ไวยากรณ์

3.1 องค์ประกอบของไวยากรณ์

ไวยากรณ์ประกอบด้วยรูปร่าง（形）ความหมายและหน้าที่（意味・機能）และวิธีการใช้งาน（使い方）ซึ่งทั้งสามส่วนนี้มีความเกี่ยวข้องกันไม่สามารถพิจารณาแยกจากกันได้

รูปร่างหมายถึง รูปแบบในการใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ เช่น การผันรูปต่าง ๆ วิธีการเชื่อมไวยากรณ์นั้น ๆ ซึ่งไวยากรณ์แต่ละตัวก็ได้มีการกำหนดรูปแบบไว้แล้ว

ความหมายและหน้าที่หมายถึง ความหมายของไวยากรณ์นั้น ๆ ซึ่งไวยากรณ์หนึ่งตัวอาจจะมีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

วิธีการใช้งานหมายถึง วิธีการใช้งานให้ถูกต้องตามบริบท ซึ่งภาษาญี่ปุ่นมีไวยากรณ์ที่มีความหมายคล้ายกันแต่อาจจะแตกต่างกันด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ระดับภาษา ความรู้สึกที่แฝงในไวยากรณ์เป็นต้น

3.2 วิธีการสอนไวยากรณ์

ก่อนที่จะเข้าสู่การสอนเราต้องเข้าใจกระบวนการรับรู้ไวยากรณ์ของผู้เรียนก่อน ได้แก่

1) การนำเข้าข้อมูล (input) ที่ยังไม่รู้

2) กระบวนการทำความเข้าใจข้อมูลนั้น ๆ ซึ่งกระบวนการนี้ผู้เรียนอาจจะสร้างกฎของไวยากรณ์นั้น ๆ ด้วยตนเอง อาจเกิดความเข้าใจที่ผิดพลาดได้

3) การนำออกข้อมูล (output) การที่ผู้เรียนพูดหรือเขียนออกมานั้นจะทำให้ทราบได้ว่าถูกต้องหรือไม่ หากผิดพลาดแล้วทางด้านผู้สอนควรจะปฏิบัติตนอย่างไรนั้น จะขอกล่าวในหัวข้อถัดไป

ลำดับการสอนไวยากรณ์หลัก ๆ แล้วจะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นได้แก่

1) การนำเสนอไวยากรณ์

2) การฝึกเพื่อให้จำไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ (drill)

3) การฝึกเพื่อการสื่อสาร

หากดูตามขั้นตอนนี้แล้วอาจจะครบขั้นตอนทั่วไปแล้ว แต่ในการสอนจริง ๆ แล้วผู้สอนส่วนใหญ่มักจะขาดการยกตัวอย่างที่มีครบทั้งบริบทและสถานการณ์ที่มีความเป็นธรรมชาติที่มากพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเข้าใจความหมายและการใช้งานโดยแท้จริง ดังนั้นหลังจากการนำเสนอไวยากรณ์แล้ว ควรยกตัวอย่างให้ผู้เรียนได้ฝึกทำความเข้าใจด้วยตนเอง ก่อนเข้าสู่ขั้นการฝึกดริล และการฝึกเพื่อการสื่อสารจริง ๆ ต่อไป

1. การนำเสนอไวยากรณ์ เนื่องจากไวยากรณ์มีองค์ประกอบ 3 ส่วนได้แก่ รูปร่าง ความหมาย และวิธีการใช้งาน ดังนั้นในการนำเสนอไวยากรณ์ที่ดีควรจะประกอบด้วย ประโยคที่มีบริบทและสถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติที่คนญี่ปุ่นใช้กันจริง ๆ และควรจะนำเสนอไปพร้อมกับความสนใจและระดับของผู้เรียนด้วย

2. การฝึกเพื่อให้จำไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ (drill) มีการฝึกหลายรูปแบบ ได้แก่

2.1 การฝึกแบบพูดซ้ำ （反復練習）คือ การฝึกแบบออกเสียงตามที่ได้ยินซ้ำ ๆ

T : これはいすです。
S : これはいすです。

2.2 การฝึกแบบเติมคำ （代入練習）คือการฝึกโดยที่ผู้สอนพูดคำศัพท์หนึ่งคำแล้วผู้เรียนนำคำไปแทนคำในรูปประโยคที่กำลังฝึก

T : いす
S : これはいすです。

2.3 การฝึกเปลี่ยนรูป （変換練習）คือการฝึกผันรูปประโยคเช่น ผันประโยคบอกเล่าให้เป็นประโยคปฏิเสธ

2.4 การฝึกเชื่อมคำ （結合練習）คือการนำคำมาเชื่อมหรือผูกให้เป็นประโยคต่อกัน

T : これはいすです。
S : これはいすではありません。

T : 「これ」「いす」

S : これはいすです。

2.5 การฝึกแบบตอบรับ （応答練習）คือการฝึกเพื่อตอบรับประโยคคำถาม มักใช้กับประโยคคำถามที่เป็นรูปแบบใช่หรือไม่

T : それはいすですか。

S : はい、いすです。

2.6 การฝึกแบบขยาย （拡大練習）คือการฝึกโดยที่ผู้สอนค่อย ๆ เพิ่มคำศัพท์ทีละตัวโดยผู้เรียนนำไปผูกใส่กับประโยคโดยใช้คำช่วยให้ถูกต้อง

T : ほんです。

S : ほんです。

T : わたしの

S : わたしのほんです。

T : これは

S : これはわたしのほんです。

3. การฝึกเพื่อการสื่อสาร คือขั้นตอนการฝึกนำไปใช้จริง โดยในขั้นนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนที่ยากที่สุดในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนจะต้องออกแบบการฝึกเพื่อให้ผู้เรียนใช้ได้จริงและต้องใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง โดยวิธีการที่นิยมใช้คือ การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) การสัมภาษณ์ (Interview) การแต่งเรื่องจากภาพ (Story picture) และการเขียนเรียงความ

3.3 การสะท้อนกลับไวยากรณ์

ในส่วนนี้ถือได้ว่าผู้สอนต้องทำการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อสะท้อนผลว่าผู้เรียนเข้าใจไวยากรณ์นั้น ๆ ถูกต้องหรือไม่ จากการที่ผู้เรียนพูดและเขียนออกมา

1) การแสดงท่าทีเมื่อผู้เรียนใช้ไวยากรณ์ผิดพลาด เมื่อผู้เรียนใช้ไวยากรณ์ผิดการที่ผู้สอนจะทำการแก้ไขหรือไม่แก้ไข หรือมีวิธีการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 อย่างได้แก่ 1 สาเหตุที่ทำให้ผิด 2 ข้อผิดพลาดนั้นสำคัญหรือไม่

2) สาเหตุที่ทำให้ใช้ไวยากรณ์ผิดพลาด แบ่งออกเป็น 3 ข้อได้แก่ 1 อิทธิพลจากภาษาแม่ 2 โครงสร้างผิด 3 ไวยากรณ์ชวนสับสน

3) ความสำคัญของข้อผิดพลาด ผู้เรียนบางคนที่ถูกแก้ไขไวยากรณ์อาจจะรู้สึกไม่ชอบหรือไม่พอใจดังนั้นการเข้าใจตัวตนของผู้เรียนหรือการเลือกวิธีสะท้อนผลที่เหมาะสมจะสามารถช่วยลดปัญหานั้นได้

4) วิธีแก้ไขไวยากรณ์ที่ผิด ให้ดูที่ว่า 1 ใครเป็นคนแก้ไข 2 ควรแก้ไขเวลาไหน 3 จะแก้ไขอย่างไร

4. การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการฟัง

ก่อนที่จะวางแผนการจัดการเรียนรู้ในส่วนนี้จะขอพูดถึง “กลยุทธ์ในการฟัง” ดังนี้ 1) การฟังเพื่อแยกข้อมูลที่จำเป็น 2) การฟังและคาดคะเนเนื้อเรื่องไปก่อน 3) การคาดเดาศัพท์ที่ไม่รู้ 4) การตั้งคำถามต่อคำศัพท์ที่ไม่รู้ 5) การตอบกลับ นอกจากนี้ยังมี “การสะท้อนผล” เพื่อไว้ตรวจสอบว่าตนเองเข้าใจหรือไม่

4.1 การจัดการขั้นเรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อการฟังต่อการใช้ตำราแต่ละเล่มควรแบ่งออกเป็น 3 ช่วงดังนี้

1) ขั้นเตรียมก่อนฟัง คือขั้นตอนที่ผู้สอนจะดึงเอาความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาที่จะใช้ในการจัดการเรียนรู้ หากมีภาพอาจให้ผู้เรียนคาดคะเนเหตุการณ์หรือเรื่องราวจากภาพ เน้นคำสำคัญแต่ไม่จำเป็นต้องอธิบายคำศัพท์ทุกคำ ก่อนที่จะฟังให้ลองตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการฟัง

2) ขั้นฟังเพื่อเกิดความเข้าใจ คือขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนฟังแล้วตรวจสอบว่าสิ่งที่ได้คาดคะเนไปเมื่อช่วงขั้นเตรียมก่อนฟังถูกต้องหรือไม่ ในการฟังรอบแรกให้ลองฟังถึงภาพรวม ฟังรอบที่สองให้ลงลึกไปถึงรายละเอียด คำศัพท์ใดที่ไม่เข้าใจให้ลองคาดเดาจากบริบท หากไม่ว่าอย่างไรก็ฟังไม่เข้าใจลองตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้มีเป้าหมายในการต่อเรื่องราว

3) ขั้นหลังการฟัง คือขั้นตอนในการกล่าวถึงความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อเรื่องนั้น ๆ ผ่านการพูดคุยหรือเขียนออกมา อาจมีการให้นำเสนอเรื่องราวที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ฟังจากประสบการณ์ของผู้เรียนเอง และทำการเรียนรู้คำศัพท์และสำนวนจากเรื่องที่ฟัง

4.2 การฟังเพื่อการรับรู้

หลังจากผ่านการเรียนรู้การฟังเรื่องใด ๆ มาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ความรู้ทั้งหมดถือว่าเป็นความรู้ แต่คนส่วนใหญ่มักจะลืมในทันทีดังนั้นควรทบทวนให้เกิดความจำระยะยาว โดยการฝึกในส่วนนี้ทำได้หลายวิธีคือ 1) การเติมคำที่หายไป（スクリプト空白埋め） 2) บทบาทสมมติ（ロールプレイ） 3) การพูดเรื่องนั้นในมุมมองจากประสบการณ์ของตนเอง（再話）4) การพูดตามทันที（シャドーイング）

4.3 การฟังในการเรียนระดับต้น

ผู้เรียนที่เพิ่งเริ่มเรียนไม่ว่าจะฟังอะไรก็ไม่สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ทั้งหมด หากจัดการเรียนรู้ด้วยคำศัพท์หรือไวยากรณ์ที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้วก็จะง่ายเกินไปไม่สนุก แต่ก็ไม่ควรยากเกินระดับของผู้เรียนมากเกินไป การเรียนในระดับต้นควรจะเน้นการเรียนรู้ด้วยเสียงเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการฟังเพื่อการสื่อสารในระดับที่สูงขึ้น โดยมีขั้นตอนการฝึกฟังเป็นระดับ ดังนี้ 1) การฟังระดับคำศัพท์ 2) การฟังระดับประโยค 3) การฟังโดยคำนึงถึงไวยากรณ์ 4) การฟังโดยฟังตามความสนใจของแต่ละบุคคล 5) การฟังภาษาญี่ปุ่นในระดับธรรมชาติ

4.4 การใช้กิจกรรมจากวีดีโอ

การใช้วีดีโอในการจัดการเรียนรู้การฟังจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเห็นญี่ปุ่นในมุมมองต่าง ๆ

5. การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการพูด

ประเด็นสำคัญในการคำนึงถึงกิจกรรมที่ใช้ก่อนจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ระดับของผู้เรียน 2) ความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียน 3) กระบวนการในการพูด 4) การสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง และ 5) ความ สามารถในการสื่อสาร โดยสามารถใช้กิจกรรมได้ดังต่อไปนี้

5.1 การสัมภาษณ์（インタビュー）

การสัมภาษณ์มีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่ตนเองอยากถามได้ ในการทำการสัมภาษณ์ควรกำหนดเป้าหมายไว้ก่อน โดยเน้นเรื่องใกล้ตัว ชีวิตประจำวัน

5.2 การพูดสุนทรพจน์（スピーチ）

การพูดสุนทรพจน์เป็นการพูดของคนหนึ่งคนต่อหน้าคนหลายคน แม้ว่าจะเป็นการพูดคนเดียวแต่สิ่งสำคัญคือผู้พูดจะต้องเข้าใจเนื้อหาที่จะพูดและลำดับการพูดทั้งคำนึงถึงผู้ฟังด้วย นอกจากนี้ความน่าสนใจในเนื้อเรื่องหรือเทคนิคการเล่าเรื่องก็เป็นสิ่งสำคัญไม่แพ้กัน สุนทรพจน์มีหลายประเภทได้แก่ การพูดเกี่ยวกับข้อมูลบางอย่าง การแสดงความคิดเห็น และการพูดในงานสังคม

5.3 การอภิปราย（ディスカッション）

การอภิปรายเป็นการพูดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลในหมู่คนจำนวนมาก ในความเป็นจริงผู้คนไม่ได้อภิปรายกันเฉพาะในที่ประชุมเท่านั้น แต่ยังสามารถอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ได้เช่น ความรู้สึกที่มีต่อหนังสือที่ได้อ่าน การไปทำกิจกรรมกับครอบครัวในวันหยุด หรือพูดถึงการเมือง

5.4 บทบาทสมมติ（ロールプレイ）

บทบาทสมมติเป็นการแสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้แล้ว โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยบทบาทสมมติมีจุดเด่นกว่าการฝึกแบบอื่น นั่นคือสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับรูปแบบการฝึกพูดอื่น ๆ ได้

6. การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่าน

ในการจัดการเรียนรู้การอ่านในชั้นเรียนก็เหมือนกับการอ่านในชีวิตประจำวันทั่วไป มีจุดประสงค์ในการอ่านดังนั้นควรจัดรูปแบบการเรียนโดยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากจะอ่านให้ได้

6.1 รูปแบบกระบวนการของการอ่าน

รูปแบบกระบวนการของการอ่านมีหลัก ๆ อยู่ 3 กระบวนการด้วยกันได้แก่

1) Bottom-Up Model（ボトムアップモデル）เป็นการอ่านโดยไล่ลำดับตั้งแต่หน่วยที่เล็กไปหาใหญ่ ตั้งแต่ตัวอักษร คำศัพท์ ประโยค ไปจนถึงบทความแต่ละย่อหน้า

2) Top-Down Model（トップダウンモデル）เป็นการอ่านที่มีเป้าหมายและมีการคาดเดาเนื้อเรื่อง โดยค้นหาในระหว่างที่อ่านว่าถูกต้องตรงกับที่คาดเดาไว้หรือไม่ ซึ่งการคาดเดาในสิ่งที่เป็นนามธรรมจะเรียกว่า Top และอ่านลงไปให้ถึงตัวอักษรซึ่งเรียกว่า Down สามารถเรียงลำดับได้คือ การดูหัวข้อ รูปภาพ หรือตาราง จากนั้นทำการคาดการณ์หรือคาดเดาเนื้อหา ทำการตรวจสอบพิสูจน์โดยการอ่านและทำการแก้ไขสิ่งที่คิด

3) การอ่านแบบผสมผสาน （相互交流モデル）เป็นการนำกระบวนการทั้งสองแบบข้างต้นมาผสมผสานกัน

6.2 กลยุทธ์ที่ใช้ในการอ่าน

1) ตรวจสอบคำศัพท์ใหม่

2) ค้นหาเฉพาะข้อมูลที่สำคัญอย่างรวดเร็ว

3) จับใจความสำคัญของทั้งเรื่องอย่างรวดเร็ว

4) อ่านไปพร้อมกับการคาดเดาเนื้อเรื่องล่วงหน้า

5) ระวังคำเชื่อมและคำนึงถึงความสัมพันธ์ของทั้งสองประโยค

6) หาคำสำคัญแล้วทำการอ่านข้ามคำอื่น ๆ

7) เรียบเรียงรายละเอียดยิบย่อยให้อยู่ในรูปแบบของแผนผังหรือตาราง

6.3 การวางแผนการจัดการชั้นเรียนด้านการอ่าน

ในขั้นตอนนี้ก็ถูกแบ่งออกเป็น 3 ด้านเช่นกัน ได้แก่

1) ขั้นเตรียม คือขั้นที่เตรียมตัวก่อนอ่าน ควรใช้เรื่องที่น่าอ่านมีความน่าสนใจ เนื้อเรื่องมีการฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกคาดการณ์เหตุการณ์ ทำการตรวจสอบคำศัพท์ที่จำเป็นต่อการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องนั้น ๆ

2) ขั้นอ่าน คือขั้นที่ทำการอ่านโดยมีเป้าหมาย ใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ

3) ขั้นหลังอ่าน คือขั้นที่จะทำการเชื่อมโยงเนื้อเรื่องหลังจากที่อ่านเสร็จแล้ว อาจจะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ลองกระทำตามแบบของเนื้อเรื่องที่อ่าน หรือนำความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวนที่ได้มาศึกษาเพิ่มเติม

7. การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียน

การเขียนก็ถือเป็นการนำออกข้อมูลเช่นเดียวกับการพูด เพียงแต่เราไม่สามารถรับรู้ผลการตอบสนองจากอีกฝ่ายได้ แต่ข้อดีของการเขียนก็มีมากกว่าการพูด ยกตัวอย่างเช่น ในการเขียนเราสามารถพิจารณารูปประโยคและแก้ไขได้ แต่ทว่า ในการพูดเมื่อพูดออกไปแล้วเราไม่สามารถกลับไปแก้ไขได้อีก อีกทั้งในการเขียนเรายังสามารถนำสิ่งที่เราคิดมาเขียนให้ดูเป็นสิ่งที่ทุกคนอ่านแล้วเห็นว่าไม่ใช่ความคิดเห็นส่วนตัวของเราเอง

7.1 สิ่งสำคัญในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน

1) ผู้เรียนสามารถใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ได้เหมาะสมกับหัวข้อเรื่องที่จะเขียนได้หรือไม่

2) ผู้เรียนตระหนักถึงการเขียนโดยใช้ภาษาเขียนหรือไม่

3) ผู้เรียนสามารถเรียบเรียงลำดับย่อหน้าที่จะเขียนได้หรือไม่

4) ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกหัวข้อที่จะเขียนได้ตรงตามความสนใจของตนเองหรือไม่

5) ผู้เรียนสามารถเขียนเรื่องราวที่ผู้อ่านสามารถจินตนาการได้หรือไม่

6) ผู้เรียนได้ฝึกเขียนในหัวข้อการเขียนที่แตกต่างกันอย่างหลากหลายหรือไม่

7) ผู้เรียนได้วางแผนก่อนทำการเขียนหรือไม่

8) ผู้เรียนได้มีโอกาสรับการสะท้อนผลจากผู้เรียนด้วยกันเองหรือไม่

9) ผู้เรียนได้มีโอกาสกลับมาทบทวนงานเขียนของตัวเองหรือไม่

7.2 การออกแบบชั้นเรียน

มีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนคุ้นชินกับการเขียนมากมาย ได้แก่

1) การลอกเลียนแบบบทความตัวอย่างแล้วนำมาเขียนนำเสนอโดยใช้ข้อมูลของตนเอง

2) การดูภาพแล้วเขียนอธิบาย

3) การเขียนประโยคเป็นกลุ่มโดยการเขียนคนละประโยคต่อเนื่องกัน

4) การเขียนสร้างประโยคคำถาม

สำนวน รูปประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน

ในส่วนนี้ผู้บรรยายได้นำสำนวนและรูปประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวันมาจากตำรา มะรุโกะโตะระดับ A1 - A2 ซึ่งเป็นระดับต้นในการเรียนภาษาญี่ปุ่น ใช้เกณฑ์การวัด CEFR ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ใช้วัดประเมินจากระดับการสื่อสารโดยสามารถแบ่งได้ตามหัวข้อต่อไปนี้

บทที่ 1 ยินดีที่ได้รู้จัก

どうぞ　よろしく
ยินดีที่ได้รู้จัก

→

わたしはカーラです。ฉันชื่อคาร่าค่ะ
わたしは日本語ができます。ฉันพูดภาษาญี่ปุ่นได้
わたしもエンジニアです。ฉันเป็นวิศวกร

บทที่ 2 ครอบครัวของฉันมี 3 คน

かぞくは３にんです
ครอบครัวของฉันมี 3 คน

→

家族は父と母とわたしです。ครอบครัวมีพ่อแม่และฉัน
姉はおおさかに住んでいます。น้องสาวอยู่ที่โอซาก้า
兄の子どもは４さいです。ลูกของพี่ชายอายุ 4 ขวบ

บทที่ 3 ชอบอะไร

何がすきですか
ชอบอะไร

→

肉が好きです。ชอบเนื้อ
野菜は好きじゃないです。ไม่ชอบผัก
朝ごはんを食べます。กินอาหารเช้า
コーヒーをよく飲みます。ดื่มกาแฟบ่อย

บทที่ 4 จะทานที่ไหน

どこで食べますか
จะทานที่ไหน

→

好きな料理はカレーです。อาหารที่ชอบคือแกงกะหรี่
ラーメン屋さんでラーメンを食べます。กินราเมนที่ร้านราเมน
あの店はおいしいです。ร้านนั้นอร่อย

บทที่ 5 มีห้อง 3 ห้อง

へやが３つあります
มีห้อง 3 ห้อง

家にエアコンがあります。ที่บ้านมีเครื่องปรับอากาศ
家にねこがいます。ที่บ้านมีแมว
ベッドが２つあります。มีเตียง 2 หลัง
わたしの家はせまいです。บ้านของฉันแคบ

いいへやですね
เป็นห้องที่ดีจังเลย

人形はたなの上です。ตุ๊กตาอยู่บนชั้นวาง

บทที่ 7 ตื่นนอนกี่โมง

なんじにおきますか
ตื่นนอนกี่โมง

今、何時ですか。ตอนนี้เวลากี่โมง
９時です。9 โมง
わたしは７時におきます。ฉันตื่นนอนตอน 7 โมง

บทที่ 8 สะดวกเมื่อไหร่

いつがいいですか
สะดวกเมื่อไหร่

会社は９時から５時までです。บริษัทเปิดตั้งแต่เวลา 9 โมง ถึง 5 โมง
７時間仕事をします。ทำงาน 7 ชั่วโมง
金曜日がいいです。สะดวกวันศุกร์

บทที่ 9 งานอดิเรก

しゅみはなんですか
งานอดิเรกคืออะไร

読書が好きです。ชอบอ่านหนังสือ
ギターができます。ชอบเล่น(ดีด)กีต้าร์
うちで映画を見ます。ดูหนังอยู่ที่บ้าน
ときどき買い物をします。บางครั้งก็ซื้อของ

บทที่ 10 ไปด้วยกันไหม

一緒に行きませんか
ไปด้วยกันไหม

土曜日にコンサートがあります。วันเสาร์มีคอนเสิร์ต
国際ホールで映画があります。ที่หอประชุมนานาชาติมีภาพยนตร์
すもうを見に行きます。ไปดูซูโม่
いっしょにこうえんに行きませんか。
ไปสวนสาธารณะด้วยกันไหม

บทที่ 11 ไปอย่างไร

どうやっていきますか
ไปอย่างไร

うちから駅までバスで行きます。เดินทางด้วยรถบัสจากบ้านไปสถานี
駅で電車に乗ります。ขึ้นรถไฟที่สถานี
くうこうは電車がいいです。ที่สนามบิน รถไฟก็สะดวกดี
はやいですから。เพราะเร่งเร็ว

有名なお寺です
วัดที่มีชื่อเสียง

古い神社、にぎやかなまち เมืองที่ครึกครื้น, ศาลเจ้าเก่าแก่
さいたまにふるい神社があります。 ที่ไซตะมะมีศาลเจ้าที่เก่าแก่
駅のとなり、喫茶店の前 หน้าร้านกาแฟใกล้กับสถานี
喫茶店は駅のとなりにあります。 ใกล้ๆสถานีมีร้านกาแฟ
わたしはきっさてんの前にいます。 ฉันอยู่ที่หน้าร้านกาแฟ

บทที่ 13 การให้และการรับ

かわいい！
น่ารัก

わたしはアクセサリーがほしいです。 ฉันอยากได้เครื่องประดับ
わたしはカーラさんに花をあげます。 ฉันให้ดอกไม้แก่คาร่า
カーラさんはホセさんにチョコレートをもらいました。
คุณคาร่าได้รับช็อกโกแลตจากคุณโฮเซะ
きょねん日本で時計を買いました。 ซื้อนาฬิกาที่ญี่ปุ่นเมื่อปีที่แล้ว

บทที่ 14 การถามราคาสินค้า

これ、ください
เอาอันนี้

これはいくらですか。 อันนี้ราคาเท่าไหร่?
このＴシャツをください。 เอาเสื้อยืดตัวนี้

บทที่ 15 รูปอดีต

たのしかったです
สนุก

きのうデパートに行きました。 เมื่อวานไปที่ห้างสรรพสินค้า
かいものはたのしかったです。 สนุกกับการซื้อของ
デパートはにぎやかでした。 ห้างสรรพสินค้าครึกครื้น
わたしはどこにも行きませんでした。 ฉันยังไม่ได้ไปที่ไหนเลย

บทที่ 16 สถานที่ที่อยากไป

つぎは京都に行きたい
ต่อไปอยากไปเกียวโต

お寺を見ました。それから、お土産を買いました。
ไปดูวัดแล้วจากนั้นก็ไปซื้อของฝาก
おすしはおいしかったです。でも、高かったです。
ซูชิอร่อย แต่ราคาแพง
かぶきはきれいでした。そして、おもしろかったです。 ละครคาบูกิทั้งงดงามแล้วยังสนุก
京都に行きたいです。 อยากไปเกียวโต

บทที่ 17 กิจวัตรประจำวัน

東京に住んでいます
อาศัยอยู่ที่โตเกียว

私は東京にすんでいます。 ฉันอาศัยอยู่ที่โตเกียว
私はでんしゃのかいしゃではたらいています。
ฉันทำงานอยู่ที่บริษัทรถไฟ
かいしゃまででんしゃで行きます。 ไปบริษัทโดยรถไฟ

บทที่ 18 งานอดิเรก 2

趣味はクラシックを
聞くことです
งานอดิเรกคือการฟังเพลงคลาสสิค

しゅみはクラシックを聞くことです。งานอดิเรกคือ การฟังเพลงคลาสสิค
こどものとき、よく日本の アニメを見ました。
ตอนเด็กๆ ดูหนังการ์ตูนของญี่ปุ่นบ่อยมาก
わかいとき、よくりょこうしました。
ตอนที่เป็นวัยรุ่น ท่องเที่ยวบ่อย
ひまなとき、りょうりをつくります。ตอนว่าง ทำอาหาร

บทที่ 19 การเปลี่ยนแปลง

日本は今、春です
ญี่ปุ่นตอนนี้เป็นฤดูใบไม้ผลิ

3 月ごろ、春になります。こうえんがきれいになります。ประมาณเดือน 3 ก็จะเป็นฤดูใบไม้ผลิ สวนสาธารณะก็จะสวย
3 月ごろ、だんだんあたたかくなります。ประมาณเดือน 3 จะค่อยๆ อุ่นขึ้น
私は夏が好きです。私はあついのは好きじゃないです。ฉันชอบฤดูร้อน ฉันไม่ชอบความร้อน
夏休みがありますから、夏がいちばん好きです。
เพราะว่ามีวันหยุดฤดูร้อน ก็เลยชอบฤดูร้อน

บทที่ 20 สภาพอากาศ

いい天気ですね
วันนี้อากาศดีนะ

きのうはすごい雨でしたね。 วันนี้ฝนตกหนักเลยนะ
きのうはさむかったです。 เมื่อวานหนาว
今日はいい天気になりましたね。วันนี้อากาศดีนะ
今、雪がふっています。ตอนนี้หิมะตก

บทที่ 21 ประโยคความซ้อนและประโยคขัดแย้ง

この公園は広くて、
きれいです
สวนสาธารณะแห่งนี้กว้างและสวย

この店は安くて、べんりです。ร้านนี้ทั้งสะดวกและถูก
このあたりはにぎやかで、おもしろいです。
แถวๆ นี้ ทั้งครึกครื้นและสนุก
このあたりは新しい 町で、人気があります。
แถวๆ นี้เป็นเมืองใหม่และเป็นที่นิยม
このゆうえんちはたのしいけど、高いです。
สวนสนุกแห่งนี้ สนุกแต่แพง
この町はちょっとふべんだけど、たのしいです。
เมืองนี้ ค่อนข้างเก่าแต่สนุก
ここは ゆうえんちだけど、おとなも 多いです。
แม้ว่าที่นี่จะเป็นสวนสนุกแต่ ผู้ใหญ่เยอะ
この あたりに 高い ビルや ホテルが あります。
แถวๆ นี้ มีตึกสูง มีโรงแรม

บทที่ 22 อธิบายเส้นทาง

まっすぐ行ってください
กรุณาตรงไป

まっすぐ行ってください。กรุณาตรงไป
まっすぐ行って、しんごうを 右にまがってください。ตรงไป แล้วเลี้ยวขวาตรงสัญญาณไฟจราจร
あの大きくて白い ビルです。ตรงตึกใหญ่สีขาวโน้น
日本できでおもしろい たてものです。
สิ่งก่อสร้างที่น่าสนใจแบบญี่ปุ่น
右じゃなくて、右です。ไม่ใช่ขวาซ้าย แต่เป็นขวาขวา

บทที่ 23 การบอกเหตุผล

10 時でもいいですか
10โมงได้ไหม

10 時でもいいですか。10 โมงได้ไหม
じゅうたいで、おくれます。มาสายเพราะรถติด
道にまよって、おくれます。มาสายเพราะหลงทาง

บทที่ 24 ได้ไปแล้วหรือยัง

もうやけいを見に
行きましたか
ไปดูทิวทัศน์มาแล้วหรือยัง

もうびじゅつかんに 行きましたか。ไปหอศิลป์มาแล้วหรือยัง
…いいえ、まだです。ยังไม่ได้ไป
買いものに行きます。ไปซื้อของ
さくらを見に行きます。ไปดูซากุระ
朝ごはんの前に、さんぽをします。เดินเล่นก่อนจะกินข้าวเช้า
朝ごはんの後で、仕事をします。ทำงานหลังกินข้าวเช้า

บทที่ 25 การเรียนภาษา

日本語は発音が簡単
です
ภาษาญี่ปุ่นออกเสียงง่าย

スペイン語はたんごがかんたんです。ภาษาสเปนคำศัพท์ง่าย
中国語は話すのがおもしろいです。ภาษาจีนน่าสนใจที่จะพูด
このことばのいみをおしえてくださいませんか。
กรุณาสอนความหมายของคำศัพท์คำนี้ให้ได้ไหม
このかんじの読みかたがわかりません。ไม่เข้าใจวิธีอ่านของคันจิตัวนี้

บทที่ 26 อยากไปญี่ปุ่นให้ได้สักครั้ง

いつか日本に行きたい
です
อยากไปญี่ปุ่นให้ได้สักครั้ง

ほんやくの 仕事を したいです。อยากทำงานเกี่ยวกับการแปล
週に 1 回 フラメンコを ならっています。
เรียนเต้นฟลาเมงโก้ 1 ครั้งต่อสัปดาห์
日本人と 日本語で 話してみます。ลองพูดภาษาญี่ปุ่นกับคนญี่ปุ่น
いっしょに 駅に 行きましょうか。ไปสถานีด้วยกันไหม

บทที่ 27 ไปปิกนิก

何を持っていきますか
ถืออะไรไป

私はおすしを作っていきます。ฉันจะทำซูชิไป
私はおすしを作ってきました。ฉันทำซูชิมา
くだものは何でも好きです。ไม่ว่าจะผลไม้อะไรก็ชอบ
飲み物はお茶とジュースとどちらがいいですか。
เครื่องดื่มเป็น น้ำชาหรือน้ำผลไม้ดี
…私はお茶がいいです。ฉันขอเป็นน้ำชา

บทที่ 28 น่าอร่อยจังเลย

おいしそうですね
น่าอร่อยจังเลย

そのおすし、おいしそうですね。ฉันขอเป็นน้ำชา
それ、べんりそうなナイフですね。มีดนั้นดูใช้ง่ายดีเนอะ
あたたかくて、おいしいです。อุ่นและอร่อย
からくなくて、おいしいです。ไม่เผ็ดและอร่อย
しんせんで、おいしいです。สดและอร่อย
にがてじゃなくて、よかったです。โชคดีที่ถนัด

たなかさんに会ったことがあります
เคยเจอคุณทานากะ

外国に行ったことがあります。เคยไปต่างประเทศ
このへやはさむすぎます。ห้องนี้หนาวเกินไป
このへやはしずかすぎます。ห้องนี้เงียบเกินไป
きのうの夜飲みすぎました。เมื่อวานตอนเย็นดื่มเยอะเกินไป
このホテルは古いですが、きれいです。โรงแรมนี้เก่าแต่สวย

บทที่ 30 ขออนุญาต

これ、使ってもいいですか
อันนี้ใช้ได้ไหม

この会社に入って 10 年になります。
เป็นเวลา 10ปี แล้วที่เข้าร่วมบริษัทนี้
ペンを借りてもいいですか。ขอยืมปากกาได้ไหม

บทที่ 31 กายบริหาร

たいそうすると いいですよ
ถ้าออกกำลังกายจะดีนะ

ねる前に、おふろに入ります。แช่น้ำในอ่างก่อนเข้านอน
ねる前に、おふろに入るといいですよ。
ถ้าแช่น้ำก่อนเข้านอนมันดีนะ
きゅうにくびをまわさないでください。
ถ้าแช่น้ำก่อนเข้านอนมันดีนะ

บทที่ 32 สัมภาษณ์

走ったり、泳いだりしています
วิ่งบ้างว่ายน้ำบ้าง

けんこうのために ヨガをしたり、走ったりしています。วิ่งบ้างเล่นโยคะบ้างเพื่อสุขภาพ
朝ごはんを食べる人は 20 人です。คนที่กินอาหารเช้ามี 20 คน
朝ごはんを食べない人は 30 人です。คนที่ไม่กินอาหารเช้ามี 30 คน

บทที่ 33 ของที่ได้รับในวันเกิด

誕生日にもらったんです
ของที่ได้รับในวันเกิด

このかばんはあねにもらったんです。ได้รับกระเป๋าใบนี้จากพี่สาว
ジョイさんはさとうさんに花をあげます。
คุณจอยให้ดอกไม้คุณซาโต้
さとうさんはジョイさんに／から花をもらいます。
คุณซาโต้ได้รับดอกไม้จากคุณจอย

บทที่ 34 การแสดงความคิดเห็น

パーティーが いいと思います
คิดว่าจัดปาร์ตี้ก็ดีนะ

お祝いはパーティーがいいと思います。
การแสดงความยินดีคิดว่าจัดปาร์ตี้ก็ดีนะ
たなかさんは楽しかったと言っていました。
คุณทานะกะบอกว่าสนุก

บทที่ 35 การพูดถึงชื่อเฉพาะ

いい 名前ですね

เป็นชื่อที่ดีเนอะ

1番目の男の子という意味 ความหมายว่า เด็กผู้ชายคนแรก
さいたまというところ ไซตะมะคือสถานที่
先週（私が）買った本 หนังสือที่ฉันซื้อเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว

บทที่ 36 การบอกลักษณะ

めがねを かけている 人です

คนที่ใส่แว่นอยู่

あの女の人はかみが長いです。ผู้หญิงคนโน้นที่ผมยาว
かみが長い人 คนที่ผมยาว
あの人は歌を歌っています。คนโน้นที่ร้องเพลงอยู่
歌を歌っている人คนที่ร้องเพลงอยู่
やさしそうです。ดูท่าทางใจดี 上手そうです。ดูท่าทางเก่ง
やさしそうな คนที่ดูท่าทางใจดี
短くきります。ตัดสั้น 上手に歌います。ร้องเพลงเก่ง
おいしそうに食べています。กินท่าทางน่าอร่อย

บทที่ 37 การแนะนำ

おすすめは 何ですか

แนะนำอะไร

この店はおいしいので、よく来ます。
เพราะว่าร้านนี้อร่อยก็เลยมาบ่อย
私が 好きなのは、ステーキです。ฉันชอบสเต็ก
野菜なら、この サラダが いいですよ。ถ้าผักละก็ สลัดนี้ก็ดีนะ
1つずつ ครั้งละ 1 อัน ／2本ずつ ครั้งละ 2 เล่ม ／3人ずつ ครั้งละ

บทที่ 38 รับประทานอย่างไร

どうやって食べますか

รับประทานอย่างไร

食べては いけません ห้ามกิน だめです。ไม่ได้นะ
飲んじゃ だめです ดื่มไม่ได้ いけません。ห้ามดื่ม
飲み物は かんぱいしてから、飲みましょう。
เครื่องดื่มคือชนแก้วแล้วดื่มเลย
とうふステーキに塩をかけて食べます。
ใส่เกลือในสเต็กถั่วเหลืองแล้วกิน
何もつけないで食べます。กินแบบไม่ต้องใส่อะไรเลย
とうふステーキに マヨネーズを つけて 食べると、 おいしいです。

บทที่ 39 การแนะนำ 2

ぼうしを 持っていった ほうが いいですよ

คิดว่าถือหมวกไปน่าจะดีกว่านะ

ぼうしを 持っていった ほうが いいと 思います。
คิดว่าถือหมวกไปน่าจะดีกว่านะ
9 月は 行かない ほうが いいですよ。เดือน 9 ไม่ไปน่าจะดีกว่าเนอะ
沖縄に 行く とき、船で 行きました。ตอนที่ไปโอกินาวา ไปโดยเรือ

บทที่ 40 สามารถดูโชว์โลมาได้

イルカの ショーが 見られます
สามารถดูโชว์โลมาได้

おしろの 中が 見られます。สามารถมองเห็นข้างในปราสาท
今日の ツアーはおどりも 見たし、音楽も聞いたし、楽しめました。
ทัวร์ของวันนี้ได้เพลิดเพลินไปกับฟังเพลงและดูการเต้นรำ

บทที่ 41 การบอกเงื่อนไข

雨が ふったら、どうしますか
ถ้าฝนตกจะทำอย่างไร

パウロさんは日本語が 話せます。
คุณเปาโลสามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้
日本語が話せる人。คนที่พูดภาษาญี่ปุ่นได้
雨がふったら、ホールで盆踊りをします。
ถ้าฝนตก จะเต้นในฮอล

บทที่ 42 เริ่มทำแล้วหรือยัง

コンサートは もう 始まりましたか
คอนเสิร์ตเริ่มแล้หรือยัง

じゅんびは もう 終わりましたか。เตรียมตัวเสร็จแล้ว
いいえ、まだ 終わっていません。ไม่ ยังไม่เสร็จ
ペンは まだ ありますか。ปากกายังมีอยู่ไหม
まだ じゅんびを していますか。เตรียมไว้หรือยัง
ペンは もう ありません。ปากกาไม่มีแล้ว
ペンはもう全部 お客さんにあげました。ปากกาให้ลูกค้าหมดแล้ว
コンサートが何時に始まるか、知っていますか。

บทที่ 43 ปีใหม่ ทำอะไรบ้าง

お正月は どうしていましたか
ปีใหม่ ทำอะไรบ้าง

休みは メキシコに 帰っていました。กลับไปเม็กซิโกช่วงวันหยุด
親に 会えて、よかったです。ดีจังที่ได้เจอพ่อแม่
友だちに会えなくて、ざんねんでした。น่าเสียดายที่ไม่ได้เจอเพื่อน
今年は休みが 3 日しかありませんでした。ปีนี้มีวันหยุดไม่ถึง 3 วัน
私の 休みは 3 日間だけでした。

บทที่ 44 ขอให้มีเรื่องดี ๆ

いい ことが ありますように
ขอให้มีเรื่องดี ๆ

わかい人が楽しめるように、いろいろなイベントがあります。มีกิจกรรมอีเวนท์ต่างๆ เพื่อให้คนหนุ่มสาวได้เพลิดเพลิน
パーティーの時間におくれないように、はやく行きましょう。ไปเร็วๆ กันเถอะเพื่อไม่ให้ไปปาร์ตี้สาย
たなばたのとき、願い事を書いたりして、楽しみます。ในเทศกาลวันทานาบะตะมีทั้งการเขียนขอพรและอื่นๆที่สนุกสนาน
たなばたのとき、いいことがあるように願います。
ในเทศกาลวันทานาบะตะ ขอพรให้มีเรื่องดีๆ
わるいことがおこらないようにかみさまにいのりました。

บทที่ 45 เครื่องดูดฝุ่นพังเสียแล้ว

そうじ機が こわれて しまったんです
เครื่องดูดฝุ่นพังเสียแล้ว

せんぷう機が 動かなくなりました。พัดลมไม่หมุนแล้ว
せんぷう機が 動かなくなってしまいました。พัดลมไม่หมุนเสียแล้ว
ネットショッピングは時間を気にしないで買い物できます。การซื้อสินค้าทางอินเตอร์เน็ตช่วยให้สามารถซื้อสินค้าได้โดยไม่ต้องกังวลเรื่องเวลา
電子レンジがとどくまで、１週間かかりました。
ใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ ไมโครเวฟมาถึง

บทที่ 46 การเปรียบเทียบ

こっちの 方が 安いです
อันนี้ถูกกว่า

このアイロンは 重すぎて、使いにくいです。
เตารีดนี้หนักเกินไปใช้ยาก
このアイロンは 軽くて、使いやすいです。เตารีดนี่เบาใช้ง่าย
A モデルと B モデル（と）、どちらが 安いですか。
โมเดล A และโมเดล B อันไหนถูกกว่ากัน
B の方が安いです。โมเดล B ถูกกว่า

บทที่ 47 วัดแห่งนี้ถูกสร้างเมื่อศตวรรษที่ 14

この お寺は 14 世紀に たてられました
วัดแห่งนี้ถูกสร้างเมื่อ
ศตวรรษที่ 14

京都はいつ来ても、楽しめます。เกียวโตไม่ว่าจะมาเมื่อไหร่ก็เพลิดเพลิน
妹と２人で京都に来ました。มาที่เกียวโตกับพี่สาว2คน
京都は８世紀の終わりにてんのうによってつくられました。เกียวโตถูกสร้างขึ้นโดยพระจักรพรรดิในปลายศตวรรษที่8

บทที่ 48 ได้ยินมาว่าภาพวาดนี้โด่งดังมาก

この 絵は とても 有名だそうです
ได้ยินมาว่าภาพวาดนี้โด่งดัง

この絵は日本で一番古いマンガだそうです。
ได้ยินมาว่าภาพวาดนี้เป็นภาพวาดการ์ตูนที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศญี่ปุ่น
イベントを知らせるために、カレンダーを作ります。
ทำปฏิทินเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์งานอีเว้นท์
おみやげを買いたい人のために、 店があります。
มีร้านเพื่อคนที่ต้องการซื้อของฝาก
受付にイベントカレンダーがおいてあります。
วางปฏิทินงานอีเว้นท์ไว้ที่ประชาสัมพันธ์

บทที่ 49 ไฟเปิดทิ้งไว้นะ

電気がついたままですよ
ไฟเปิดทิ้งไว้นะ

会議室の電気がついたままです。ไฟในห้องประชุมเปิดทิ้งไว้
私は自分のはしを使うようにしています。
ฉันใช้ตะเกียบของตัวเองเป็นประจำ
私はわりばしを使わないようにしています。
ฉันไม่ได้ใช้ตะเกียบไม้เป็นประจำ
自分のはしは、ごみをへらすのにいいです。
ตะเกียบของฉันทำให้ลดขยะได้ดี

บทที่ 50 ขายที่ตลาดนัด

フリーマーケットで売ります

ขายที่ตลาดนัด

服が着られなくなりました。ไม่สามารถใส่เสื้อผ้าได้แล้ว

服が着られなくなったら、どうしますか。
ถ้าไม่สามารถใส่เสื้อผ้าได้แล้ว ต้องทำยังไง

ゆうこさんは ネクタイをバッグにしました。
คุณยูโกะใส่เน็คไทลงในกระเป๋า

ペットボトルがふくになりました。ขวดพลาสติกกลายเป็นเสื้อผ้า

บทที่ 51 รู้จักคนนี้ไหม

この人、知っていますか
รู้จักคนนี้ไหม

この歌手は２回目の 結婚をするそうです。
นักร้องคนนี้ดูเหมือนว่าจะแต่งงานครั้งที่2

この人は画家になってから、フランスに行きました。
คนนี้ไปอยู่ที่ฝรั่งเศสเพราะกลายเป็นนักจิตรกร

フランスに行ってから、ずっとお金がありませんでした。ไม่มีเงินแล้วเพราะว่าไปฝรั่งเศส

画家はなくなるまで、フランスで 絵をかきました。
เป็นจิตกรที่ฝรั่งเศสจนเสียชีวิต

この画家は一番有名かもしれません。
นักจิตกรคนนี้อาจจะโด่งดังที่สด

บทที่ 52 เคยเป็นเด็กแบบไหน

どんな 子どもでしたか
เคยเป็นเด็กแบบไหน

私は母にしかられました。ฉันเคยโดนคุณแม่ดุ

私は先生に絵をほめられました。ฉันเคยได้รับคำชมเฉยเรื่องภาพจากคุณครู

朝 早く起きるようになりました。ตื่นนอนแต่เช้า

夜 テレビを見なくなりました。ไม่ดูทีวีตอนเย็น

病気がよくなって、何でも食べられるようになりました。 อาการป่วยดีขึ้นแต่ไม่สามารถกินอาหารเป็นปกติได้

しゅうしょくしてから、友だちにあまり会えなくなりました。เพราะว่าทำงานทำให้ไม่ค่อยได้เจอเพื่อน

หลักการเขียนตัวอักษรฮิระงะนะ คะตะคะนะ และคันจิ

เส้นในการเขียนอักษรภาษาญี่ปุ่น

เส้นในการเขียนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น มี 3 แบบ ได้แก่ เส้นปล่อย เส้นตวัด และ เส้นหยุด

ประเภท	ลักษณะ
เส้นปล่อย (harau: ฮะระอุ)	คือ เส้นที่ปลายของเส้นนั้นจะค่อยๆปล่อยน้ำหนักที่ลากไปจนจบเส้น เพราะฉะนั้นลักษณะเส้นตอนต้นจะหนาแล้วตอนจบจะบางๆดังรูป
เส้นตวัด (haneru: ฮะเนะรุ)	คือ ตอนลากเส้นจบของเส้นนี้ ปลายเส้นจะตวัดหักเปลี่ยนทิศทางไปนิดหน่อย
เส้นหยุด (tomeru: โทะเมะรุ)	คือ ที่ปลายเส้นของเส้นนี้จะจบโดยการหยุด ไม่มีการตวัด หรือลากออกไปเป็นเส้นบางๆ ที่ปลายเส้น แต่จะเป็นการลากไปจบที่ปลายเส้นเฉยๆ

ตัวอักษรฮิระงะนะ (Hiragana)

ตัวอักษรฮิระงะนะเป็นตัวอักษรที่ใช้มากที่สุดในการเขียนโดยมีที่มาจากตัวอักษรคันจิ หากเราสามารถจินตนาการได้ก็จะสามารถทำให้เราเขียนตัวอักษรได้สวยขึ้น

1. วรรค อะ あ行『あいうえお』

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
あ a อะ	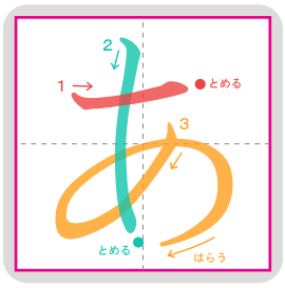	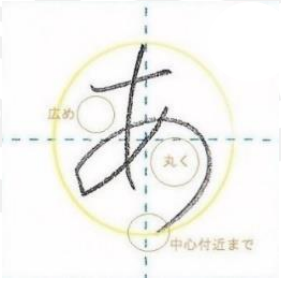	**คันจิต้นแบบ【安】** เส้นที่ 1 ลากไปทางซ้ายเล็กน้อยและลากเส้นที่สองลงมาโดยให้โค้งออกเล็กน้อยและหยุดที่ด้านล่างและเส้นที่ 3 ให้โค้งออกแล้วทำการปล่อยปลาย หลักสำคัญคือให้เน้นไปทางด้านซ้าย

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
い i อิ	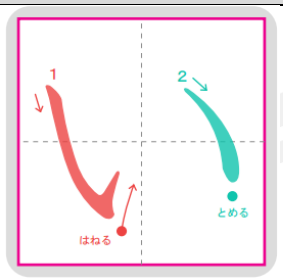	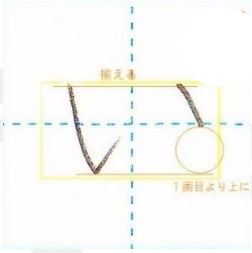	**คันจิต้นแบบ【以】** เส้นที่ 1 และเส้นที่ 2 ให้ปลายด้านบนเสมอกันและเปิดช่องว่างตรงกลางไว้ ปลายของเส้นที่ 1 ให้ทำการตวัดเส้น ส่วนปลายของเส้นที่ 2 ให้สั้นกว่าปลายเส้นที่ 1
う u อุ	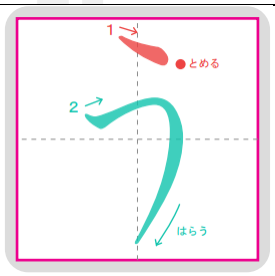	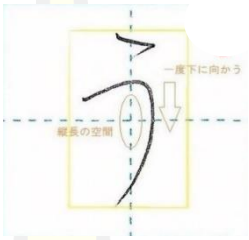	**คันจิต้นแบบ【宇】** เส้นที่ 1 ลากเอียงตรงกลางลงมาทางขวาโดยใช้เส้นหยุด เส้นที่ 2 ให้โค้งลงมาและเส้นปล่อยปลายจบเส้นที่ตรงกึ่งกลาง
え e เอะ	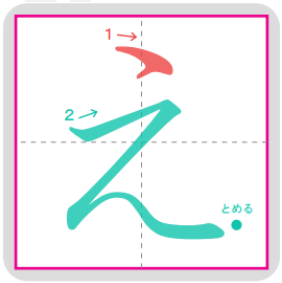	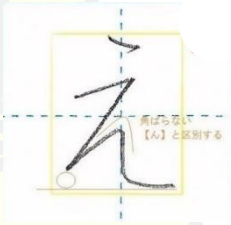	**คันจิต้นแบบ【衣】** เส้นที่ 1 ลากเอียงตรงกลางลงมาทางขวาโดยใช้เส้นหยุด เส้นที่ 2 ลากจากซ้ายไปขวาแล้วหักเส้นลงมาทำเส้นโค้งแล้วจบด้วยเส้นหยุด
お o โอะ	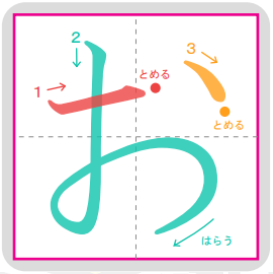	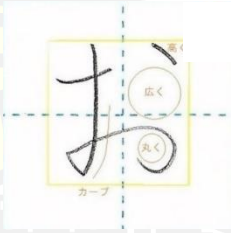	**คันจิต้นแบบ【於】** เส้นที่ 1 ให้ขีดทางฝั่งซ้ายเฉียงขึ้นขวาเล็กน้อย เส้นที่ 2 ลากลงมาด้านล่างแล้วม้วนไปทางขวาเปิดช่องว่างทางขวาให้กว้างกว่าช่องด้านซ้าย แล้วทำการแต้มเส้นที่ 3 ไว้มุมขวาบนโดยให้สูงกว่าเส้นที่ 1 เพียงเล็กน้อย

2. วรรค คะ か行『かきくけこ』

3. วรรค สะ さ行『さしすせそ』

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
さ sa สะ	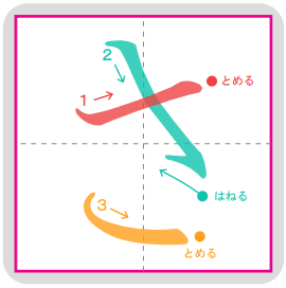	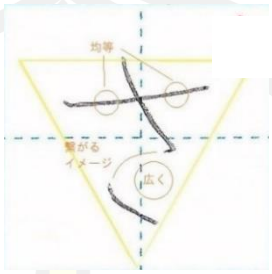	**คันจิต้นแบบ【左】** เขียนให้อยู่ในรูปแบบสามเหลี่ยมคว่ำให้เส้นที่ 1 เฉียงขึ้นไปทางขวา เส้น 2 คว่ำลงมาโดยใช้เส้นตวัดการตัดเส้น 1 และ 2 ให้เน้นที่ตรงกลางของเส้น 1 เส้น 3 เป็นเส้นหยุด
し shi ชิ	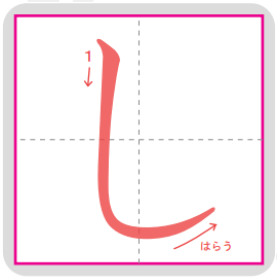	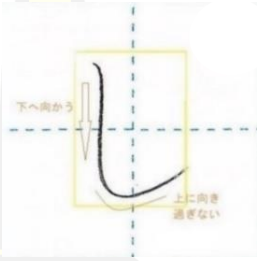	**คันจิต้นแบบ【之】** วางจุดเริ่มไว้บนซ้ายโดยโฟกัสที่จุดกลางเขียนตรงลงมาแล้วโค้งขึ้นทางขวาให้อยู่ในรูปของสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง โดยใช้เส้นปล่อยปลาย
す su สุ,สึ	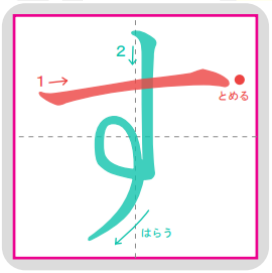	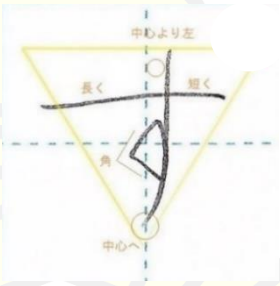	**คันจิต้นแบบ【寸】** เขียนทั้งตัวให้อยู่ในรูปแบบของสามเหลี่ยมคว่ำโดยให้เส้น 2 ตัดเส้น 1 ที่ด้านขวาเล็กน้อย ตอนม้วนเส้นที่ 2 ให้ม้วนเป็นมุมจะสวยกว่าแล้วจบด้วยเส้นปล่อยปลายที่จุดกึ่งกลาง
せ se เสะ	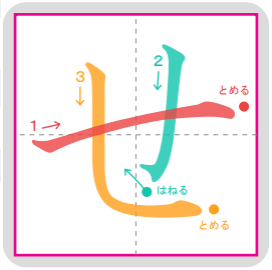	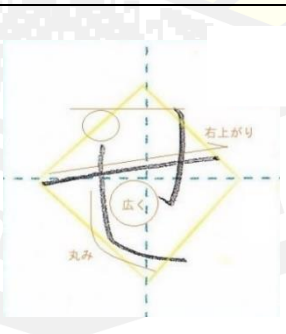	**คันจิต้นแบบ【世】** เส้นที่หนึ่งขีดเป็นฐานยาว ๆ ไปทางขวาจากนั้นทำการแบ่งเป็น 3 ส่วนเพื่อเขียนเส้นที่ 2 และ 3 โดยให้เส้นที่ 2 เริ่มเขียนสูงกว่าเส้นที่ 3 ตามภาพใช้รูปแบบสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
こ โคะ	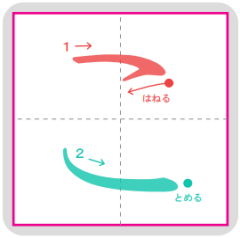	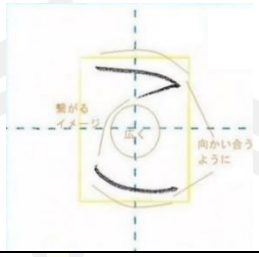	**คันจิต้นแบบ【己】** เส้น 1 และ 2 เขียนตรงข้ามบนล่าง โดยเส้นที่ 1 และ 2 มีความยาวเกือบเท่ากันแต่เส้นที่ 1 ใช้เส้นตวัด ส่วนเส้นที่ 2 ใช้เส้นหยุด。
そ so โสะ	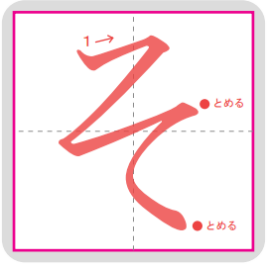	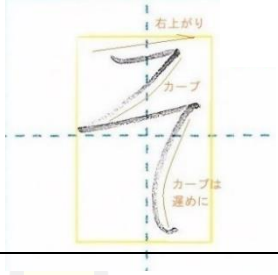	**คันจิต้นแบบ【曽】** เส้นแนวนอนของตัวนี้มีความยาวครึ่งกันโดยเส้นด้านบนสั้น เส้นล่างยาวเป็นสองเท่า เขียนให้อยู่ในรูปแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง

4. วรรค ทะ た行『たちつてと』

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
た ta ทะ	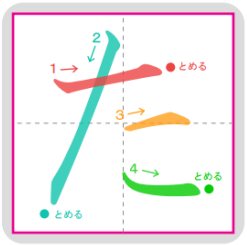	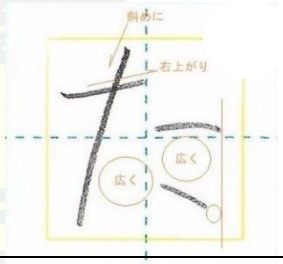	**คันจิต้นแบบ【太】** เขียนเส้น 1 และ 2 ไว้ทางซ้ายโดยให้เส้น 2 ลากเป็นเส้นตรงเฉียงออกทางซ้าย จากนั้นเขียนเส้น 3 และ 4ไว้ช่องล่างขวา
ち Chi จิ	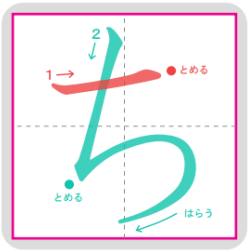	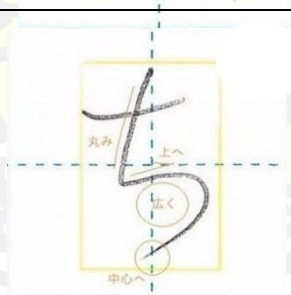	**คันจิต้นแบบ【知】** เขียนเส้น 1 ไว้ตรงกลางจากนั้นลากเส้นที่ 2 ลงเฉียงทางซ้ายเล็กน้อยแล้วทำการโค้งขึ้นไปทางขวาโค้งลงมาโดยใช้เส้นปล่อยปลายหยุดที่ตรงกลางให้ตัวอักษรอยู่ในรูปแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง
つ tsu ทสึ	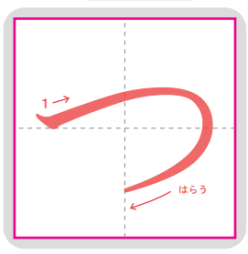	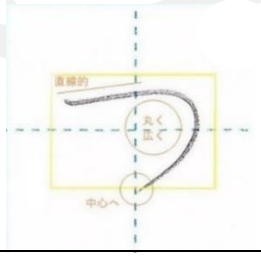	**คันจิต้นแบบ【川】** เขียนโดยเริ่มจากกลางด้านซ้ายโค้งขึ้นเล็กน้อยไปทางขวาแล้วปล่อยปลายตรงกลาง

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
て te เทะ	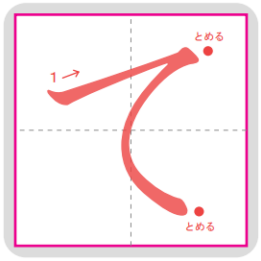	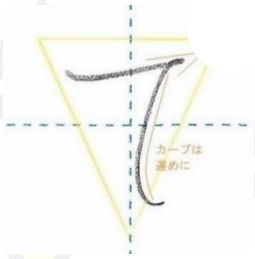	**คันจิต้นแบบ【天】** ขีดเส้นเฉียงขึ้นด้านบนขวาหักมุมลงมาด้วยเส้นโค้งให้อยู่ในรูปแบบสามเหลี่ยมคว่ำ
と to โทะ	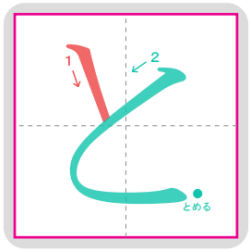	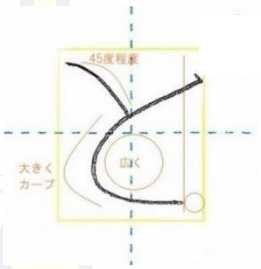	**คันจิต้นแบบ【止】** เส้นที่ 1 ทำมุมกับเส้นที่ 2 เขียนให้โค้งให้อยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส

5. วรรค นะ な行『なにぬねの』

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
な na นะ	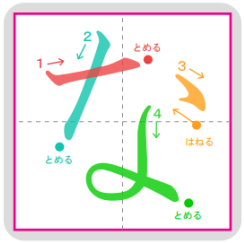	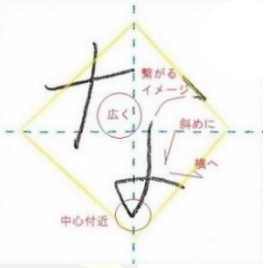	**คันจิต้นแบบ【奈】** เส้น 1 และ 2 ตัดกันบนมุมบนซ้าย เส้น 3 เขียนตวัดที่บนขวาแต่ให้ต่ำกว่าเส้นที่ 1 จากนั้นเขียนเส้นที่ 4 ลากลงมาม้วนไปทางขวาด้วยเส้นหยุด
に ni นิ	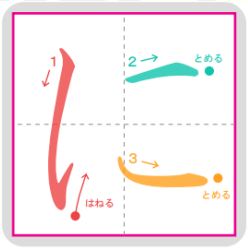	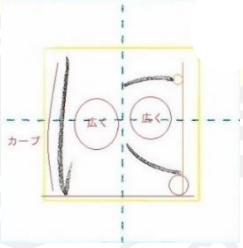	**คันจิต้นแบบ【仁】** เส้นที่ 1 ลากโค้งลงมาทางซ้ายแล้วตวัดขึ้น ส่วนเส้นที่ 2,3 ให้เขียนทางฝั่งขวาโดยให้อยู่บนล่างด้วยเส้นหยุด
ぬ nu นุ,นึ	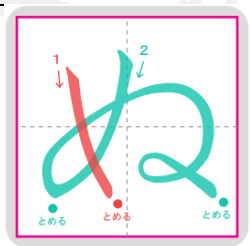	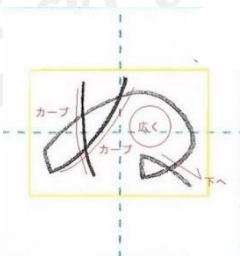	**คันจิต้นแบบ【奴】** เส้น 1 ลากลงมาขวาล่างแล้วเริ่มเขียนเส้นที่ 2 ตรงกลางด้านบนลากโค้งตามภาพโดยให้จุดเริ่มอยู่บนเส้นที่ 1 ให้ทั้งตัวอักษรอยู่ในรูปแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
ね ne เนะ	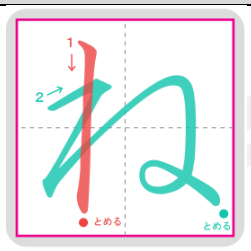	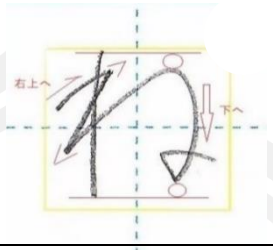	**คันจิต้นแบบ【祢】** เส้น 1 ขีดตรงลงมาทางฝั่งซ้าย แล้วทำการเขียนเส้น 2 ทับให้อยู่ในรูปแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส
の no โนะ	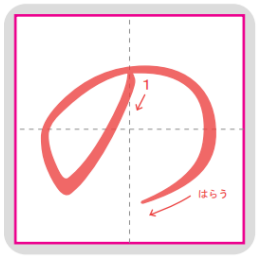	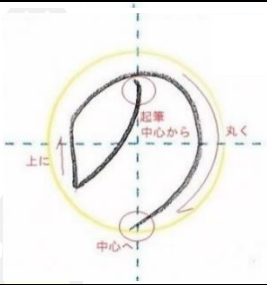	**คันจิต้นแบบ【乃】** วางจุดเริ่มไว้จุดกลางส่วนบนแล้วทำการโค้งเป็นวงกลมแล้วหยุดเส้นปล่อยปลายไว้ตรงกลาง

6. วรรค ฮะ は行『はひふへほ』

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
は ha ฮะ	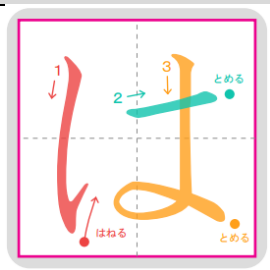	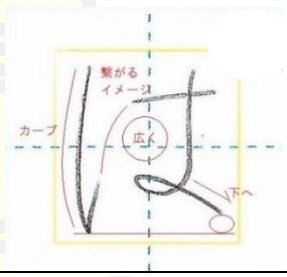	**คันจิต้นแบบ【波】** เส้น 1 เขียนไว้ทางซ้ายโค้งเล็กน้อยและเขียนเส้น 2,3 ไว้ทางขวาตัดเส้นกัน ให้ทั้งส่วนอยู่ในรูปแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส
ひ hi ฮิ	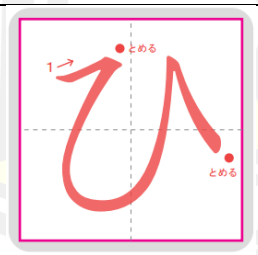	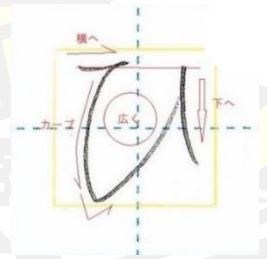	**คันจิต้นแบบ【比】** เขียนเส้น 1 เริ่มที่ซ้ายบนแล้วหักลงโค้งด้านล่างย้อนกลับขึ้นไปให้อยู่ในระนาบเดียวกันจากนั้นหักลงด้วยความยาวเล็กน้อย
ふ fu ฮุ,ฟุ	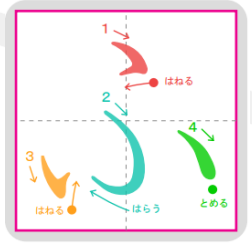	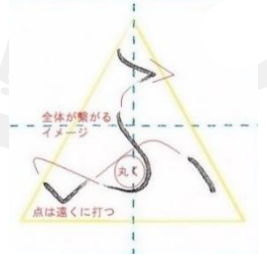	**คันจิต้นแบบ【不】** เขียนทั้งตัวอักษรให้อยู่ในรูปแบบสามเหลี่ยมด้านเท่าโดยเส้นที่ 1 ใช้เส้นตวัดตรงกลางด้านบน เส้นที่ 2 โค้งเริ่มจากตรงกลางปล่อยปลายไปสู่เส้นที่ 3 ตวัดทางล่างซ้ายแล้วแต้มเส้น

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
			ที่ 4 ล่างขวา
へ he เฮะ	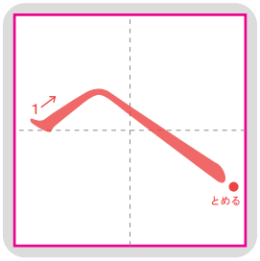	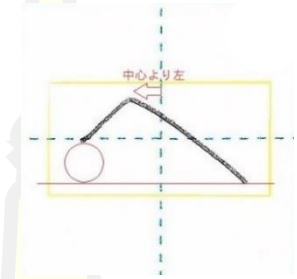	**คันจิต้นแบบ【部】** เริ่มเขียนจากทางซ้ายหักมุมด้านบนลากลงทางล่างขวาไม่ชันมากอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวนอน
ほ ho โฮะ	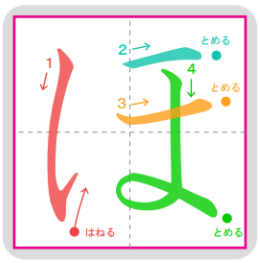	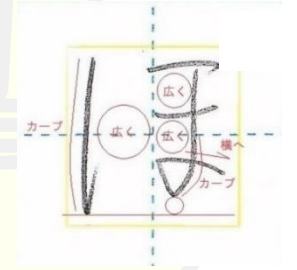	**คันจิต้นแบบ【保】** เริ่มเขียนเส้น 1 ลากลงด้วยเส้นโค้งแล้วตวัดขึ้น จากนั้นเขียนเส้น 2,3 ให้อยู่ในระนาบแนวตั้งทางด้านขวาจากนั้นลากเส้นที่ 4 ให้เริ่มที่จรดเส้น 2 ตัดลงมาเส้น 3 ลงมาจนระนาบเดียวกับเส้น 1 ทำการม้วนออกขวาด้วยเส้นหยุด

7. วรรค มะ ま行『まみむめも』

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
ま ma มะ	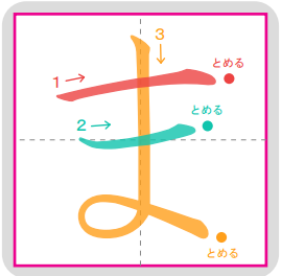	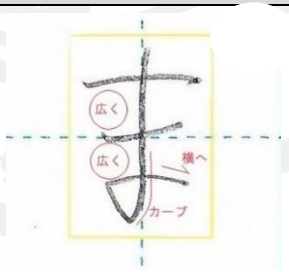	**คันจิต้นแบบ【末】** เส้น 1 ยาวกว่าเส้น 2 เล็กน้อย เส้น 3 ลากลงมาจากด้านบนเส้น 1 มาม้วนออกทางขวาด้านล่าง

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
み mi มิ	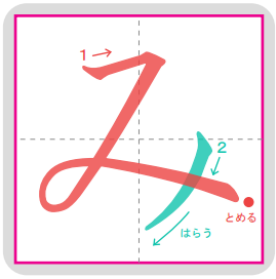	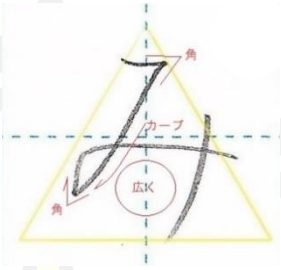	**คันจิต้นแบบ【美】** เขียนให้อยู่ในรูปแบบของสามเหลี่ยมโดยโฟกัสจุดโค้งไม่เขียนตรงมากเกินไป
む mu มุ	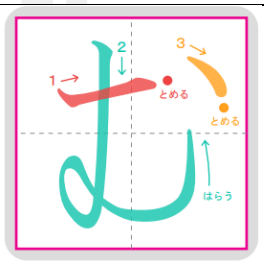	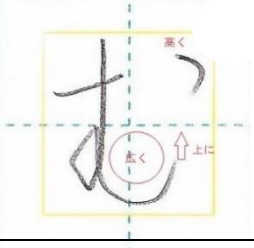	**คันจิต้นแบบ【武】** เส้น 1 เริ่มทางด้านมุมซ้ายบนตัดเส้น 2 ลงมาแล้วม้วนขึ้นจากนั้นแต้มเส้น 3 บนมุมขวาให้ทั้งตัวอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
め me เมะ	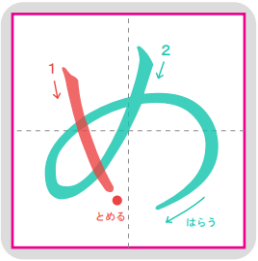	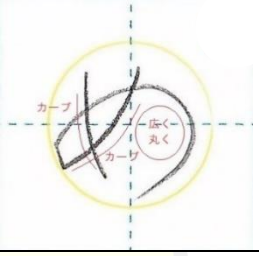	**คันจิต้นแบบ【女】** เส้น 1 วาดโค้งลงมาหยุดที่เกือบกึ่งกลางจากนั้นวาดเส้น 2 ตามภาพจบด้วยเส้นปล่อยเกือบกึ่งกลาง
も mo โมะ	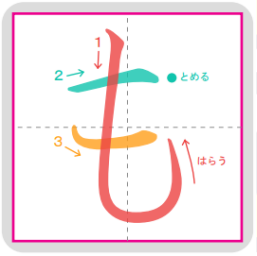	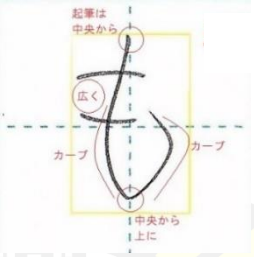	**คันจิต้นแบบ【毛】** ลากเส้นที่ 1 ลงมาด้วยเส้นโค้งตามแนวเส้นกึ่งกลางและโค้งด้านล่างไม่ใหญ่มากปล่อยปลายตรงกลางจากนั้นเขียนเส้น 2,3 โดยให้เส้น 2 อยู่เหนือจุดกึ่งกลางของเส้น 1 ครึ่งบน

8. วรรค ยะ や行『やゆよ』

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
や ya ยะ	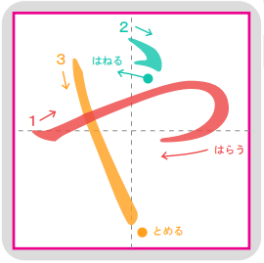	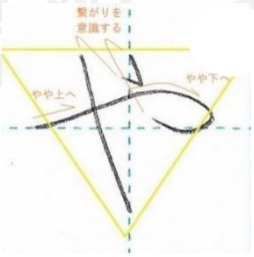	**คันจิต้นแบบ【也】** เส้น 1 โค้งเป็นเส้นยาวโค้งขึ้นทางขวาบนเล็กน้อยจากนั้นแต้มเส้นที่ 2 ตรงกลางใช้เส้นตวัดส่งไปยังเส้น 3 ลากโค้งลงมา

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
			เฉียงเล็กน้อยหยุดที่ตรงกลาง
ゆ yu ยุ	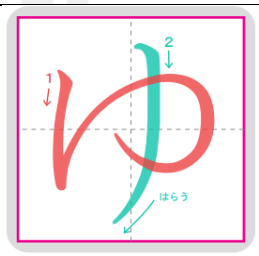	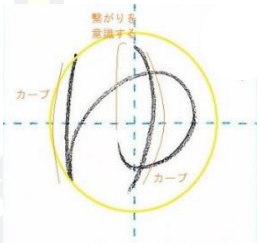	**คันจิต้นแบบ【由】** เขียนทั้งตัวให้อยู่ในรูปแบบวงกลมโดยให้เน้นทุกส่วนด้วยเส้นโค้ง
よ yo โยะ	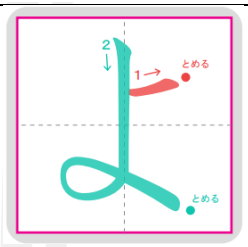	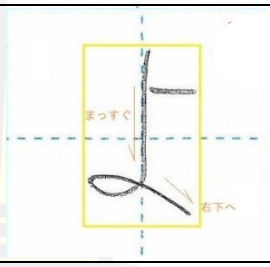	**คันจิต้นแบบ【与】** เส้น 1 เขียนไปทางขวาเล็กน้อย จากนั้นลากเส้น 2 ลงมาม้วนด้านล่างออกทางขวาโดยจัดให้อยู่ในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง

9. วรรค ระ ら行『らりるれろ』

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
ら ra ระ	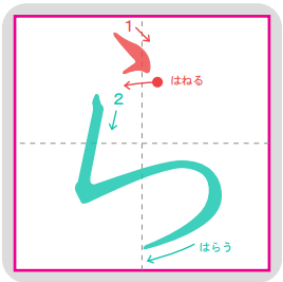	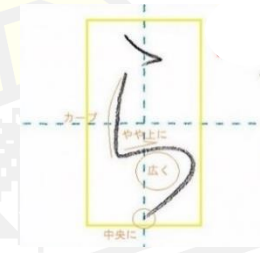	**คันจิต้นแบบ【良】** แต้มเส้นที่ 1 ลงส่วนกึ่งกลางด้านบนด้วยเส้นตวัด จากนั้นเขียนเส้นที่ 2 ต่อลงโดยไม่ชิดกันแล้วทำการโค้งไปทางขวาแล้วปล่อยปลายตรงกึ่งกลาง เขียนให้อยู่ในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง
り ri ริ	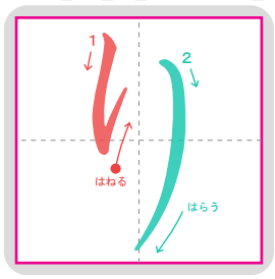	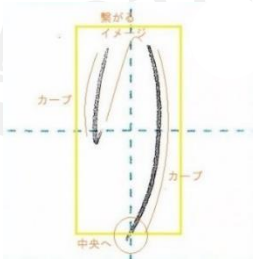	**คันจิต้นแบบ【利】** โค้งเส้น 1 ลงมาแล้วตวัดตรงกลางจากนั้นเขียนเส้น 2 ลงมาโดยให้จุดเริ่มอยู่ระนาบแนวเดียวกันลงมาปล่อยปลายตรงกลาง

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
る ru รุ	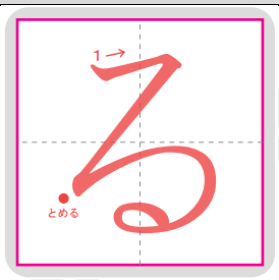	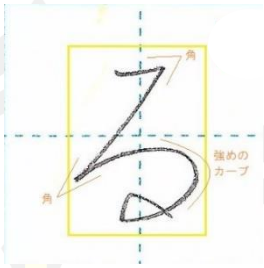	**คันจิต้นแบบ【留】** เขียนให้อยู่ในรูปแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้งโดยคำนึงถึงจุดหักมุมและโค้งม้วนเก็บปลายตรงกึ่งกลาง
れ re เระ	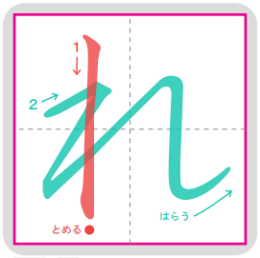	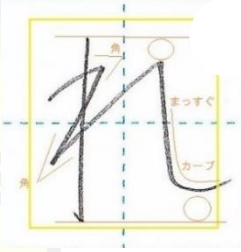	**คันจิต้นแบบ【礼】** ขีดเส้น 1 ทางด้านซ้ายลงมาด้วยเส้นตรงจากนั้นเขียนเส้น 2 โดยคำนึงถึงมุมแล้วปล่อยด้วยเส้นปล่อยปลาย
ろ ro โระ	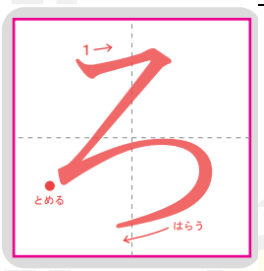	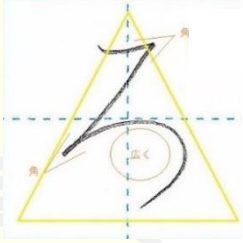	**คันจิต้นแบบ【呂】** ขีดให้อยู่ในรูปแบบสามเหลี่ยมคำนึงถึงการหักมุมและการโค้งจบเส้นด้วยเส้นปล่อยปลายตรงกลาง

10. วรรค วะ わ行『わをん』

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
わ wa วะ	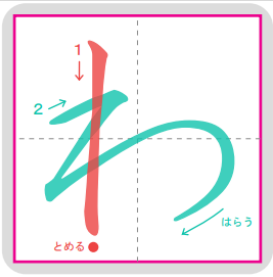	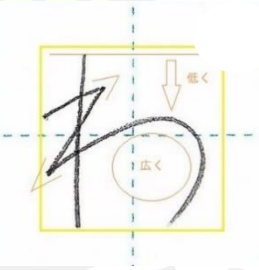	**คันจิต้นแบบ【和】** เขียนเส้นที่ 1 ด้วยเส้นตรงลากลงมาทางด้านซ้าย จากนั้นวาดเส้นที่ 2 โดยให้เส้นปล่อยปลายจบที่เส้นกลาง
を O โอะ	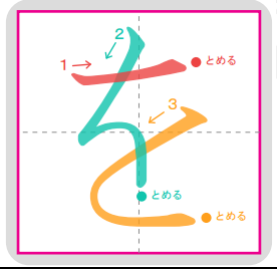	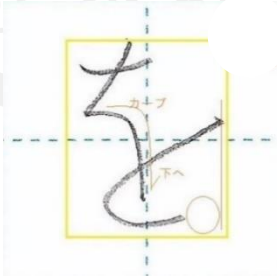	**คันจิต้นแบบ【遠】** ขีดเส้นที่ 1 ตรงกลางจากนั้นตัดเส้นที่ 2 เฉียงลงทางซ้ายแล้วหักมุมโค้งให้อยู่ตรงกลางจากนั้นโค้งเส้นที่ 3 จากทางขวาบนเล็กน้อยลงมาตัดที่เส้นที่ 2 แล้วหยุด

ตัวอักษร	ลำดับเส้น	รูปร่างตัวอักษร	คำอธิบายลักษณะ
			ลงในระนาบเดียวกับจุดเริ่ม
ん -n อึ้น	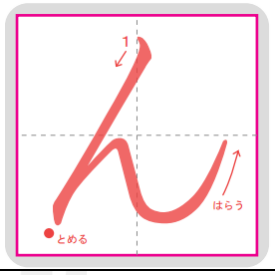	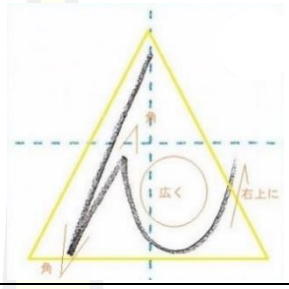	**คันจิต้นแบบ【无】** เขียนให้อยู่ในรูปแบบสามเหลี่ยมด้วยเส้นเดียวโดยลากเป็นเส้นเฉียงจากนั้นหักมุมขึ้นแล้วหักมุมลงด้วยเส้นโค้งปล่อยปลายตรงเส้นกลางแนวนอน

จากหลักการเขียนตัวอักษรฮิระงะนะสามารถค้นหาวิธีการเขียนตัวอักษรคะตะคะนะและคันจิได้ตาม QR CODE ต่อไปนี้

QR CODE ลำดับเส้นในการเขียนตัวอักษรคะตะคะนะ

QR CODE หลักในการเขียนตัวอักษรคะตะคะนะ

QR CODE หลักในการเขียนตัวอักษรคันจิ

ใบกิจกรรมที่ 1

1. ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ (150 ชั่วโมง)
2. ศึกษาใบกิจกรรม
3. สื่อ YouTube เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ ดังนี้

3.1 คำศัพท์เกี่ยวกับการทำงาน

https://www.youtube.com/watch?v=it-WW7DUIXU

3.2 คำศัพท์เกี่ยวกับช่างไฟฟ้า

https://www.youtube.com/watch?v=gggDGxFr2yk&list=PLwbaL3B88hrJ7n4571wyB2NrNEFAj7N9c&index=10

3.3 ทบทวนคำศัพท์ใช้ทำงาน

https://www.youtube.com/watch?v=OiT0niTDum0

3.4 ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในงานบริการ

https://www.youtube.com/watch?v=mHIf-Tts6xE

3.5 ศัพท์ช่างสำหรับทำงาน

https://www.youtube.com/watch?v=g5laScLIUPk&list=PLwbaL3B88hrJ7n4571wyB2NrNEFAj7N9c&index=9

3.6 ประโยคภาษาญี่ปุ่นที่ใช้บ่อยในบริษัท

https://www.youtube.com/watch?v=Ync7DFNFJOY&t=45s

ใบกิจกรรมกลุ่ม

1. ชื่อกลุ่ม .....

2. สมาชิกกลุ่ม

1.....ประธานกลุ่ม

2.....กรรมการ

3.....กรรมการ

4.....กรรมการ

5.....กรรมการและเลขานุการ

3. กิจกรรมสร้างบทสนทนา

คำสั่ง : ให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันนำเนื้อหาที่ได้ศึกษามาจัดทำบทสนทนาที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการทำงาน ความยาวไม่ต่ำกว่า 10 ประโยค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ 150 ชั่วโมง

PART I การฟัง

ฟังบทสนทนาแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

1) 女の人は空港までどうやって行きますか。どうしてですか。

____電車____で行きます。_____早い_____ですから。

2) 2人はどこで会いますか。

_____きっさてんの前_____で会います。

3) 待ち合わせの時間と待ち合わせの場所はどうしますか。

___6時半___に____レストラン_____の____入り口____で会います。

4) カーラさんはどうして遅れますか。

_____町に迷う____から。

5) 男の人の名前はどいう意味ですか。

__一番目の男の子__という意味です。

ฟังเนื้อเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

シンさんに友達のかわのさんからメールが来ました。

○
○
×
○
○

1) シンさんは今、福岡にいます。
2) かわのさんのお母さんとお父さんは福岡に住んでいます。
3) かわのさんは福岡で何もしませんでした。
4) 休みが短かったので、かわのさんは旅行しませんでした。
5) かわのさんは東京で働いています。

PART II การพูด

จงนำคำที่กำหนดให้เติมลงในบทสนทนาและผันรูป(หากจำเป็น)ให้ถูกต้อง

つくります	歴史的	やすい
住みます	出発します	

1) 中村：これが京都の町です。

1) キム：わあ、____歴史的____お寺や神社が町中にありますね。

中村：はい。京都は8世紀の終わりに、天皇によって___つくります___。

ここが御所。天皇が____住みます____ところで、京都の中心でした。

キム：へえ、そうですか。

ルパ：あのう、道がまっすぐでわかり____やすい_____ですね。

中村：はい。この町はとても計画的につくられていますからね。

じゃあ、___出発します____。

入る　　どうですか　　もう　　あまり

2) A：そのケーキ（　どうですか　）。
B：（　あまり　）甘くなくて、とてもおいしいですよ。
　中に何が（　　入る　　）いますか。
A：レモンがちょっと（　　入る　　）います。
B：ふうん、そうですか。
A：（　　もう　　）少しどうですか。
B：ありがとうございます。でも、もうおなかがいっぱいで…。

PART III การอ่าน

1) ブログを読んで質問に答えてください。
＜Y さんのブログ＞

今日、S さんと美術館に行きました。待ち合わせの時間は 2 時半でした。
ちょっと道を間違えました。でも、2 時 20 分ごろ美術館に着きました。
よかった！S さんもいました。S さんはいつもはやいなあ。
私たちは 4 時までいろいろな絵を見ました。とても楽しかったです。

＜S さんのブログ＞

Y さんはいいともだちです。でも、今日は…。
Y さんと 2 時に美術館の前で待ち合わせをしました。
私は 1 時 50 分ごろ着きました。Y さんは 2 時 20 分ごろ来ました。
おそい！！どうして？Y さんは何も言いませんでした。
今日はあまり楽しくなかったです。

	Y さん	S さん
① 待ち合わせの時間は何時でしたか。	2 時半でした	2 時でした
② 待ち合わせ時間に遅れましたか。	遅れなかった	遅れなかった
③ 友達は遅れましたか。	遅れなかった	遅れました
④ 今日は楽しかったです。	とても楽しかったです	あまり楽しくなかったです

2) ボランティアぼしゅうのはりがみを読んで答えてください。
(ただしい〇、ただしくない×)

日本祭り

ボランティアスタッフ募集中

今年も日本祭りの季節になりました。いっしょにやりましょう！

① ボランティアの仕事
さつえい・しかい・つうやく・受付（2 人ずつ）、会場スタッフ（25 人）、マンガ教室の先生（3 人）、日本のおどりが教えられる人（10 人）

② 説明会
10 月 2 日に説明会があります。（ふじホテル 10：30〜11：30）
説明会にさんかできない人は会場の仕事をお願いします。

③ お礼
お昼ご飯…3 日間、日本料理のお弁当がもらえます。日本祭りの T シャツ・帽子・うちわ…1 人 1 つずつもらえます。

④ 連絡先
質問があったら、電話かメールで連絡してください。
藤井のりか（090-2345-67XX、Norika_Fujii@marugoto.com）

○
×
○
○
○

① 日本祭りの前の日にホテルで説明会を開きます。
② 説明会に行けない人はできる仕事が何もありません。
③ 3 日間、お昼に日本料理が食べられます。
④ T シャツ、ぼうし、うちわの中から 1 つもらえます。
⑤ 聞きたいことがあったら、電話をしてもメールで聞いてもいいです。

3) （　　）に言葉や数字をかいてください。

あなたはネットショッピングをしますか？ 調査の結果、ネットショッピングをよくする人が 39%、したことがある人が 51%で、全体の 90%の人がネットショッピングの経験があることがわかりました。 よくする理由は、「安い」が 64.5%、「店に行かないで買える」が 52.7%、「商品を比べられる」が 49.9%、「時間を気にしないで買い物できる」が 41.9%という結果でした。 したくない理由は「商品を見ないで買うのは心配」が 63.1%、「クレジットカードを使いたくない」が 46.4%、「本当に届くか心配」が 40.9%などでした。

① （ 90 ）%の人がネットショッピングの経験がある。
② したくない人は（ 10 ）%しかいない。
③「ネットショッピングをよくする」理由の中で一番多いのは、「（ 安い ）」です。
④「ネットショッピングをしたくない」理由の中で一番多いのは、「（ 商品を見ないで買うのは心配 ）」です。

PART IV การเขียน (ให้คะแนนความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์)

1) 自己紹介を書いてください。

_____
_____
_____
_____
_____

2) あなたの町にはどんなおもしろいところがあるか。ともだちにしょうかいしてください。

ここは_____です。
_____
_____
_____

ぜひ行ってみてください。

3) メールで遅刻の連絡を書いてください。

件名：遅れます すみません。 ＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿遅れます。 じゃあ、またあとで。	件名：Re：遅れます。 わかりました。 気を付けて来てください。

4) 私のエコ活動

私は＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿ために＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿ようにしています。＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿。
それから、＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿ために＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿＿ようにしています。できることを少しずつしたいと思います。

Module 2

การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

(จำนวน 6 ชั่วโมง)

โปรดอ่านแนวการเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วจึงศึกษาเนื้อหาสาระและปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด

บทนำ

สื่อการสอนนับว่าเป็นสิ่งที่มีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอนนับแต่ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและ ผู้เรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจความหมายของ เนื้อหาบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการไม่ว่าสื่อนั้นจะเป็นสื่อในรูปแบบใดก็ตามล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูสามารถใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้
2. เพื่อให้ครูสามารถเลือกเนื้อหาในการผลิตสื่อได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหา

1. การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
2. การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ

วิธีการพัฒนา

1. การปฏิบัติจริง
2. การศึกษาด้วยตนเอง
3. การเรียนรู้จากการทำงาน
4. การฝึกอบรม
5. การเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยี

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. สื่อ YouTube
2. Application ผลิตสื่อการสอน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม
2. ประเมินผลจากการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
3. ประเมินผลจากแบบทดสอบ

การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

ระบบการผลิตสื่อการสอน

1. สำรวจความต้องการ การผลิตสื่อเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง จะต้องสำรวจความต้องการของผู้ใช้ ความต้องการของผู้ใช้อาจจะได้มาจากการแสดงความต้องการของผู้ใช้โดยตรง หรือจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจ

2. กำหนดเป้าหมายการผลิต เมื่อทราบความต้องการของผู้ใช้แล้ว ก็จะนำเอาความต้องการมาประเมิน จัดลำดับความสำคัญ แล้วกำหนดเป้าหมายการผลิต

3. วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายย่อมมีความแตกต่างกันในด้านคุณลักษณะบางประการ ผู้ผลิตจะต้องศึกษาแนวโน้มความแตกต่างของกลุ่มในด้านต่าง ๆ

4. กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม การกำหนดจุดมุ่งหมายการผลิตสื่อ ควรกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเพื่อให้สามารถตรวจสอบผลได้

5. วิเคราะห์และจัดทำเนื้อหา โดยนำเนื้อหาที่จะผลิตสื่อมาวิเคราะห์หาความเหมาะสมในการจัดรูปแบบการนำเสนอและจัดลำดับเรื่องราว

6. เลือกประเภทสื่อที่จะผลิต เนื้อหาหนึ่ง ๆ อาจผลิตสื่อได้หลายประเภท ในการตัดสินใจว่าจะผลิตเป็นสื่อประเภทใดนั้น จะต้องนำมาพิจารณาหาความเหมาะสมอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาองค์ประกอบเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการผลิต ลักษณะของเนื้อหา ขีดความสามารถในการผลิตของหน่วยงานผลิตหรือผู้ผลิต เป็นต้น

7. ผลิตสื่อ กระบวนการผลิตสื่อจะต้องแตกต่างกันไปตามประเภทของสื่อ เช่น สื่อประเภทเรื่องราวต่อเนื่อง ก็จะต้องจัดทำบัตรเรื่อง เขียนบท ถ่ายทำ บันทึกเสียง ถ้าเป็นสื่อประเภทวัสดุสามมิติ ก็ต้องเขียนโครงร่างการออกแบบ ทำพิมพ์เขียวก่อน เป็นต้น

8. ทดลองเบื้องต้น เป็นการทดลองเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องเบื้องต้น เช่น ภาษา ขนาด สัดส่วน และคุณภาพทางเทคนิคอื่น ๆ เป็นต้น อาจทำเป็นขั้นตอนย่อย ๆ เป็นต้นว่า ทดลอง 1 คน 3 คน 6 คน

9. ทดลองภาคสนาม เป็นการนำสื่อไปทดลองกับกลุ่มผู้เรียนจริง แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลประสิทธิภาพของสื่อนั้น ๆ เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ดี ก่อนการนำออกไปใช้จริง

10. การนำไปใช้และปรับปรุง การนำสื่อที่ผ่านการทดลองภาคสนามแล้วไปใช้อาจจะยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง เมื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน จึงควรแก้ไขปรับปรุงเป็นระยะ

ระบบการเลือกสื่อการสอน

การนำเอาสื่อมาใช้ในการสื่อความหมายได้มีการพัฒนาเรื่อยมา จากสื่อที่ใช้สัญลักษณ์รูป มาจนถึงสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ โดยธรรมชาติแล้วสื่อแต่ละประเภทจะมีคุณค่าอยู่ในตัวของมันเอง เพียงแต่ว่าผู้ผลิตจะสามารถ ดึงเอาคุณค่านั้นมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด สื่อใดก็ตามหากมีการวางแผนแล้วดำเนินการผลิตการใช้อย่างมีระบบ ย่อมเกิดประโยชน์ทางการศึกษาตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ กูดแมน (Irwin Goodman) ได้แสดงระบบการเลือกสื่อไว้ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม โดยพิจารณาดูว่าในจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมได้กำหนดผู้เรียนแสดงพฤติกรรมโดยการดู การฟังหรือการกระทำ

2. วิเคราะห์ผู้เรียน ให้พิจารณาดูว่าคุณลักษณะของผู้เรียน (อายุ ระดับชั้น ระดับสติปัญญา พัฒนาการทางการอ่าน ลักษณะทางร่างกาย พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น) จะบ่งบอกได้ว่าจะสามารถใช้สื่ออะไรกับเด็กคนนั้นหรือ กลุ่มนั้นได้บ้าง

3. พัฒนาคุณค่าเบื้องต้นของสื่อประสม โดยพิจารณาดูว่ามีสื่ออะไรบ้าง ที่จะสามารถนำมาใช้เพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้และใช้กับกลุ่มผู้เรียนที่มีลักษณะตามที่ต้องการดังกล่าวแล้วจะเกิดประโยชน์สูงสุด

4. วิเคราะห์วิธีการนำเสนอและเครื่องมือที่ใช้ โดยพิจารณาวิธีการนำเสนอที่จะใช้ได้อย่างเหมาะสมและในการนำเสนอนั้นมีสื่ออะไรบ้าง จะต้องเตรียมเครื่องมือประเภทใดในการนำเสนอครั้งนั้น

5. นำเสนอเครื่องมือ โดยการสำรวจดูว่าเครื่องมือเทคโนโลยีทางการศึกษาที่คาดว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับ การเรียนครั้งนี้มีอยู่ในสถานศึกษาหรือไม่ ถ้าไม่มีจะซื้อหรือหามาได้ด้วยวิธีใด

6. วิเคราะห์และสำรวจสื่อที่ต้องการ โดยการวิเคราะห์สื่อที่มีอยู่ในสถานศึกษาว่ามีอะไรบ้างที่เหมาะสำหรับ การสอนเนื้อหานั้น ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้และจะต้องทำการวิเคราะห์ด้วยว่ามีสื่ออะไรบ้างที่ต้องการ แต่ไม่มี

7. วิเคราะห์และสำรวจขีดความสามารถในการผลิตสื่อ โดยวิเคราะห์ขีดความสามารถของหน่วยงานผลิตสื่อว่า สามารถผลิตสื่อที่ไม่ให้บริการหรือไม่มีขายได้หรือไม่ ถ้าผลิตได้จะต้องวิเคราะห์ต่อไปอีกว่ามีงบประมาณที่จะใช้ในการผลิตหรือไม่และได้มาจากไหน

8. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของวิธีการนำเสนอและสื่อทางเลือก โดยการพิจารณาดูว่าสื่อต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้กับ วิธีการนำเสนอนั้น ๆ มีความเหมาะสมทั้งในแง่คุณภาพและราคาเพียงใดแล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญสำหรับการเลือก

9. เลือกวิธีการและสื่อที่มีประสิทธิภาพสูง โดยเลือกตัวเลือกที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสมกับวิธีการนำเสนอ

10. เลือกสื่อหรือผลิตสื่อที่ต้องการ ในขั้นนี้ ผู้ใช้จะได้สื่อที่ต้องการแต่ถ้าสื่อนั้นไม่มีก็จะนำไปผลิตด้วย ระบบการผลิตสื่อ

11. ใช้และประเมินสื่อที่เลือก ก่อนการใช้จริงอาจทดลองการใช้เสียก่อนเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ แล้วจึงนำสื่อไปใช้ในสถานที่จริง และการใช้ต้องมีการประเมินผลการใช้ โดยการสังเกตปฏิกิริยาของผู้เรียน และหาข้อมูลประสิทธิภาพของสื่อไปด้วย

12. ย้อนวงจรเลือกถ้าจำเป็น ถ้าเลือกสื่อที่ใช้ไม่ได้ผล ไม่บรรลุเป้าหมาย เมื่อนำไปใช้จริงก็อาจใช้ระบบตรวจสอบ การเลือกใหม่ เพื่อหาทางเลือกที่ดีกว่านี้ได้

ระบบการใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการสอนนั้น ผู้สอนควรจะได้มีการวางแผนอย่างเป็นระบบในการใช้เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน

เป็นการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนเพื่อที่ผู้สอนจะได้ทราบว่า ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนมากน้อยเพียงใดทั้งนี้เพราะการที่จะใช้สื่อให้ได้ผลดี ย่อมจะต้องเลือกสื่อให้มีความสัมพันธ์กับลักษณะผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องคำนึงถึงลักษณะทั่วไปและลักษณะเฉพาะของผู้เรียน เช่น การกำหนดลักษณะทั่วไป ซึ่งได้แก่ อายุ ระดับความรู้ สังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของผู้เรียนแต่ละคน ถึงแม้ว่าลักษณะทั่วไปของผู้เรียนจะไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทเรียนก็ตามแต่ก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้สอนสามารถตัดสินระดับของบทเรียนและเพื่อเลือกตัวอย่างของเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ ส่วนลักษณะเฉพาะของผู้เรียนแต่ละคนนั้น นับว่ามีส่วนสำคัญโดยตรงกับเนื้อหาบทเรียน

ตลอดจนสื่อการสอนและวิธีการที่จะนำมาใช้ในการสอน สิ่งที่ต้องนำมาใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย

1.1. ทักษะที่มีมาก่อน (prerequisite skill) เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน หรือทักษะที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนนั้นว่ามีอะไรบ้าง ก่อนที่จะเรียน

1.2. ทักษะเป้าหมาย (target skill) ผู้เรียนมีความชำนาญในทักษะที่จะสอนนั้นมาก่อนหรือไม่ เพื่อจะได้สอนให้ตรงกับที่วางจุดมุ่งหมายไว้

1.3. ทักษะในการเรียน (study skill) ผู้เรียนมีความสามารถขั้นต้นทางด้านภาษา การอ่านเขียน การคำนวณ ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยในการเรียนรู้นั้นในระดับมากน้อยเพียงไร

1.4. เจตคติ (attitudes) ผู้เรียนมีเจตคติอย่างไรต่อวิชาที่จะเรียนนั้น การวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนนั้นถึงแม้ว่าจะเป็นการกระทำเพียงผิวเผินก็ตาม แต่ก็สามารถนำไปใช้ในการเลือก สื่อที่เหมาะสมได้ เช่น หากผู้เรียนมีทักษะในการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์ก็สามารถช่วยได้ด้วยการใช้สื่อประเภทที่มิใช่สื่อสิ่งพิมพ์ หรือถ้าหากผู้เรียนในกลุ่มนั้นมีความแตกต่างกันมาก ก็สามารถให้เรียนด้วยชุดการเรียนรายบุคคลได้

การวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนอาจจะทำได้ยากเป็นบางครั้ง ทั้งนี้เพราะผู้สอนอาจมีเวลาน้อยที่จะสังเกต หรือผู้เรียน อาจเป็นผู้มาจากที่อื่นที่เข้ามาเรียนหรือรับการอบรม แต่ก็สามารถกระทำได้ด้วยการสนทนากับผู้เรียนหรือผู้ร่วมชั้นอื่น ๆ หรืออาจมีการทดสอบก่อนเรียนเพื่อดูพื้นฐานของผู้เรียนก็ได้

2. การกำหนดจุดประสงค์

วัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่ตั้งขึ้นเพื่อคาดหวังว่าผู้เรียนจะสามารถบรรลุในสิ่งต่าง ๆ ที่ตั้งหรือกำหนดไว้ การตั้งหรือกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนนั้นก็เพื่อ

2.1. ผู้สอนจะได้ทราบว่าการเรียนการสอนนั้นมีวัตถุประสงค์อะไร เพื่อสะดวกในการเลือกสื่อและวิธีการให้ถูกต้อง วัตถุประสงค์นี้จะช่วยในการจัดลำดับกิจกรรมการเรียนและสร้างสิ่งแวดล้อม หรือประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น

2.2. ช่วยในการประเมินผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง เพราะผู้สอนจะไม่ทราบเลยว่าผู้เรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ถ้าไม่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ก่อนล่วงหน้า

2.3. ช่วยให้ผู้เรียนทราบว่า เมื่อเรียนบทเรียนนั้นแล้วจะสามารถเรียนรู้หรือกระทำอะไรได้บ้าง การกำหนดวัตถุประสงค์ ควรประกอบด้วย

1) การกระทำ (performance) เป็นสิ่งที่คาดหวังว่าผู้เรียนจะสามารถกระทำอะไรได้บ้างภายหลังจากการเรียนแล้ว ซึ่งการกระทำนั้นต้องเป็นสิ่งที่สังเกตเห็นได้

2) เงื่อนไข (Conditions) เป็นข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่ตั้งขึ้นโดยรวมอยู่ภายใต้การกระทำนั้น

3) เกณฑ์ (Criteria) เพื่อเป็นการตัดสินการกระทำนั้นว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่

เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์แล้ว ควรมีการแบ่งประเภทหรือระดับของขอบเขตการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์หรือแนวทางในการตัดสินว่า การเรียนรู้นั้นจะครอบคลุมแนวของทักษะหรือพฤติกรรมอะไรบ้าง จึงต้องมีการกำหนดเป็น "วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม" ซึ่งควรจะประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- พุทธิพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพื่อวัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ สติปัญญาและการพัฒนา เป็นต้น

- จิตพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ทางด้านความคิด ทัศนคติ ความรู้สึกค่านิยม และการเสริมสร้างทางปัญญา

- ทักษะพิสัย เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกระทำ การแสดงออกหรือการปฏิบัติ

3. การเลือก ดัดแปลง หรือออกแบบสื่อ

การที่จะมีสื่อวัสดุที่เหมาะสมในการเรียนการสอน สามารถทำได้ 3 วิธี คือ

3.1. เลือกจากสื่อที่มีอยู่แล้ว ส่วนใหญ่ในสถาบันการศึกษามักจะมีทรัพยากรที่สามารถใช้เป็นสื่อได้อยู่แล้วดังนั้น สิ่งที่ผู้สอนต้องกระทำคือ ตรวจสอบดูว่ามีสิ่งใดที่จะใช้เป็นสื่อได้บ้าง โดยเลือกให้ตรงกับลักษณะผู้เรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียน เช่น สื่อที่มีอยู่มีเนื้อหาข้อมูลและกิจกรรมที่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ และการเลือกสื่อนั้นย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการสอนในบทเรียนและข้อจำกัดของสถานการณ์การเรียนการสอนด้วย

3.2. ดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้ว ให้ใช้ได้ดีและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ย่อมขึ้นกับเวลาและงบประมาณในการดัดแปลงสื่อนั้นด้วย เช่น มีภาพยนตร์เสียงในฟิล์มเป็นภาษาอังกฤษ ถ้ามีการแปลเป็นภาษาไทยแล้วบันทึกเสียงลงใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนชมและฟังเข้าใจง่ายขึ้น จะคุ้มกับเวลาและการลงทุนหรือไม่ เหล่านี้เป็นต้น

3.3. การออกแบบสื่อใหม่ กรณีที่ไม่มีสื่อเดิมอยู่ หรือสื่อที่มีอยู่แล้วไม่สามารถนำมาดัดแปลงให้ใช้ได้ตามที่ต้องการผู้สอนย่อมต้องมีการออกแบบและจัดทำสื่อใหม่ ซึ่งต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น ต้องให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียนและลักษณะของผู้เรียน มีงบประมาณในการจัดทำเพียงพอหรือไม่ มีเครื่องมือและผู้ชำนาญในการจัดทำสื่อหรือไม่ เหล่านี้เป็นต้น

การใช้สื่อเป็นขั้นของการกระทำจริง ซึ่งผู้สอนจะต้องดำเนินการดังนี้

1. ดูหรืออ่านเนื้อหาในสื่อเหล่านั้นก่อนเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้า เช่น ดูสไลด์หรือวีดีทัศน์เพื่อศึกษาเนื้อหาให้แม่นยำก่อนนำไปสอน หรืออ่านบทวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นร่วมด้วย

2. จัดเตรียมสถานที่ ที่นั่งเรียน อุปกรณ์เครื่องมือ และสิ่งต่าง ๆ เพื่อความสะดวกเรียบร้อยก่อนการสอนและควรต้องทดลองอุปกรณ์ที่จะใช้ก่อนว่าใช้ได้ดีหรือไม่

3. เตรียมตัวผู้เรียน โดยการใช้สื่อนำเข้าสู่บทเรียน ถ้ามีการฉายวีดีทัศน์หรือภาพยนตร์ให้ชม ก็ควรจะต้องสรุปเนื้อหาเรื่องที่จะชมนั้นให้ผู้เรียนทราบเสียก่อนว่าเกี่ยวข้องกับทบเรียนอย่างไรบ้าง เป็นการแนะนำก่อนล่วงหน้าและเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน

4. ควบคุมชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจในสื่อที่นำเสนอนั้น

4. การกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน

การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และเปิดโอกาสให้มีการตอบสนองนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ซึ่งผู้เรียนจะมีการตอบสนองหรือไม่และมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับสื่อที่นำมาใช้ สื่อบางชนิดเมื่อใช้แล้วจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ เช่น การให้อ่านข้อความในหนังสือหรือดูภาพ จะทำให้ผู้เรียนมีการอภิปรายจากสิ่งที่อ่านหรือเห็น ผู้เรียนย่อมมีการตอบสนองเกิดขึ้นได้ทันทีและง่ายกว่าการให้ดูภาพยนตร์ ทั้งนี้เพราะการดูภาพยนตร์ถ้าจะให้ดูรู้เรื่องจริง ๆ แล้วควรจะต้องดูให้จบเรื่องเสียก่อนแล้วจึงอภิปรายกัน ซึ่งจะดีกว่าหยุดดูทีละตอนแล้วอภิปราย เพราะจะทำให้มีการขัดจังหวะเกิดความไม่ต่อเนื่องในการดู อาจทำให้ไม่เข้าใจหรือจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถมีการ ตอบสนองโดยเปิดเผย (overt response) โดยการพูดออกมา หรือเขียน และการตอบสนองภายในตัวผู้เรียน (convert response) โดยการท่องจำหรือคิดในใจ เมื่อผู้เรียนมีการตอบสนองแล้วผู้สอนควรให้การเสริมแรงทันทีเพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าตนมีความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องหรือไม่ การเรียนการสอนโดยการให้ทำแบบฝึกหัด การตอบคำถาม การอภิปราย หรือการใช้บทเรียนแบบโปรแกรม จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการตอบสนองและได้รับการเสริมแรงระหว่างการเรียน การประเมินผล การประเมินสามารถกระทำได้ 3 ลักษณะ คือ

4.1. การประเมินกระบวนการสอน เพื่อเป็นการประเมินว่าสามารถบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ทั้งในด้านผู้สอน สื่อการสอน และวิธีการสอน โดยในการประเมินสามารถทำได้ทั้งในระยะก่อน ระหว่าง และหลังการสอน

4.2. การประเมินความสำเร็จของผู้เรียน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ว่ามีเกณฑ์เท่าใด การวัดผลอาจทำได้ด้วยการทดสอบ การสอบปากเปล่า หรือดูจากผลงานของผู้เรียน

สิ่งสำคัญที่สุดที่จะทราบว่าผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมากน้อยเท่าใด คือ สังเกตจากการปฏิบัติและการแสดงออกของผู้เรียนนั้น ๆ

4.3. การประเมินสื่อและวิธีการสอน โดยการให้ผู้เรียนมีการอภิปรายและวิจารณ์การใช้สื่อ และเทคนิควิธีการสอนว่าเหมาะสมมากน้อยเพียงใด การปรับปรุงแก้ไข เป็นการนำเสนอผลที่ได้จากการประเมินมาตรวจสอบการใช้สื่อทั้งระบบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการใช้สื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ

ห้องเรียน 4.0’ แอปพลิเคชัน ที่น่าโหลดไว้ใช้ในห้องเรียน

1. Plickers

Plickers เป็นแอปพลิเคชัน ที่ใช้สแกน AR Code เพื่อเพิ่มความเร็วและง่ายในการเก็บข้อมูลในห้องเรียน โดยนักเรียนจะมีกระดาษของตัวเองคนละใบที่มี ID ใช้ตอบคำถาม A, B ,C, D ได้ เวลาครูเช็คชื่อหรือถามคำถามเพื่อเก็บคะแนน ก็แค่ให้นักเรียนชูกระดาษแผ่นนั้นขึ้นมา แล้วครูก็แค่เปิดแอปพลิเคชัน สแกน ก็จะเห็นคำตอบแบบเรียลไทม์บนหน้าจอได้เลย และแอปพลิเคชัน ก็จะเก็บไว้เป็นสถิติให้ด้วย ตอนนี้ก็มีบางโรงเรียนและมหาวิทยาลัยที่เริ่มเอาไปใช้ในห้องกันแล้ว

โหลดใช้ได้ที่ https://www.plickers.com

https://www.youtube.com/watch?v=b6VTaiQEjSw

2. Kahoot!

Kahoot! เป็นแอปพลิเคชัน ที่ช่วยให้ครูสามารถสร้างแบบทดสอบเก็บคะแนน โดยที่นักเรียนอาจจะไม่รู้สึกว่าเป็นการสอบเลย (หรือจะทดลองให้นักเรียนสร้าง Quiz ให้เพื่อนเล่นก็ยังได้) เพราะแอปพลิเคชัน นี้มีลูกเล่นหวือหวาอย่างนับเวลาถอยหลัง บอกว่าข้อนั้นมีใครตอบถูกบ้าง หรือมีการจัดอันดับคนที่มีคะแนนขึ้นนำเมื่อคำถามแต่ละข้อผ่านไป แถมสุดท้ายครูยังได้รีพอร์ตผลคะแนนของเด็กแต่ละคนมาในรูปแบบ excel สะดวกกับการนำไปประมวลผลต่ออีกด้วย

โหลดใช้ได้ที่ https://kahoot.com

https://youtu.be/9xZD5aeYayo

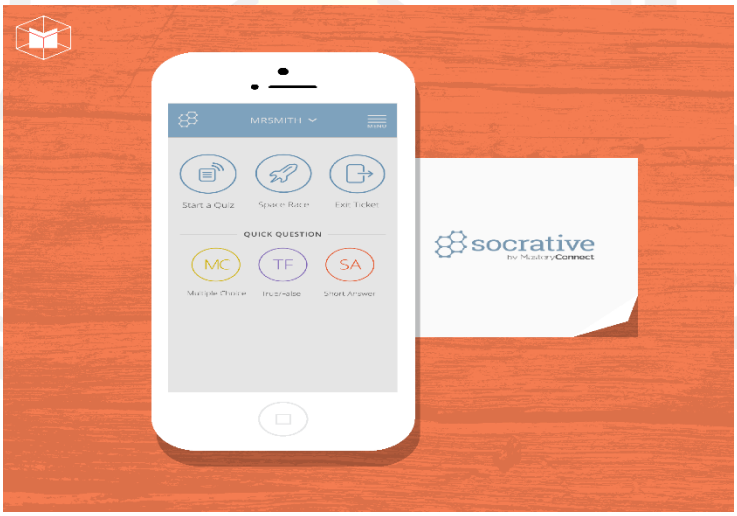

3. Socrative

เป็นแอปพลิเคชัน สำหรับสร้างแบบทดสอบอีกตัว แต่จะมีฟังก์ชั่นที่ล้ำกว่านิดหน่อย คือ ไม่ได้มีแค่ให้ตอบแบบช้อยส์อย่างเดียว แต่สามารถดีไซน์คำถามแบบถูก-ผิด หรือให้นักเรียนพิมพ์คำตอบลงไปได้ สามารถแบ่งให้แข่งกันเป็นทีมก็ยังได้ เมื่อตอบคำถามครบ แอปพลิเคชัน ก็สามารถสรุปออกมาเป็นเกรดให้ได้เลย พร้อมกับทำรีพอร์ตให้ครูเก็บไว้พัฒนาการสอนได้อีกด้วย

ดาวน์โหลด : https://www.socrative.com
https://youtu.be/tZC6AlpXKIM

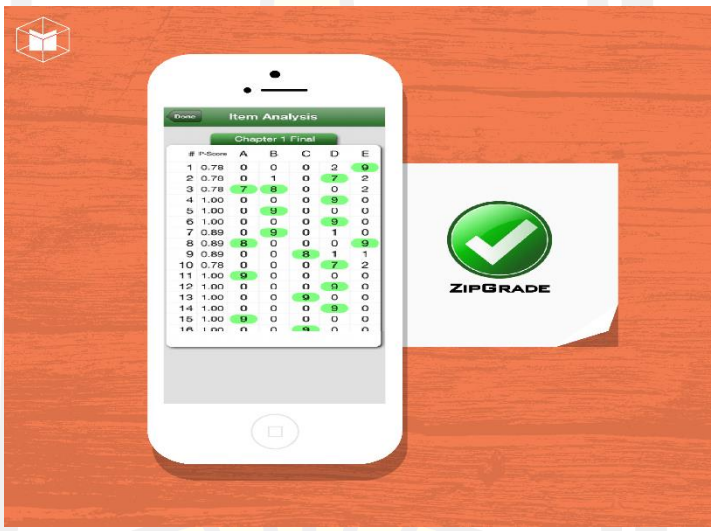

4. Zipgrade

คุณครูไม่ต้องเหนื่อยตรวจข้อสอบเป็นกองๆ ส่วนเด็ก ๆ ก็ไม่ต้องรอลุ้นเกรดกันนานถ้าลองใช้แอปพลิเคชัน นี้ ในการตรวจและประมวลผลกระดาษข้อสอบแบบที่ระบาย 2B เป็นวงๆ มั่นใจได้ว่าถูกว่าแม่นกว่า แถมยังบอกค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุดและสูงสุดของคะแนนสอบ ให้ตัดเกรดได้อย่างรวดเร็ว แอปพลิเคชัน นี้ยังน่าจะช่วยลดแรงลดเวลาให้กับการจัดสอบระดับประเทศหลายๆ วาระได้ด้วย

ดาวน์โหลด : https://www.zipgrade.com
https://youtu.be/2qDZrvRR5sw

Module 3

การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

(จำนวน 4 ชั่วโมง)

โปรดอ่านแนวการเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วจึงศึกษาเนื้อหาสาระและปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด

บทนำ

ความรักและเชื่อมั่นในอาชีพของตนย่อมทำให้ทำงานอย่างมีความสุขและมุ่งมั่น อันจะส่งผลให้อาชีพนั้นเจริญรุ่งเรืองและมั่นคง ดังนั้นครูย่อมรักและศรัทธาในอาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูด้วยความเต็มใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
2. เพื่อให้ครูมีคุณลักษณะที่ดี

เนื้อหา

1. คุณลักษณะที่ดีของครู
2. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

วิธีการพัฒนา

1. การปฏิบัติจริง
2. การศึกษาด้วยตนเอง
3. การเรียนรู้จากการทำงาน
4. การฝึกอบรม
5. การเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยี

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. สื่อ YouTube
2. Application ผลิตสื่อการสอน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม
2. ประเมินผลจากการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
3. ประเมินผลจากแบบทดสอบ

คุณลักษณะที่ดีของครู

คุณลักษณะที่ดีของครู หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดีหรือลักษณะที่ดีของครูและ เป็นลักษณะที่ต้องการของสังคม ลักษณะครูที่ดีควรมีความรักและความเมตตาต่อศิษย์มีความเสียสละ หมั่นเพียรศึกษา ปรับปรุงวิธีการสอน เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ต้องมีความเข้าใจและเอาใจใส่ตัวศิษย์ทุกคน เป็นกำลังใจและช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับศิษย์เพื่อให้เขาเป็นคนใฝ่เรียนรู้เป็นแบบอย่างที่ดี มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครูมีจิตวิญญาณของความเป็นครู สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี มีวิธีการสอนที่หลากหลาย มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยุติธรรม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมถึงยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

คุณลักษณะของครูที่ดี 10 ประการ

1. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง ความประพฤติทั้งทางกายและวาจาและใจที่แสดงถึงความเคารพ ในกฎหมายระเบียบประเพณีของสังคม และความประพฤติที่สอดคล้องกับอุดมคติหรือความหวังของตนเอง โดยให้ยึดส่วนรวมสำคัญ กว่าส่วนตัว

2. ความซื่อสัตย์สุจริตและความยุติธรรม หมายถึง การประพฤติที่ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบ หรือคดโกงผู้อื่นหรือส่วนรวม ให้ยึดถือหลักเหตุผลระเบียบแบบแผนและกฎหมายของสังคมเป็นเกณฑ์

3. ความขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาอาชีพ หมายถึงความประพฤติที่ไม่ทำให้เสียเวลาชีวิต และปฏิบัติกิจอันควรกระทำให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม

4. ความสำนึกในหน้าที่และการงานต่าง ๆ รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ หมายถึง ความประพฤติที่ไม่เอารัดเอาเปรียบสังคมและไม่ก่อความเสียหายให้เกิดขึ้นแก่สังคม

5. ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม วิจารณ์และตัดสินอย่างมีเหตุผล หมายถึง ความประพฤติในลักษณะสร้างสรรค์และปรับปรุงมีเหตุมีผลในการทำหน้าที่การงาน

6. ความกระตือรือร้นในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีความรักและเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง ความประพฤติที่สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการอยู่ร่วมกันโดยยึดผลประโยชน์ของสังคมให้มากที่สุด

7. ความเป็นผู้มีพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ หมายถึง รู้จักบำรุงรักษากายและจิตใจให้สมบูรณ์ มีอารมณ์แจ่มใส มีธรรมะอยู่ในจิตใจอย่างมั่นคง

8. ความสามารถในการพึ่งพาตนเองและมีอุดมคติเป็นที่พึ่ง ไม่ไหว้วานหรือขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นโดยไม่จำเป็น

9. ความภาคภูมิและการรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของชาติ หมายถึง ความ ประพฤติที่แสดงออกซึ่งศิลปะและวัฒนธรรมแบบไทย ๆ มีความรักและหวงแหนวัฒนธรรมของตนเองและทรัพยากรของชาติ

10. ความเสียสละและเมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญ และความสามัคคีกัน หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออกถึงความแบ่งปัน เกื้อกูลผู้อื่น ในเรื่องของเวลากำลังกายและกำลังทรัพย์

คุณลักษณะ 10 ประการนี้เป็นทั้งแนวทางและเป้าหมายในการจัดการศึกษาและอบรมสั่งสอน นักเรียนของสถานศึกษาทุกระดับและเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาต้องถือปฏิบัติด้วยเช่นกัน

การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

คุณภาพของความเป็นครูนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยองค์ประกอบสำคัญหลายประการ ปัจจัยสำคัญเบื้องต้น ประการหนึ่งก็คือความศรัทธาในอาชีพครูความศรัทธานี้จะเป็นรากฐานที่จะช่วยให้การประกอบอาชีพครู เป็นไปได้ด้วยดีมีความสุขและก่อประโยชน์ให้กับผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายคือทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต ความศรัทธาในอาชีพครูเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังเพื่อให้เกิดความศรัทธาที่ถูกต้องเป็นไปในแนวทางที่สร้างสรรค์ เครื่องช่วยในการสร้างความศรัทธาที่ถูกต้องก็คือ หลักศาสนาที่ดี นั่นเอง

ครู คือ ผู้สร้างความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ ความสมบูรณ์ที่เกิดจากการให้อาหาร คือ การให้ชีวิต ความสมบูรณ์นี้เกิดจากการให้ความรู้ความฝึกฝน คือการให้ประสบการณ์ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เกิดการขัดเกลาให้กระบวนการทางความคิดของเด็กและเยาวชนของชาติคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น อีกทั้งเป็นคนดีมีคุณธรรมดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การที่จะประกอบอาชีพครูให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ครูจะต้องศึกษาหาความรู้และพัฒนาในด้านวิชาการตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับความเป็นผู้มีคุณสมบัติของครูที่ดี เช่น

1. มีจิตเมตตา แสดงความเอื้ออาทร สนใจทักทายนักเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ
2. ช่างสังเกต เอาใจใส่นักเรียนติดตามความเป็นไปของนักเรียนอยู่เป็นนิจ
3. มีท่าทีเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใสอารมณ์ดีมีความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน
4. รับฟังและเข้าใจความคิด ความต้องการของนักเรียน

5. มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งรอบตัว มองโลกในแง่ดีมีอารมณ์ขัน

6. มีปฏิภาณไหวพริบทันต่อเหตุการณ์และมีทักษะในการแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง

7. เป็นคนอดทนใจเย็น ใจกว้างและยอมรับข้อผิดพลาดทั้งของตนเองและผู้อื่นได้

8. แสดงความยินดีและเต็มใจช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาโดยไม่คิดหวังสิ่งตอบแทน

9. ยอมรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

การปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลจะมุ่งเน้น ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการ และมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและในหนึ่งแนวทางนั่นคือ ให้พัฒนาครูยุคใหม่ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ถ้าในวงการศึกษาของไทยมีครูที่มีจิตสำนึก มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีการพัฒนาด้านความรู้ และมีลักษณะการเป็นครูที่ดีประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีประกอบกับปัจจุบันครูได้รับการพัฒนาให้มีวิทยฐานะ มีเงินค่าตอบแทน อันจะส่งผลให้การดำรงชีวิตของครูมีเกียรติมีศักดิ์ศรีและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สาโรจ บัวศรี ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการเป็นครูที่ดีในด้านสมรรถภาพว่าต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สามารถทำการสอนได้เป็นอย่างดี โดยรู้จัก

1.1 ใช้หลักจิตวิทยาแห่งการเรียน

1.2 ใช้หลักการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็ก

1.3 ทำบรรยากาศที่เหมาะสมที่จะเกิดการเรียนรู้

1.4 วางแผนสำหรับการสอนอย่างถี่ถ้วน

1.5 ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

1.6 ใช้แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมเพื่อวัดผลการเรียนวิเคราะห์แก้ไขและรู้จักวัดผลโดยทั่วไป

1.7 ปกครองชั้นและบริหารงานต่าง ๆ ของชั้นได้อย่างเรียบร้อยและราบรื่นทำงานธุรการของโรงเรียนได้

2. สามารถอบรมแนะแนว และปกครองได้เป็นอย่างดี โดยรู้จัก

2.1 หลักการที่ว่า ถ้าทุกคนสร้างคุณธรรมและหลักธรรมต่าง ๆ ไว้ประจำตัวได้แล้ว

2.2 ใช้หลักการและวิธีการของการแนะแนว

2.3 สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบิดามารดาและผู้ปกครอง

2.4 ใช้ผลของการวิจัย และผลของการทดสอบต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ในการอบรม

3. สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี โดยรู้จัก

3.1 ร่วมในการวางแผนจัดการกิจกรรมในหลักสูตร หรือกิจกรรมร่วมหลักสูตรชนิดต่าง ๆ

3.2 รับหน้าที่และภาวะในการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านั้นตามแผน

3.3 รักษาสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ร่วมงานทั้งปวงของโรงเรียน

4. สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีและร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี โดยรู้จัก

4.1 ช่วยเหลือชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชน

4.2 ทำให้ชุมชนเข้าใจโรงเรียน และสนับสนุนในทางที่เหมาะสม

4.3 หาความร่วมมือจากมารดาบิดาของผู้ปกครอง

4.4 หาบุคคลอื่น และสิ่งต่าง ๆ ในชุมชนที่เป็นประโยชน์ในการสอน

4.5 ร่วมมือกับทางราชการปรับปรุงชุมนุมชน

5. สามารถเป็นครูชั้นอาชีพ โดยรู้จัก

5.1 เพิ่มพูนความรู้ให้แก่อาชีพครู โดยการเขียน การพูด การค้นคว้า การวิจัยการเป็นสมาชิกที่ดีของสมาคม หรือสถาบันทางการศึกษา

5.2 ยึดถือขนบธรรมเนียมของผู้เป็นครู และช่วยเหลือส่งเสริมเพื่อนครู

5.3 ส่งเสริมตัวเองให้งอกงามในทางวิชาการ ศึกษาอยู่เสมอ

5.4 ช่วยเหลือแนะนำผู้ที่เข้ามาเป็นครูใหม่ในโรงเรียนของตน

ธนู แสวงศักดิ์ มีความเห็นว่าลักษณะของครูที่ดีนั้นควรมี 5 ประการ ดังนี้

1. มีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี คือ ครูจะต้องสนใจ เอาใจใส่ต่อปัญหาของนักเรียน คอยตอบปัญหาให้กระจ่าง แนะแนว รู้จักระงับอารมณ์ อดทน วางตัวเหมาะสม ไม่สนิทสนมกับเด็กมากเกินไปไม่ทำให้ขายหน้า รู้จักเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินผลการสอน และให้กำลังใจให้นักเรียนอย่างมีเหตุผล

2. มีความรักในอาชีพครู มีส่วนช่วยแนะนำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ ทันสมัยต่อความรู้และกิจกรรมของครู

3. ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ มีความสามารถในอาชีพ

4. มีจรรยาครู ไม่แพร่ข่าวลือ ซื่อสัตย์ต่ออาชีพ ไม่ขโมยผลงานของคนอื่น ไม่ให้ร้ายผู้อื่น มีมารยาทในการติดต่อสายงานทางด้านราชการไม่นำผู้อื่นมาพูดให้นักเรียนฟัง

5. มีคุณสมบัติส่วนตัวดี มีสติปัญญาดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่ม มีความกระตือรือร้น เป็นกันเองกับนักเรียน

6. มีรูปร่างท่าทางดี มีใบหน้าสะอาด ตัดผมเรียบร้อยสุภาพ เสื้อผ้าสะอาดเรียบร้อย และเหมาะกับกาลเทศะ รักษาท่าทางให้สง่างาม ไม่สูบบุหรี่ หรือรับประทานอะไรระหว่างที่ทำการสอนอยู่

คุณลักษณะที่ดีของครูที่ดีจากผลการวิจัยฝ่ายโครงการของวิทยาลัยครูบ้านเจ้าพระยา ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่สังคมต้องการ โดยนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ในเขตกรุงเทพฯ เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้สรุปผล ดังนี้

1. ด้านความประพฤติควรมีความประพฤติที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ๆ และสังคม
2. ด้านความรู้ทางด้านวิชาการ ควรมีความรู้กว้างขวางนอกเหนือไปจากความรู้เฉพาะ
3. ด้านการสอนต้องรู้จักพัฒนาปรับปรุงการสอนของตนให้ได้ผลดี
4. ด้านการปกครองนักเรียน ควรฝึกนักเรียนให้มีวินัยควบคู่ไปกับการอบรมทางศีลธรรม
5. ด้านมนุษย์สัมพันธ์ของครู ครูควรสร้างความเข้าใจและคุณความดีของสังคม
6. ด้านบุคลิกภาพของครู ครูควรแต่งกายเหมาะสม มีอารมณ์มั่นคง มีเสียงพูดชัดเจน และมีลักษณะของความเป็นผู้นำ
7. ด้านการทำงานนอกเวลา และงานอดิเรกของครู เห็นว่าครูควรทำได้ไม่ขัดกฎหมาย หรือขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

ผลงานการวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดี เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีโดยการรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้บริหาร พระ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนทั้งสิ้น 7,762 คน มี ดังนี้

ครูที่ไม่ชอบมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย มี ดังนี้

1. ขาดความรับผิดชอบ
2. การเป็นคนเจ้าอารมณ์
3. ขาดความยุติธรรม
4. เห็นแก่ตัว
5. ประจบสอพอ

ครูที่ชอบมากที่สุด มีดังนี้

1. ตั้งใจสอนและสอนเข้าใจแจ่มแจ้ง
2. ความเข้าใจและเป็นกันเอง
3. ความรับผิดชอบ
4. มีความยุติธรรม
5. ความเมตตา
6. ร่าเริง แจ่มใส สุภาพ

7. มีวิธีสอนแปลก ๆ
8. มีอารมณ์ขัน
9. เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่

ความบกพร่องของครูจากมากไปหาน้อย มี ดังนี้

ชาย

1. ความประพฤติไม่เรียบร้อย
2. มัวเมาในอบายมุข
3. การแต่งกายไม่สุภาพ
4. การพูดจาไม่สุภาพ
5. ไม่รับผิดชอบการงาน

หญิง

1. การแต่งกายไม่สุภาพ
2. ความเป็นคนเจ้าอารมณ์
3. ประพฤติไม่เรียบร้อย
4. ไม่รับผิดชอบการงาน
5. ชอบนินทา
6. จู้จี้ขี้บ่น
7. วางตัวไม่เหมาะสม
8. คุยมากเกินไป

หน้าที่ของครูที่จำเป็นมากที่สุด คือ

1. สอนและอบรม
2. การเตรียมการสอน
3. หน้าที่ธุรการ เช่น ทำบัญชีเรียกชื่อและสมุดประจำวันชั้น
4. การแนะแนว
5. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
6. ดูแลอาคารสถานที่
7. ทำความเข้าใจเด็ก

ลักษณะของครูที่ดีเรียงตามลำดับ คือ

1. ความประพฤติเรียบร้อย

2. ความรู้ดี

3. บุคลิกการแต่งกายดี

4. สอนดี

5. ตรงเวลา

6. มีความยุติธรรม

7. หาความรู้อยู่เสมอ

8. ร่าเริง แจ่มใส

9. ซื่อสัตย์

10. เสียสละ

จำเนียร น้อยท่าช้าง ยังได้ทำการวิจัยเรื่องครูดีในทัศนะของเด็ก โดยเลือกสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5 ทุกจังหวัด เป็นจำนวน 2,418 คน ชาย 1,203 หญิง 1,215 คน สรุปได้ดังนี้

เกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของครู

1. ครูจะเป็นหญิงหรือชายก็ได้

2. อายุที่เหมาะสมของครูควรอยู่ในระหว่าง 31–40 ปี

3. สถานภาพสมรสของครูจะเป็นอย่างไรก็ได้

4. ครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาควรเป็นครูที่มีวุฒิในระดับปริญญาตรี

5. ครูควรมีความสามารถในการสอน โดยสามารถสอนได้ทั่วไป และมีความสามารถพิเศษเฉพาะรายวิชา

6. ในการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น วิทยาศาสตร์ ปรากฏว่านักเรียนต้องการเรียนกับครูที่จบวิทยาศาสตร์เป็นวิชาเอกและจบวิชาครูมาด้วย

เกี่ยวกับบุคลิกภาพลักษณะของครู

1. ครูควรมีความสงบเสงี่ยม ต้องระมัดระวังในการวางตัวเสมอ

2. ครูควรแต่งกายเรียบร้อย ไม่แต่งกายนำสมัย และใช้เครื่องสำอางแต่พอประมาณ

3. พูดจาไพเราะนุ่มนวลอยู่เสมอ

4. ครูควรพูดเสียงดัง

5. มีอารมณ์เย็น

6. เป็นกันเองกับเด็กนักเรียนและมีอารมณ์ขันบ้าง

7. มีสุขภาพแข็งแรงทั้งทางด้านจิตใจและด้านร่างกาย

8. มีลักษณะเป็นผู้นำและเป็นผู้ที่พึ่งพิงได้

เกี่ยวกับทางด้านวิชาการของครู

1. ควรศึกษาและเพิ่มเติมความรู้อยู่เสมอในทุกด้าน
2. ควรมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
3. เคยเรียนวิธีสอนและผ่านการฝึกสอนมาก่อน
4. ควรมีวิชาความรู้วิชาวัดผล
5. ควรมีความรู้ในวิชาจิตวิทยา

การสอนและการปกครองของครู

1. ชอบครูที่ใช้อุปกรณ์การสอนช่วยในการสอน
2. ไม่ชอบครูที่มีความชำนาญแต่ไม่เตรียมการสอน
3. ชอบครูที่ให้งานและตรวจงานเสร็จเสมอ
4. ต้องการให้ครูสอนซ่อมนอกเวลาเรียน
5. ต้องการให้ครูมีกิจกรรมประกอบการสอนในบางโอกาส
6. ต้องการให้ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองบ้าง
7. ไม่ชอบครูที่เอาเวลาสอนไปทำงานอื่น
8. ชอบให้ครูยึดระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ โดยเคร่งครัด ถึงจะมีการลงโทษก็ยินดี
9. การลงโทษไม่ต้องการให้ครูเฆี่ยนตี
10. นักเรียนต้องการเรียนดีถึงแม้ว่าความประพฤติจะด้อยไปบ้าง

ความประพฤติของครู

1. ไม่เห็นด้วยกับการที่ครูจะไปเที่ยวพักผ่อนในสถานเริงรมย์ต่าง ๆ
2. ไม่อยากให้ครูดื่มสุรา เล่นการพนัน ไม่ว่าจะเป็นที่สโมสรข้าราชการหรือสถาบันทั่ว ๆ ไป
3. ครูควรประพฤติตัวดีกว่าข้าราชการอาชีพอื่น ๆ เช่น หมอ ทนายความ ตำรวจ ทหาร และข้าราชการปกครอง
4. ครูควรประพฤติตัวเรียบร้อย แต่ไม่ถึงกับจะเหมือนผ้าพับไว้
5. ครูควรรู้วัฒนธรรม แต่ไม่ต้องเคร่งครัดมากนัก
6. ครูควรเป็นกันเองกับเด็ก

มนุษย์สัมพันธ์ของครู

1. สามารถแนะนำให้เด็กได้ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องการเรียน
2. ไม่เห็นด้วยที่ครูแสดงตัวเป็นกันเองกับเด็กโดยการพูดจาแบบนักเลง ๆ
3. ชอบครูที่มีความยุติธรรมและเป็นคนใจดี

4. ไม่ชอบที่ครูจะเข้ากับผู้ปกครองโดยวิธีการร่วมดื่มสุราหรือเล่นการพนัน

5. ครูควรร่วมมือพัฒนาชุมชน เพื่อจะเข้ากับชุมชนได้

6. ครูควรเชิญผู้ปกครองมาร่วมปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรมในโรงเรียนด้วย

ครูเป็นผู้ให้กำเนิดพลเมืองที่ดี คือ ชุบพลเมืองให้เป็นนักรู้ นักทำงาน นักพูด นักเขียน นักตำรา นักประดิษฐ์ นักค้นคว้าเหตุผล นักปราชญ์ ฯลฯ เป็นต้น.

ใบกิจกรรม

1. ศึกษาเนื้อหา
2. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ YouTube

2.1 ข้อดีของครูสอนภาษาญี่ปุ่น

https://www.youtube.com/watch?v=Sdz7KkZgHcs

2.2 ครูมืออาชีพ

https://www.youtube.com/watch?v=ZDz35v5NNsM&feature=emb_logo

2.3 ครูมืออาชีพ เป็นอย่างไร

https://www.youtube.com/watch?v=WQTjzyNuOsY

2.4 ครูมืออาชีพ

https://www.youtube.com/watch?v=18qfAonpNQ0

2.5 มนุษย์หมาป่าสอนภาษา

https://www.youtube.com/watch?v=SWfFB28Afyc

2.6 1 วันของครูสอนภาษาญี่ปุ่นที่พูดไทยได้

https://www.youtube.com/watch?v=i3RhRheMM8g&t=238s

2.7 ครูนุ้ย จิตอาสาสอนภาษาอังกฤษ-ญี่ปุ่นฟรี

https://www.youtube.com/watch?v=NOOaYko0HXE

2.8 ครูมืออาชีพ 23 เรียน ๆ เล่น ๆ เดี๋ยวก็เก่งภาษา

https://www.youtube.com/watch?v=LyWsjzZ7zvI

แบบทดสอบ

1. คุณมีความคิดเห็นยังไงกับอาชีพครู
2. อภิปรายเกี่ยวกับ “งานครู” และ เหตุผลที่เราควรจะเป็นครู
3. ร่วมกันอภิปรายถึงคุณลักษณะของครูที่ดีตามอุดมคติของกลุ่ม
4. ฉันจะเป็นครูที่ดีขึ้นได้อย่างไร

Module 4

แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

(จำนวน 4 ชั่วโมง)

โปรดอ่านแนวการเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วจึงศึกษาเนื้อหาสาระและปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด

บทนำ

วิชาภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่นประยุกต์แต่เดิม เป็นวิชาบรรยายที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์เชิงประยุกต์ เช่น การรับภาษาที่สอง ภาษาศาสตร์สังคม เป็นต้น แต่จากการเรียนการสอนที่ผ่านมาทำให้ผู้สอนตระหนักว่า การบรรยายความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ดังกล่าวเพียงอย่างเดียวไม่อาจพัฒนาผู้เรียนให้นำความรู้ไปใช้ประยุกต์หรือนำไปปฏิบัติได้จริง ผู้สอนจึงลดเนื้อหาความรู้และเพิ่มเวลาเพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่าง “ความรู้”และ “การนำมาใช้ได้จริง” เพื่อให้ตอบคำถามผู้เรียนว่า “เรียนวิชานี้แล้วได้เรียนรู้อะไรและนำมาใช้ได้อย่างไร”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการเดินทางไปทำงานในประเทศญี่ปุ่น
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้บูรณาการสู่การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

เนื้อหา

1. วัฒนธรรมในการทำงานของคนญี่ปุ่น
2. วีซ่าประเทศญี่ปุ่น

วิธีการพัฒนา

1. การปฏิบัติจริง
2. การศึกษาด้วยตนเอง
3. การเรียนรู้จากการทำงาน
4. การฝึกอบรม
5. การเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยี

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. สื่อ YouTube
2. website
   2.1 https://japan.mol.go.th/
   2.2 https://www.doe.go.th/

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม
2. ประเมินผลจากการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
3. ประเมินผลจากแบบทดสอบ

วัฒนธรรมในการทำงานของคนญี่ปุ่น

จากการศึกษาเอกสาร บทความ และประสบการณ์ทำงาน (เพ็ชรี รูปะวิเชตร์, 2554) สามารถสรุปวัฒนธรรมองค์กรแบบญี่ปุ่นได้ 9 ประการ ดังนี้

1. วัฒนธรรมที่ยึดระบบอาวุโส (Seniority Respect) วัฒนธรรมองค์กรแบบญี่ปุ่นจะให้ความสำคัญกับระบบอาวุโส คือ การทำงานในองค์กรมาเป็นระยะเวลานาน ซึ่งเรื่องนี้มีผลเชื่อมโยงกับระบบการจ่ายค่าจ้าง ค่าตอบแทนในการทำงานของชาวญี่ปุ่นนั้นจะมีระดับที่ไต่สูงขึ้นตามอายุการทำงานในองค์กร ระบบอาวุโสขององค์กรชาวญี่ปุ่นนั้นรุ่นพี่หรือรุ่นน้องจะมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (ได้รับการปฏิบัติเช่นนี้ตั้งแต่อยู่ในโรงเรียน) รุ่นพี่มีหน้าที่ที่จะต้องสอนงาน แบ่งปันความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการทำงานให้ลูกน้องอย่างจริงใจ ในวัฒนธรรมการทำงานของชาวญี่ปุ่นผู้อาวุโสกว่าจะช่วยเหลือผู้อ่อนอาวุโสทั้งในเรื่องสังคมและงานที่ทำ เพื่อให้การทำงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นระบบอาวุโสของญี่ปุ่นจึงเป็นสิ่งจูงใจให้บุคลากรได้ทำงานอยู่กับองค์กรนาน ๆ เพราะมีความมั่นใจกับการปรับเงินเดือนและความก้าวหน้าในการงานขึ้นไปเรื่อย ๆ แต่อย่างไรก็ตามในการเลื่อนตำแหน่งหรือปรับเงินเดือน นอกจากยึดระบบอาวุโส แล้วยังให้ความสำคัญกับความสามารถและทักษะด้วย เพราะการทำงานในองค์กรญี่ปุ่นบุคลากรทุกคนจะได้รับการพัฒนาศักยภาพนับตั้งแต่เข้าไปทำงานและตลอดไปจนกว่าจะออกจากงาน นอกจากนี้ในวัฒนธรรมองค์กรญี่ปุ่นยังมีการคำนึงถึงเรื่องความสัมพันธ์ที่ถูกต้องระหว่างบุคคลในกลุ่มหรือองค์กรญี่ปุ่นอื่น ๆ อีกด้วย

2. วัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับบุคลากรในองค์กร (Emphasis on Human and Life Long Employment) องค์กรญี่ปุ่นจะให้ความสำคัญกับบุคลากรมาก นับตั้งแต่การสมัครงาน กระบวนการคัดเลือก จะค่อนข้างพิถีพิถันมาก แต่ในขณะเดียวกันก็จะให้โอกาสบุคลากรได้เรียนรู้

ถึงแม้จะไม่มีทักษะ ประสบการณ์การทำงานมาก่อนก็ตาม แต่เมื่อได้สัมภาษณ์และมองเห็นทัศนคติที่สะท้อนความมุ่งมั่น ก็จะให้โอกาสได้เข้ามาทำงาน เมื่อทำงานแล้วก็จะมีระบบการดูแลและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เป็นการปฏิบัติที่องค์กรเอาใจใส่เปรียบเหมือนการดูแลคนในครอบครัวเดียวกัน องค์กรญี่ปุ่นยังมีการดูแลในเรื่องสุขภาพและการพักผ่อนของบุคลากร มีบริเวณให้ออกกำลังกายและยังให้ความสำคัญกับบุคลากรที่ได้ทำงานมายาวนานและทุ่มเททั้งปี จึงมีนโยบายได้เที่ยวพักผ่อนและศึกษาดูงาน การให้ความสำคัญกับบุคลากรและเทคนิคการสร้างขวัญกำลังใจเป็น สิ่งที่ชาวญี่ปุ่นใช้กันมาก คือ การเปิดโอกาสให้ทราบเป้าหมายของกิจกรรมทุกอย่างที่เกิดขึ้น รับทราบข้อมูลด้านการทำงาน การพัฒนา การวิจัยที่เกิดขึ้นกับองค์กรอันส่งผลกระทบต่อบุคลากรทุกคน และเมื่อมีการโยกย้ายหน้าที่การงานก็จะแจ้งผลและอนาคตให้บุคคลได้ทราบ นับเป็นการทำให้บุคลากรเห็นเส้นทางอาชีพ (Career Path) ของตนได้ชัดเจน ระบบการทำงานที่ให้ความสำคัญกับบุคลากรเป็นอย่างมากและมีการจ้างงานตลอดชีพนี้ ได้ส่งผลให้บุคลากรที่เข้าไปทำงานในองค์กรมีความตั้งใจหรือมุ่งมั่นที่จะทำงานในองค์กรนั้น ๆ อย่างยาวนาน ทำงานอย่างทุ่มเท มีความรักต่อองค์กร ไม่คิดลาออกไปทำงานที่อื่น

3. วัฒนธรรมการตัดสินใจแบบกลุ่ม (Decision Making) ในองค์กรของชาวญี่ปุ่นจะมีกระบวนการทำงานแบบกลุ่มหรือโดยความคิดเห็นที่พ้องกัน เพื่อเป้าหมายของกลุ่มหรือองค์กรในภาพรวม ดังนั้นสมาชิกทุกคนจะได้รับบทบาทในการทำงานเท่าเทียมกันในระบบการตัดสินใจ โดยไม่ได้ขัดต่อการทำงานที่ยึดอาวุโส เพราะผู้อาวุโสหรือผู้บริหารจะรับฟังลูกน้อง ให้โอกาสลูกน้องในการเสนอความคิดเห็นที่จะส่งผลดีต่อองค์กร เป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้ลูกน้อง ปกติแล้วชาวญี่ปุ่นจะมีความสุภาพ ทั้งการแสดงออก การพูดจา และการแต่งกาย วิธีการตัดสินใจที่ให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมใช้ระบบที่เรียกว่า “稟議” (Ringi) คือ วิธีกำหนดนโยบายขององค์กร ด้วยการร้องขอการตัดสินใจเป็นลายลักษณ์อักษรที่แนะนำให้มีกระบวนการนำเสนอสู่ผู้บังคับบัญชาเบื้องบน โดยผู้จัดการระดับต่ำกว่า เอกสารเสนอจากลูกจ้างผ่านฝ่ายบริหารสู่หัวหน้าส่วน สู่หัวหน้าแผนก และเรื่อยไปจนถึงผู้บริหารระดับสูง จากนั้นจึงย้อนผ่านกลับลงไประดับต่ำกว่า ว่าข้อเสนอได้รับ การยอมรับหรือไม่อย่างไร กล่าวคือในแต่ละแผนงานผู้บริหารระดับกลางจะต้องเตรียมทางเลือก ต่าง ๆ อันเป็นคำตอบของปัญหาที่เสนอขึ้นไปอย่างพร้อมมูล รวมทั้งข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ซึ่งทางเลือกต่าง ๆ ได้รับการปรึกษาหารือและขอความเห็นมาแล้วจากระดับหัวหน้างานหรือจากทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยหนทางมาจากฐานของการประนีประนอมอันจะส่งผลที่ดีที่สุดต่อองค์กรและสามารถปฏิบัติได้จริงมากที่สุด กล่าวได้ว่าระบบนี้ทำให้บุคลากรทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายองค์กรได้ และสร้างความภาคภูมิใจ โดยเฉพาะความรักผูกพันองค์กร (Royalty)

4. วัฒนธรรมที่เน้นคุณภาพ (Quality Focusing) ในองค์กรญี่ปุ่นจะให้ความสำคัญกับกระบวนการทำงานทุกขั้นตอน ดังจะปรากฏคำว่า “อย่าหยุดความพอใจอยู่เท่านั้น ปรับปรุงผลิตภัณฑ์อยู่ตลอดเวลา” หรือคำว่า “Safety first ปลอดภัยไว้ก่อน” นับเป็นการกระตุ้นบุคลากรทุกคนนับตั้งแต่ประธานบริษัทลงไปจนถึงพนักงานคนใหม่ให้ช่วยกันมองหาแนวทางในการทำงานให้ดีขึ้น เพื่อลดอัตราของเสียลงก่อให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจกับสิ่งที่ได้ช่วยสร้างสรรค์ขึ้นมาพัฒนางาน พร้อมกันนั้นองค์กรญี่ปุ่นจะมีการพัฒนาทักษะด้วยการปลูกฝังวัฒนธรรมรักการแข่งขัน เพื่อให้เกิดการกระทำที่ดีกว่าคู่แข่งเสมอ หากเป็นองค์กรธุรกิจ นอกจากจะมีการจัดการที่เน้นคุณภาพแล้ว ยังเน้นการบริการลูกค้าอย่างเต็มที่อีกด้วย โดยกระบวนการที่เน้นคุณภาพนี้ เริ่มตั้งแต่ การผลิตสินค้า การตรวจสอบคุณภาพสินค้า การบรรจุหีบห่อ การโปรโมทสินค้า ซึ่งรวมไปถึง ความประณีต ความสวยงามของการบรรจุหีบห่อ วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นคุณภาพนี้สามารถสะท้อน ได้จากหลักการและการปฏิบัติที่เกิดจากองค์กรชาวญี่ปุ่น และได้รับการเผยแพร่นำไปปฏิบัติอย่างแพร่หลาย อาทิ การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การพัฒนาคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management : TQM) การพัฒนาสถานที่ทำงานด้วยการทำกิจกรรม 5 ส หรือหลักการพัฒนาทักษะ การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง (Kaisen or Continuous Development)

5. วัฒนธรรมการเน้นให้บุคลากรเรียนรู้และพัฒนา (Learning Organization and Personnel Development) ด้วยลักษณะของชาวญี่ปุ่นที่รักการศึกษาและใฝ่เรียนรู้อยู่เสมอ ไม่ว่าจะทำงานในอาชีพอะไรก็ตาม การทำงานในองค์กรญี่ปุ่นบุคลากรทุกคนต้องได้รับการปฐมนิเทศ (Orientation) ซึ่งการปฐมนิเทศในบางองค์กรใช้เวลามากกว่า 6 เดือน รวมทั้งการฝึกอบรมในงาน (On the Job Training) การสอนงานจากพี่เลี้ยงหรือหัวหน้างานรุ่นพี่ (Mentor) และในการทำงานทุกปี บุคลากรต้องเข้ารับการฝึกอบรมอย่างน้อยปีละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาทักษะด้านสติปัญญา (Cognitive Skill) หรือการพัฒนาทักษะการทำงาน การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ (Technical Skill) และทักษะด้านพฤติกรรมการทำงาน (Behavior Skill) อันเป็นเรื่องการรักษากฎระเบียบวินัย การทำงานอย่างมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบและองค์กร เป็นต้น ตัวอย่าง บริษัท โตโยต้าประเทศไทย จำกัด มีการลงทุนสร้างศูนย์ฝึกอบรมด้านทักษะให้กับบุคลากรของตนกว่าร้อยล้านบาท

6. วัฒนธรรมการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน (Job Rotation) องค์กรญี่ปุ่นมีการพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากร ได้มีการเรียนรู้และพัฒนาอยู่เสมออันเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรและองค์กรในภาพรวมการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลานี้ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมระบบการหมุนเวียนเปลี่ยนงานภายในองค์กรหรือเปลี่ยนหน้าที่ความรับผิดชอบอีกด้วย องค์กรญี่ปุ่นจะมีการปฏิบัติให้บุคลากรทุกคนเมื่อทำงานในหน้าที่หนึ่งเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วจนเกิดความชำนาญ ต้องมีการ

ถ่ายทอดให้บุคลากรที่มาทำงานในตำแหน่งนั้น ๆ ใหม่แล้วจึงย้ายไปทำงานในหน้าที่ใหม่เพื่อเรียนรู้งานใหม่ การปฏิบัติเช่นนี้เกิดขึ้นทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับผู้บริหาร นอกจากนี้ระบบการสับเปลี่ยน โยกย้ายตำแหน่งงาน ยังเป็นเรื่องที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการให้ความสำคัญกับบุคคลในองค์กร

7. วัฒนธรรมการวางแผนระยะยาว (Long Term Planning) ด้วยชาวญี่ปุ่นมีนิสัยทำงานอย่างรีบเร่งและเคร่งครัดในเรื่องของเวลา โดยเฉพาะการทำงานในองค์กรภาคอุตสาหกรรมที่ต้องมีการผลิตตามคำสั่งซื้ออันมีระยะเวลาส่งมอบที่ชัดเจน มีการแข่งขันสูงตลอดเวลา จะพบว่าองค์กรญี่ปุ่นจะมีวัฒนธรรมการจัดการที่เน้นการวางแผนระยะยาวที่เกิดขึ้น และเน้นคุณภาพควบคู่กันไป การคิดวางแผนเพื่อป้องกันด้วยการประชุมกันอยู่ตลอดเวลา เพื่อวางแผนป้องกันความเสี่ยงต่อการสูญเสียศักยภาพในการแข่งขัน หากได้ไปเยี่ยมชมโรงงานขององค์กรญี่ปุ่น เราจะพบว่าสภาพของสถานประกอบการจะมีการก่อสร้างอาคารที่เป็นสัดเป็นส่วน มีระบบความปลอดภัยที่ดี มีการจัดตั้งการทำงานทุกอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

8. วัฒนธรรมที่มีความยืดหยุ่น (Flexibility) องค์กรญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับบุคลากรและการมีส่วนร่วมในการทำงาน การตัดสินใจแบบกลุ่ม การพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และแต่ละแผนกจะทำงานอย่างเต็มที่และรับผิดชอบ สามารถประสานงานกันอย่างดี องค์กรญี่ปุ่นมักเป็นการกระจายอำนาจ มีความคล่องตัวสูง เนื่องด้วยอำนาจไม่ได้ถูกรวมไว้ที่ศูนย์กลาง (ระบบอาวุโสไม่ได้ มีอิทธิพลในเรื่องนี้) เช่น หากหน่วยงานใดอยู่ใกล้กับเหตุการณ์นั้นมากที่สุด จะได้รับโอกาสให้เป็นแกนนำในการจัดการกับปัญหานั้นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดการที่มีความคล่องตัวยืดหยุ่นง่ายชาวญี่ปุ่นเรียกว่า “การจัดการองค์กรแบบอะมีบา” ในขณะเดียวกันถึงแม้ว่าองค์กรญี่ปุ่นมีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ แต่วัฒนธรรมองค์กรที่ฝังรากลึกคือ การรักษากฎระเบียบขององค์กร ดังที่เราจะสังเกตได้จากการทำงานขององค์กรญี่ปุ่นจะมีการปลูกฝังอบรมให้บุคลากรทุกคนทุกระดับได้รับทราบและเข้าใจนโยบาย กฎระเบียบขององค์กร มีการเข้มงวดในการประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เคร่งครัด มีการอบรมอยู่เป็นประจำ มีการติด ป้ายประกาศต่าง ๆ ในบอร์ดสำหรับพนักงาน แม้กระทั่งในห้องน้ำ ห้องรับประทานอาหาร

9. วัฒนธรรมการให้ของขวัญ (Gift Giving) ประเทศญี่ปุ่นมีวัฒนธรรมการให้ของขวัญแก่กัน ซึ่งมีการปฏิบัติกันในครอบครัว และการดำรงชีวิตทั่วไป สำหรับการทำงานในองค์กรการให้ของขวัญแก่กันก็มีการปฏิบัติซึ่งจะเป็นการที่หัวหน้าหรือผู้บริหารให้ของขวัญแก่ลูกน้อง หรือลูกน้องให้ของขวัญกับหัวหน้าหรือผู้บริหารในเทศกาลต่าง ๆ รวมไปถึงการให้ของขวัญเมื่อมีการ ทำธุรกิจร่วมกัน หรือเจรจาต่อรองทางธุรกิจ นอกจากนี้ในการทำงานของชาวญี่ปุ่นยังมีวัฒนธรรมที่ รุ่นพี่หรือผู้บริหารจะต้องพารุ่นน้องไปรับประทานอาหารเย็นร่วมกันตอนหลังเลิกงาน และในระหว่าง

รับประทานอาหารเย็นนั้น ก็มักมีการดื่มสังสรรค์และร้องเพลง นอกจากเป็นการพักผ่อนแล้วยังเป็นกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้น เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมองค์กร ความคิด และการปฏิบัติ

วีซ่าประเทศญี่ปุ่น

การทำงานต่างประเทศนั้นควรไปแบบถูกกฎหมาย เพื่อประโยชน์และความปลอดภัย และ “ภาษา” ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยหลักในการไปทำงานต่างประเทศ การทำงานและใช้ชีวิตอยู่ในประเทศญี่ปุ่นมีข้อจำกัดมากมาย เช่น การหางาน การเช่าอพาร์ตเมนท์ที่อาจจะยังไม่ได้มีการเปิดกว้างให้คนต่างชาติมากนัก แต่เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนแรงงานและอัตราการเกิดที่ลดลงอย่างต่อเนื่องในประเทศญี่ปุ่น ทำให้รัฐบาลญี่ปุ่นได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจ้างงานและเปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติที่มีศักยภาพพร้อมทักษะในการทำงานและภาษาที่ดีมาเป็นหนึ่งในพลังขับเคลื่อนประเทศญี่ปุ่นที่กำลังเผชิญกับปัญหาขาดแคลนแรงงาน และด้วยปัญหานี้จึงทำให้รัฐบาลต้องเร่งแก้ไขปัญหาและได้มีการกำหนดนโยบายใหม่เพื่อการว่าจ้างแรงงานชาวต่างชาติและพิจารณาการขยายโอกาสเพื่อดึงดูดให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศญี่ปุ่น

การเตรียมพร้อมของประเทศญี่ปุ่นในการรับชาวต่างชาติมาทำงาน จะเห็นได้ว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นเองก็ได้มีความพยายามในการปรับปรุงความพร้อมทางด้านต่าง ๆ ภายในประเทศเพื่อรองรับชาวต่างชาติเข้ามาทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงข้อสอบวัดระดับทางภาษาญี่ปุ่น โดยมีแผนจะเพิ่มข้อสอบชุดใหม่เข้ามาเพื่อให้เหมาะสมกับผู้ที่ต้องการจะทำงานอย่างแท้จริง และล่าสุด รัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติวีซ่าแบบใหม่สำหรับแรงงานที่มีทักษะเฉพาะทาง หรือ Specified Skills tokutei ginou) ซึ่งประกาศใช้ตั้งแต่เดือนเมษายน ปี 2019 ซึ่งก่อนที่เราจะไปทำความรู้จักกับสถานะของวีซ่าแบบใหม่ เรามาทำความรู้จักกับวีซ่าแบบเดิมที่ใช้กันอยู่แล้วในปัจจุบันกันก่อน เพื่อที่จะได้เข้าใจรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวีซ่าได้ดียิ่งขึ้น

วีซ่าที่ใช้ในปัจจุบันแบ่งได้เป็น 3 ประเภท:

1. Working Visa (วีซ่าทำงาน)
2. Non-working Visa (วีซ่า (ที่ไม่ใช่) ประเภททำงาน)
3. Family-related Visa (วีซ่าติดตามครอบครัว)

ในกรณีที่ถือวีซ่าทำงานอยู่และได้แต่งงานกับคนญี่ปุ่น จะได้รับอนุญาตให้เลือกระหว่างวีซ่าทำงานหรือวีซ่าสมรสอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น สำหรับผู้ที่ต้องการได้วีซ่าทำงาน จะต้องจบการศึกษาและมีทักษะความรู้ในระดับสูง การที่จะได้ผู้สปอนเซอร์วีซ่านั้น ผู้สมัครจะต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือมีประสบการณ์ในประเภทงานที่ทำอยู่

วีซ่าทำงาน : แบ่งออกเป็นหลายประเภท ได้แก่

วีซ่าประเภทนี้สำหรับผู้ที่ทำงานในหน่วยงานของเอกชนต่าง ๆ ได้แก่

1. Engineer/Specialist in Humanities/ International Services (วิศวกร/ผู้เชี่ยวชาญในด้านมนุษยชน/ หน่วยงานด้านบริการระหว่างประเทศ) ผู้สมัครต้องจบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย หรือมีประสบการณ์ทำงาน 10 ปี ในสองประเภทแรก และมีประสบการณ์ทำงาน 3 ปี หรือมีวุฒิการศึกษารับรอง สำหรับประเภทสุดท้าย
2. Intra-company Transferee (ย้ายมาประจำสำนักงานจากต่างประเทศ) เป็นวีซ่าที่มีเงื่อนไขว่าผู้สมัครต้องเคยทำงานในสำนักงานที่ต่างประเทศมาแล้วมากกว่า 1 ปี
3. Skilled Labor (ทักษะแรงงาน) ต้องมีประสบการณ์การทำงาน 3-10 ปีขึ้นไปในประเภทที่เกี่ยวข้อง
4. Business Manager (ธุรกิจ) ต้องมีหลักฐานการเงินสำหรับดำเนินกิจการในประเทศญี่ปุ่น

Highly-Skilled Professional (วีซ่าสำหรับทักษะระดับสูง เริ่มใช้ในเดือนพฤษภาคม ปี 2012 สำหรับผู้ที่มีความสามารถระดับสูงขึ้นไป

ประเภทของวีซ่านี้สำหรับผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้าน เช่น นักหนังสือพิมพ์, ผู้สื่อข่าว, อาจารย์, ศิลปินในประเทศญี่ปุ่นยังไม่มีวีซ่าสำหรับพนักงานเสิร์ฟ, ช่างทำผม, สไตลิสต์, งานก่อสร้าง เป็นต้น

วีซ่า (ที่ไม่ใช่) ประเภททำงาน) Non-working Visa

วีซ่าประเภทนี้สำหรับ นักเรียน, ผู้ติดตาม, ผู้ฝึกหัดงาน เป็นต้น (คู่สมรส/ บุตรของพลเมืองที่มีวีซ่าทำงาน/ วีซ่านักเรียนในประเทศญี่ปุ่น) สามารถทำงานได้ไม่เกิน 28 ชั่วโมง เมื่อได้รับ

อนุมัติจากตรวจคนเข้าเมืองเรียบร้อยแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องทราบก็คือ ผู้ที่ถือวีซ่าประเภทนี้จะไม่สามารถเข้าฝึกงานหรือใช้สิทธิแบบวีซ่าท่องเที่ยวได้

วีซ่าติดตามครอบครัว Family-related Visa

วีซ่าประเภทนี้ จะเป็นของคู่สมรสหรือบุตรของพลเมืองญี่ปุ่น หรือผู้ที่ถือวีซ่าระยะยาว เป็นต้น วีซ่านี้ไม่ได้มีกฎข้อห้ามในเรื่องของการทำงานและมีอิสระในการทำงานที่ถูกกฎหมายทุกประเภท

วีซ่าสำหรับแรงงานเฉพาะทาง: Specified Skills/ tokutei ginou แบ่งเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1. วีซ่าทักษะเฉพาะทาง 1 (Specified Skill No.1) เป็นแบบที่ได้ขยายเวลาการพำนักอยู่ในประเทศญี่ปุ่นเป็นเวลา 5 ปี (แต่ไม่สามารถพาครอบครัวมาอยู่ได้) ต้องมีความรู้ภาษาญี่ปุ่น เป็นวีซ่าสำหรับแรงงานในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ถึง 14 สาขา เช่น การเกษตร, งานพยาบาล, ก่อสร้าง เรือ, งานบริการ เป็นต้น สามารถต่อวีซ่าได้ หรือถ้ามีทักษะที่พัฒนาอยู่ในระดับที่สูงขึ้นก็สามารถขอยื่นสมัครวีซ่าทักษะเฉพาะทาง 2 ได้

2. วีซ่าทักษะเฉพาะทาง 2 (Specified Skills No.2) อันนี้เป็นแบบที่เพิ่มเข้ามาสำหรับแรงงานที่มีทักษะระดับสูงกว่าแบบแรก เงื่อนไขในการทำวีซ่าประเภทนี้ จะต้องผ่านการสอบวัดผลต่าง ๆ ตามสายอาชีพที่ทำอยู่ โดยข้อดีของวีซ่าตัวนี้ก็คือ จะได้รับอนุญาตให้ต่ออายุวีซ่าได้ไม่จำกัด และอนุญาตให้ครอบครัวเดินทางมาอาศัยในประเทศญี่ปุ่นได้ ซึ่งเป็นอีกโอกาสที่จะได้อาศัยอยู่ในญี่ปุ่นอย่างถาวรด้วยเช่นกัน

นอกจากวีซ่าทำงานแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่รัฐบาลให้การสนับสนุนก็คือ การพัฒนาความพร้อมในเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษของชาวญี่ปุ่น ซึ่งมีการจ้างชาวต่างชาติมาทำงานเป็นครูสอนภาษาอังกฤษ ส่วนหนึ่งก็เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับงานแข่งขันกีฬาโอลิมปิกปี 2020 ที่ประเทศญี่ปุ่นจะเป็นเจ้าภาพอีกด้วย ด้วยวีซ่าแบบใหม่ที่จะได้รับการอนุมัติให้ใช้ในปีหน้านี้ น่าจะส่งผลให้มีสายงานอีกมากมายที่จะกลายมาเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอย่างแน่นอน อย่างไรก็ตาม หลังจากการแก้ไขปัญหาเรื่องแรงงานแล้ว อีกปัญหาหนึ่งที่อาจจะตามมาก็คือ การแข่งขันกันแย่งงานระหว่างชาวต่างชาติและชาวญี่ปุ่น มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น สิ่งที่รัฐบาลจะต้องเตรียมรับมือก็คือ การจัดการเรื่องของจำนวนชาวต่างชาติที่จะเปิดรับเข้ามาให้เหมาะสมกับตลาดแรงงานภายในประเทศด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการแย่งงานกันของคนต่างชาติและคนญี่ปุ่นในอนาคต รวมถึงอีกประเด็นหนึ่งก็คือ การจัดการระบบต่าง ๆ ด้านสังคมเพื่ออำนวยสะดวกให้กับชาวต่างชาติ พร้อมทั้งปรับปรุงคุณภาพของระบบการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นซึ่งถือว่าสำคัญมาก ๆ เช่นกัน

ภาคผนวก ข

กำหนดการจัดอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กำหนดการ

จัดอบรม “โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

วันที่ 23,24 และ 26 เมษายน 2564 ผ่านออนไลน์โดยใช้โปรแกรม Zoom

****

ผู้ที่เข้าร่วมการอบรมในครั้งนี้จะได้รับเกียรติบัตรที่ออกโดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ว/ด/ป	เวลา	รายละเอียด
23 เม.ย. 64	08.00-09.00 น.	**พิธีเปิดการอบรม** โดย รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้
	09.00-10.00 น.	ทดสอบความรู้ก่อนการพัฒนา
	10.00-12.00 น.	**อบรม Module 2 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย (ช่วงแรก)** โดย นายไวยวิทย์ มูลทรัพย์ ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สพม.กาฬสินธุ์
	12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.00-15.00 น.	**อบรม Module 2 เรื่อง การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย (ช่วงหลัง)** โดย นายไวยวิทย์ มูลทรัพย์ ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สพม.กาฬสินธุ์
	15.00-15.15 น.	พักเบรก
	15.15-17.15 น.	**อบรม Module 3 เรื่อง การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู** โดย ดร.นัตยา หล้าทูนธีรกุล ศึกษานิเทศ ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานบูรณาการการนิเทศก์ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ว/ด/ป	เวลา	รายละเอียด
24 เม.ย. 64	08.00-10.00 น.	**อบรม Module 3 เรื่อง การสร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู (ต่อ)** โดย ดร.นัตยา หล้าทูนธีรกุล ศึกษานิเทศ ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานบูรณาการการนิเทศก์ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
	10.00-12.00 น.	**อบรม Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ** โดย รศ.ดร.สมชาย ชคตระการ อดีตคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/ ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกศึกษาฯ / รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
	12.00-13.00 น.	**พักรับประทานอาหาร**
	13.00-15.00 น.	**อบรม Module 4 แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ (ต่อ)** โดย รศ.ดร.สมชาย ชคตระการ อดีตคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/ ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกศึกษาฯ / รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
26 เม.ย. 64	08.00-12.00 น.	**อบรม Module 1 เรื่อง ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการสื่อสารเพื่ออาชีพ** โดย ดร.ณัฐวุฒิ สามไพบูลย์ อดีตประธานโครงการสอนภาษา สถาบัน IEAS มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, วิทยากรอบรมเทคนิคการสอนภาษาญี่ปุ่นให้กับครูอาจารย์ และอื่นๆในวงการญี่ปุ่นอีกมากมายกว่า 20 ปี
	12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.00-14.00 น.	ทดสอบความรู้หลังการพัฒนา
	14.00-15.00 น.	สิ้นสุดการอบรม ทำแบบประเมิน พิธีปิดการอบรม

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างภาพประกอบการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น เพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ (In-depth Interview)

วันที่ 3 มิถุนายน 2563 ณ มูลนิธิ Japan Foundation

บจก. จัดหางานฟูลแต็งซ์ ดีเวลล็อปเม้นท์ อินเตอร์เนชั่นแนล

ตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยการ Focus Group

โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

วันที่ 6 กรกฎาคม 2563 ณ ห้องประชุมสวนอาหาร Garden Seen

ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติการสอนเป็นเลิศ (BEST PRACTICES)

โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

วันที่ 21 กรกฎาคม 2563

โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

วันที่ 23 กรกฎาคม 2563

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

วันที่ 30 กรกฎาคม 2563

โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

วันที่ 6 ตุลาคม 2563

โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

วันที่ 5 สิงหาคม 2563

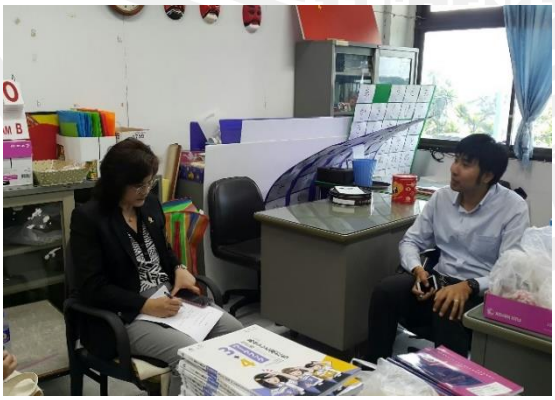

การสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

วันที่ 3 ธันวาคม 2563 ณ ห้องประชุมสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

การอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วันที่ 23 และ 26 เมษายน 2564 ณ ห้องประชุมของผู้วิจัย

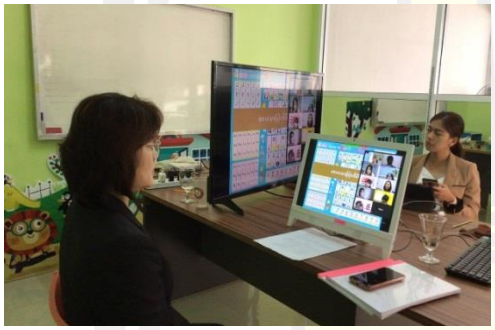

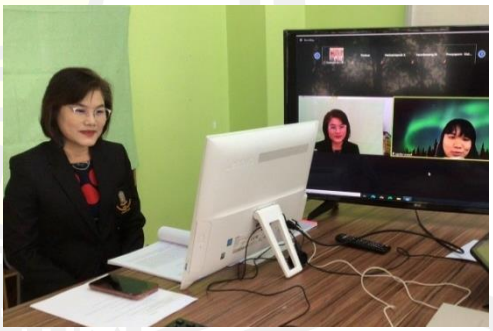

กิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพของครู
หลังอบรมร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC

วันที่ 11 มิถุนายน 2564 ณ โรงเรียนศรีกระนวน จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัด

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพ

สำหรับครูมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบ	ระดับคะแนนเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.ด้านความรู้										
1.1 สามารถอ่านอักษร ฮิระงะนะ										
1.2 สามารถเขียนอักษร ฮิระงะนะ										
2.ด้านทักษะ										
2.1 การฟัง										
2.2 การพูดหรืออ่าน										
3.ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล										
3.1 มีบุคลิกลักษณะในตัวเอง										
3.2 มีความรักและสนใจในภาษาญี่ปุ่น										
4.ด้านจิตสำนึกรู้ในการเชื่อมโยงภาษาและวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน										
4.1 ตีความหมายของวัฒนธรรมการใช้ภาษา										
4.2 เข้าใจวัฒนธรรมการใช้ภาษาของชาวญี่ปุ่น										

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

ประกอบการศึกษาโรงเรียนที่มีการสอนภาษาญี่ปุ่น

ด้านความรู้

1.สามารถอ่านตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น โดยมีวิธีการสอนอย่างไรบ้าง

1.1 ฮิระงะนะ .....

1.2 คะตะคะนะ .....

1.3 คันจิ .....

2.สามารถเขียนได้โดยมีวิธีการอย่างไรบ้าง

2.1 ฮิระงะนะ .....

2.2 คะตะคะนะ .....

2.3 คันจิ .....

ด้านทักษะ

1.การฟังมีวิธีการสอนอย่างไร .....

2.การอ่าน/การพูด มีวิธีการสอนอย่างไร .....

ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

1.มีบุคลิกลักษณะในตัวเอง/พิจารณาอย่างไร .....

2.มีความรักและสนใจในภาษาญี่ปุ่น/พิจารณาอย่างไร .....

ด้านจิตสำนึกรู้ในการเรียบเรียงภาษาและวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน

1.ตีความหมายของคำว่าวัฒนธรรม อย่างไร.....

2.เข้าใจวัฒนธรรมการใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างไร .....

แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการร่างโปรแกรมการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเสร็จเรียบร้อยแล้ว และเพื่อประเมินคุณภาพของโปรแกรมฯว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ในการใช้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ในระดับใด ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของโปรแกรม ดังนี้

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของโปรแกรม

2. โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังต่อไปนี้

5 หมายความว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีประโยชน์มากที่สุด

4 หมายความว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีประโยชน์มาก

3 หมายความว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีประโยชน์ปานกลาง

2 หมายความว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีประโยชน์น้อย

1 หมายความว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีประโยชน์น้อยที่สุด

หากท่านเห็นว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมประการใด กรุณาให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นแนบท้ายแบบประเมิน

ขอขอบพระคุณ

นางพรณี สีมิ

ผู้วิจัย

รายการประเมิน	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความมีประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. หลักการและเหตุผล																				
2. วัตถุประสงค์																				
3. เนื้อหา																				
4. กระบวนการและวิธีการ																				
5. การประเมินผล																				
ภาพรวมของโปรแกรม																				

ข้อเสนอแนะ

1. หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

.....

2. วัตถุประสงค์

.....

.....

.....

.....

3. เนื้อหา

.....

.....

.....

4. กระบวนการและวิธีการ

.....

.....

.....

.....

5. การประเมินผล

.....

.....

.....

.....

ลงนาม.....ผู้ทรงคุณวุฒิ

(.....)

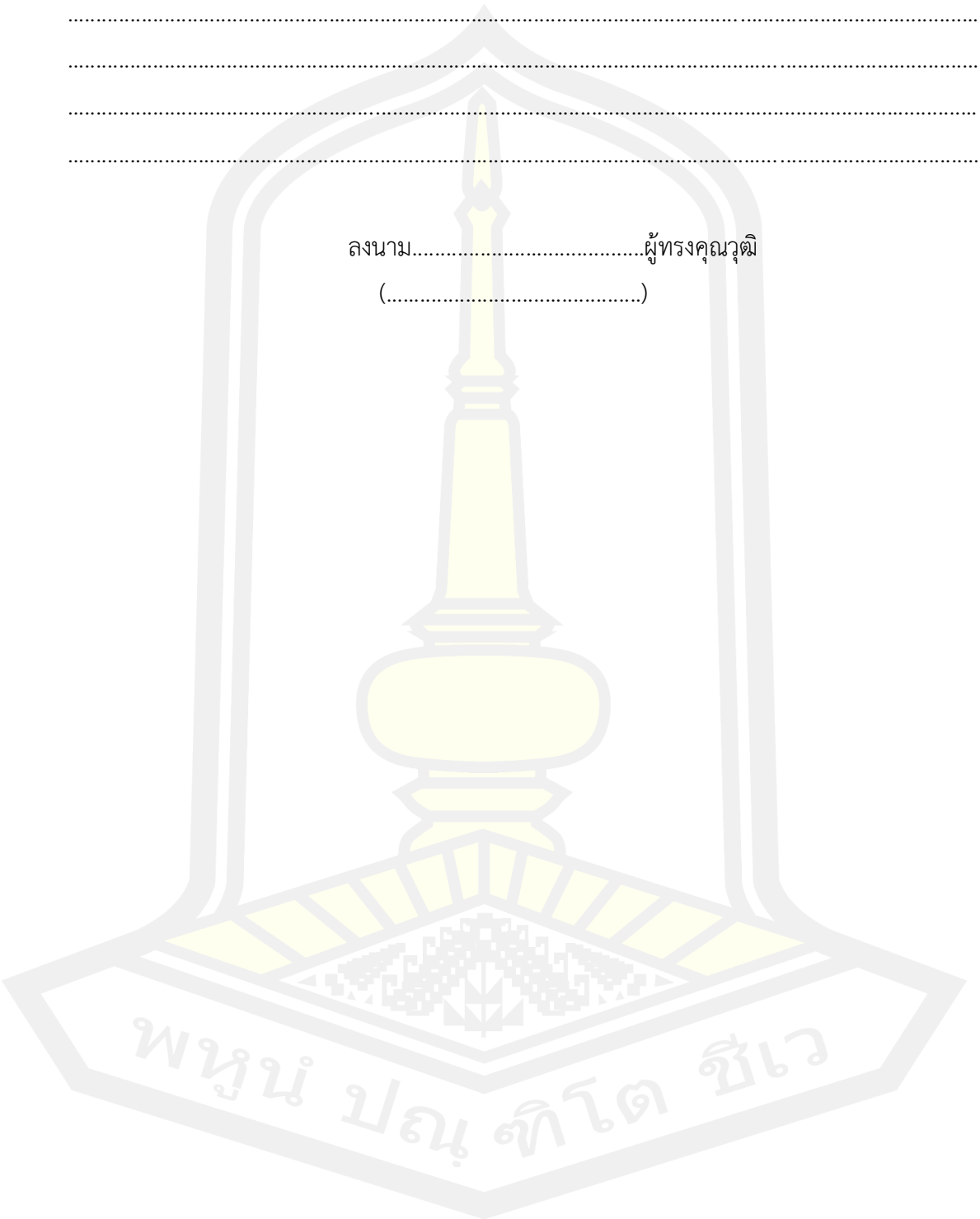

ภาคผนวก จ
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินคุณภาพโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในการ Focus group

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราชญ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกอร บุญมี รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
5. ดร.รวิปรียา แดนเสนา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
6. อาจารย์ฮิโรยูกิ เอซาวา รองอธิการบดีวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย จังหวัดขอนแก่น
7. ดร.สมพร หวานเสร็จ คณะกรรมการบริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
8. ดร.อรทัย สันติเมทนีดล ผู้อำนวยการโรงเรียนเมทนีดล จังหวัดขอนแก่น
9. อาจารย์กาญจนรัตน์ โต๊ะถม ครูชำนาญการภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาเครื่องมือ

1. รศ.ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ์ รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. รศ.ดร.ธรินธร นามวรรณ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. นายประวิทย์กาสา บุญจุสิริกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณวัตร
4. น.ส.มาฆพร ก้านพลู ครู โรงเรียนกัลยาณวัตร
5. นายพงษ์พิทักษ์ ศิลปษา รองผู้อำนวยการ โรงเรียนกัลยาณวัตร

ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

1. ศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราชญ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. ดร.สุภชัย จันปุ่ม ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

3. ดร.สุธาสินี แม้นญาติ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

4. ผศ.ดร.วิชยา โยชิดะ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาญี่ปุ่นคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. ดร.นิวัตร นาคะเวช อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

6. ดร.ประภาภรณ์ ภูขาว รอง ผอ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม เขต 1

7. ดร.รณกร นนท์ยะโส รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนชุมชนบ้านท่าพระ

ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

1. คุณยูกิ มัตซุย ผู้อำนวยการฝ่ายภาษาญี่ปุ่นเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพ

2. อาจารย์เมกุมิ คามิโอซากิ อาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่น บริษัท จัดหางานฟูลแต็งซ์ ดีเวลล็อปเม้นท์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

ภาคผนวก ฉ

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร6216

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว 891 **วันที่** 3 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผศ.ดร.ธรินธร นามวรรณ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายประวิทย์กาสา บุญจุสิริกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณวัตร

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน น.ส.มาฆพร ก้านพลู ครู โรงเรียนกัลยาณวัตร

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายพงษ์พิทักษ์ ศิลปษา รองผู้อำนวยการ โรงเรียนกัลยาณวัตร

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณคูหาพิทยาสรรค์

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคำแสนวิทยาสรรค์

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสมเด็จพิทยาคม

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดุงวิทยา

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนาวังศึกษาวิช

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารคามพิทยาคม

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีราชินูทิศ

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสิรินธร

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

22 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอู่ทอง

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนของท่าน เข้าร่วมการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามวันเวลาและสถานที่ที่ได้ระบุไว้ในกำหนดการจัดอบรมโปรแกรม เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 เมษายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นวิทยากรในการอบรมโปรแกรมที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.สมชาย ชคตระการ

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้มาเป็นวิทยากรบรรยายในการอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหัวข้อดังเอกสารที่จะส่งไปในภายหลัง เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 เมษายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นวิทยากรในการอบรมโปรแกรมที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.นัตยา หล้าทูนธีรกุล

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้มาเป็นวิทยากรบรรยายในการอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหัวข้อดังเอกสารที่จะส่งไปในภายหลัง เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 เมษายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นวิทยากรในการอบรมโปรแกรมที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ณัฐวุฒิ สามไพบูลย์

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้มาเป็นวิทยากรบรรยายในการอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหัวข้อดังเอกสารที่จะส่งไปในภายหลัง เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.891 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 เมษายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นวิทยากรในการอบรมโปรแกรมที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายไวยวิทย์ มูลทรัพย์

ด้วย นางพรณี สีมิ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้มาเป็นวิทยากรบรรยายในการอบรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหัวข้อดังเอกสารที่จะส่งไปในภายหลัง เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6076

ภาคผนวก ช

ตัวอย่างเกียรติบัตรผู้เข้ารับการอบรมโปรแกรม

เลขที่ ๖ /๒๕๖๔

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ขอมอบวุฒิบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวปรียาภรณ์ อันทะรักษ์

เข้าร่วมอบรมโปรแกรมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพื่ออาชีพครูมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

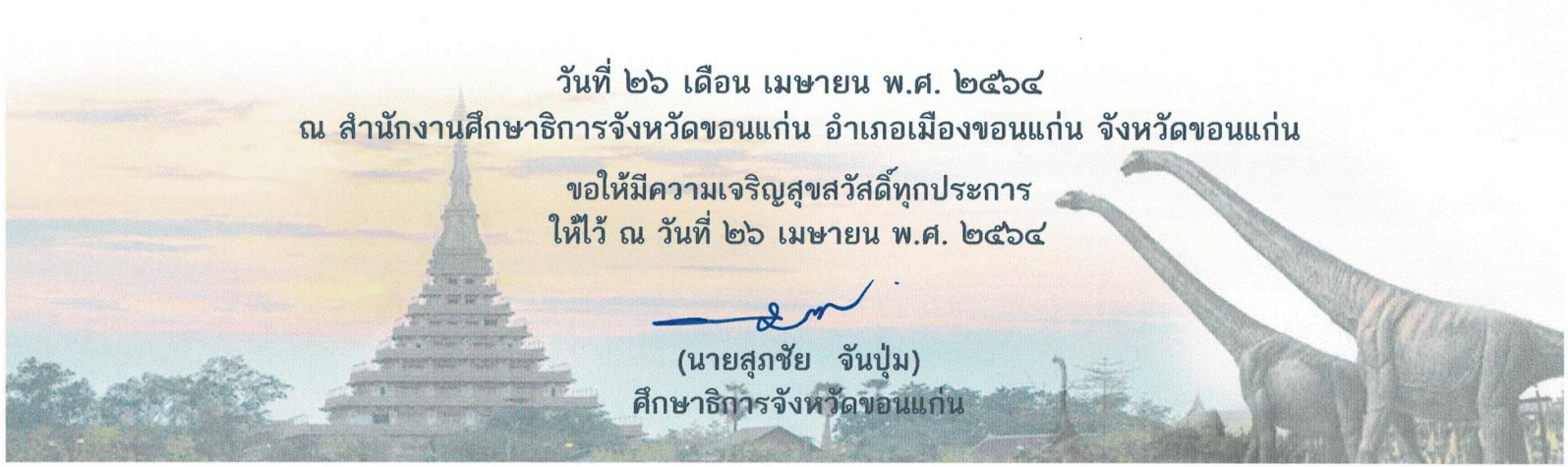

วันที่ ๒๖ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ณ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ขอให้มีความเจริญสุขสวัสดิ์ทุกประการ
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายสุภชัย จันปุ่ม)
ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางพรณี สีมิ	
วันเกิด	วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2513	
สถานที่เกิด	เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร	
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 212/44 หมู่ที่ 2 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000	
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ประธานบริษัท แอล. เอ. แอดดูเคชั่น 1970 (ประเทศไทย) จำกัด	
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 212/44 หมู่ที่ 2 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น
	พ.ศ. 2532	การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาบัญชี โรงเรียนพาณิชย์ขอนแก่น
	พ.ศ. 2537	ปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	พ.ศ. 2553	ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสาน
	พ.ศ. 2564	ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม